

## EDUSKUNNAN KIRJELMÄ 35/2001 vp

### Hallituksen esitys valtion talousarvioksi vuodelle 2002

### Hallituksen esitys vuoden 2002 talousarvioesityksen (HE 115/2001 vp) täydentämisestä

#### KÄSITTELYTIEDOT

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksen valtion talousarvioksi vuodelle 2002 (HE 115/2001 vp) sekä esityksen vuoden 2002 talousarvioesityksen täydentämisestä (HE 206/2001 vp).

Valtiovarainvaliokunta on antanut esityksistä yhteisen mietinnön VaVM 37/2001 vp.

Eduskunta on hyväksynyt talousarvion 18 päivänä joulukuuta 2001 ja päättänyt, että talousarviota sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2002 alkaen.

#### EDUSKUNNAN LAUSUMAT

Hyväksyttyään hallituksen esityksen eduskunta on samalla hyväksynyt seuraavat lausumat:

##### **Lausuma 1**

*Luku 24.30*

Eduskunta edellyttää, että hallitus laatii ohjelman aikatauluineen siitä, kuinka Suomi saavuttaa YK:n suositteleman kehitysyhteistyömenojen tason eli 0,7 % bruttokansantuotteesta.

##### **Lausuma 2**

*Luku 24.30*

Eduskunta edellyttää, että hallitus seuraa monenkeskiseen kehitysyhteistyöhön osoitettujen valtuuksien riittävyyttä ja antaa tarvittaessa tätä koskevat muutosesitykset eduskunnalle lisätalousarvion yhteydessä.

##### **Lausuma 3**

*Momentti 29.69.30*

Eduskunta edellyttää hallituksen antavan kansalaisopistojen valtionosuusjärjestelmän uudistamista koskevat muutosehdotukset eduskunnalle ensi tilassa.

##### **Lausuma 4**

*Luku 29.88*

Eduskunta edellyttää hallituksen pikaisesti valmistelevan esitykset tietokirjoittamisen tuen kehittämiseksi niin, että tukijärjestelmän toimeenpanemiseksi varataan myös riittävät voimavarat.

##### **Lausuma 5**

*Momentti 29.90.31*

Eduskunta edellyttää, että hallitus selvittää teattereiden valtiontukijärjestelmässä olevat epäkohdat ja ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin niiden poistamiseksi.

##### **Lausuma 6**

*Momentti 31.24.79*

Eduskunta edellyttää, että liikenneinfrastruktuurin ministerityöryhmän mietintöön sisältyvistä vielä aloittamatta olevista hankkeista käynnistetään ensisijaisesti hankkeet valtatie 8, Raision kohta ja valtatie 5, Joroinen—Varkaus.

##### **Lausuma 7**

*Momentti 31.24.79*

Eduskunta edellyttää, että hanke valtatie 4, Lahti—Heinola toteutetaan esimerkiksi ns. elinkaarivastuumallin pohjalta siten, että hanke käynnistetään edullisimman rahoitusvaihtoehdon mukaisesti mahdollisimman pian.

**Lausuma 8**

*Momentti 31.24.79*

Eduskunta edellyttää, että hankkeen valtatie 3, Tampereen läntinen kehätie valmistelua jatketaan vaiheittain ja että hankkeen ensimmäinen vaihe käynnistetään mahdollisimman pian.

**Lausuma 9**

*Momentti 31.30.21*

Eduskunta edellyttää, että vuoden 2002 aikana arvioidaan Suomen jäänmurtajakapasiteetin ja jäänmurtajapalveluiden tarve sekä monitoimimurtajan toimintamalli.

**Lausuma 10**

*Luku 31.40*

Eduskunta edellyttää, että vähäliikenteisten rataosien lakkauttamisesta ei toistaiseksi tehdä lopullisia päätöksiä ja että jatkossa selvitetään teollisuuden ja muiden intressitahojen mahdollisuudet osallistua rataosien kunnostuksesta aiheutuviin kustannuksiin.

**Lausuma 11**

*Momentti 31.60.63*

Valiokunta edellyttää, että työsuhdematkalipun verotusarvon alentaminen otetaan huomioon valmisteltaessa vuoden 2003 veroratkaisuja.

**Lausuma 12**

*Momentti 32.30.45*

Eduskunta edellyttää, että toteuttamiskelpoisten yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden rahoituksen riittävyyttä tulee seurata ja arvioida alue-, suhdanne- ja työllisyyspoliittisin perustein.

**Lausuma 13**

*Luku 33.15*

Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa eduskunnalle esityksen laiksi avustuksesta kansainväliseen lapseksiottamiseen siten, että avustuksen myöntämiseen tarvittavat määrärahat voidaan sisällyttää keväällä 2002 annettavaan lisätalousarvioesitykseen.

**Lausuma 14**

*Momentti 33.22.50*

Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa eduskunnalle esityksen sotilasvammalain mukaisen

korvauksen myöntämisestä myös tapauksissa, joissa sairauden syntyminen liittyy vuosina 1939—1945 tehtyjen partisaani-iskujen aiheuttamaan poikkeukselliseen järkytykseen. Tarvitavat määrärahat tulee sisällyttää keväällä 2002 annettavaan lisätalousarvioon.

**Lausuma 15**

*Luku 34.06*

Eduskunta edellyttää, että viimeistään kehysriihen yhteydessä käytävissä hallituksen neuvotteiluissa tarkistetaan työvoimapolitiittisten toimien määrän riittävyys suhteessa työttömiin työnhakijoihin. Tarkistuksessa on otettava huomioon työttömyyden ja työllisyyden tuleva kehitys ja varauduttava toimien oikeaan ajoitukseen. Aktiivitoimien määrä on mitoitettava siten, että vähintään kolmannes vuoden aikana olevista työttömistä työnhakijoista voi olla niiden piirissä.

**Lausuma 16**

*Momentti 35.20.22*

Eduskunta edellyttää, että vuoden 2002 aikana selvitetään mahdollisuudet Nuuksion kansallispuiston kehittämiseen yhteishankkeena alueen kuntien ja muiden tahojen kanssa.

**Lausuma 17**

*Momentti 35.30.60*

Eduskunta edellyttää, että aravalainojen lainaehtoja uudistetaan niin, että asukkaiden maksukyky otetaan nykyistä paremmin huomioon ja mahdollisuudet talojen kunnossapitoon ja korjaamiseen turvataan aikaistamalla yhtenäislainan takaisinmaksua. Uudistuksen tulee myös edistää kohtuuhintaista asuntorakentamista.

**Lausuma 18**

*Momentti 35.30.60*

Eduskunta edellyttää, että vuoden 2003 talousarviota laadittaessa korjausavustuksiin tarkoitettua myöntämisvaltuutta korotetaan ja että talousarviossa otetaan erikseen huomioon energiataloudellisten avustusten tarve.

## Valtion talousarvio vuodelle 2002

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan valtion talousarvion vuodelle 2002:

### TULOARVIOT

#### Osasto 11

euroa

|                                                                 |                       |
|-----------------------------------------------------------------|-----------------------|
| <b>11. VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT</b>                       | <b>30 318 690 000</b> |
| <b>01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot</b> | <b>13 545 490 000</b> |
| 01. Tulo- ja varallisuusvero .....                              | 13 016 500 000        |
| 02. Korkotulojen lähdevero .....                                | 151 140 000           |
| 03. Perintö- ja lahjaverot .....                                | 377 850 000           |
| <b>04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut</b> | <b>10 341 860 000</b> |
| 01. Arvonlisävero .....                                         | 9 893 700 000         |
| 02. Eräistä vakuutusmaksuista suoritettava vero .....           | 352 660 000           |
| 03. Apteekkimaksut .....                                        | 95 500 000            |
| <b>08. Valmisteverot</b>                                        | <b>4 518 800 000</b>  |
| 01. Tupakkaverot .....                                          | 550 000 000           |
| 04. Alkoholi- ja alkoholijätemaksut .....                       | 1 271 000 000         |
| 05. Virvoitusjuomaverot .....                                   | 32 800 000            |
| 07. Energiaverot .....                                          | 2 665 000 000         |
| <b>10. Muut verot</b>                                           | <b>1 908 336 000</b>  |
| 01. Leimaverot .....                                            | 168 000               |
| 03. Autoverot .....                                             | 886 600 000           |
| 04. Mootoriajoneuvoverot .....                                  | 208 910 000           |
| 05. Varainsiirtoverot .....                                     | 436 630 000           |
| 06. Arpajaisverot .....                                         | 105 243 000           |
| 07. Ajoneuvoverot .....                                         | 236 785 000           |
| 08. Jäteverot .....                                             | 34 000 000            |
| <b>19. Muut veronluonteiset tulot</b>                           | <b>4 204 000</b>      |
| 02. Lästimaksut .....                                           | 673 000               |
| 08. Öljyjättemaksut .....                                       | 3 363 000             |
| 09. Muut verotulot .....                                        | 168 000               |

## Osasto 12

|                                                                                 |                      |
|---------------------------------------------------------------------------------|----------------------|
| <b>12. SEKALAISET TULOT</b>                                                     | <b>4 056 410 000</b> |
| <b>24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala</b>                                   | <b>1 598 000</b>     |
| 99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tulot .....                             | 1 598 000            |
| <b>25. Oikeusministeriön hallinnonala</b>                                       | <b>79 130 000</b>    |
| 01. Tuomioistuintulot .....                                                     | 27 800 000           |
| 47. Ulosottomaksut .....                                                        | 41 500 000           |
| 50. Vankeinhoitolaitoksen tulot .....                                           | 9 494 000            |
| 99. Oikeusministeriön hallinnonalan muut tulot .....                            | 336 000              |
| <b>26. Sisäasiainministeriön hallinnonala</b>                                   | <b>185 708 000</b>   |
| 90. Rajavartiolaitoksen tulot .....                                             | 2 690 000            |
| 98. Euroopan aluekehitysrahastosta saatavat tulot .....                         | 181 757 000          |
| 99. Sisäasiainministeriön hallinnonalan muut tulot .....                        | 1 261 000            |
| <b>27. Puolustusministeriön hallinnonala</b>                                    | <b>160 000</b>       |
| 20. Tulot irtaimen omaisuuden myynnistä ja rojaltimaksuista .....               | 17 000               |
| 22. Puolustushallinnon rakennuslaitoksen tulot .....                            | 8 000                |
| 99. Puolustusministeriön hallinnonalan muut tulot .....                         | 135 000              |
| <b>28. Valtiovarainministeriön hallinnonala</b>                                 | <b>1 270 513 000</b> |
| 07. Siirto valtion eläkerahastosta .....                                        | 875 390 000          |
| 25. Vakuutusmaksut vahingon- ym. korvauksista .....                             | 13 600 000           |
| 28. Kuntien osuudet verotuskustannuksista .....                                 | 106 000 000          |
| 29. Kansaneläkelaitoksen osuus verotuskustannuksista .....                      | 28 901 000           |
| 30. Evankelisluterilaisten seurakuntien osuudet verotuskustannuksista .....     | 16 171 000           |
| 49. Tullilaitoksen tulot .....                                                  | 7 983 000            |
| 87. Tulot rahoitusmarkkinoiden vakauttamisesta .....                            | 33 640 000           |
| 90. Euroopan unionin traditionaalisten varojen kantopalkkiot .....              | 36 000 000           |
| 98. Takaisinperittävät arvonnäisäveropalautukset .....                          | 146 828 000          |
| 99. Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut tulot .....                      | 6 000 000            |
| <b>29. Opetusministeriön hallinnonala</b>                                       | <b>422 166 000</b>   |
| 01. Opetusministeriön tulot .....                                               | 2 000 000            |
| 43. Ylioppilastutkintolautakunnan tulot .....                                   | 8 000                |
| 70. Opintotukitoiminnan tulot .....                                             | 21 446 000           |
| 88. Valtion osuus veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovaroista .....          | 398 712 000          |
| <b>30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala</b>                          | <b>890 258 000</b>   |
| 01. EU:n maatalouden ohjaus- ja tukirahaston tukiosastosta saatavat tulot ..... | 787 656 000          |

|                                                                                                  |                    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| 02. EU:n maatalouden ohjaus- ja tukirahaston ohjausosastosta saatavat tulot .....                | 48 800 000         |
| 03. EU:n kalatalouden ohjaamisen rahoitusvälineeltä saatavat tulot ...                           | 5 718 000          |
| 04. EU:lta saatavat muut tulot .....                                                             | 1 055 000          |
| 21. Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen tulot .....                                    | 421 000            |
| 30. Valtion osuus vedonlyönnistä hevoskilpailuissa saadusta tulosta ..                           | 5 634 000          |
| 32. Metsäntutkimuslaitoksen tulot .....                                                          | 2 926 000          |
| 35. Hirvieläinten metsästysmaksut .....                                                          | 4 354 000          |
| 36. Viehekalastusmaksut .....                                                                    | 1 935 000          |
| 37. Kalastuksenhoitomaksut .....                                                                 | 4 852 000          |
| 39. Riistanhoitomaksut .....                                                                     | 6 960 000          |
| 40. Vesioikeudelliset kalatalousmaksut .....                                                     | 1 850 000          |
| 41. Tenojoen kalastuslupamaksut .....                                                            | 269 000            |
| 71. Eläinlääkintä- ja elintarviketutkimuslaitoksen tulot .....                                   | 3 325 000          |
| 72. Elintarvikeviraston tulot .....                                                              | 4 570 000          |
| 73. Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen tulot .....                                               | 7 176 000          |
| 74. Kasvinjalostusmaksut .....                                                                   | 757 000            |
| 99. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan muut tulot .....                                | 2 000 000          |
| <b>31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala</b>                                        | <b>3 756 000</b>   |
| 20. Ajoneuvohallintokeskuksen tulot .....                                                        | 363 000            |
| 24. Tiehallinnon sekalaiset tulot .....                                                          | 841 000            |
| 30. Merenkulkulaitoksen tulot .....                                                              | 1 749 000          |
| 40. Radanpidon tulot .....                                                                       | 336 000            |
| 70. Viestintäviraston tulot .....                                                                | 417 000            |
| 99. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan muut tulot .....                             | 50 000             |
| <b>32. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala</b>                                         | <b>9 688 000</b>   |
| 10. Tulot työvoima- ja elinkeinokeskusten yritysosastojen maksullisesta palvelutoiminnasta ..... | 2 417 000          |
| 20. Turvatekniikan keskuksen tulot .....                                                         | 1 630 000          |
| 99. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalan muut tulot .....                              | 5 641 000          |
| <b>33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala</b>                                          | <b>392 411 000</b> |
| 05. Vakuutusvalvontaviraston tulot .....                                                         | —                  |
| 08. Kansanterveyslaitoksen tulot .....                                                           | 471 000            |
| 09. Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen tulot .....                             | 2 472 000          |
| 92. Raha-automaattiyhdistyksen tuotto .....                                                      | 377 300 000        |
| 98. Valtionapujen palautukset .....                                                              | 12 000 000         |
| 99. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan muut tulot .....                               | 168 000            |
| <b>34. Työministeriön hallinnonala</b>                                                           | <b>118 710 000</b> |
| 40. Euroopan sosiaalirahastosta saatavat tulot .....                                             | 95 500 000         |
| 70. Palkkaturvamaksujen palautukset .....                                                        | 21 192 000         |
| 99. Työministeriön hallinnonalan muut tulot .....                                                | 2 018 000          |

|                                                                                 |                    |
|---------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| <b>35. Ympäristöministeriön hallinnonala</b>                                    | <b>4 903 000</b>   |
| 40. Alueellisten ympäristökeskusten tulot .....                                 | 437 000            |
| 60. Korvaukset ympäristövahinkojen torjuntatoimista .....                       | 1 700 000          |
| 70. Asuntotoimen tulot .....                                                    | 50 000             |
| 99. Ympäristöministeriön hallinnonalan muut tulot .....                         | 2 716 000          |
| <b>39. Muut sekalaiset tulot</b>                                                | <b>677 409 000</b> |
| 01. Sakkorahat .....                                                            | 53 500 000         |
| 02. Valtiolle tilitettävät veronlisäykset ja viivekorot .....                   | 58 000 000         |
| 04. Menorästien ja siirrettyjen määrärahojen peruutukset .....                  | 135 000 000        |
| 07. Valtiolle valtion eläkerahaston ulkopuolella tuloutettavat korvaukset ..... | 8 409 000          |
| 10. Muut sekalaiset tulot .....                                                 | 2 500 000          |
| 50. Nettotulot osakemyynnistä .....                                             | 420 000 000        |

### Osasto 13

|                                                      |                    |
|------------------------------------------------------|--------------------|
| <b>13. KORKOTULOT JA VOITON TULOUTUKSET</b>          | <b>817 374 000</b> |
| <b>01. Korkotulot</b>                                | <b>282 274 000</b> |
| 04. Korot valtion lainoista liikelaitoksille .....   | 40 958 000         |
| 05. Korot muista lainoista .....                     | 14 316 000         |
| 07. Korot talletuksista .....                        | 227 000 000        |
| <b>03. Osinkotulot</b>                               | <b>475 000 000</b> |
| 01. Osinkotulot .....                                | 475 000 000        |
| <b>05. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset</b> | <b>60 100 000</b>  |
| 01. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset .....  | 60 100 000         |

### Osasto 15

|                                                             |                    |
|-------------------------------------------------------------|--------------------|
| <b>15. LAINAT</b>                                           | <b>133 544 000</b> |
| <b>01. Valtiolle takaisin maksettavat lainat</b>            | <b>133 544 000</b> |
| 02. Takaisinmaksut valtion lainoista liikelaitoksille ..... | 66 639 000         |
| 04. Muiden lainojen lyhennykset .....                       | 66 905 000         |

**Tuloarvioiden kokonaismäärä:**

**35 326 018 000 euroa**

## MÄÄRÄRAHAT

### Pääluokka 21

euroa

|                                                                      |                  |
|----------------------------------------------------------------------|------------------|
| <b>21. TASAVALLAN PRESIDENTTI</b>                                    | <b>6 412 000</b> |
| <b>01. Tasavallan Presidentti</b>                                    | <b>305 000</b>   |
| 01. Presidentin palkkio ja edustusrahat (kiinteä määräraha) .....    | 262 000          |
| 21. Presidentin käyttövarat (kiinteä määräraha) .....                | 43 000           |
| <b>02. Tasavallan Presidentin kanslia</b>                            | <b>6 107 000</b> |
| 21. Toimintamenot (arviomääräraha) .....                             | 5 468 000        |
| 27. Eläkkeellä olevien presidenttien menot (kiinteä määräraha) ..... | 219 000          |
| 75. Perusparannukset (siirtomääräraha 3 v) .....                     | 420 000          |

### Pääluokka 22

|                                                                                      |                   |
|--------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|
| <b>22. EDUSKUNTA</b>                                                                 | <b>88 071 000</b> |
| <b>01. Kansanedustajat</b>                                                           | <b>18 426 000</b> |
| 21. Toimintamenot (arviomääräraha) .....                                             | 18 426 000        |
| <b>02. Eduskunnan kanslia</b>                                                        | <b>52 772 000</b> |
| 21. Toimintamenot (arviomääräraha) .....                                             | 43 022 000        |
| 74. Eduskunnan lisätilat (siirtomääräraha 3 v) .....                                 | 9 750 000         |
| <b>09. Valtiontilintarkastajat</b>                                                   | <b>1 530 000</b>  |
| 21. Toimintamenot (arviomääräraha) .....                                             | 1 530 000         |
| <b>14. Eduskunnan oikeusasiamies</b>                                                 | <b>3 257 000</b>  |
| 21. Toimintamenot (arviomääräraha) .....                                             | 3 257 000         |
| <b>40. Valtiontalouden tarkastusvirasto</b>                                          | <b>8 876 000</b>  |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                        | 8 876 000         |
| <b>99. Eduskunnan muut menot</b>                                                     | <b>3 210 000</b>  |
| 21. Käyttövarat eduskuntaryhmille ryhmäkanslioita varten (arvio-<br>määräraha) ..... | 3 210 000         |

## Päälukka 23

|                                                                                      |                   |
|--------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|
| <b>23. VALTIONEUVOSTO</b>                                                            | <b>36 939 000</b> |
| <b>01. Valtioneuvosto</b>                                                            | <b>3 629 000</b>  |
| 01. Palkkaukset (arviomääräraha) .....                                               | 3 629 000         |
| <b>02. Valtioneuvoston kanslia</b>                                                   | <b>17 484 000</b> |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                        | 17 484 000        |
| <b>03. Oikeuskanslerinvirasto</b>                                                    | <b>2 433 000</b>  |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                        | 2 433 000         |
| <b>27. Poliittisen toiminnan avustaminen</b>                                         | <b>11 807 000</b> |
| 50. Puoluetoiminnan tukeminen (kiinteä määräraha) .....                              | 11 807 000        |
| <b>99. Valtioneuvoston muut menot</b>                                                | <b>1 586 000</b>  |
| 21. Pääministerin ja hänen avustajiensa matkat (arviomääräraha) .....                | 862 000           |
| 24. Kunniamerkit (arviomääräraha) .....                                              | 471 000           |
| 26. Suomen sotasurmia vuosina 1914—1922 koskeva tutkimus (siirtomääräraha 3 v) ..... | 253 000           |

## Päälukka 24

|                                                                                                    |                    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| <b>24. ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA</b>                                                      | <b>711 590 000</b> |
| <b>01. Ulkoasiainhallinto</b>                                                                      | <b>160 635 000</b> |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                                      | 152 226 000        |
| 74. Talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v) .....                                                   | 5 045 000          |
| 87. Kiinteistöjen ja huoneistojen hankkiminen (siirtomääräraha 3 v) ..                             | 3 364 000          |
| <b>30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö</b>                                                         | <b>369 580 000</b> |
| 50. Valtionapu Teollisen yhteistyön rahasto Oy:lle (arviomääräraha) .                              | 841 000            |
| 66. Varsinainen kehitysyhteistyö (siirtomääräraha 3 v) .....                                       | 366 739 000        |
| 67. Taloudellinen, teollinen ja teknologinen yhteistyö kehitysmaiden kanssa (arviomääräraha) ..... | 2 000 000          |
| <b>50. Lähialueyhteistyö</b>                                                                       | <b>35 320 000</b>  |
| 66. Lähialueyhteistyö (siirtomääräraha 3 v) .....                                                  | 35 320 000         |
| <b>99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muut menot</b>                                          | <b>146 055 000</b> |
| 01. Euroopan parlamentin jäsenten palkkaukset (arviomääräraha) .....                               | 960 000            |

|                                                                                            |            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 21. Tilapäinen edustus kansainvälisissä neuvotteluissa (arviomääräraha) .....              | 6 725 000  |
| 22. Suomalaisten rauhanturvajoukkojen ylläpitomenot (arviomääräraha) .....                 | 50 748 000 |
| 23. Erityisasiantuntijoista aiheutuvat menot (arviomääräraha) .....                        | 6 325 000  |
| 25. Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan (arviomääräraha) .....             | 7 482 000  |
| 26. Tutkimus- ja kehittämistoiminta (siirtomääräraha 2 v) .....                            | 2 103 000  |
| 50. Eräät valtionavut (kiinteä määräraha) .....                                            | 1 306 000  |
| 51. Hädänalaisten avustaminen (arviomääräraha) .....                                       | 39 000     |
| 66. Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (arviomääräraha) .....                            | 69 509 000 |
| 67. Kansainvälisen ilmastopöytäkirjan alaisen yhteistyön menot (siirtomääräraha 3 v) ..... | 841 000    |
| 95. Kurssivaihtelut (arviomääräraha) .....                                                 | 17 000     |

### Päälukko 25

|                                                                                  |                    |
|----------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| <b>25. OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA</b>                                        | <b>564 207 000</b> |
| <b>01. Ministeriö ja sen yhteydessä toimivat viranomaiset</b>                    | <b>40 750 000</b>  |
| 21. Oikeusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                  | 23 706 000         |
| 22. Eräiden virastojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                 | 6 507 000          |
| 29. Erityismenot (arviomääräraha) .....                                          | 2 439 000          |
| 51. Eräät valtion maksamat korvaukset ja avustukset (arviomääräraha)             | 8 098 000          |
| <b>10. Tuomioistuinlaitos</b>                                                    | <b>199 993 000</b> |
| 21. Korkeimman oikeuden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                | 6 324 000          |
| 22. Korkeimman hallinto-oikeuden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....       | 7 821 000          |
| 23. Muiden tuomioistuinten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....             | 180 466 000        |
| 29. Erityismenot (arviomääräraha) .....                                          | 5 382 000          |
| <b>30. Oikeusapu</b>                                                             | <b>50 961 000</b>  |
| 21. Oikeusaputoimistojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....               | 17 323 000         |
| 50. Yksityisille oikeusavustajille maksettavat korvaukset (arviomääräraha) ..... | 33 638 000         |
| <b>40. Syyttäjä- ja ulosottolaitos</b>                                           | <b>103 700 000</b> |
| 21. Syyttäjä- ja ulosottolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)           | 103 700 000        |
| <b>50. Rangaistusten täytäntöönpano</b>                                          | <b>168 130 000</b> |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                    | 163 130 000        |
| 74. Avolaitostyöt (siirtomääräraha 3 v) .....                                    | 5 000 000          |

|                                       |                |
|---------------------------------------|----------------|
| <b>70. Vaalimenot</b>                 | <b>673 000</b> |
| 21. Vaalimenot (arviomääräraha) ..... | 673 000        |

## Pääluokka 26

|                                                                                   |                      |
|-----------------------------------------------------------------------------------|----------------------|
| <b>26. SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA</b>                                     | <b>1 313 409 000</b> |
| <b>01. Sisäasiainministeriö</b>                                                   | <b>25 416 000</b>    |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                     | 20 304 000           |
| 22. Tietohallinnon yhteiset menot (siirtomääräraha 2 v) .....                     | 5 112 000            |
| <b>02. Ulkomaalaisvirasto</b>                                                     | <b>8 157 000</b>     |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                     | 8 157 000            |
| <b>05. Lääninhallitukset</b>                                                      | <b>48 682 000</b>    |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                     | 48 682 000           |
| <b>06. Rekisterihallinto</b>                                                      | <b>26 731 000</b>    |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                     | 26 731 000           |
| <b>07. Kihlakunnat</b>                                                            | <b>40 494 000</b>    |
| 21. Kihlakunnanvirastojen yhteiset toimintamenot (siirtomäärä-<br>raha 2 v) ..... | 40 494 000           |
| <b>75. Poliisitoimi</b>                                                           | <b>541 037 000</b>   |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                     | 501 837 000          |
| 70. Viranomaisradioverkon rakentaminen ja käyttö (siirtomäärä-<br>raha 3 v) ..... | 39 200 000           |
| <b>80. Pelastustoimi</b>                                                          | <b>36 094 000</b>    |
| 21. Pelastustoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                      | 30 054 000           |
| 22. Erityismenot (arviomääräraha) .....                                           | 1 650 000            |
| 31. Valtionosuudet (siirtomääräraha 2 v) .....                                    | 4 390 000            |
| <b>90. Rajavartiolaitos</b>                                                       | <b>187 708 000</b>   |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                     | 181 736 000          |
| 70. Ilma- ja vartioalusten hankinta (siirtomääräraha 3 v) .....                   | 4 710 000            |
| 74. Rakentaminen (siirtomääräraha 3 v) .....                                      | 1 262 000            |

|                                                                                                      |                    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| <b>97. Avustukset kunnille</b>                                                                       | <b>230 502 000</b> |
| 31. Kuntien yleinen valtionosuus ja verotuloihin perustuvat tasaukset (arviomääräraha) .....         | 165 556 000        |
| 32. Kuntien yhdistymisavustukset ja kuntajako (arviomääräraha) .....                                 | 6 365 000          |
| 34. Kuntien harkinnanvarainen rahoitusavustus (kiinteä määräraha) ...                                | 54 157 000         |
| 35. Valtion korvaus edunvalvontapalvelujen tuottamisesta (arviomääräraha) .....                      | 2 742 000          |
| 80. Korkotuet ja velkojen vakautuslainat kunnille (arviomääräraha) ...                               | 1 682 000          |
| <b>98. Alueiden kehittäminen</b>                                                                     | <b>168 588 000</b> |
| 43. Maakunnan kehittämisraha (siirtomääräraha 3 v) .....                                             | 16 591 000         |
| 61. Euroopan aluekehitysrahaston osallistuminen EU:n rakennerahasto-ohjelmiin (arviomääräraha) ..... | 127 377 000        |
| 62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus sisäasiainministeriön osalta (arviomääräraha) ..... | 24 620 000         |

## Pääluokka 27

|                                                                                                            |                      |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|
| <b>27. PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA</b>                                                               | <b>1 715 420 000</b> |
| <b>01. Puolustusministeriö</b>                                                                             | <b>38 819 000</b>    |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                                              | 11 109 000           |
| 22. Kiinteistövarallisuuden omistajuudesta ja hallinnoinnista aiheutuvat menot (siirtomääräraha 2 v) ..... | 800 000              |
| 74. Uudisrakennukset ja perusparannukset (siirtomääräraha 3 v) .....                                       | 26 910 000           |
| <b>10. Puolustusvoimat</b>                                                                                 | <b>1 646 285 000</b> |
| 16. Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha 3 v) .....                                               | 515 496 000          |
| 21. Puolustusvoimien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                             | 1 130 789 000        |
| <b>30. Kansainvälinen rauhanturvaamistoiminta</b>                                                          | <b>28 710 000</b>    |
| 22. Rauhanturvaamistoiminnan kalusto- ja hallintomenot (arviomääräraha) .....                              | 28 710 000           |
| <b>99. Puolustusministeriön hallinnonalan muut menot</b>                                                   | <b>1 606 000</b>     |
| 50. Maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukeminen (kiinteä määräraha) .....                                 | 1 598 000            |
| 95. Kurssivaihtelut (arviomääräraha) .....                                                                 | 8 000                |

**Päälukka 28**

|                                                                                                        |                      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|
| <b>28. VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA</b>                                                        | <b>5 688 941 000</b> |
| <b>01. Valtiovarainministeriö</b>                                                                      | <b>31 533 000</b>    |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                                          | 24 960 000           |
| 22. Valtioneuvoston tietohallintoyksikön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                     | 5 560 000            |
| 62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus valtiovarainministeriön osalta (arviomääräraha) ..... | 172 000              |
| 89. Osakkeiden myyntijärjestelyt (siirtomääräraha 2 v) .....                                           | 841 000              |
| <b>03. Valtion taloudellinen tutkimuskeskus</b>                                                        | <b>3 468 000</b>     |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                                          | 3 468 000            |
| <b>05. Valtiokonttori</b>                                                                              | <b>33 230 000</b>    |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                                          | 33 062 000           |
| 22. Valtion eläkelautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) ....                                  | 168 000              |
| <b>07. Valtion maksamat eläkkeet ja korvaukset</b>                                                     | <b>2 728 543 000</b> |
| 05. Vakinaiset eläkkeet, perhe-eläkkeet sekä kuntoutustuet (arviomääräraha) .....                      | 2 637 190 000        |
| 06. Ylimääräiset eläkkeet (arviomääräraha) .....                                                       | 21 380 000           |
| 07. Muut eläkemenot (arviomääräraha) .....                                                             | 37 370 000           |
| 50. Tapaturmakorvaukset ja muut vahingonkorvaukset (arviomääräraha) .....                              | 32 603 000           |
| <b>18. Verohallinto</b>                                                                                | <b>318 046 000</b>   |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                                          | 318 046 000          |
| <b>39. Eräät siirrot Ahvenanmaan maakunnalle</b>                                                       | <b>167 782 000</b>   |
| 30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha) .....                                                   | 158 700 000          |
| 31. Verohyvitys (arviomääräraha) .....                                                                 | 8 409 000            |
| 40. Arpajaisveron tuoton palauttaminen Ahvenanmaan maakunnalle (arviomääräraha) .....                  | 673 000              |
| <b>40. Tullilaitos</b>                                                                                 | <b>111 227 000</b>   |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                                          | 111 227 000          |
| <b>52. Tilastokeskus</b>                                                                               | <b>36 458 000</b>    |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                                          | 36 458 000           |

|                                                                                                                                   |                      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|
| <b>80. Hallinnon uudistaminen ja erät henkilöstöhallinnon tukitoimenpiteet</b>                                                    | <b>9 783 000</b>     |
| 20. Kehittämis- ja koulutustoiminta (siirtomääräraha 2 v) .....                                                                   | 3 696 000            |
| 21. Henkilöstön sopeuttamisen tukeminen (siirtomääräraha 2 v) .....                                                               | 169 000              |
| 23. Työsuojelun edistäminen (siirtomääräraha 2 v) .....                                                                           | 892 000              |
| 24. VEL-perusteinen ja varhaiskuntoutustoiminta (siirtomääräraha 2 v) .....                                                       | 3 868 000            |
| 25. Valtion henkilöstöjärjestelyt (siirtomääräraha 2 v) .....                                                                     | 570 000              |
| 60. Valtion maksu koulutus- ja erorahastosta johtuvista menoista (arviomääräraha) .....                                           | 588 000              |
| <b>81. Erät hallinnonaloittain jakamattomat menot</b>                                                                             | <b>831 380 000</b>   |
| 01. Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkaukset (arviomääräraha) .....                                             | 1 177 000            |
| 02. Erät muut palkat ja virkasuhteen ehtoja koskevat päätökset (arviomääräraha) .....                                             | 168 000              |
| 22. Nettobudjetoitujen virastojen toiminnan kehittäminen (kiinteä määräraha) .....                                                | 2 350 000            |
| 23. Arvonlisäveromenot (arviomääräraha) .....                                                                                     | 820 000 000          |
| 24. Kehitysyhteistyöstä ja lähialueyhteistyöstä aiheutuvat arvonlisäveromenot (arviomääräraha) .....                              | 7 500 000            |
| 95. Lakiin tai asetukseen perustuvat menot, joita varten talousarvioon ei ole erikseen merkitty määrärahaa (arviomääräraha) ..... | 17 000               |
| 96. Edeltä arvaamattomat tarpeet (kiinteä määräraha) .....                                                                        | 168 000              |
| <b>82. Korvaukset rahastoille ja rahoituslaitoksille</b>                                                                          | <b>7 038 000</b>     |
| 41. Takauskorvaukset eläkekassa Tuelle (arviomääräraha) .....                                                                     | 2 782 000            |
| 44. Isäntämaakorvaus Pohjoismaiden Investointipankille (kiinteä määräraha) .....                                                  | 4 256 000            |
| <b>84. Kansainväliset rahoitusosuudet</b>                                                                                         | <b>1 488 000</b>     |
| 66. Kansainvälisille rahoituslaitoksille annettujen sitoumusten lunastaminen (arviomääräraha) .....                               | 253 000              |
| 68. Suomen maksuosuus Pohjoismaiden Ympäristörahoitusyhtiön pääomasta (arviomääräraha) .....                                      | 1 235 000            |
| <b>90. Suomen maksuosuudet Euroopan unionille</b>                                                                                 | <b>1 348 000 000</b> |
| 66. Maksut Euroopan unionille (arviomääräraha) .....                                                                              | 1 348 000 000        |
| <b>99. Muut valtiovarainministeriön hallinnonalan menot</b>                                                                       | <b>60 965 000</b>    |
| 51. Metallirahamenot (arviomääräraha) .....                                                                                       | 56 700 000           |
| 63. Verosta vapautuksen johdosta takaisin maksetut verot (arviomääräraha) .....                                                   | 3 700 000            |
| 95. Valtion saatavien turvaaminen (arviomääräraha) .....                                                                          | 60 000               |
| 96. Hallinnon kehittämiskeskuksen kiinteistömenojen korvaaminen (siirtomääräraha 2 v) .....                                       | 505 000              |

## Päälukka 29

|                                                                                                                           |                      |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|
| <b>29. OPETUSMINISTERIÖN HALLINNONALA</b>                                                                                 | <b>5 478 405 000</b> |
| <b>01. Opetusministeriö</b>                                                                                               | <b>91 674 000</b>    |
| 10. Eräiden valtion kiinteistöjen käyttö ja kunnossapito (siirtomääräraha 3 v) .....                                      | 1 290 000            |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                                                             | 19 413 000           |
| 22. Kehittämistoiminta (siirtomääräraha 3 v) .....                                                                        | 4 645 000            |
| 26. Eräät kopiointi- ja käyttöoikeuskorvaukset (kiinteä määräraha) ....                                                   | 4 880 000            |
| 50. Eräät avustukset (kiinteä määräraha) .....                                                                            | 503 000              |
| 62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus opetusministeriön osalta (arviomääräraha) .....                          | 60 943 000           |
| <b>05. Kirkollisasiat</b>                                                                                                 | <b>2 052 000</b>     |
| 21. Ortodoksisen kirkollishallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                           | 1 665 000            |
| 50. Eräät avustukset (kiinteä määräraha) .....                                                                            | 387 000              |
| <b>07. Opetushallitus</b>                                                                                                 | <b>18 136 000</b>    |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                                                             | 18 136 000           |
| <b>08. Kansainvälinen yhteistyö</b>                                                                                       | <b>15 578 000</b>    |
| 22. Venäjän ja Itä-Euroopan instituutin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                         | 751 000              |
| 25. Kansainvälinen kulttuuriyhteistyö (siirtomääräraha 2 v) .....                                                         | 7 369 000            |
| 50. Eräät avustukset (kiinteä määräraha) .....                                                                            | 4 962 000            |
| 66. Rahoitusosuudet kansainvälisille järjestöille (arviomääräraha) ....                                                   | 2 496 000            |
| <b>10. Yliopisto-opetus ja -tutkimus</b>                                                                                  | <b>1 188 163 000</b> |
| 21. Yliopistojen toimintamenot (siirtomääräraha 3 v) .....                                                                | 1 090 137 000        |
| 22. Yliopistolaitoksen yhteiset menot (siirtomääräraha 3 v) .....                                                         | 22 843 000           |
| 23. Kansainvälisen henkilövaihdon keskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                     | 7 703 000            |
| 24. Harjoittelukoulujen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                                         | 67 144 000           |
| 88. Osakkeiden hankinta (siirtomääräraha 3 v) .....                                                                       | 336 000              |
| <b>20. Ammattikorkeakouluopetus</b>                                                                                       | <b>329 311 000</b>   |
| 22. Ammattikorkeakoululaitoksen yhteiset menot (siirtomääräraha 3 v) .....                                                | 4 886 000            |
| 25. Ammattikorkeakoulujen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v) .....                                                        | 4 579 000            |
| 30. Valtionosuus ja -avustus kunnallisten ja yksityisten ammattikorkeakoulujen käyttökustannuksiin (arviomääräraha) ..... | 319 846 000          |

|                                                                                                                                                 |                      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|
| <b>40. Yleissivistävä koulutus</b>                                                                                                              | <b>1 715 146 000</b> |
| 21. Valtion yleissivistävän koulutuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                                               | 39 200 000           |
| 25. Yleissivistävän koulutuksen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v) ...                                                                          | 1 703 000            |
| 30. Valtionosuus ja -avustus yleissivistävän koulutuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha) .....                                             | 1 592 549 000        |
| 34. Valtionosuus yleissivistävien ja ammatillisten oppilaitosten sekä ammattikorkeakoulujen perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha 3 v) ..... | 67 550 000           |
| 35. Yleissivistävän koulutuksen valtionosuuksien loppuerät (arviomääräraha) .....                                                               | 13 623 000           |
| 51. Valtionavustus järjestöille (kiinteä määräraha) .....                                                                                       | 521 000              |
| <b>60. Ammatillinen koulutus</b>                                                                                                                | <b>511 178 000</b>   |
| 21. Valtion ammatillisen koulutuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                                                  | 28 100 000           |
| 24. Työssäoppiminen ja harjoittelutoiminta (siirtomääräraha 2 v) .....                                                                          | 3 027 000            |
| 25. Ammatillisen koulutuksen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v) .....                                                                           | 1 899 000            |
| 30. Valtionosuus ja -avustus ammatillisen koulutuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha) .....                                                | 374 028 000          |
| 31. Valtionosuus oppisopimuskoulutukseen (arviomääräraha) .....                                                                                 | 88 449 000           |
| 35. Ammatillisen koulutuksen valtionosuuksien loppuerät (arviomääräraha) .....                                                                  | 13 455 000           |
| 37. Valtionavustus kiinteistöjen hankintaan (siirtomääräraha 3 v) .....                                                                         | 570 000              |
| 87. Kiinteistöjen hankinta (siirtomääräraha 3 v) .....                                                                                          | 1 650 000            |
| <b>69. Ammatillinen lisäkoulutus ja vapaa sivistystyö</b>                                                                                       | <b>302 451 000</b>   |
| 21. Opetusalan koulutuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                                                      | 336 000              |
| 22. Opetustoimen henkilöstökoulutus ja eräät muut menot (siirtomääräraha 2 v) .....                                                             | 13 657 000           |
| 25. Aikuiskoulutuksen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v) .....                                                                                  | 3 253 000            |
| 30. Valtionosuus kansalaisopistojen käyttökustannuksiin (arviomääräraha) .....                                                                  | 72 008 000           |
| 31. Valtionosuus ja -avustus ammatilliseen lisäkoulutukseen (arviomääräraha) .....                                                              | 96 237 000           |
| 32. Valtionavustus ammatillisen aikuiskoulutuksen järjestämiseen (kiinteä määräraha) .....                                                      | 24 319 000           |
| 33. Ammatillinen lisäkoulutus (siirtomääräraha 2 v) .....                                                                                       | 3 397 000            |
| 35. Aikuiskoulutuksen loppuerät (arviomääräraha) .....                                                                                          | 6 391 000            |
| 50. Valtionosuus kansanopistojen käyttökustannuksiin (arviomääräraha) .....                                                                     | 44 045 000           |
| 51. Valtionosuus ammatillisten erikoisoppilaitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha) .....                                                  | 14 565 000           |
| 52. Valtionosuus ja -avustus aikuiskoulutuksen perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha 3 v) .....                                              | 1 345 000            |
| 53. Valtionavustus järjestöille (kiinteä määräraha) .....                                                                                       | 7 289 000            |
| 55. Valtionosuus opintokeskusten käyttökustannuksiin (arviomääräraha) .....                                                                     | 12 135 000           |

|                                                                                                       |                    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| 56. Valtionosuus kesäyliopistojen käyttökustannuksiin (arviomääräraha) .....                          | 3 474 000          |
| <b>70. Opintotuki</b>                                                                                 | <b>704 300 000</b> |
| 22. Opintotuen muutoksenhakulautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                     | 560 000            |
| 52. Opintolainojen valtiontakaus ja korkotuki (arviomääräraha) .....                                  | 23 546 000         |
| 55. Opintoraha ja asumislisä (arviomääräraha) .....                                                   | 632 400 000        |
| 56. Aikuisopintoraha (arviomääräraha) .....                                                           | 5 046 000          |
| 57. Korkeakouluopiskelijoiden ateriatuki (arviomääräraha) .....                                       | 15 250 000         |
| 58. Avustus tilakustannusten korvaamiseen (kiinteä määräraha) .....                                   | 1 261 000          |
| 59. Lukiodien ja ammatillisten oppilaitosten opiskelijoiden koulumatkatuki (arviomääräraha) .....     | 26 237 000         |
| <b>88. Tiede</b>                                                                                      | <b>189 233 000</b> |
| 21. Suomen Akatemian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                        | 26 131 000         |
| 22. Arkistolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                        | 12 780 000         |
| 23. Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                   | 2 509 000          |
| 24. Varastokirjaston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                        | 1 251 000          |
| 25. Eräiden teosten laatiminen ja hankkiminen (siirtomääräraha 2 v) ..                                | 400 000            |
| 50. Suomen Akatemian tutkimusmäärärahat (siirtomääräraha 3 v) .....                                   | 59 701 000         |
| 53. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot tieteen tukemiseen (arviomääräraha) .....             | 76 189 000         |
| 54. Eräät avustukset (kiinteä määräraha) .....                                                        | 1 123 000          |
| 66. Rahoitusosuudet kansainvälisille järjestöille (arviomääräraha) .....                              | 9 149 000          |
| <b>90. Taide ja kulttuuri</b>                                                                         | <b>304 608 000</b> |
| 21. Taiteen keskustoimikunnan ja taidetoimikuntien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....          | 1 347 000          |
| 22. Valtion taidemuseon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                     | 15 641 000         |
| 23. Suomenlinnan hoitokunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) ..                                   | 2 376 000          |
| 24. Museoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                           | 14 705 000         |
| 25. Näkövammaisten kirjaston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) ...                                  | 4 669 000          |
| 26. Suomen elokuva-arkiston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                 | 2 833 000          |
| 27. Valtion elokuvatarkastamon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) ..                                 | 504 000            |
| 30. Valtionosuudet ja -avustukset yleisten kirjastojen käyttökustannuksiin (arviomääräraha) .....     | 8 598 000          |
| 31. Valtionosuus ja -avustus teattereiden ja orkestereiden käyttökustannuksiin (arviomääräraha) ..... | 5 003 000          |
| 32. Valtionosuudet ja -avustukset museoille (arviomääräraha) .....                                    | 2 015 000          |
| 33. Valtionosuus ja -avustus kuntien kulttuuritoimintaan (arviomääräraha) .....                       | 622 000            |
| 34. Valtionosuus yleisten kirjastojen perustamiskustannuksiin (arviomääräraha) .....                  | 6 000 000          |
| 35. Kulttuuritoimen valtionosuuksien loppuerät (arviomääräraha) .....                                 | 1 615 000          |
| 40. Korvaus Suomenlinnan Liikenne Oy:lle (arviomääräraha) .....                                       | 252 000            |
| 50. Eräät avustukset (siirtomääräraha 3 v) .....                                                      | 3 328 000          |

|                                                                                                                    |                   |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|
| 51. Apurahat taiteilijoille, kirjailijoille ja kääntäjille (arviomääräraha)                                        | 1 636 000         |
| 52. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot taiteen tukemiseen (arviomääräraha) .....                          | 218 635 000       |
| 53. Valtionavustus tilakustannuksiin (kiinteä määräraha) .....                                                     | 12 070 000        |
| 70. Kaluston hankinta (siirtomääräraha 3 v) .....                                                                  | 639 000           |
| 72. Valtion taidemuseon kokoelmien kartuttaminen (siirtomääräraha 3 v) .....                                       | 589 000           |
| 75. Perusparannukset ja talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v) .....                                               | 1 514 000         |
| 95. Kulttuuriympäristön suojelusta aiheutuvat menot (arviomääräraha)                                               | 17 000            |
| <b>98. Liikuntatoimi</b>                                                                                           | <b>84 559 000</b> |
| 50. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot urheilun ja liikuntakasvatustyön tukemiseen (arviomääräraha) ..... | 83 520 000        |
| 52. Valtionosuus liikunnan koulutuskeskuksille (kiinteä määräraha) ..                                              | 1 039 000         |
| <b>99. Nuorisotyö</b>                                                                                              | <b>22 016 000</b> |
| 50. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot nuorisonkasvatustyön tukemiseen (arviomääräraha) .....             | 20 368 000        |
| 51. Nuorten työpajatoiminnan kehittäminen ja ennaltaehkäisevä huumetyö (siirtomääräraha 2 v) .....                 | 1 648 000         |

### Pääluokka 30

|                                                                                               |                      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|
| <b>30. MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA</b>                                        | <b>2 466 488 000</b> |
| <b>01. Maa- ja metsätalousministeriö</b>                                                      | <b>36 875 000</b>    |
| 21. Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                  | 31 100 000           |
| 22. Tietojärjestelmien kehittäminen (siirtomääräraha 2 v) .....                               | 2 186 000            |
| 41. Eräät korvaukset (arviomääräraha) .....                                                   | 2 075 000            |
| 47. Kasvinjalostustoiminnan edistäminen (arviomääräraha) .....                                | 673 000              |
| 48. Poikkeuksellisten tulvien aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha 2 v) ..... | 841 000              |
| <b>02. Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus</b>                                  | <b>9 832 000</b>     |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                                 | 9 832 000            |
| <b>03. Maaseutuelinkeinojen valituslautakunta ja eläinlääkintävahinkojen arviolautakunta</b>  | <b>596 000</b>       |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                                 | 596 000              |
| <b>04. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan muut menot</b>                            | <b>12 406 000</b>    |
| 25. Eläinlääkintähuolto (arviomääräraha) .....                                                | 1 261 000            |
| 26. Kansainvälinen yhteistyö (siirtomääräraha 2 v) .....                                      | 2 068 000            |

|                                                                                                                     |                      |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|
| 27. Yhteistutkimukset (siirtomääräraha 3 v) .....                                                                   | 6 537 000            |
| 66. Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (arviomääräraha) .....                                                     | 2 540 000            |
| <b>12. Maa- ja puutarhatalouden tulotuki</b>                                                                        | <b>1 755 639 000</b> |
| 41. Maa- ja puutarhatalouden kansallinen tuki (siirtomääräraha 2 v) ..                                              | 588 490 000          |
| 43. EU-tulotuki (arviomääräraha) .....                                                                              | 443 076 000          |
| 44. Satovahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha 3 v) .....                                                          | 3 400 000            |
| 45. Maatalouden ympäristötuki (siirtomääräraha 2 v) .....                                                           | 298 000 000          |
| 46. Luonnonhaittakorvaus (siirtomääräraha 2 v) .....                                                                | 422 673 000          |
| <b>13. Maataloustuotteiden markkinointi ja tuotannon tasapainottaminen</b>                                          | <b>152 335 000</b>   |
| 42. Luopumiskorvaukset (arviomääräraha) .....                                                                       | 66 700 000           |
| 43. Markkinoinnin ja tuotannon kehittäminen (siirtomääräraha 2 v) ...                                               | 4 692 000            |
| 44. Laatu järjestelmien kehittäminen (siirtomääräraha 3 v) .....                                                    | 1 513 000            |
| 47. Maataloustuotannon lopettamistuet ja pellonmetsitystuki (siirto-<br>määräraha 2 v) .....                        | 77 110 000           |
| 48. Puutarhatalouden erityistoimenpiteet (arviomääräraha) .....                                                     | 170 000              |
| 60. Siirto interventiorahastoon (kiinteä määräraha) .....                                                           | 2 150 000            |
| <b>14. Maatilatalouden rakenteen ja maaseudun kehittäminen</b>                                                      | <b>136 044 000</b>   |
| 49. Maaseutuelinkeinotoiminnan korkotuki (arviomääräraha) .....                                                     | 27 499 000           |
| 61. Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston osallistuminen maa-<br>seudun kehittämiseen (arviomääräraha) ..... | 43 558 000           |
| 62. Valtion rahoitusosuus EU:n osaksi rahoittamasta maaseudun kehit-<br>tämisestä (arviomääräraha) .....            | 62 184 000           |
| 63. Maaseudun kehittäminen (siirtomääräraha 3 v) .....                                                              | 2 803 000            |
| <b>15. Muut maatalouden menot</b>                                                                                   | <b>21 124 000</b>    |
| 40. Valtionapu maaseudun elinkeinojen kehittämiseen (siirtomäärä-<br>raha 3 v) .....                                | 11 168 000           |
| 44. Hevostalouden edistäminen vedonlyönnistä hevoskilpailuissa kerty-<br>villä varoilla (arviomääräraha) .....      | 5 466 000            |
| 45. Valtionapu 4H-toimintaan (kiinteä määräraha) .....                                                              | 4 490 000            |
| <b>21. Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus</b>                                                               | <b>30 204 000</b>    |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                                                       | 29 685 000           |
| 22. Torjunta-ainetarkastukset (arviomääräraha) .....                                                                | 401 000              |
| 74. Talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v) .....                                                                    | 101 000              |
| 77. Maa- ja vesirakennustyöt (siirtomääräraha 3 v) .....                                                            | 17 000               |
| <b>31. Metsätalouden edistäminen ja valvonta</b>                                                                    | <b>102 933 000</b>   |
| 24. Eräät metsätalouden yhteiskunnalliset palvelut ja yleinen uitto-<br>väylätuki (siirtomääräraha 3 v) .....       | 5 363 000            |
| 25. Metsäpuiden siemenhuolto (kiinteä määräraha) .....                                                              | 925 000              |
| 42. Valtionapu metsätalouden edistämisen- ja valvontaorganisaatioille<br>(kiinteä määräraha) .....                  | 43 100 000           |

|                                                                                                      |                   |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|
| 43. Eräät korvaukset (arviomääräraha) .....                                                          | 286 000           |
| 44. Tuki puuntuotannon kestävyiden turvaamiseen (arviomääräraha) .....                               | 46 000 000        |
| 45. Metsäluonnon hoidon edistäminen (siirtomääräraha 3 v) .....                                      | 4 205 000         |
| 50. Eräät metsätalouden valtionavut (kiinteä määräraha) .....                                        | 2 718 000         |
| 83. Lainat puuntuotannon kestävyiden turvaamiseen (siirtomääräraha 3 v) .....                        | 336 000           |
| <b>32. Metsäntutkimuslaitos</b>                                                                      | <b>36 895 000</b> |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                                        | 36 299 000        |
| 74. Talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v) .....                                                     | 420 000           |
| 77. Metsien perusparannukset (siirtomääräraha 3 v) .....                                             | 109 000           |
| 87. Maan hankkiminen (siirtomääräraha 3 v) .....                                                     | 67 000            |
| <b>41. Kala-, riista- ja porotalous</b>                                                              | <b>39 855 000</b> |
| 25. Kalakannan hoitovelvoitteet (siirtomääräraha 2 v) .....                                          | 2 018 000         |
| 41. Hirvieläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (arviomääräraha) .....                         | 4 354 000         |
| 42. Petoeläinten ja hylkeiden aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha 2 v) .....        | 2 859 000         |
| 43. Porotalouden edistäminen (siirtomääräraha 2 v) .....                                             | 1 564 000         |
| 50. Metsästyksen ja riistanhoidon edistäminen (siirtomääräraha 2 v) ..                               | 6 973 000         |
| 51. Kalatalouden edistäminen (siirtomääräraha 2 v) .....                                             | 4 848 000         |
| 52. Tenojoen kalastuslupamaksut ja viehekalastusmaksut (arviomääräraha) .....                        | 1 968 000         |
| 62. Elinkeinokalatalouden markkinoinnin ja rakennepolitiikan edistäminen (siirtomääräraha 3 v) ..... | 14 514 000        |
| 77. Kalataloudelliset rakentamis- ja kunnostushankkeet (siirtomääräraha 3 v) .....                   | 757 000           |
| <b>42. Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos</b>                                                    | <b>15 661 000</b> |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                                        | 14 124 000        |
| 24. Arvokalojen sopimuskasvatustoiminta (siirtomääräraha 3 v) .....                                  | 1 117 000         |
| 74. Kalanviljelylaitosten ja tutkimusasemien perusparannukset (siirtomääräraha 3 v) .....            | 420 000           |
| <b>51. Vesivarojen käyttö ja hoito</b>                                                               | <b>26 807 000</b> |
| 22. Vesivarojen käytön ja hoidon menot (siirtomääräraha 2 v) .....                                   | 5 128 000         |
| 30. Vesihuoltolaitteiden rakentamisen korkotuki (arviomääräraha) ....                                | 2 489 000         |
| 31. Avustukset yhdyskuntien vesihuoltotoimenpiteisiin (siirtomääräraha 3 v) .....                    | 4 205 000         |
| 43. Eräät valtion maksettavaksi määrätyt korvaukset (arviomääräraha) .....                           | 420 000           |
| 77. Vesistö- ja vesihuoltotyöt (siirtomääräraha 3 v) .....                                           | 14 565 000        |
| <b>61. Maanmittauslaitos</b>                                                                         | <b>47 970 000</b> |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                                        | 45 111 000        |
| 80. Kiinteistötoimitusten tukemisesta aiheutuvat menot (arviomääräraha) .....                        | 2 859 000         |

|                                                                       |                   |
|-----------------------------------------------------------------------|-------------------|
| <b>62. Geodeettinen laitos</b>                                        | <b>2 929 000</b>  |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                         | 2 929 000         |
| <b>71. Eläinlääkintä- ja elintarviketutkimuslaitos</b>                | <b>17 455 000</b> |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                         | 15 605 000        |
| 28. Rokotteet ja seerumit (arviomääräraha) .....                      | 1 850 000         |
| <b>72. Elintarvikevirasto</b>                                         | <b>9 103 000</b>  |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                         | 4 785 000         |
| 22. Lihantarkastustoiminnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) ..... | 4 318 000         |
| <b>73. Kasvintuotannon tarkastuskeskus</b>                            | <b>11 637 000</b> |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                         | 11 637 000        |
| <b>74. Siemenperunakeskus</b>                                         | <b>188 000</b>    |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                         | 121 000           |
| 22. Tutkimus- ja vienninedistämismenot (siirtomääräraha 2 v) .....    | 67 000            |

### Päälukokka 31

|                                                                                               |                      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|
| <b>31. LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA</b>                                     | <b>1 317 610 000</b> |
| <b>01. Liikenne- ja viestintäministeriö</b>                                                   | <b>21 929 000</b>    |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                                 | 13 397 000           |
| 22. Tutkimus ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v) .....                                      | 8 532 000            |
| <b>24. Tiehallinto</b>                                                                        | <b>737 844 000</b>   |
| 21. Perustienpito (siirtomääräraha 2 v) .....                                                 | 606 085 000          |
| 77. Tieverkon kehittäminen (siirtomääräraha 2 v) .....                                        | 59 866 000           |
| 78. Lohja—Lohjanharju-tien rakentaminen (arviomääräraha) .....                                | 10 000 000           |
| 79. Tieverkon jälkirahoitus- ja kokonaisrahoitushankkeet (siirtomääräraha 3 v) .....          | 38 347 000           |
| 87. Tielain mukaiset maa-alueiden hankinnat ja korvaukset (arviomääräraha) .....              | 23 546 000           |
| <b>25. Tienpidon valtionavut</b>                                                              | <b>10 100 000</b>    |
| 50. Valtionapu yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen (siirtomääräraha 3 v) ..... | 10 100 000           |
| <b>30. Merenkulkulaitos</b>                                                                   | <b>26 390 000</b>    |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                                 | 13 541 000           |
| 70. Alusten hankinta (siirtomääräraha 3 v) .....                                              | 10 259 000           |

|                                                                                                                                                                                             |                    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| 77. Väyläverkon kehittäminen (siirtomääräraha 3 v) .....                                                                                                                                    | 2 523 000          |
| 87. Maa- ja vesialueiden hankinta (arviomääräraha) .....                                                                                                                                    | 67 000             |
| <b>32. Merenkulun ja muun vesiliikenteen edistäminen</b>                                                                                                                                    | <b>56 713 000</b>  |
| 40. Lastialusten hankintojen tukeminen (arviomääräraha) .....                                                                                                                               | 959 000            |
| 41. Ulkomaanliikenteen kauppa-alusluetteloon merkittyjen lastialusten ja kolmansien maiden välillä liikennöivien matkustaja-alusten kilpailuedellytysten turvaaminen (arviomääräraha) ..... | 40 954 000         |
| 42. Ulkomaanliikenteen matkustaja-alusten ja -autolauttojen kilpailuedellytysten turvaaminen (arviomääräraha) .....                                                                         | 13 841 000         |
| 44. Saaristoliikenteen avustaminen (siirtomääräraha 2 v) .....                                                                                                                              | 286 000            |
| 50. Lästimaksuista suoritettavat avustukset (arviomääräraha) .....                                                                                                                          | 673 000            |
| <b>40. Ratahallintokeskus</b>                                                                                                                                                               | <b>330 577 000</b> |
| 21. Perusradanpito (siirtomääräraha 2 v) .....                                                                                                                                              | 230 171 000        |
| 77. Rataverkon kehittäminen (siirtomääräraha 2 v) .....                                                                                                                                     | 43 029 000         |
| 78. Eräät ratahankkeet (arviomääräraha) .....                                                                                                                                               | 30 300 000         |
| 79. Radioverkon rakentaminen (siirtomääräraha 3 v) .....                                                                                                                                    | 22 200 000         |
| 87. Rataverkon maa-alueiden hankinnat ja korvaukset (arviomääräraha) .....                                                                                                                  | 4 877 000          |
| <b>52. Ilmaliikenteen korvaukset ja valtionavut</b>                                                                                                                                         | <b>5 575 000</b>   |
| 41. Valtionapu eräiden lentopaikkojen rakentamiseen ja ylläpitoon (kiinteä määräraha) .....                                                                                                 | 1 000 000          |
| 43. Korvaus Ilmailulaitokselle valmiustehtävistä (kiinteä määräraha) .                                                                                                                      | 4 575 000          |
| <b>60. Joukkoliikenteen palvelujen ostot, korvaukset ja tuet</b>                                                                                                                            | <b>80 721 000</b>  |
| 42. Valtionavustus koulutuksesta (kiinteä määräraha) .....                                                                                                                                  | 841 000            |
| 63. Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v) .....                                                                                                            | 79 880 000         |
| <b>72. Viestinnän korvaukset ja avustukset</b>                                                                                                                                              | <b>12 614 000</b>  |
| 42. Sanomalehdistön tuki (kiinteä määräraha) .....                                                                                                                                          | 12 614 000         |
| <b>80. Ilmatieteen laitos</b>                                                                                                                                                               | <b>26 510 000</b>  |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                                                                                                                               | 26 510 000         |
| <b>81. Merentutkimuslaitos</b>                                                                                                                                                              | <b>7 350 000</b>   |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                                                                                                                               | 7 350 000          |
| <b>99. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan muut menot</b>                                                                                                                       | <b>1 287 000</b>   |
| 40. Eräät valtionavut (kiinteä määräraha) .....                                                                                                                                             | 782 000            |
| 88. Osakehankinnat (siirtomääräraha 3 v) .....                                                                                                                                              | 505 000            |

**Pääluokka 32****32. KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖN HALLINNONALA 875 365 000****10. Hallinto 111 791 000**

|                                                                                       |            |
|---------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 21. Kauppa- ja teollisuusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....        | 22 362 000 |
| 22. Työvoima- ja elinkeinokeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....         | 68 555 000 |
| 24. Tutkimus- ja selvitystoiminta (siirtomääräraha 3 v) .....                         | 5 628 000  |
| 66. Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (arviomääräraha) ..... | 7 633 000  |
| 92. Korvaus valtion ydinjätehuoltorahastolle (arviomääräraha) .....                   | 7 603 000  |
| 95. Maanomistajien osuus vanhoista kaivospiirimaksuista (arviomääräraha) .....        | 10 000     |

**20. Teknologiapolitiikka 499 175 000**

|                                                                                           |             |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
| 21. Geologian tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                 | 37 850 000  |
| 22. Valtion teknillisen tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....       | 64 095 000  |
| 23. Turvatekniikan keskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) ...                      | 9 408 000   |
| 25. Mittatekniikan keskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) ....                     | 3 866 000   |
| 26. Teknologian kehittämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....             | 24 051 000  |
| 27. Tutkimus- ja kehitystoiminta (arviomääräraha) .....                                   | 133 885 000 |
| 28. Hanke- ja ohjelmatoiminnan selvitys- ja kehittämismenot (siirtomääräraha 2 v) .....   | 11 996 000  |
| 40. Avustukset teknologiseen tutkimukseen ja kehitykseen (arviomääräraha) .....           | 135 317 000 |
| 41. Keksintö-, laatu- ja standardisointitoiminnan edistäminen (siirtomääräraha 3 v) ..... | 5 656 000   |
| 70. Geologian tutkimuskeskuksen alushankinta (arviomääräraha) .....                       | 253 000     |
| 83. Lainat teknologiseen tutkimukseen ja kehitykseen (arviomääräraha) .....               | 72 798 000  |

**30. Yrityspolitiikka 168 563 000**

|                                                                                                |            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 21. Patentti- ja rekisterihallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                | 1 177 000  |
| 41. Toimintatuki Finnvera Oyj:lle (kiinteä määräraha) .....                                    | 336 000    |
| 42. Finnvera Oyj:n korkotuet (arviomääräraha) .....                                            | 23 452 000 |
| 43. Finnvera Oyj:n tappiokorvaukset (arviomääräraha) .....                                     | 10 428 000 |
| 44. Alueellinen kuljetustuki (arviomääräraha) .....                                            | 3 364 000  |
| 45. Yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden tukeminen (arviomääräraha) .....            | 16 147 000 |
| 46. Avustus telakkateollisuuden kilpailuedellytysten turvaamiseksi (siirtomääräraha 3 v) ..... | 17 660 000 |

|                                                                                                                 |                   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|
| 47. Valtionavustus kehittämispalvelutoimintaan ja eräille yhteisöille (siirtomääräraha 3 v) .....               | 3 561 000         |
| 48. Korkotuki julkisesti tuetuille vienti- ja alusluotoille (arviomääräraha) .....                              | 9 000 000         |
| 49. Korkotuki Suomen Vientiluotto Oy:n myöntämille luotoille (arviomääräraha) .....                             | 1 700 000         |
| 50. Korkotuki pk-yritysten investointeihin (arviomääräraha) .....                                               | 33 000            |
| 60. Siirrot valtiontakuurahastoon (arviomääräraha) .....                                                        | 17 000            |
| 62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus kauppa- ja teollisuusministeriön osalta (arviomääräraha) ..... | 81 688 000        |
| <b>40. Kuluttaja- ja kilpailupolitiikka</b>                                                                     | <b>17 463 000</b> |
| 21. Kuluttajaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                                 | 5 530 000         |
| 22. Kuluttajatutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                        | 1 765 000         |
| 24. Kuluttajavalituslautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                       | 1 313 000         |
| 26. Kilpailuviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                                  | 4 571 000         |
| 31. Korvaus talous- ja velkaneuvonnan järjestämisestä (arviomääräraha) .....                                    | 3 611 000         |
| 50. Valtionavustus kuluttajajärjestöille (kiinteä määräraha) .....                                              | 673 000           |
| <b>50. Kansainvälistymispolitiikka</b>                                                                          | <b>57 127 000</b> |
| 21. Matkailun edistämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                      | 16 081 000        |
| 40. Toimialakohtainen yritysten kansainvälistyminen (arviomääräraha) .....                                      | 17 500 000        |
| 41. Avustus ulkomaankauppaa edistäville järjestöille ja Finpro ry:lle (kiinteä määräraha) .....                 | 23 546 000        |
| <b>60. Energiapolitiikka</b>                                                                                    | <b>19 864 000</b> |
| 21. Energiamarkkinaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                           | 206 000           |
| 27. Energiansäästön ja uusiutuvan energian käytön edistäminen ja energiatiedotus (siirtomääräraha 2 v) .....    | 3 407 000         |
| 40. Energiatuki (arviomääräraha) .....                                                                          | 16 146 000        |
| 45. Energiainvestointien korkotuki (arviomääräraha) .....                                                       | 55 000            |
| 50. Eräät energiatalousdelliset avustukset (siirtomääräraha 3 v) .....                                          | 50 000            |
| <b>70. Omistajapolitiikka</b>                                                                                   | <b>1 382 000</b>  |
| 88. Osakehankinnat (siirtomääräraha 3 v) .....                                                                  | 1 382 000         |

### Pääluokka 33

|                                                         |                      |
|---------------------------------------------------------|----------------------|
| <b>33. SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA</b> | <b>8 146 929 000</b> |
| <b>01. Sosiaali- ja terveysministeriö</b>               | <b>50 905 000</b>    |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....           | 32 046 000           |

|                                                                                                                                                                             |                   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|
| 62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus sosiaali- ja terveysministeriön osalta (arviomääräraha) .....                                                              | 2 796 000         |
| 63. Eräät erityishankkeet (siirtomääräraha 3 v) .....                                                                                                                       | 8 410 000         |
| 64. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän edistäminen tietoteknologian avulla sekä siihen tarvittavan infrastruktuurin rakentaminen (siirtomääräraha 3 v) ..... | 3 364 000         |
| 67. Kansainväliset jäsenmaksut ja maksuosuudet (arviomääräraha) ....                                                                                                        | 4 289 000         |
| <b>02. Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimus- ja kehittämiskeskus</b>                                                                                                      | <b>22 980 000</b> |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                                                                                                               | 22 980 000        |
| <b>03. Työttömyysturvalautakunta</b>                                                                                                                                        | <b>1 697 000</b>  |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                                                                                                               | 1 697 000         |
| <b>04. Tarkastuslautakunta</b>                                                                                                                                              | <b>1 552 000</b>  |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                                                                                                               | 1 552 000         |
| <b>06. Terveydenhuollon oikeusturvakeskus</b>                                                                                                                               | <b>3 860 000</b>  |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                                                                                                               | 2 260 000         |
| 26. Mielentilatutkimustoiminnan menot (arviomääräraha) .....                                                                                                                | 1 600 000         |
| <b>07. Työterveyslaitos</b>                                                                                                                                                 | <b>34 320 000</b> |
| 50. Valtionapu Työterveyslaitoksen menoihin (siirtomääräraha 2 v) ...                                                                                                       | 34 320 000        |
| <b>08. Kansanterveyslaitos</b>                                                                                                                                              | <b>33 929 000</b> |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                                                                                                               | 27 745 000        |
| 26. Rokotteiden hankinta (arviomääräraha) .....                                                                                                                             | 6 184 000         |
| <b>09. Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus</b>                                                                                                                | <b>4 377 000</b>  |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                                                                                                               | 4 377 000         |
| <b>10. Säteilyturvakeskus</b>                                                                                                                                               | <b>10 417 000</b> |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                                                                                                               | 10 417 000        |
| <b>11. Lääkelaitos</b>                                                                                                                                                      | <b>1 333 000</b>  |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                                                                                                               | 1 333 000         |
| <b>12. Valtion koulukodit</b>                                                                                                                                               | <b>588 000</b>    |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                                                                                                               | 588 000           |
| <b>13. Työsuojelun piirihallinto</b>                                                                                                                                        | <b>20 730 000</b> |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                                                                                                               | 20 730 000        |

|                                                                                                                |                      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|
| <b>14. Valtion mielisairaalat</b>                                                                              | <b>607 000</b>       |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                                                  | 607 000              |
| <b>15. Perhekustannusten tasaus</b>                                                                            | <b>1 368 000 000</b> |
| 51. Äitiysavustus (arviomääräraha) .....                                                                       | 9 900 000            |
| 52. Lapsilisät (arviomääräraha) .....                                                                          | 1 358 100 000        |
| <b>16. Yleinen perhe-eläke</b>                                                                                 | <b>42 000 000</b>    |
| 50. Yleinen perhe-eläke (arviomääräraha) .....                                                                 | 42 000 000           |
| <b>17. Työttömyysturva</b>                                                                                     | <b>663 200 000</b>   |
| 50. Valtionosuus työttömyyskassoille (arviomääräraha) .....                                                    | 589 000 000          |
| 51. Työttömyysturvalain mukainen perusturva (arviomääräraha) .....                                             | 66 000 000           |
| 53. Valtionosuus työttömän omaehtoisen koulutuksen toimeentulo-<br>turvasta (arviomääräraha) .....             | 2 200 000            |
| 54. Valtionosuus aikuiskoulutustuesta (arviomääräraha) .....                                                   | 6 000 000            |
| <b>18. Sairausvakuutus</b>                                                                                     | <b>695 500 000</b>   |
| 60. Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista (arvio-<br>määräraha) .....                        | 695 500 000          |
| <b>19. Eläkevakuutus</b>                                                                                       | <b>1 483 575 000</b> |
| 50. Valtion osuus merimieseläkekassan menoista (arviomääräraha) ...                                            | 31 000 000           |
| 51. Valtion osuus maatalousyrittäjien eläkelaista johtuvista menoista<br>(arviomääräraha) .....                | 399 000 000          |
| 52. Valtion osuus yrittäjien eläkelaista johtuvista menoista (arvio-<br>määräraha) .....                       | 55 000 000           |
| 60. Valtion osuus kansaneläkelaista johtuvista menoista (arviomäärä-<br>raha) .....                            | 998 575 000          |
| <b>20. Tapaturmavakuutus</b>                                                                                   | <b>12 500 000</b>    |
| 53. Valtion osuus maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuksen kustan-<br>nuksista (arviomääräraha) .....          | 12 500 000           |
| <b>21. Rintamaveteraaneläkkeet</b>                                                                             | <b>118 000 000</b>   |
| 52. Rintamasotilaseläkkeet ja asumistuki (arviomääräraha) .....                                                | 118 000 000          |
| <b>22. Sotilasvammakorvaukset ja eräät kuntoutustoiminnan menot</b>                                            | <b>263 293 000</b>   |
| 50. Sotilasvammakorvaukset (arviomääräraha) .....                                                              | 260 400 000          |
| 56. Valtionapu sotainvalidien puolisoitten kuntoutustoimintaan (siirto-<br>määräraha 2 v) .....                | 2 523 000            |
| 57. Rintama-avustus eräille ulkomaalaisille vapaaehtoisille rintama-<br>sotilaille (siirtomääräraha 2 v) ..... | 202 000              |

|                                                                                                                                                      |                      |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|
| 59. Valtionapu rintamaveteraanien kuntoutustoimintaan (siirtomääräraha 2 v) .....                                                                    | 168 000              |
| <b>23. Muu sodista kärsineiden turva</b>                                                                                                             | <b>3 280 000</b>     |
| 30. Valtion korvaus sodista kärsineiden huoltoon (arviomääräraha) ...                                                                                | 3 280 000            |
| <b>28. Muu toimeentuloturva</b>                                                                                                                      | <b>12 100 000</b>    |
| 50. Sotilasavustus (arviomääräraha) .....                                                                                                            | 12 100 000           |
| <b>32. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto</b>                                                                                           | <b>2 719 856 000</b> |
| 30. Valtionosuus kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon käyttökustannuksiin (arviomääräraha) .....                                                   | 2 514 830 000        |
| 31. Valtionosuus kunnille sosiaali- ja terveystalvelujen perustamiskustannuksiin (arviomääräraha) .....                                              | 26 600 000           |
| 32. Valtion korvaus terveydenhuollon yksiköille erikoissairaanhoidon mukaiseen tutkimustoimintaan (kiinteä määräraha) .....                          | 56 747 000           |
| 33. Valtion korvaus terveydenhuollon yksiköille lääkäri- ja hammaslääkäriskoulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin (arviomääräraha) ....              | 74 170 000           |
| 34. Valtion korvaus kunnille mielentilatutkimuspotilaista sekä potilas-siirroista aiheutuviin kustannuksiin (arviomääräraha) .....                   | 2 370 000            |
| 35. Valtion korvaus lastensuojelun suurten kustannusten tasausjärjestelmän menoihin (kiinteä määräraha) .....                                        | 31 209 000           |
| 36. Valtionavustus saamenkielisten sosiaali- ja terveystalvelujen turvaamiseksi (kiinteä määräraha) .....                                            | 200 000              |
| 37. Valtionavustus kunnille lasten ja nuorten psykiatrian palveluihin (kiinteä määräraha) .....                                                      | 3 160 000            |
| 38. Valtionavustus kunnille huumeiden käyttäjien hoitoon (siirtomääräraha 2 v) .....                                                                 | 7 570 000            |
| 39. Valtionavustus sosiaalialan osaamiskeskusten toimintaan (kiinteä määräraha) .....                                                                | 3 000 000            |
| <b>33. Eräät sosiaali- ja terveydenhuollon menot</b>                                                                                                 | <b>5 700 000</b>     |
| 63. Oikeuslääketieteellisen kuolemansyyn selvittämisen menot (arviomääräraha) .....                                                                  | 5 700 000            |
| <b>53. Terveiden edistäminen ja terveystalvonta</b>                                                                                                  | <b>9 345 000</b>     |
| 23. Terveystalvonta (siirtomääräraha 2 v) .....                                                                                                      | 1 100 000            |
| 24. Tartuntatautien talvonta (arviomääräraha) .....                                                                                                  | 1 100 000            |
| 50. Terveiden edistäminen (siirtomääräraha 2 v) .....                                                                                                | 7 145 000            |
| <b>57. Lomatoiminta</b>                                                                                                                              | <b>186 000 000</b>   |
| 40. Valtion korvaus maataloustyrittäjien lomituspalvelujen kustannuksiin (arviomääräraha) .....                                                      | 171 600 000          |
| 50. Valtion korvaus Maataloustyrittäjien eläkelaitokselle ja kunnille maataloustyrittäjien lomituspalvelujen hallintomenoihin (arviomääräraha) ..... | 14 400 000           |

|                                                                                                                    |                    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| <b>92. Raha-automaattiyhdistyksen tuoton käyttö</b>                                                                | <b>377 285 000</b> |
| 50. Avustukset yhteisöille ja säätiöille terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen (arviomääräraha) ..... | 279 500 000        |
| 55. Valtion korvaus sotainvalidien laitosten käyttökustannuksiin (siirtomääräraha 2 v) .....                       | 59 707 000         |
| 58. Eräät kuntoutustoiminnan menot (siirtomääräraha 2 v) .....                                                     | 2 450 000          |
| 59. Rintamaveteraanien kuntoutustoiminnan menot (siirtomääräraha 2 v) .....                                        | 35 628 000         |

### Pääluokka 34

|                                        |                      |
|----------------------------------------|----------------------|
| <b>34. TYÖMINISTERIÖN HALLINNONALA</b> | <b>2 083 463 000</b> |
|----------------------------------------|----------------------|

|                                                                                                                      |                      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|
| <b>01. Työhallinto</b>                                                                                               | <b>34 016 000</b>    |
| 21. Työministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                                         | 21 651 000           |
| 22. Työvoimaopiston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                                        | 744 000              |
| 23. Työelämäohjelmien toteuttaminen (siirtomääräraha 3 v) .....                                                      | 10 091 000           |
| 67. Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja maksusuudet (arviomääräraha) .....                                    | 1 530 000            |
| <b>05. Euroopan rakennerahastojen ohjelmien toteutus</b>                                                             | <b>181 183 000</b>   |
| 61. Euroopan sosiaalirahaston osallistuminen EU:n rakennerahasto-ohjelmiin (arviomääräraha) .....                    | 106 503 000          |
| 62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus työministeriön osalta (arviomääräraha) .....                        | 74 680 000           |
| <b>06. Työvoimapolitiikan toimeenpano</b>                                                                            | <b>1 781 278 000</b> |
| 02. Palkkaperusteinen työllistämistuki valtionhallinnolle (arviomääräraha) .....                                     | 34 983 000           |
| 21. Työvoima-asiaiden paikallishallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                   | 117 432 000          |
| 22. Valtion rahoitus kuntien, Kansaneläkelaitoksen ja työhallinnon yhteisiin palveluihin (siirtomääräraha 2 v) ..... | 8 000 000            |
| 25. Työvoimapalvelujen erityismenot (arviomääräraha) .....                                                           | 11 571 000           |
| 27. Valmentavan työvoimakoulutuksen ja työvoimapalvelujen hankinta (arviomääräraha) .....                            | 42 762 000           |
| 29. Ammatillisen työvoimakoulutuksen hankinta (arviomääräraha) ....                                                  | 134 641 000          |
| 30. Palkkaperusteinen työllistämistuki kunnille ja kuntayhtymille (arviomääräraha) .....                             | 88 523 000           |
| 31. Valtion korvaus kunnille kuntouttavan työtoiminnan järjestämisestä (arviomääräraha) .....                        | 19 375 000           |
| 50. Työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen osallistuvien opinto-sosiaaliset edut (arviomääräraha) .....           | 120 341 000          |
| 52. Työmarkkinatuki (arviomääräraha) .....                                                                           | 1 025 346 000        |
| 63. Valtionapu työttömyyden lieventämiseen (arviomääräraha) .....                                                    | 154 926 000          |
| 64. Työllisyysperusteiset siirtomenot investointeihin (arviomääräraha)                                               | 5 045 000            |

|                                                                                                                                                                                   |                   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|
| 65. Liikkuvuusavustus (arviomääräraha) .....                                                                                                                                      | 2 523 000         |
| 77. Sijoitusmenot työllisyyden turvaamiseksi (arviomääräraha) .....                                                                                                               | 15 810 000        |
| <b>07. Pakolais- ja siirtolaisuusasiat</b>                                                                                                                                        | <b>60 782 000</b> |
| 21. Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanottotoiminta valtion osalta (arviomääräraha) .....                                                                                | 6 627 000         |
| 30. Valtion korvaus kunnille eräiden Suomeen muuttavien henkilöiden toimeentulotuen sekä heille annetun sosiaali- ja terveydenhuollon erityiskustannuksiin (arviomääräraha) ..... | 11 302 000        |
| 31. Syrjinnän vastainen toiminta (siirtomääräraha 3 v) .....                                                                                                                      | 100 000           |
| 63. Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto (arviomääräraha)                                                                                                             | 42 753 000        |
| <b>99. Työministeriön hallinnonalan muut menot</b>                                                                                                                                | <b>26 204 000</b> |
| 23. Siviilipalvelus (arviomääräraha) .....                                                                                                                                        | 3 574 000         |
| 50. Palkkaturva (arviomääräraha) .....                                                                                                                                            | 21 864 000        |
| 51. Eräät merimiespalvelut (arviomääräraha) .....                                                                                                                                 | 766 000           |

## Pääluokka 35

|                                                                                           |                    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| <b>35. YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA</b>                                              | <b>621 859 000</b> |
| <b>01. Ympäristöministeriö</b>                                                            | <b>19 009 000</b>  |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                             | 19 009 000         |
| <b>10. Ympäristön suojelu</b>                                                             | <b>21 353 000</b>  |
| 27. Ympäristövahinkojen torjunta (arviomääräraha) .....                                   | 1 682 000          |
| 60. Siirto öljysuojarahastoon (siirtomääräraha 3 v) .....                                 | 1 261 000          |
| 63. Ympäristönsuojelun edistäminen (siirtomääräraha 3 v) .....                            | 5 273 000          |
| 64. Ympäristönsuojeluinvestointien korkotuki (arviomääräraha) .....                       | 353 000            |
| 65. Öljyjätämaksulla rahoitettava öljyjätehuolto (siirtomääräraha 3 v)                    | 2 102 000          |
| 67. Ympäristöyhteistyön edistäminen Suomen lähialueen maissa (siirtomääräraha 3 v) .....  | 2 018 000          |
| 77. Ympäristötyöt (siirtomääräraha 3 v) .....                                             | 8 664 000          |
| <b>20. Yhdyskunnat, alueidenkäyttö ja luonnonsuojelu</b>                                  | <b>47 438 000</b>  |
| 22. Luonnonsuojelualueiden hoito ja kunnossapito (siirtomääräraha 3 v) .....              | 15 335 000         |
| 37. Avustukset kuntien kaavoitukseen ja maankäytön ohjaukseen (siirtomääräraha 3 v) ..... | 1 261 000          |
| 44. Koskiensuojelulain mukaiset korvaukset (arviomääräraha) .....                         | 336 000            |
| 63. Eräät luonnonsuojeluun liittyvät korvaukset (siirtomääräraha 3 v)                     | 15 405 000         |
| 64. Avustukset rakennusperinnön hoitoon (siirtomääräraha 3 v) .....                       | 1 241 000          |
| 74. Luonnonsuojelualueiden talonrakennustyöt (siirtomääräraha 3 v) .                      | 505 000            |
| 87. Luonnonsuojelualueiden hankkiminen (siirtomääräraha 3 v) .....                        | 13 355 000         |

|                                                                                                                |                    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| <b>30. Asumisen edistäminen</b>                                                                                | <b>415 482 000</b> |
| 54. Asumistuki (arviomääräraha) .....                                                                          | 415 482 000        |
| 60. Siirto valtion asuntorahastoon .....                                                                       | —                  |
| <b>40. Alueelliset ympäristökeskukset</b>                                                                      | <b>58 438 000</b>  |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                                                  | 58 438 000         |
| <b>50. Ympäristölupavirastot</b>                                                                               | <b>4 740 000</b>   |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                                                  | 4 740 000          |
| <b>60. Suomen ympäristökeskus</b>                                                                              | <b>22 425 000</b>  |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                                                  | 22 425 000         |
| <b>70. Valtion asuntorahasto</b>                                                                               | <b>7 804 000</b>   |
| 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                                                  | 4 304 000          |
| 26. Korvaus asunto- ja korkotukilainojen hoidosta (kiinteä määräraha)                                          | 3 500 000          |
| <b>99. Ympäristöministeriön hallinnonalan muut menot</b>                                                       | <b>25 170 000</b>  |
| 22. Kehittäminen ja suunnittelu (siirtomääräraha 2 v) .....                                                    | 8 914 000          |
| 24. Kansainvälinen yhteistyö (siirtomääräraha 2 v) .....                                                       | 4 506 000          |
| 26. Eräät korvaukset (siirtomääräraha 2 v) .....                                                               | 740 000            |
| 62. EU:n rakennerrahastojen valtion rahoitusosuus ympäristöministeriön osalta (arviomääräraha) .....           | 6 900 000          |
| 63. EU:n ympäristörahaston osallistuminen ympäristö- ja luonnon-suojeluhankkeisiin (siirtomääräraha 3 v) ..... | 2 523 000          |
| 65. Eräät avustukset (siirtomääräraha 3 v) .....                                                               | 1 587 000          |

### Pääluokka 36

|                                                                  |                      |
|------------------------------------------------------------------|----------------------|
| <b>36. VALTIONVELAN KOROT</b>                                    | <b>3 767 000 000</b> |
| <b>01. Euromääräisen velan korko</b>                             | <b>3 159 000 000</b> |
| 90. Euromääräisen velan korko (arviomääräraha) .....             | 3 159 000 000        |
| <b>03. Valuuttamääräisen velan korko</b>                         | <b>591 000 000</b>   |
| 90. Valuuttamääräisen velan korko (arviomääräraha) .....         | 591 000 000          |
| <b>09. Muut menot valtionvelasta</b>                             | <b>17 000 000</b>    |
| 21. Palkkiot ja muut menot valtionvelasta (arviomääräraha) ..... | 17 000 000           |

**Pääluokka 37**

**37. VALTIONVELAN VÄHENTÄMINEN** **443 900 000**

**01. Valtionvelan nettokuoletukset ja velanhallinta** **443 900 000**

94. Nettokuoletukset ja velanhallinta (arviomääräraha) ..... 443 900 000

**Määrärahojen kokonaismäärä:**

**35 326 008 000 euroa**

## YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

### YLEISET MÄÄRÄYKSET

#### Brutto- ja nettobudjetointi

Valtion talousarviossa noudatetaan pääsääntönä bruttobudjetointia. Nettobudjetointi on talousarviosta annetussa laissa tarkoin rajoitettu poikkeus pääsäännöstä.

Talousarviossa voidaan nettobudjetoida

1) uudet valtionlainat, valtionlainoista saatavat emissiovoitot ja pääomavoitot ja valtionlainojen pääomaa suojaavista johdannaisista kertyvät tulot sekä valtionvelan kuoletukset, valtionlainoihin liittyvät pääomatappiot ja emissiotappiot ja valtionlainojen pääomaa suojaavista johdannaisista aiheutuvat menot;

2) valtionlainoista saatavat korkotulot ja valtionlainojen koronmaksua suojaavista johdannaisista kertyvät tulot sekä valtionlainoista aiheutuvat korkomenot ja valtionlainojen koronmaksua suojaavista johdannaisista aiheutuvat menot;

3) viraston tai laitoksen toiminnasta kertyvät tulot ja siitä aiheutuvat menot;

4) osakkeiden myynnistä kertyvät tulot sekä myyntiin liittyvät myyntipalkkiot ja valtion ostajan puolesta vastattavaksi ottamat maksuvelvoitteet;

5) eläkelaitokselle lain nojalla maksettava maksuvalmiussuoritus ja suorituksen palautus valtiolle;

6) lakiin perustuva valtionapu kunnalle ja kunnan maksettavaksi valtiolle valtionapujärjestelmän määräytymisperusteiden mukaan tuleva määrä.

Viraston toiminnasta kertyvien tulojen ja siitä aiheutuvien menojen nettobudjetoinnissa voidaan erottaa seuraavat tapaukset:

1) toimintamenomomentin vakiosisällön kuvauksessa mainittu virastolle työnantajana kuuluvat tulot ja irtaimen omaisuuden myyntitulot, vakuutus- ja vahingonkorvaukset, työpaikka-

ruokaloiden käytöstä saadut korvaukset sekä viraston toimitilojen satunnaisesta luovuttamisesta ulkopuolisille yksittäisiä tilaisuuksia varten saadut tulot, jotka voidaan vähentää toimintamenoista, vaikka tästä ei olisi mainintaa momentin perusteluissa,

2) liiketoimintaa harjoittavan viraston tai laitoksen toiminnasta kertyvät tulot ja siitä aiheutuvat menot,

3) maksullista toimintaa harjoittavan viraston toiminnasta tai toiminnan osasta kertyvät tulot ja siitä aiheutuvat menot, sekä

4) viraston vastuulla toteutettavasta tutkimus- tms. yhteishankkeesta tuloina saatavat muiden hankeosapuolten maksuosuudet ja hankkeesta aiheutuvat menot.

Tapauksissa 2)–4) on ao. toimintamenomäärärahan perustelujen päätösosassa nettobudjetointia koskeva maininta.

Nettobudjetoitavia tuloja eivät ole verot, veronluonteiset maksut tai sakkomaksut. Nettobudjetoinnin kohteena eivät myöskään voi olla siirtomenot tai niiden palautukset lukuun ottamatta lain nojalla maksettavaa maksuvalmiussuoritusta eläkelaitokselle ja suorituksen palautusta sekä lakiin perustuvaa valtionapua kunnalle ja kunnan maksettavaksi valtiolle valtionapujärjestelmän määräytymisperusteiden mukaan tulevaa määrää, eivätkä sijoitusmenot tai omaisuuden myyntitulot lukuun ottamatta osakkeiden myyntiä taikka viraston tai laitoksen toimintaan tarkoitetun irtaimen omaisuuden hankintaa tai irtaimen omaisuuden myyntiä.

Nettobudjetoidun toimintamenomomentin menojen vakiosisältöön kuuluvat jäljempänä ilmenevät toimintamenomomenttien vakiosisällön mukaiset menot.

Nettoutetusta toiminnasta kertyviä tuloja saa käyttää tästä toiminnasta aiheutuviin menoihin ilman, että siitä on mainintaa luku- tai momenttiperusteluissa.

Toimintamenomäärärahan kanssa saa nettouttaa myyntituotot sellaisesta irtaimesta käyttö-

omaisuudesta, jonka hankinta rahoitetaan toimintamenomäärärahasta. Kiinteän omaisuuden, finanssisijoitusten (esim. osakkeet ym. arvopaperit) ja erillismomenteilta rahoitettavan irtaimen käyttöomaisuuden myyntituottoja ei saa nettouttaa toimintamenomäärärahan kanssa.

### Menomomenttien luokittelu ja asiasisältö

Menot on jaettu talousarviossa momenteiksi tehtävän tai menojen laadun mukaan.

Tehtävän mukaan budjetoituja määrärahoja ovat jäljempänä käsiteltävät virastojen toimintamenomäärärahat sekä eräät kulutusmenoihin luettavat projektiluonteiset määrärahat. Tehtävän mukaan budjetoitua määrärahaa saa käyttää kaikkiin kyseisestä tehtävästä säännönmukaisesti aiheutuviin menoihin, ellei talousarviosta muuta johdu.

Pääjaotteluna on seuraava menojen laadun mukainen pääryhmitys (suluissa vastaavat momenttien numerotunnukset):

1) kulutusmenot (01—29): menot, joiden välittömänä vastikkeena valtio saa varainhoitovuonna käytettäviä tuotannontekijöitä, kuten työpanosta, tavaroita ja palveluksia,

2) siirtomenot (30—69): menot, joista valtio ei saa välitöntä vastiketta,

3) sijoitusmenot (70—89): menot, joiden välittömänä vastikkeena valtio saa pitkävaikutteisia tuotannontekijöitä tai rahoitusvaateita, joista valtio saa tuloa tai muuta hyötyä useana varainhoitovuonna, ja

4) muut menot (90—99): edellä mainittuihin pääryhmiin kuulumattomat menot, kuten valtionvelan hoitomenot.

Momentin määrärahaa saa käyttää ainoastaan momentin numerotunnuksen osoittaman menoryhmän menoihin, ellei momentin perusteluissa ole määrätty toisin. Siten kulutusmenoihin tarkoitettua määrärahaa ei saa käyttää siirtomenoihin eikä siirtomenoihin tarkoitettua määrärahaa kulutusmenoihin.

Momentilla yksilöityyn käyttötarkoitukseen ei saa käyttää muuta käyttötarkoitukseltaan yleisempää määrärahaa (esim. toimintamenomomentin määrärahaa), vaikka kyseisen yleisem-

män määrärahan perusteluissa mainittua yksilöityä käyttötarkoitusta ei olisi suljettu pois. Tästä pääsäännöstä voidaan poiketa, jos momentin perusteluissa on asiaa koskeva maininta.

Määrärahat henkilöstön palkkaamiseen on budjetoitu pääsääntöisesti palkkausmomenteille (01—03) ja toimintamenomenteille (21—27). Muun momentin määrärahaa saadaan käyttää henkilöstön palkkaamiseen virastoihin ja laitoksiin vain, jos palkkauksesta ja momentin määrärahalla palkattavien henkilöiden enimmäismäärästä ilmaistuna henkilötyövuosina on maininta momentin perustelujen päätösosassa. Virkaan nimitettyjen virkamiesten palkkauksiin ei saa käyttää muita kuin palkkaus- tai toimintamenomomenteja. Milloin määrärahaa saa käyttää palkkoihin tai palkkioihin, sitä käytetään myös näihin liittyviin sosiaaliturva- ja eläkemaksuihin ja muihin henkilösivumenoihin.

### Vakiosisältöiset menomomentit

Toimintamenomenteille ja momenteille 28, 70 ja 74—79 on määritelty sellaisia vakiosisältöisiä käyttötarkoituksia, joihin ao. momenteille budjetoituja määrärahoja saa käyttää ilman, että siitä on maininta ao. momentin perusteluissa. Toimintamenomomentin vakiosisältöä sovelletaan myös silloin, kun toimintamenot on nettobudjetoinnin johdosta budjetoitu tulopuolelle osaksi nettotuloarviota.

Määrärahoja käytettäessä momenttien perustelut ovat vakiosisältömääritykseen nähden ensisijaisessa asemassa. Siten momentin perusteluissa voidaan poiketa vakiosisällöstä joko sulkeamalla osa vakiokäyttötarkoituksista pois tai täydentämällä niitä muilla käyttötarkoituksilla. Jäl-

kimmäisessä tilanteessa käyttötarkoitusten täydentäminen ilmaistaan em. momenteilla "myös"-sanalla esim. seuraavasti: "Momentin määrärahaa saa käyttää myös kunniakonsulien menoihin."

### Toimintamenomäärärahat

Viraston toiminnasta aiheutuvat menot budjetoidaan yhtenä määrärahana menomomenteille 21—27. Toimintamenomäärärahaa saa käyttää viraston tai laitoksen laissa tai asetuksessa säädettyjen tehtävien hoidosta aiheutuviin palkkaus- ja muihin kulutusmenoihin, koneiden ja kaluston sekä muun aineellisen tai aineettoman käyttöomaisuuden hankintamenoihin sekä muihin viraston toiminnasta välittömästi aiheutuneisiin menoihin, kuten leasingkorkoihin ym. korkomenoihin ja vahingonkorvauksiin. Erillisinä menojen laadun mukaisina määrärahoina on budjetoitu siirtomenot, talonrakennus- ja maa- ja vesirakennusinvestointimenot ja osakkeiden ja osuuksien hankinta- ja lainananto- ym. finanssijoitusmenot sekä eräät poikkeuksellisen suuret kalustoinvestoinnit. Näihin ei siten saa käyttää toimintamenomäärärahaa, ellei määrärahan perusteluissa ole toisin määrätty.

Ellei tarkoitukseen ole osoitettu muuta määrärahaa, toimintamenomäärärahaa saa käyttää viraston toimialaan kuuluvien, EU:n hyväksymien tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoittamiseen sekä ao. hankkeiden tarjouksiin osallistumisen edellyttämään rahoitukseen.

Toimintamenomomentille nettobudjetoidaan virastolle työnantajana kuuluvat sairausvakuutuksen mukaiset sairaus- ja äitiyspäivärahojen palautukset silloin, kun virasto maksaa työntekijän palkan sairaus- ja äitiysloman ajalta sekä saadut korvaukset työterveydenhuollon kustannuksiin. Lisäksi toimintamenomomentille nettobudjetoidaan viraston saamat kohdassa "Brutto- ja nettobudjetointi" tarkoitetut irtaimen omaisuuden myyntitulot, työpaikkaruokaloiden käytöstä saadut korvaukset ja viraston saamat vakuutus- ja vahingonkorvaukset sekä viraston toi-

mitilojen satunnaisesta luovuttamisesta ulkopuolisille yksittäisiä tilaisuuksia varten saadut tulot.

Lisäksi toimintamenomomentin määrärahaa saa käyttää maksullisen toiminnan menoihin, mikäli viraston tai laitoksen maksullista toimintaa ei ole budjetoitu omaksi momentikseen.

### Menojen laadun mukaiset momentit

#### *Kulutusmenot (01—29)*

Kulutusmenoja ovat menot, joiden välittömänä vastikkeena valtio saa varainhoitovuonna käytettäviä tuotannontekijöitä. Kulutusmenoihin luetaan valtion palveluksessa olevan henkilöstön palkkaukset, muut palkkiot, sosiaaliturvamaksut, eläkemaksut, tavaroiden ja palvelusten ostomenot, puolustusmateriaalin sekä sellaisten koneiden, laitteiden ja kaluston, jotka ovat arvoltaan vähäisiä tai joiden taloudellinen pitoaika on lyhyt, hankintamenot sekä muut sellaiset valtion toiminnasta johtuvat tai toimintaan liittyvät menot, mikäli niitä ei ole luettava siirto- tai sijoitusmenoihin.

Kulutusmenoihin luetaan myös EU-ohjelmien vaatima tekninen apu.

Valtion henkilöstön palkkauksiin saadaan käyttää kulutusmenomomentteja seuraavasti:

a) toimintameno- ja erityisiä palkkausmomenteja (numerotunnus 01—03) ja

b) muita kulutusmenomomentteja työsopimussuhteisen henkilöstön ja valtion virkamieslain (750/1994) 9 §:n 1 momentissa tarkoitettujen määräaikaiseen virkasuhteeseen nimitettyjen virkamiesten palkkauksia, jos momentin vakiokäyttötarkoituksessa tai päätösosassa on niin määrätty sekä

c) valtion virkamieslain mukaan valtioneuvoston käytettäväksi asetetun virkamiehen palkkaukseen kyseessä olevan hallinnonalan ministeriön toimintamenomomenttia.

Virkaan nimitettyjen virkamiesten palkkauksia ei saa maksaa muilta kuin toimintameno- ja palkkausmomenteilta.

04—07. Eläkkeet

Momenteille on merkitty lakiin, asetukseen tai valtiota sitovaan sopimukseen perustuvat tai perusteluissa erikseen määritellyt vakinaiset eläkkeet, perhe-eläkkeet, ylimääräiset eläkkeet sekä eräät lähinnä eläkkeen luonteiset avustukset.

16—18. Puolustusmateriaalin hankkiminen

Momenteille on merkitty puolustusmateriaalin hankkimisesta aiheutuvat menot. Lisäksi momentille voidaan vähennyksenä merkitä viraston saamat puolustusmateriaalihankintoihin liittyvät vakuutus- ja vahingonkorvaukset, vaikka tästä ei olisi mainintaa momentin perusteluissa.

28. Maksullisen toiminnan kulutusmenot

Momentille on merkitty ja momentin määrärahaa saa käyttää sellaisiin muutoin toimintamomentille kuuluviin menoihin, jotka selvästi ovat kohdennettavissa maksullisen toiminnan kulutusmenoiksi. Maksullisen toiminnan menojen perustelut liittyvät kiinteästi ao. tulomomenttiin, jonka perusteluissa on otettu huomioon myös muut kuin erillismomentille merkitävät maksullisen toiminnan kustannukset.

Maksullisen toiminnan momentin määrärahaa saa käyttää palkkauksiin vain, jos tätä koskeva valtuus mahdollisine henkilömäärärajoituksineen on esitetty momentin perusteluissa.

*Siirtomenot (30—69)*

Siirtomenoihin luetaan kunnille, muille julkisille yhteisöille, elinkeinoelämälle, kotitalouksille ja yleishyödyllisille yhteisöille maksettavat valtionavut ja valtion välityksellä tapahtuvat varainsiirrot sekä vastikkeetta tapahtuvat varainsiirrot talousarvion ulkopuolella oleviin valtion rahastoihin, kansaneläkelaitokselle ja ulkomaille. Valtio ei saa siirtomenoista välitöntä tai suoranaista aineellista vastiketta, kuten rahaa, tavaraa tai palvelusta siirron saajalta. Välillisesti

siirtomenot edistävät valtion tehtävien toteuttamista.

Siirtomenot on yleensä luokiteltu saajan mukaan. Valtionavut rakennustoimintaan sekä koneiden ja kaluston hankintaan on pyritty merkitsemään eri momenteille kuin kulutukseen tai muihin käyttötarkoituksiin menevät valtionavut. Mikäli määräraha koskee useaa siirron saajaryhmää, on esitetty jaottelu saajaryhmittäin tarvittaessa edelleen jaoteltuna käyttötalouteen ja pääomatalouteen tarkoitettuihin siirtoihin.

Momenteille 30—69 on budjetoitu korvaukset liiketoimintaa harjoittaville yksiköille niiden yleisen edun vuoksi suorittamista tehtävistä, milloin etu koituu muille kuin valtiolle.

Lakisääteisesti määräytyvät ja harkinnanvaraiset siirtomenot on pyritty merkitsemään eri momenteille.

30—39. Valtionavut kunnille ja kuntayhtymille ym.

Momenteille on merkitty kunnille ja kuntayhtymille sekä Ahvenanmaan maakunnalle suoritettavat valtionavut.

40—49. Valtionavut elinkeinoelämälle

Momenteille on merkitty elinkeinoelämän edistämiseksi tarkoitetut valtionavut yrityksille ja yksityisille elinkeinonharjoittajille sekä yrittäjien ja elinkeinonharjoittajien yms. etuja edistävälle keskusjärjestöille, yhdistyksille ym.

50—59. Valtionavut kotitalouksille ja yleishyödyllisille yhteisöille

Momenteille on merkitty siirrot kotitalouksille (yksityisille kuluttajille) sekä valtionavut yleishyödyllisille järjestöille, laitoksille, yhdistyksille, seuroille jne. Tällaisia ovat esimerkiksi urheilujärjestöt, yksityiset oppilaitokset, yksityiset sairaalat ja sellaiset yksityiset tutkimuslaitokset, jotka eivät välittömästi palvele liike- tai elinkeinoelämää.

60. Siirrot talousarvion ulkopuolisiin valtion rahastoihin ja kansaneläkelaitokselle

Momentille on merkitty siirrot talousarvion ulkopuolisiin valtion rahastoihin sekä siirrot kansaneläkelaitokselle.

61—62. EU:n rakennerahasto-osuudet ja vastaavat valtion rahoitusosuudet

Momenteille on budjetoitu varainsiirrot Euroopan unionin komission kanssa hyväksyttävien EU:n rakennerahastojen tavoite- ja yhteisöaloiteohjelmien mukaisten valtion omien ja muiden hankkeiden EU:n rahoituksen suorittamiseen. EU:n osallistuminen ohjelmiin on merkitty momentille 61 ja vastaava valtion rahoitus momentille 62. Kalatalouden ohjaamisen rahoitusvälineen rahoitusosuus on poikkeuksellisesti budjetoitu momentille 62 (30.41.62). Liikenne- ja viestintäministeriön pääluokassa rakennerahastojen valtion rahoitusosuus on budjetoitu momenteille 31.24.21 ja 31.30.21.

63—65. Muut siirrot kotimaahan

Momenteille on merkitty sellaiset erittelemättömät siirrot, joiden jakamista kuntien, elinkeinoelämän ja kotitaloussektorin kesken ei ole voitu edeltäkäs in suorittaa.

66—69. Siirrot ulkomaille

Momenteille on merkitty sellaiset ulkomaille siirrettävät varat, joista ei saada välitöntä vastiketta tai joiden vastike on vähäinen suhteessa menon suuruuteen. Tällaisia ovat esim. kehitysyhteistyötoiminnan puitteissa myönnettävät avustukset sekä kansainvälisten yhteisöjen jäsenmaksut sekä muut sellaiset avustusluonteiset jäsenmaksut, jotka ao. yhteisöt käyttävät toimintansa rahoitukseen tai välittävät edelleen avustuksina kolmansille tahoille.

#### *Sijoitusmenot (70—89)*

Sijoitusmenoihin luetaan muut kuin puolustusmateriaalin ja sellaisten koneiden, laitteiden ja

kaluston, jotka ovat arvoltaan vähäisiä tai joiden taloudellinen pitoaika on lyhyt, hankintamenot, talonrakennusten sekä maa- ja vesirakenteiden rakentamismenot, arvopapereiden, maa-alueiden ja rakennusten hankintamenot sekä lainanto.

#### *Reaalisijoitukset (70—79)*

Reaalisijoituksiin luetaan sellaiset valtion käyttöomaisuuden hankinnat, jotka täyttävät jäljempänä eri vakiomomenttiryhmi en kohdalla esitetyt tunnusmerkit. Koneiden, laitteiden ja kaluston hankintamenot on merkitty momenteille 70—73. Talonrakennukset on merkitty momenteille 74—76 ja muut rakennustyöt momenteille 77—79.

#### *70—73. Kaluston hankinta*

Mikäli viraston tai laitoksen toimintamenot on budjetoitu toimintamenomomentille (21—27), on tälle yleensä sisällytetty myös määrärahat kaluston ja aineettoman käyttöomaisuuden hankintaan.

Poikkeustapauksissa (hankinnan suuruus, kertaluonteisuus, valtuuden käyttö, poikkeuksellinen hankintamenettely) voidaan momentilla erikseen määriteltävän kaluston hankintamenot budjetoida momentille 70 (Kaluston hankinta), jonka määrärahaa saa käyttää mainitunlaisten, viraston tai laitoksen (tai nimetyn hallinnonalan) toiminnan edellyttämien koneiden, laitteiden ja kaluston hankintamenoihin.

#### *74—76. Talonrakennukset*

Momenteille on merkitty ja niiden määrärahoja saa käyttää niiden perusteluiden mukaisista valtion uudisrakennustöistä ja rakennusten perusparannustöistä aiheutuvien tarpeellisten muun kuin vakinaisesti virkaan nimitetyn henkilöstön palkkausmenoihin ja muihin rakentamismenoihin. Perusparannuksiksi katsotaan sellaiset muutost- tai korjaustyöt, joiden johdosta rakennuksen arvo lisääntyy oleellisesti. Määrärahoja saa käyttää myös rakennusten turva- ja muista teknisistä järjestelmistä aiheutuviin menoihin. Momenttien määrärahoja saa käyttää myös uudisrakennustöiden ja perusparannustöiden suunnit-

telusta ja sen edellyttämien konsulttipalvelusten ostoista aiheutuviin menoihin, lukuun ottamatta sitä hankkeittain erittelemätöntä suunnittelutyötä, jota vastaavat palkkausmenot on merkitty toimintamenomomentille.

Momenteilla yksilöityjen hankkeiden kustannusarviot vastaavat rakennuskustannusindeksin pistelukua 104 (2000=100). Jos hankkeesta on tehty urakkasopimus, kustannusarvio perustuu sopimukseen. Kustannusarviot eivät sisällä arvonnisäveroa.

#### 77—79. Maa- ja vesirakennukset

Momenteille on merkitty ja niiden määrärahoja saa käyttää niiden perusteluiden mukaisten muista valtion rakennustoista kuin talonrakennuksista aiheutuvien muun kuin vakinaisesti virkaan nimitetyn henkilöstön palkkausmenoihin ja muihin menoihin. Tällaisia töitä voivat olla esim. yleisten teiden, rautateiden, satamien, kanavien ja siltojen rakentamis- ja peruskorjaustyöt, maankuivatustyöt, vesi- ja viemärijohtotyöt, koskien ja vesiväylien perkaamis-, uittoväylien rakentamis- sekä pengerrys- ja patoamistyöt. Momenttien määrärahoja saa käyttää myös mainitunlaisten rakennustöiden suunnittelusta ja sen edellyttämien konsulttipalvelusten ostoista aiheutuviin menoihin, lukuun ottamatta sitä hankkeittain erittelemätöntä suunnittelutyötä, jota vastaavat palkkausmenot on merkitty toimintamenomomentille.

#### *Lainat ja muut finanssisijoitukset (80—89)*

##### 80—86. Valtion varoista myönnettävät lainat

Momenteille on merkitty valtion varoista myönnettävät lainat.

##### 87. Maa-alueet, rakennukset ja kiinteistöt

Momentille on merkitty maa-alueiden, rakennusten ja kiinteistöjen ostomenot.

##### 88—89. Muut finanssisijoitukset

Momenteille on merkitty osakkeiden ja arvopapereiden ostomenot, sijoitukset valtionenemistöisiin osakeyhtiöihin ym. finanssisijoitukset.

#### *Muut menot (90—99)*

Muihin menoihin luetaan valtionvelan korot sekä muut kulutus-, siirto- ja sijoitusmenoihin kuulumattomat menot.

##### 90—92. Valtionvelan korot

Momenteille on merkitty euro- ja valuuttamääräisen velan korot ja koronmaksua suojaavien johdannaisten erät nettoutettuina.

##### 93—94. Valtionvelan nettokuoletukset ja velanhallinta

Momenteille on merkitty euro- ja valuuttamääräisen velan nettokuoletukset, pääomatappiot ja emissiotappiot sekä valtion lainojen ottamista ja takaisinlunastusta suojaavien johdannaisten erät nettoutettuina.

##### 95—99. Muut ja erittelemättömät menot

Momenteille on merkitty edellä luokittelemattomat menot, kuten alijäämän kattamiseen tarkoitettut menot.

## TULOARVIOT

### Osasto 11

#### VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT

##### **01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot**

###### *01. Tulo- ja varallisuusvero*

Momentille arvioidaan kertyvän 13 016 500 000 euroa.

###### *02. Korkotulojen lähdevero*

Momentille arvioidaan kertyvän 151 140 000 euroa.

###### *03. Perintö- ja lahjaverot*

Momentille arvioidaan kertyvän 377 850 000 euroa.

##### **04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut**

###### *01. Arvonlisävero*

Momentille arvioidaan kertyvän 9 893 700 000 euroa.

###### *02. Eräistä vakuutusmaksuista suoritettava vero*

Momentille arvioidaan kertyvän 352 660 000 euroa.

###### *03. Apteekkimaksut*

Momentille arvioidaan kertyvän 95 500 000 euroa.

##### **08. Valmisteverot**

###### *01. Tupakkaverot*

Momentille arvioidaan kertyvän 550 000 000 euroa.

###### *04. Alkoholijuomaverot*

Momentille arvioidaan kertyvän 1 271 000 000 euroa.

###### *05. Virvoitusjuomaverot*

Momentille arvioidaan kertyvän 32 800 000 euroa.

###### *07. Energiaverot*

Momentille arvioidaan kertyvän 2 665 000 000 euroa.

##### **10. Muut verot**

###### *01. Leimaverot*

Momentille arvioidaan kertyvän 168 000 euroa.

###### *03. Autovero*

Momentille arvioidaan kertyvän 886 600 000 euroa.

###### *04. Moottoriajoneuvoverot*

Momentille arvioidaan kertyvän 208 910 000 euroa.

###### *05. Varainsiirtoverot*

Momentille arvioidaan kertyvän 436 630 000 euroa.

###### *06. Arpajaisverot*

Momentille arvioidaan kertyvän 105 243 000 euroa.

###### *07. Ajoneuvoverot*

Momentille arvioidaan kertyvän 236 785 000 euroa.

*08. Jätevero*

Momentille arvioidaan kertyvän 34 000 000 euroa.

*08. Öljyjättemaksu*

Momentille arvioidaan kertyvän 3 363 000 euroa.

**19. Muut veronluonteiset tulot**

*09. Muut verotulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 168 000 euroa.

*02. Lästimaksut*

Momentille arvioidaan kertyvän 673 000 euroa.

**Osasto 12**  
**SEKALAISET TULOT**

**24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala**

99. *Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tulot*  
Momentille arvioidaan kertyvän 1 598 000 euroa.

**25. Oikeusministeriön hallinnonala**

01. *Tuomioistuintulot*  
Momentille arvioidaan kertyvän 27 800 000 euroa.

47. *Ulosottomaksut*  
Momentille arvioidaan kertyvän 41 500 000 euroa.

50. *Vankeinhoitolaitoksen tulot*  
Momentille arvioidaan kertyvän 9 494 000 euroa.

99. *Oikeusministeriön hallinnonalan muut tulot*  
Momentille arvioidaan kertyvän 336 000 euroa.

**26. Sisäasiainministeriön hallinnonala**

90. *Rajavartiolaitoksen tulot*  
Momentille arvioidaan kertyvän 2 690 000 euroa.

98. *Euroopan aluekehitysrahastosta saatavat tulot*  
Momentille arvioidaan kertyvän 181 757 000 euroa.

99. *Sisäasiainministeriön hallinnonalan muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 1 261 000 euroa.

**27. Puolustusministeriön hallinnonala**

20. *Tulot irtaimen omaisuuden myynnistä ja rojaltimaksuista*

Momentille arvioidaan kertyvän nettotulona 17 000 euroa.

22. *Puolustushallinnon rakennuslaitoksen tulot*  
Momentille arvioidaan kertyvän nettotulona 8 000 euroa.

Momentille kertyviä tuloja saa käyttää toimintamäärärahojen vakiosisällön mukaisiin tarkoituksiin.

99. *Puolustusministeriön hallinnonalan muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 135 000 euroa.

**28. Valtiovarainministeriön hallinnonala**

07. *Siirto valtion eläkerahastosta*  
Momentille siirretään 875 390 000 euroa.

25. *Vakuutusmaksut vahingon- ym. korvauksista*  
Momentille arvioidaan kertyvän 13 600 000 euroa.

28. *Kuntien osuudet verotuskustannuksista*  
Momentille arvioidaan kertyvän 106 000 000 euroa.

29. *Kansaneläkelaitoksen osuus verotuskustannuksista*

Momentille arvioidaan kertyvän 28 901 000 euroa.

30. *Evangelisluterilaisten seurakuntien osuudet verotuskustannuksista*

Momentille arvioidaan kertyvän 16 171 000 euroa.

49. *Tullilaitoksen tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 7 983 000 euroa.

87. *Tulot rahoitusmarkkinoiden vakauttamisesta*  
Momentille arvioidaan kertyvän 33 640 000 euroa.

90. *Euroopan unionin traditionaalisten varojen kantopalkkiot*

Momentille arvioidaan kertyvän 36 000 000 euroa.

98. *Takaisinperittävät arvonnäveropalautukset*  
Momentille arvioidaan kertyvän 146 828 000 euroa.

99. *Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 6 000 000 euroa.

## **29. Opetusministeriön hallinnonala**

01. *Opetusministeriön tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 2 000 000 euroa.

43. *Ylioppilastutkintolautakunnan tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän nettotulona 8 000 euroa.

70. *Opintotukitoiminnan tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 21 446 000 euroa.

88. *Valtion osuus veikkauksen ja raha-arpajaisien voittovaroista*

Momentille arvioidaan kertyvän 398 712 000 euroa.

## **30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala**

01. *EU:n maatalouden ohjaus- ja tukirahaston tukiosastosta saatavat tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 787 656 000 euroa.

02. *EU:n maatalouden ohjaus- ja tukirahaston ohjausosastosta saatavat tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 48 800 000 euroa.

03. *EU:n kalatalouden ohjaamisen rahoitusvälineistä saatavat tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 5 718 000 euroa.

04. *EU:lta saatavat muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 1 055 000 euroa.

21. *Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän nettotulona 421 000 euroa.

Momentille kertyviä tuloja saa käyttää toimintamäärärahojen vakiosisällön käyttötarkoituksiin Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen maksullisessa toiminnassa. Tuloista saa käyttää maksullisen toiminnan hintojen alentamiseen hevossairaalan osalta enintään 5 000 euroa, valiotaimituotannon osalta enintään 10 000 euroa ja maatalouden sääpalvelun osalta enintään 81 000 euroa.

30. *Valtion osuus vedonlyönnistä hevoskilpailuissa saadusta tulosta*

Momentille arvioidaan kertyvän 5 634 000 euroa.

32. *Metsäntutkimuslaitoksen tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 2 926 000 euroa.

Tulot kertyvät tutkimusmetsien maksullisesta toiminnasta.

35. *Hirvieläinten metsästysmaksut*

Momentille arvioidaan kertyvän 4 354 000 euroa.

36. *Viehekalastusmaksut*

Momentille arvioidaan kertyvän 1 935 000 euroa.

37. *Kalastuksenhoitomaksut*

Momentille arvioidaan kertyvän 4 852 000 euroa.

39. *Riistanhoitomaksut*

Momentille arvioidaan kertyvän 6 960 000 euroa.

40. *Vesioikeudelliset kalatalousmaksut*

Momentille arvioidaan kertyvän 1 850 000 euroa.

41. *Tenojoen kalastuslupamaksut*

Momentille arvioidaan kertyvän 269 000 euroa.

71. *Eläinlääkintä- ja elintarviketutkimuslaitoksen tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 3 325 000 euroa.

72. *Elintarvikeviraston tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 4 570 000 euroa.

73. *Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 7 176 000 euroa.

74. *Kasvinjalostusmaksut*

Momentille arvioidaan kertyvän 757 000 euroa.

99. *Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 2 000 000 euroa.

**31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala**

20. *Ajoneuvohallintokeskuksen tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän nettotuloa 363 000 euroa.

Momentille kertyviä tuloja saa käyttää toimintamenomomentin vakioisällön mukaisiin tarkoituksiin.

24. *Tiehallinnon sekalaiset tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 841 000 euroa.

30. *Merenkululaitoksen tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 1 749 000 euroa.

40. *Radanpidon tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 336 000 euroa.

70. *Viestintäviraston tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän nettotuloa 417 000 euroa.

Momentille kertyviä tuloja saa käyttää toimintamäärärahojen vakioisällön mukaisiin tarkoituksiin.

99. *Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 50 000 euroa.

**32. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala**

10. *Tulot työvoima- ja elinkeinokeskusten yritys-osastojen maksullisesta palvelutoiminnasta*

Momentille arvioidaan kertyvän 2 417 000 euroa.

20. *Turvatekniikan keskuksen tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 1 630 000 euroa.

99. *Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalan muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 5 641 000 euroa.

**33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala**

05. *Vakuutusvalvontaviraston tulot*

Momentille ei arvioida kertyvän nettotuloa.

Momentille kertyviä tuloja saa käyttää toimintamäärärahojen vakiosisällön mukaisiin tarkoituksiin.

08. *Kansanterveyslaitoksen tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 471 000 euroa.

09. *Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 2 472 000 euroa.

92. *Raha-automaattiyhdistyksen tuotto*

Momentille arvioidaan kertyvän 377 300 000 euroa.

98. *Valtionapujen palautukset*

Momentille arvioidaan kertyvän 12 000 000 euroa.

99. *Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 168 000 euroa.

**34. Työministeriön hallinnonala**

40. *Euroopan sosiaalirahastosta saatavat tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 95 500 000 euroa.

70. *Palkkaturvamaksujen palautukset*

Momentille arvioidaan kertyvän 21 192 000 euroa.

99. *Työministeriön hallinnonalan muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 2 018 000 euroa.

**35. Ympäristöministeriön hallinnonala**

40. *Alueellisten ympäristökeskusten tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 437 000 euroa.

60. *Korvaukset ympäristövahinkojen torjuntatoimista*

Momentille arvioidaan kertyvän 1 700 000 euroa.

70. *Asuntotoimen tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 50 000 euroa.

99. *Ympäristöministeriön hallinnonalan muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 2 716 000 euroa.

**39. Muut sekalaiset tulot**

01. *Sakkorahat*

Momentille arvioidaan kertyvän 53 500 000 euroa.

02. *Valtiolle tilitettävät veronlisäykset ja viivekorot*

Momentille arvioidaan kertyvän 58 000 000 euroa.

04. *Menorästien ja siirrettyjen määrärahojen peruutukset*

Momentille arvioidaan kertyvän 135 000 000 euroa.

07. Valtiolle valtion eläkerahaston ulkopuolella tuloutettavat korvaukset

Momentille arvioidaan kertyvän 8 409 000 euroa.

10. Muut sekalaiset tulot

Momentille arvioidaan kertyvän 2 500 000 euroa.

50. Nettotulot osakemyynistä

Momentille arvioidaan kertyvän nettotuloa 420 000 000 euroa.

**Osasto 13**  
**KORKOTULOT JA VOITON TULOUTUKSET**

**01. Korkotulot**

*04. Korot valtion lainoista liikelaitoksille*

Momentille arvioidaan kertyvän 40 958 000 euroa.

*05. Korot muista lainoista*

Momentille arvioidaan kertyvän 14 316 000 euroa.

*07. Korot talletuksista*

Momentille arvioidaan kertyvän 227 000 000 euroa.

**03. Osinkotulot**

*01. Osinkotulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 475 000 000 euroa.

**05. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset**

*01. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset*

Momentille arvioidaan kertyvän 60 100 000 euroa.

**Osasto 15**

**LAINAT**

**01. Valtiolle takaisin maksettavat lainat**

02. *Takaisinmaksut valtion lainoista liikelaitoksille*

Momentille arvioidaan kertyvän 66 639 000 euroa.

04. *Muiden lainojen lyhennykset*

Momentille arvioidaan kertyvän 66 905 000 euroa.

## MÄÄRÄRAHAT

### Päälukka 21

#### TASAVALLAN PRESIDENTTI

##### 01. Tasavallan Presidentti

01. *Presidentin palkkio ja edustusrahat* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 262 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää tasavallan presidentin palkkiosta annetun lain (1032/1999) mukaisen menojen maksamiseen.

21. *Presidentin käyttövarat* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 43 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää tasavallan presidentin käyttömenojen maksamiseen.

##### 02. Tasavallan Presidentin kanslia

21. *Toimintamenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 5 468 000 euroa.

27. *Eläkkeellä olevien presidenttien menot* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 219 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää tasavallan presidentin eläkeoikeudesta annetun lain (930/1999) 1 §:n 2 momentin mukaisten eläkkeellä olevien presidenttien käytettäväksi osoitetuista palveluista aiheutuvien menojen maksamiseen.

75. *Perusparannukset* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 420 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Presidentinlinnan, Mäntyniemen virka-asunnon ja Kultarannan huvilatilan tarpeellisiin peruskorjauksiin.

**Päälukka 22**  
**EDUSKUNTA**

**01. Kansanedustajat**

21. *Toimintamenot* (arviomääräraha)  
Momentille myönnetään 18 426 000 euroa.

**02. Eduskunnan kanslia**

21. *Toimintamenot* (arviomääräraha)  
Momentille myönnetään 43 022 000 euroa.  
Määrärahasta osoitetaan 50 000 euroa valtioneuvos Johannes Virolaisen muistomerkin pystyttämiseksi Lohjalle.

74. *Eduskunnan lisätilat* (siirtomääräraha 3 v)  
Momentille myönnetään 9 750 000 euroa.  
Määrärahaa saa käyttää eduskunnan tarvitsemien lisätilojen suunnittelu- ja rakentamiskustannuksiin.

**09. Valtiontilintarkastajat**

21. *Toimintamenot* (arviomääräraha)  
Momentille myönnetään 1 530 000 euroa.

**14. Eduskunnan oikeusasiamies**

21. *Toimintamenot* (arviomääräraha)  
Momentille myönnetään 3 257 000 euroa.

**40. Valtiontalouden tarkastusvirasto**

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)  
Momentille myönnetään 8 876 000 euroa.

**99. Eduskunnan muut menot**

21. *Käyttövarat eduskuntaryhmille ryhmäkanslioita varten* (arviomääräraha)  
Momentille myönnetään 3 210 000 euroa.  
Määrärahaa saa käyttää ryhmien toiminnalle välttämättömien sihteerien ja muun toimistohenkilökunnan palkkaamiseen sekä ryhmien toiminnasta aiheutuvien muiden menojen maksamiseen.

**Päälukka 23**  
**VALTIONEUVOSTO**

**01. Valtioneuvosto**

*01. Palkkaukset (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 3 629 000 euroa.

Henkilöstön määrä on enintään 45, joista 18 valtioneuvoston jäsentä ja 27 erityisavustajaa.

rijärjestöjen toimintaan samojen perusteiden mukaisesti kuin edellä mainitut avustukset. Lisäksi määrärahasta saa käyttää 59 035 euroa avustuksen suorittamiseen Ahvenanmaan maakuntahallitukselle poliittisen toiminnan tukemiseen Ahvenanmaan maakunnassa.

**02. Valtioneuvoston kanslia**

*21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään 17 484 000 euroa.

**03. Oikeuskanslerinvirasto**

*21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään 2 433 000 euroa.

**27. Poliittisen toiminnan avustaminen**

*50. Puoluetoiminnan tukeminen (kiinteä määräraha)*

Momentille myönnetään 11 807 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää puoluelain (10/1969) 9 §:n sekä puolueiden toiminnan tukemiseen myönnettävistä avustuksista annetun asetuksen (27/1973) 1 §:n mukaisesti avustuksiin eduskunnassa edustettuina oleville puolueille niiden säännöissä ja yleisohjelmissa määritellyn julkisen toiminnan tukemiseen. Määrärahasta 11 747 965 euroa on tarkoitettu käytettäväksi puolueiden poliittisen toiminnan tukemiseen, mistä kahdeksan prosenttia on tarkoitettu puolueille naisten poliittiseen toimintaan sekä samoin kahdeksan prosenttia puolueille niiden pii-

**99. Valtioneuvoston muut menot**

*21. Pääministerin ja hänen avustajiensa matkat (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 862 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Eurooppa-neuvoston kokouksista sekä pääministerin työvierailuista ja muista matkoista aiheutuvien menojen korvaamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös valtioneuvoston kansliassa toimivan muun ministerin valtioneuvoston kanslian toimialasta johtuvien matkustusmenojen korvaamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää pääministeriä välittömästi avustavien henkilöiden ja turvamiesten matkustusmenojen korvaamiseen.

*24. Kunniamerkit (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 471 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtion virkamiehille ja muille lunastuksetta annettavien kunniamerkkien kustannusten korvaamiseen.

*26. Suomen sotasurmia vuosina 1914—1922 koskeva tutkimus (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään 253 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää tutkimuksesta aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää enintään kahdeksaa henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen.

## Päälukko 24

## ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

## 01. Ulkoasiainhallinto

## 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 152 226 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös kunniakonsulien menoihin.

## 74. Talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 5 045 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös valtiolle vuokrattujen tilojen peruskorjausluonteisten korjaus- ja muutostöiden maksamiseen.

Vuonna 2002 saa tehdä käynnissä oleviin talonrakennushankkeisiin liittyviä sitoumuksia siten, että niistä aiheutuu valtiolle menoja vuonna 2003 enintään 3 364 000 euroa.

## Käyttösuunnitelma:

| Hanke                              | Hyöty-ala<br>m <sup>2</sup> | Kustannusarvio<br>1 000 €      €/m <sup>2</sup> |       | Myönnetty<br>€ | Myönnetään<br>€ |
|------------------------------------|-----------------------------|-------------------------------------------------|-------|----------------|-----------------|
| 1. Uudisrakennushankkeet           |                             |                                                 |       |                |                 |
| Pietari                            | 2 700                       | 9 755                                           | 3 613 | 2 018 000      | 3 868 000       |
| 2. Peruskorjaushankkeet            |                             |                                                 |       |                | 841 000         |
| 3. Nimetyille hankkeille jakamaton |                             |                                                 |       |                | 336 000         |
| <b>Yhteensä</b>                    |                             |                                                 |       |                | 5 045 000       |

## 87. Kiinteistöjen ja huoneistojen hankkiminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 3 364 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää rakennusten, huoneistojen ja tonttien ostohinnan sekä kiinteistölainojen korkojen ja kuoletusten maksamiseen.

Vuonna 2002 saadaan tehdä kiinteistöjen ja huoneistojen hankkimista koskevia sopimuksia enintään 3 364 000 euron arvosta siten, että niistä saa aiheutua valtiolle menoja aikaisintaan vuonna 2003.

**30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö**

50. *Valtionapu Teollisen yhteistyön rahasto Oy:lle* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 841 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää korkotuen maksamiseen Teollisen yhteistyön rahasto Oy:n (FINN-FUND) ottamille luotoille.

Korkotukea saa maksaa yhtiön vuosina 1995—1998 ottamien, vuotuiselta määrältään enintään 25 221 529 euron suuruisten lainojen osalta. Korkotuen määrä saa vastata enintään näistä lainoista perittävien korkokustannusten ja kahden prosentin koron erotusta.

Valtioneuvosto voi Teollisen yhteistyön rahasto Oy:stä annetun lain (291/1979) 3 §:n 4 momentin, sellaisena kuin se on laissa (116/1987), nojalla antaa määräämällään ehdoilla yhtiölle sitoumuksia siitä, että valtio korvaa yhtiölle sen luotonanto- ja takaustoiminnassa mahdollisesti syntyneitä tappioita sekä osake- ja osuussijoitusten menetyksiä ja arvonalennuksia. Sitoumuksia saa antaa siten, että niiden piiriin kuuluvien maksettujen luottojen, osake- ja osuussijoitusten ja takausten yhteinen pääomamäärä saa olla arvoltaan enintään 168 187 926 euroa ja nostettujen ulkomaisten luottojen yhteinen pääoma enintään 84 093 963 euroa.

66. *Varsinainen kehitysyhteistyö* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 366 739 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää käyttösunnitelmasa yksilöidyistä käyttötarkoituksista aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää aikaisemmin myönnettyjen valtuuksien nojalla tapahtuviin maksatuksiin ja vuoden 2002 kuluessa sovittavien maksujärjestelyjen aiheuttamiin menoihin.

Määrärahaa saa käyttää myös kehitysyhteistyöhallinnon menojen maksamiseen, kun ne aiheutuvat henkilökunnan koulutuksesta sekä kohdemaihin ja kohdemaissa tehtävistä kehitysyhteistyöhallinnon virkamatkoista sekä toimistoautomatiikan hankinnasta. Humanitaariseen apuun tarkoitettuja määrärahoja saa käyttää myös muiden kuin kehitysmaiden avustamiseen.

| <b>Käyttösuunnitelma:</b> |                                                                                                                             | €                  |
|---------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| 1.                        | Monenkeskinen kehitysyhteistyö                                                                                              | 114 000 000        |
| 2.                        | Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö                                                                                      | 112 000 000        |
| ---                       | -----                                                                                                                       | -----              |
| 4.                        | Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö                                                                                     | 41 239 000         |
| 5.                        | Humanitaarinen apu                                                                                                          | 37 000 000         |
| 6.                        | Kehitysyhteistyön suunnittelu ja tukitoiminnot sekä kehitysyhteistyöosaston tiedotus                                        | 4 800 000          |
| 7.                        | Kehitysyhteistyön evaluointi ja sisäinen tarkastus                                                                          | 700 000            |
| 8.                        | Tuki kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyölle, Kehitysyhteistyön Palvelukeskukselle (KePa) ja kehitysyhteistyötiedotukselle | 37 000 000         |
| 9.                        | Korkotuki                                                                                                                   | 20 000 000         |
| <b>Yhteensä</b>           |                                                                                                                             | <b>366 739 000</b> |

Vuoden 2002 aikana saa tehdä uusia kehitysyhteistyösopimuksia ja antaa sitoumuksia, joista aiheutuu menoja vuoden 2002 jälkeisille vuo-

sille yhteensä enintään 410 496 000 euron arvosta.

**Näitä myöntö- ja sopimusvaltuuksia saa käyttää seuraavasti:**

| Valtuus:                                                                                                                       | €                  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| 1. Monenkeskinen kehitysyhteistyö                                                                                              | 185 000 000        |
| 2. Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö                                                                                      | 136 500 000        |
| -----                                                                                                                          | -----              |
| 4. Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö                                                                                     | 40 558 000         |
| 5. Humanitaarinen apu                                                                                                          | -                  |
| 6. Kehitysyhteistyön suunnittelu ja tukitoiminnot sekä kehitysyhteistyöosaston tiedotus                                        | 3 027 000          |
| 7. Kehitysyhteistyön evaluointi ja sisäinen tarkastus                                                                          | -                  |
| 8. Tuki kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyölle, Kehitysyhteistyön Palvelukeskukselle (KePa) ja kehitysyhteistyötiedotukselle | 13 455 000         |
| 9. Korkotuki                                                                                                                   | 31 956 000         |
| <b>Yhteensä</b>                                                                                                                | <b>410 496 000</b> |

67. *Taloudellinen, teollinen ja teknologinen yhteistyö kehitysmaiden kanssa* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen soveltuvuustutkimuksia, koulutusta ja asiantuntijapalveluiden hankkimista varten. Vuonna 2002 saa tehdä TTT-yhteistyötä koskevia sopimuksia enintään 2 000 000 euron arvosta.

#### 50. Lähialueyhteistyö

66. *Lähialueyhteistyö* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 35 320 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kotimaisten ja kansainvälisten rahoituslaitosten ja järjestöjen yhteydessä toimivien Keski- ja Itä-Euroopan maiden kehitystä tukevien investointi-, teknisen avun ja muiden rahastojen tukemiseen ja näiden rahastojen toteuttamien hankkeiden rahoittamiseen sekä kahdenvälisen hankkeiden suunnitteluun ja toteutuksen rahoittamiseen Venäjän federaatiossa ja Baltian maissa. Määrärahaa saa käyttää lähialuestrategian mukaisesti ja EU:n pohjoisen ulottuvuuden kannalta tärkeisiin hankkeisiin sekä Suomelle ulko- ja kauppapoliittisesti tärkeisiin monenkeskisiin ja kahdenvälisiin hankkeisiin myös niissä KIE- ja IVY-maissa, jotka eivät kuulu Suomen kahdenvälisen avun varsinaisiin painopistealueisiin.

Määrärahaa saa käyttää myös kansainvälisissä järjestöissä ja rahoituslaitoksissa sekä kohdemaissa toimivien asiantuntijoiden rahoittamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös edellä mainittuun toimintaan liittyvien valtion kulutusmenojen maksamiseen sekä enintään kuutta henkilötyövuotta vastaavan henkilömäärän palkkaamiseen määräaikaiseen työsopimussuhteeseen lähialueyhteistyön koordinointiin, hankevalmisteluun, yhteisrahoitukseen, arviointiin ja hallintoon sekä sen kehittämiseen liittyviin asiantuntijatehtäviin.

Vuoden 2002 aikana saa tehdä Keski- ja Itä-Euroopan, Venäjän ja muiden IVY-maiden avustamista koskevia sopimuksia ja antaa sitoumuksia, joista aiheutuu menoja vuoden 2002 jälkeisille vuosille yhteensä enintään 21 000 000 euron arvosta.

#### 99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muut menot

01. *Euroopan parlamentin jäsenten palkkaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 960 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Euroopan parlamenttiin valittujen Suomen edustajien palkkausmenojen maksamiseen.

21. *Tilapäinen edustus kansainvälisissä neuvotteluissa* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 6 725 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtio- ja ministerivierailuista sekä kansainvälisiin ja kansainvälisten järjestöjen Suomessa pitämiin kokouksiin ja seminaareihin osallistumisesta aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös tilapäisen työvoiman palkkioiden ja työnantajamaksujen maksamiseen.

22. *Suomalaisten rauhanturvajoukkojen ylläpitomenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 50 748 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää rauhanturvaamislais-  
sa (514/1984) tarkoitetun rauhanturvaamishenkilöstön palkkaus-, päiväraha-, muonanparannusraha- ja koulutusmenojen ja valtion eläkemaksun sekä rauhanturvaamishenkilöstölle palvelusajaksi otetun henkilövakuutuksen kustannusten korvaamiseen. Nettobudjetoinnissa otetaan tulona huomioon YK:n suorittamat palkkausmenokorvaukset.

Siinä tapauksessa, että Suomelle esitetään pyyntö uuden rauhanturvajoukon lähettämisestä kansainvälisiin rauhanturvaamistehtäviin, ja Suomi päättää rauhanturvajoukon asettamisesta, tai että Suomi päättää jatkaa osallistumistaan jo käynnissä olevan operaation seuraavaan vai-

heeseen, saa näihin menoihin käyttää tälle momentille myönnettyjä määrärahoja.

| Käyttösuunnitelma: |                                                                             | €                 |
|--------------------|-----------------------------------------------------------------------------|-------------------|
| 1.                 | YKSO:n menot (UNFICYP-operaatio) 30.6.2002 asti                             | 100 000           |
| 2.                 | Etiopia-Eritrean osaston menot (UNMEE-operaatio) 31.3.2002 asti             | 54 000            |
| 3.                 | SOBH:n menot (SFOR-operaatio) 30.6.2002 asti                                | 2 362 000         |
| 4.                 | Suomen Kosovon pataljoonan menot (KFOR-operaatio) 30.6.2002 asti            | 17 940 000        |
| 5.                 | Yhteiset menot                                                              | 1 921 000         |
| 6.                 | Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin tai niiden jatkamiseen | 20 565 000        |
| 7.                 | Varalla mahdollisiin uusiin rauhanturvaamisoperaatioihin                    | 7 806 000         |
| <b>Yhteensä</b>    |                                                                             | <b>50 748 000</b> |

23. *Erityisasiantuntijoista aiheutuvat menot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 6 325 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ulkomaille lähetettyjen määräaikaisten työsopimus- ja virkasuhteisten eri ministeriöiden toimialoille kuuluvia asioita hoitavien erityisasiantuntijoiden ja heidän käyttöönsä asetettujen apulaisten sekä EU-komissioon lähetettyjen asiantuntijoiden palkkaus- ja eläkemenojen sekä muiden heidän näissä tehtävissä toimimisestaan aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää enintään 63 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen. Lukumäärään ei sisälly EU-komissioon palkattava henkilöstö.

25. *Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 7 482 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kriisinhallintatoimintaan ulkomailla osallistuvasta suomalaisesta siviilihenkilöstöstä aiheutuvien erityismenojen maksamiseen sekä sellaisiin rauhanturva- ja kriisinhallintaoperaatioiden menojen maksamiseen, joihin rahoitus saadaan kansainvälisiltä järjestöiltä tai yhteenliittymiltä ja joihin Suomi osallistuu. Määrärahaa saa käyttää myös siviilikriisinhallinnan projekteihin ja koulutukseen Suomessa, vaalitarkkailijoiden aiheuttamien menojen maksamiseen sekä siviilikriisinhallinnan tehtävissä toimivalle henkilöstölle otetun henkilövakuutuksen kustannusten korvaamiseen.

Mikäli Suomen hallitukselle esitetään pyyntö lähettää siviilihenkilöstöä uusiin operaatioihin ja Suomen hallitus päättää osallistua operaatioon, siitä aiheutuvat menot maksetaan tästä määrärahasta.

#### 26. Tutkimus- ja kehittämistoiminta (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 2 103 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Kemiallisen aseiden kieltosopimuksen valvontalaitokselta ostettavien palvelujen maksamiseen, valvontaseisemologian projektin kulutusmenojen ja sellaisen tutkimustoiminnan menojen, mukaan lukien tutkimusapurahojen, maksamiseen, joka päämääriltään palvelee Suomen harjoittamaa aseidenriisuntapolitiikkaa ja ihmisoikeuskysymyksiä sekä ulko- ja turvallisuuspolitiikan muuta toimikenttää sektoritutkimusmäärärahojen puitteissa ja joka suoritetaan ulkoasiainministeriön välittömässä valvonnassa.

#### 50. Eräät valtionavut (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 1 306 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtionavustusten maksamiseen käyttösuunnitelmassa mainituille yhteisöille. Kansalaisjärjestöjen Eurooppatiedotukseen varatusta määrärahasta osoitetaan Eurooppalainen Suomi ry:lle 219 000 euroa ja

Vaihtoehto EU:lle Tiedotuskeskus ry:lle 51 000 euroa.

| Käyttösuunnitelma:                                                                                    | €                |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|
| Kansalaisjärjestöjen Eurooppatiedotus                                                                 | 505 000          |
| Suomen YK-liitto ry                                                                                   | 210 000          |
| Suomen Pakolaisapu ry                                                                                 | 202 000          |
| Suomen toimikunta Euroopan turvallisuuden edistämiseksi                                               | 109 000          |
| Suomen YK:n lastenapu UNICEF ry                                                                       | 84 000           |
| YK:n Naisten Kehitysrahasto, Suomen Yhdistys ry                                                       | 50 000           |
| Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökonferenssin toimintaa tukevat järjestöt sekä ihmisoikeusjärjestöt | 42 000           |
| SPR:n kansainvälisen humanitaarisen oikeuden ja Geneven sopimusten tunnetuksi tekeminen Suomessa      | 54 000           |
| Muut kansainvälistä toimintaa harjoittavat yhteisöt                                                   | 50 000           |
| <b>Yhteensä</b>                                                                                       | <b>1 306 000</b> |

#### 51. Hädänalaisten avustaminen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 39 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää konsulipalvelulain mukaan hädänalaisessa asemassa olevien henkilöiden kotiuttamisesta ja avustamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen, tileistä poistoihin sekä avustuksien maksamiseen ulkomailla.

#### 66. Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 69 509 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ulkoasiainministeriön toimialaan liittyvien järjestöjen jäsenmaksujen ja vapaaehtoisten rahoitusavustusten maksamiseen.

Suomi saa osallistua maailmanlaajuisen ympäristörahan kolmanteen lisärahoitukseen vuosina 2003—2006 enintään 29 433 000 eurola.

67. *Kansainvälisen ilmastopimuksen alaisen yhteistyön menot* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 841 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kansainvälisen ilmastopimuksen alaiseen yhteistyöhön kehitysmaiden kanssa.

95. *Kurssivaihtelut* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 17 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ulkoasiainministeriön vahvistamien tilikurssien ja pankkien virallisten päivänkurssien välisten laskennallisten kurssierojen kattamiseen.

## Päälukka 25

### OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

#### **01. Ministeriö ja sen yhteydessä toimivat viranomaiset**

21. *Oikeusministeriön toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 23 706 000 euroa.

Nettobudjetoinnissa otetaan huomioon julkaisutoiminnasta saatavat tulot.

22. *Eräiden virastojen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 6 507 000 euroa.

Nettobudjetoinnissa otetaan huomioon oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen, oikeusrekisterikeskuksen ja tietosuojavaltuutetun toimiston tulot.

Määrärahaa saa käyttää myös konkurssien raukeamisen estämiseksi tai muuten konkurssivalvonnan toteuttamiseksi tarpeellisista toimenpiteistä aiheutuviin menoihin sekä Kriminaalipoliitiikan instituutin apurahojen maksamiseen.

29. *Erityismenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 439 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää taloushallinnon järjestelmistä aiheutuvien menojen ja rikosvahinkokorvauksia sekä syyttömästi tuomituille ja vangituille maksettavia korvauksia koskevien hakemusten käsittelystä aiheutuvien menojen maksamiseen sekä oikeusministeriön päättämässä laajuudessa erityisen painavasta syystä Suomen kansalaisen tai ulkomaalaisen oikeusturvan toteuttamisesta vieraassa valtiossa aiheutuviin välttämättömiin kustannuksiin. Määrärahaa saa käyttää myös onnettomuuksien tutkinnasta annetun lain (373/1985) mukaan onnettomuustutkintaa varten asetetuista tutkintalautakunnista sekä valtioneuvoston päättämässä laajuudessa

kansainvälisenä yhteistyönä toimitettavasta tutkinnasta aiheutuvien palkkioiden ja muiden kulusmenojen maksamiseen. Määrärahaa saa lisäksi käyttää konkurssiasiamiehen vähävaraisessa konkurssipesässä ottamaan kuluvastuuseen liittyen ulkomaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa antamasta sitoumuksista mahdollisesti johtuvan korvausvastuun toteuttamiseen.

51. *Eräät valtion maksamat korvaukset ja avustukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 8 098 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää rikosvahinkojen korvaamisesta valtion varoista annetun lain (935/1973) nojalla maksettaviin rikosvahinkokorvauksiin sekä syyttömästi vangituille tai tuomituille valtion varoista vapauden menetyksen johdosta maksettavista korvauksista annetun lain (422/1974) nojalla maksettaviin korvauksiin, avustuksiin rikollisuutta ehkäisevää työtä tekeville ja rikosten uhreista huolehtiville yhteisöille, avustuksiin saamelaiden kulttuuri-itsehallinnon ylläpitämiseen, avustuksiin Julkisen Sanan Neuvostolle ja säädösaineistoa julkaiseville yhteisöille. Määrärahaa saa käyttää myös avustuksiin maakuntien liitoille, jotka alueellaan huolehtivat lainopillisen asiantuntija-avun hankkimisesta kalatalousyhteisöille eräisiin laajoihin vesiasioihin liittyvissä kysymyksissä, sekä oikeusjärjestyksen kehittämistä ja tunnetuksi tekemistä tukevan toiminnan avustamiseen.

Määrärahaa saa lisäksi käyttää painavasta syystä avustuksiin ympäristövahingoista johtuvien oikeudenkäyntien korvaamiseen sekä ympäristönsuojelua koskevissa hallintoasioissa aiheutuneisiin tarpeellisiin edunvalvontakustannuksiin. Avustusta voidaan suorittaa, jos asialla voidaan katsoa olevan tärkeää merkitystä yleis-

sen ympäristönsuojelun edun kannalta tai huomattavaa vaikutusta lukuisten henkilöiden oloihin ja asianosaiselle tai kantajalle aiheutuvia kuluja ei voida pitää kohtuullisina ottaen huomioon hänen maksukykynsä.

| Käyttösuunnitelma:                                                                                 | €                |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|
| Rikosvahinkokorvaukset sekä syyttömästi vangituille ja tuomituille maksettavat korvaukset          | 6 610 000        |
| Avustukset rikollisuutta ehkäisevää työtä tekeville ja rikosten uhreista huolehtiville yhteisöille | 202 000          |
| Avustukset saamelaisten kulttuuri-itsehallinnon ylläpitämiseen                                     | 1 017 000        |
| Avustukset ympäristöoikeudenkäyntikuluihin ryhmäkannetyypisissä asioissa                           | 34 000           |
| Muut avustukset                                                                                    | 235 000          |
| <b>Yhteensä</b>                                                                                    | <b>8 098 000</b> |

## 10. Tuomioistuinlaitos

21. *Korkeimman oikeuden toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 6 324 000 euroa.

Voidaan lakkauttaa yksi oikeusneuvoksen virka.

22. *Korkeimman hallinto-oikeuden toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 7 821 000 euroa.

Voidaan lakkauttaa kaksi ylimääräisen hallintoneuvoksen virkaa ja perustaa 1.3.2002 lukien yksi vanhemman hallintosihteerin virka (T12).

23. *Muiden tuomioistuinten toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 180 466 000 euroa.

Nettobudjetoinnissa otetaan huomioon kiinteistötietojärjestelmästä suorakäyttöyhteyden

avulla luovutetuista otteista ja todistuksista perityt maksut.

Markkinatuomioistuimen ja kilpailuneuvoston tehtävien uudelleen organisointiin ja markkinaoikeuden perustamiseen liittyen voidaan 1.3.2002 lukien perustaa ylituomarin virka (D18), neljä markkinaoikeustuomaria (2 T13 ja 2 T11) edellyttäen, että samasta ajankohdasta lukien lakkautetaan markkinatuomioistuimen ylituomarin virka (T17).

Ylimääräisen hovioikeudenneuvoksen nimike (3 T14 ja 5 T12) muutetaan 1.3.2002 lukien hovioikeudenneuvokseksi (3 T14 ja 5 T12).

Ylimääräisen vanhemman vakuutustuomarin nimike (T13) muutetaan 1.3.2002 lukien vanhemmaksi vakuutustuomariksi ja ylimääräisen nuoremman vakuutustuomarin nimike (T11) samasta ajankohdasta lukien nuoremmaksi vakuutustuomariksi.

29. *Erityismenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 5 382 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää viranomaistoiminnasta lakien ja asetusten nojalla aiheutuvien oikeudenkäyntikulujen sekä valtion maksettavaksi vahingonkorvauslain (412/1974) nojalla määrättyjen korvausten maksamiseen.

## 30. Oikeusapu

21. *Oikeusaputoimistojen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 17 323 000 euroa.

Nettobudjetoinnissa otetaan huomioon tulot oikeusapumaksusta, oikeusavun saajan osittaiset korvaukset samoin kuin hävinneen vastapuolen korvaukset oikeudenkäyntikuluista.

50. *Yksityisille oikeusavustajille maksettavat korvaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 33 638 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää oikeusapulain, maksuttomasta oikeudenkäynnistä annetun lain (87/1973), yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain (57/1993), yleisestä oikeusavusta

annetun lain (104/1998) sekä oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain (689/1997) soveltamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

| <b>Käyttösuunnitelma:</b>                          | €                 |
|----------------------------------------------------|-------------------|
| Maksuton oikeudenkäynti                            | 30 778 000        |
| Asianomistajan avustaminen                         | 101 000           |
| Yksityishenkilön velkajärjestely                   | 1 346 000         |
| Syyteestä vapautetun oikeudenkäyntikulujen korvaus | 1 413 000         |
| <b>Yhteensä</b>                                    | <b>33 638 000</b> |

#### 40. Syyttäjä- ja ulosottolaitos

21. *Syyttäjä- ja ulosottolaitoksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 103 700 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtakunnansyyttäjänviraston, kihlakuntien syyttäjän- ja ulosottovirastojen, Ahvenanmaan maakunnansyyttäjän- ja maakunnanvoudinviraston toimintamenojen, kihlakunnanvirastojen syyttäjä- ja ulosotto-osastojen palkkaus-, matka-, ammattikirjallisuus- ja koulutusmenojen sekä ulosoton posti-, pankkipalvelu- ja lomakemenojen maksamiseen. Syyttäjä- ja ulosottolaitoksen keskitettyjen atk-järjestelmien käytöstä, ylläpidosta ja kehittämisestä aiheutuvat menot maksetaan samoin momentin määrärahasta.

#### 50. Rangaistusten täytäntöönpano

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 163 130 000 euroa.

Määrärahasta saa käyttää vankeinhoitolaitoksen työtoiminnan liiketaloudellisten suoritteiden hintojen alentamiseen enintään 5 046 000 euroa ja palvelussuhdeasuntojen liiketaloudellisin perustein määräytyvien vuokrien alentamiseen enintään 1 717 000 euroa.

Nettobudjetoinnissa otetaan huomioon laitosten myymälöiden myyntitulot, Satakunnan vankilan toiminnan tulot ja tulot mielentilatutkimuksista.

74. *Avolaitostyöt* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 5 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös maarakennustöihin. Määrärahasta saadaan lisäksi käyttää enintään 1 350 000 euroa työsiirtolaitoihin kunnan omistuksessa oleviin työkohteisiin, jotka ovat kulttuurihistoriallisesti arvokkaita tai joihin voidaan liittää kuntouttavaa toimintaa, jonka kustannuksiin kunta osallistuu.

#### 70. Vaalimenot

21. *Vaalimenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 673 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää vaalilain (714/1998), saamelaiskäräjästä annetun lain (974/1995) ja menettelystä neuvoa-antavissa kansanäänestyksissä annetun lain (571/1987) mukaisesti eduskuntavaaleista, presidentinvaalista, kunnallisvaaleista, europarlamenttivaaleista, saamelaiskäräjävaaleista ja neuvoa-antavista kansanäänestyksistä sekä niiden tulosten kokoamisesta ja tietojenkäsittelystä aiheutuvien menojen maksamiseen.

**Päälukka 26**  
**SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA**

**01. Sisäasiainministeriö**

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)  
Momentille myönnetään nettomäärärahaa  
20 304 000 euroa.

22. *Tietohallinnon yhteiset menot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 5 112 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää sisäasiainhallinnon yhteisen tietoverkon ja yhteiskäytössä olevien tietojärjestelmien ylläpito- ja kehittämismenoihin.

**02. Ulkomaalaisvirasto**

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)  
Momentille myönnetään nettomäärärahaa  
8 157 000 euroa.

**05. Lääninhallitukset**

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)  
Momentille myönnetään nettomäärärahaa  
48 682 000 euroa.

**06. Rekisterihallinto**

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)  
Momentille myönnetään nettomäärärahaa  
26 731 000 euroa.

**07. Kihlakunnat**

21. *Kihlakunnanvirastojen yhteiset toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 40 494 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kihlakunnanviraston yhteisen henkilökunnan palkkauksiin sekä yhteisiin toimitila- ja muihin menoihin.

**75. Poliisitoimi**

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)  
Momentille myönnetään nettomäärärahaa  
501 837 000 euroa.

70. *Viranomaisradioverkon rakentaminen ja käyttö* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 39 200 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää viranomaisradioverkon rakentamiseen ja rakentamisen aikaisten käyttömenojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää enintään seitsemän henkilöttyövuoden palkkaamiseen projektitehtäviä varten.

Sisäasiainministeriö oikeutetaan tekemään viranomaisradioverkon toteuttamiseen liittyviä sopimuksia vuonna 2002 siten, että valtuuden käytöstä aiheutuvat menot saavat olla vuonna 2003 enintään 19 500 000 euroa, josta rakentamiseen 2 000 000 euroa ja käyttöön 17 500 000 euroa.

**80. Pelastustoimi**

21. *Pelastustoimen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa  
30 054 000 euroa.

Määrärahasta saa käyttää maksullisen koulutustoiminnan liiketaloudellisten suoritteiden hintojen alentamiseen enintään 404 000 euroa.

## 22. Erityismenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 650 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää pelastustoimilain (561/1999) 75 §:n nojalla suoritettavien korvausten maksamiseen, sekä toimintakustannuksiin, jotka aiheutuvat ilma-alusten käytöstä pelastuspalveluun ja siihen liittyvän hälytys- ja johtamisjärjestelmän välittömien kustannusten korvaamisesta ilmailulaitokselle, pelastushelikopteritoiminnan järjestämisestä, metsäpalojen tähyystoiminnasta sekä kansainvälisen hätäavun antamisesta ja vastaanottamisesta sekä siihen varautumisesta. Määrärahaa voidaan käyttää myös pelastustoimilain 86 §:n 2 momentin mukaisten erityisten palon- tai onnettomuuden syiden tutkimusten aiheuttamien menojen suorittamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös kansainvälisen avun antamiseen EU:n siviilikriisinhallintajärjestelmien puitteissa sekä YK:n alaisena toimivan katastrofien arviointi- ja koordinoitiryhmän (UNDAC), NATO:n Euro-Atlanttisen kumppanuusneuvoston (EAPC) asiantuntijoiden, Suomen pelastuspalvelun kansainvälisen komennuskunnan (FRF) kahden- tai monenvälisistä komennuksista johtuviin palkkaus- ja toimintakustannuksiin sekä sisäasiainministeriön

määräämistä kuntien pelastustehtävistä lähi-alueilla aiheutuviin toimintakustannuksiin.

## Määräraha on tarkoitus käyttää seuraavasti:

|                                                                                | €                |
|--------------------------------------------------------------------------------|------------------|
| Ilma-alusten käyttö pelastuspalveluun                                          | 1 080 000        |
| Metsäpalojen tähyystoiminta                                                    | 286 000          |
| Kansainvälisen hätäavun antaminen ja vastaanottaminen sekä siihen varautuminen | 168 000          |
| Pelastustoimilain 86 §:n 2 momentin mukaiset tutkimukset                       | 32 000           |
| Pelastustoimilain 75 §:n mukaiset korvaukset                                   | 84 000           |
| <b>Yhteensä</b>                                                                | <b>1 650 000</b> |

## 31. Valtionosuudet (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 4 390 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kunnille palo- ja pelastustoimen kustannuksiin suoritettavista valtionosuuksista ja -avustuksista annetun lain (560/1975) mukaisten valtionosuuksien maksamiseen, sekä pelastustoimilain (561/1999) 74 §:n mukaisten avustusten maksamiseen kunnille.

## 90. Rajavartiolaitos

### 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 181 736 000 euroa.

Nettobudjetoinnissa otetaan tulona huomioon EU:lta saatavat tulot.

Määrärahaa saa käyttää myös koneiden, laitteiden ja kaluston hankintamenojen maksamiseen sekä rakennusten, rakenteiden ja kiinteistöjen peruserävarauksesta ja uudisrakentamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen silloin, kun hankkeen hankintameno tai kustannusarvio on alle 1 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää enintään 1 000 000 euroa palvelussuhdeasuntojen liiketa-

loudellisin perustein määräytyvien vuokrien alentamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös EU:n rahoittamiin hankkeisiin.

70. *Ilma- ja vartioalusten hankinta* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 4 710 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää vuoden 2000 talousarviossa myönnetystä kahden vartiolaivan tilausvaltuudesta aiheutuvien menojen maksamiseen sekä tarvittaessa indeksien ja valuuttakursien muutoksista aiheutuviin hankintasopimusten mukaisiin menoihin.

74. *Rakentaminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 1 262 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää vuoden 2001 talousarviossa myönnetyn Raja- ja merivartiokoulun Imatran toimipisteen perusparannukseen. Hankkeen kustannusarvio on 3 196 000 euroa.

## 97. Avustukset kunnille

31. *Kuntien yleinen valtionosuus ja verotuloihin perustuvat tasaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 165 556 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kuntien valtionosuuslain (1147/1996) mukaisen kuntien yleisen valtionosuuden ja verotuloihin perustuvan tasauksen maksamiseen.

32. *Kuntien yhdistymisavustukset ja kuntajako* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 6 365 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kuntajaosta annetun lain (1196/1997) mukaisten yhdistymisavustusten ja kuntajakoselvitysten kustannusten maksamiseen.

Vuoden 2002 aikana tehtävien ja vuoden 2003 alussa voimaan tulevien kuntajaon muutosten yhteydessä voidaan sitoutua maksamaan vuonna 2003 investointi- ja kehittämishankkeiden tukea enintään 5 046 000 euroa.

34. *Kuntien harkinnanvarainen rahoitusavustus* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 54 157 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kuntien valtionosuuslain 13 §:n mukaisten harkinnanvaraisten avustusten maksamiseen kunnille. Avustusta voidaan myöntää kunnalle, joka ensisijaisesti poikkeuksellisten tai tilapäisten taloudellisten vaikeuksien vuoksi on lisätyn taloudellisen tuen tarpeessa. Siihen vaikuttavina tekijöinä otetaan huomioon myös paikalliset erityisolosuhteet. Sisäasiainministeriö voi asettaa avustuksen myöntämiselle ja käytölle kunnan talouden tervehdyttämistä koskevia ehtoja.

35. *Valtion korvaus edunvalvontapalvelujen tuottamisesta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 742 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää yleisen edunvalvonnan järjestämisestä annetun lain (443/1999) 6 §:ssä tarkoitettuihin edunvalvontapalvelun tuottajille maksettaviin korvauksiin.

80. *Korkotuet ja velkojen vakautuslainat kunnille* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 682 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kunnan talouden vakauttamisesta ja kuntaselvityksestä annetun lain (658/1994) mukaisten korkotukien maksamiseen.

## 98. Alueiden kehittäminen

43. *Maakunnan kehittämisraha* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 16 591 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää lähinnä alueiden elinkeinotoiminnan omaehtoiseen kehittämiseen, mukaanlukien osaamiskeskustoiminta ja aluekeskusten kehittäminen.

Määräraha on alueiden kehittämisestä annetun lain (1135/1993) 6 §:n mukainen aluekehitysraha.

61. *Euroopan aluekehitysrahaston osallistuminen EU:n rakennerahasto-ohjelmiin (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 127 377 000 euroa.

Vuonna 2002 saa uusia myöntämispäätöksiä tehdä yhteensä 128 344 000 eurolla. Mikäli vuoden 2001 myöntämisvaltuutta on jäänyt käyttämättä, saa käyttämättä jääneestä osasta tehdä myöntämispäätöksiä vuonna 2002.

Määrärahaa saa käyttää EU:n ohjelmakauden 2000—2006 tavoiteohjelmia 1 ja 2 toteuttavien hankkeiden sekä ohjelmien toteutukseen liittyvään tekniseen apuun Euroopan aluekehitysrahastosta maksettavana rahoitusosuutena.

Määrärahaa saa yhdessä hallinnonalojen vastinrahoitusmomenttien määrärahojen kanssa käyttää myös Euroopan aluekehitysrahaston osarahoittamien ohjelmien toteuttamiseen tarvittavan enintään 75 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen teknisen avun varoin.

Määräraha on alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukainen aluekehitysraha.

62. *EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus sisäasiainministeriön osalta (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 24 620 000 euroa.

Vuonna 2002 saa uusia myöntämispäätöksiä tehdä yhteensä 28 587 000 eurolla. Mikäli vuoden 2001 myöntämisvaltuutta on jäänyt käyttämättä, saadaan käyttämättä jääneestä osasta tehdä myöntämispäätöksiä vuonna 2002.

Määrärahaa saa käyttää Euroopan aluekehitysrahastosta ja Euroopan sosiaalirahastosta rahoitettavien, tavoite 1 ja 2 -ohjelmien sekä Interreg- ja Urban-yhteisöaloitteiden ja innovatiivisten toimien hankkeiden valtion rahoitusosuuden maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös teknisen avun ja edellä mainittujen ohjelmien toteuttamiseen tarvittavan henkilöstön palkkaamiseen yhdessä momenteilla 26.98.61 ja 34.05.61 olevien EU-osuuksien kanssa.

Määräraha on alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukainen aluekehitysraha.

**Päälukka 27**

**PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA**

**01. Puolustusministeriö**

*21. Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 11 109 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös Länsi-Euroopan puolustusmateriaaliryhmän (WEAG) ja NATO:n tiloissa toimivan räjähtävän materiaalin turvallisuuteen keskittyvän järjestön (NIMIC) maksuosuuksien maksamiseen sekä ETY-järjestön luottamusta ja turvallisuutta lisäävien toimien täytäntöönpanosta sekä näistä johtuvista hallinnollisista toimista aiheutuvien menojen maksamiseen.

Puolustusministeriön uudelleenorganisointiin liittyen ministeriöön voidaan perustaa 1.1.2002 lukien hallintojohtajan virka (A30) ja

lakkauttaa 1.12.2002 lukien kiinteistö- ja ympäristöosaston osastopäällikkönä toimivan hallitusneuvoksen (A32) virka.

*22. Kiinteistövarallisuuden omistajuudesta ja hallinnoinnista aiheutuvat menot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 800 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää puolustusministeriön hallinnonalan kiinteistövarallisuuden omistajuudesta ja hallinnoinnista aiheutuvien menojen maksamiseen henkilöstömenoja lukuunottamatta. Määrärahaa saa käyttää myös puolustusvoimien harjoittamasta toiminnasta syntyvien ympäristövahinkojen korvaamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

74. *Uudisrakennukset ja perusparannukset*  
(siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 26 910 000 euroa.

**Käyttösuunnitelma:**

| Rakennustyö                                           | Hyöty-<br>ala m <sup>2</sup> | Kustannusarvio |                  |             |              |
|-------------------------------------------------------|------------------------------|----------------|------------------|-------------|--------------|
|                                                       |                              | 1 000 €        | €/m <sup>2</sup> | Myönnetty € | Myönnetään € |
| 1. Poliklinikan pp ja laajennus, Kajaani              | 1 580                        | 2 910          | 1 842            | 673 000     | 2 237 000    |
| 2. Tuotantotilojen muutokorjaus, Parkano              |                              | 2 523          |                  |             | 2 523 000    |
| 3. Vanhojen tuotantotilojen pp, I-vaihe, Haapajärvi   |                              | 1 934          |                  | 673 000     | 1 261 000    |
| 4. Keskusvarasto, Tammisaari                          | 2 710                        | 3 498          | 1 291            | 673 000     | 2 825 000    |
| 5. Tuotantotilojen saneeraus ja välivarasto, Toivakka |                              | 2 506          |                  |             | 2 506 000    |
| 6. Rak. 204 ja 305 pp, Turku                          | 1 550                        | 1 901          | 1 227            | 1 043 000   | 858 000      |
| 14. Pienehköt työt                                    |                              |                |                  |             | 7 266 000    |
| 15. Sotilasalueiden ja -laitteiden rakentaminen       |                              |                |                  |             | 5 483 000    |
| 16. Suunnittelu, tutkimus ja varalla                  |                              |                |                  |             | 1 951 000    |
| <b>Yhteensä</b>                                       |                              |                |                  |             | 26 910 000   |

**10. Puolustusvoimat**

16. *Puolustusmateriaalihankinnat* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 515 496 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää puolustusmateriaalin sekä puolustusvoimien muun kaluston, välineistön ja laitesuojien hankkimisesta aiheutuvien menojen maksamiseen ja hankintaan välittömästi liittyvään tutkimus- ja kehittämistoimintaan, järjestelmien testaukseen, käyttökoulutukseen ja hallintomenoihin. Määrärahasta saa käyttää 461 002 856 euroa aikaisemmin myönnettyistä tilausvaltuuksista ja niihin liittyvistä indeksi- ja valuuttakurssimuutoksista aiheutuvien menojen maksamiseen sekä 24 393 144 euroa muihin puolustusmateriaalihankintoihin.

Sen johdosta, että aikaisemmissa talousarvioissa hyväksytyjen tilausvaltuuksien perusteella ei kaikilta osin ole ollut mahdollista tehdä sopimuksia, saa vuoden 2002 aikana tehdä sopimuksia sanottujen tilausvaltuuksien sitomatta olevaa määrää vastaavasti edellyttäen, että näistä sopimuksista aiheutuvat vuotuiset maksut eivät ylitä kyseisten tilausvaltuuksien rahoitus-suunnitelmissa esitettyjä rahamääriä.

Vuonna 2002 saa tehdä pääkaupunkiseudun puolustuksen joukkojen varustamiseksi (Pääkaupunkiseudun puolustuksen kehittämisen tilausvaltuus, PPK) sopimuksia siten, että niistä aiheutuu talousarvion voimaantulopäivän valuuttakurssitasolla valtiolle menoja vuosina 2002—2006 enintään 218 600 000 euroa. Valtuuden käytöstä saa aiheutua mainitulla valuut-

takurssitasolla valtiolle menoja vuoden 2002 loppuun mennessä enintään 13 300 000 euroa, vuoden 2003 loppuun mennessä enintään 51 100 000 euroa, vuoden 2004 loppuun mennessä enintään 105 100 000 euroa, vuoden 2005 loppuun mennessä enintään 137 700 000 euroa ja vuoden 2006 loppuun mennessä enintään 218 600 000 euroa.

Pääkaupunkiseudun puolustuksen kehittämisen tilausvaltuuden hankintojen edellytyksiksi asetetaan sen ulkomaista osuutta vastaavat täysimääräiset vastaostot Suomesta siltä osin kuin tilausvaltuuteen sisältyvien ulkomaisten hankkeiden arvo on vähintään 8 400 000 euroa. Vastaostojen avulla pyritään kehittämään ensisijaisesti kotimaista puolustustarviketeollisuutta parantamalla sen vientiedellytyksiä sekä alan teknologian siirtoa Suomeen.

Vuonna 2002 saa tehdä puolustusvoimien teknistä tutkimusta ja tuotekehitystä (Puolustusvoi-

mien teknisen tutkimuksen ja tuotekehityksen tilausvaltuus, TTK) koskevia sopimuksia siten, että niistä aiheutuu talousarvion voimaantulopäivän valuuttakurssitasolla valtiolle menoja vuosina 2002—2007 enintään 151 300 000 euroa. Valtuuden käytöstä saa aiheutua mainitulla valuuttakurssitasolla valtiolle menoja vuoden 2002 loppuun mennessä enintään 16 800 000 euroa, vuoden 2003 loppuun mennessä enintään 42 000 000 euroa, vuoden 2004 loppuun mennessä enintään 67 200 000 euroa, vuoden 2005 loppuun mennessä enintään 94 100 000 euroa, vuoden 2006 loppuun mennessä enintään 122 800 000 euroa ja vuoden 2007 loppuun mennessä enintään 151 300 000 euroa.

Uusien tilausvaltuuksien enimmäismäärien mukaiset suoritukset voidaan sitoa alaa kuvaavaan hintakehitykseen vuoden 2002 ensimmäisestä vuosineljänneksestä.

#### Tilausvaltuus

|                                                                           | Valtuus<br>milj. euroa | Myönnetty<br>milj. euroa | Myönnetään<br>euroa |
|---------------------------------------------------------------------------|------------------------|--------------------------|---------------------|
| 07. Valmiusyhtymien varustaminen                                          | 1 034,0                | 309,1                    | 232 099 339         |
| 11. Tiedustelu-, valvonta- ja johtamisjärjestelmien hankkiminen           | 448,2                  | 68,5                     | 97 548 997          |
| 12. Ilmapuolustuksen tukeutumisen ja toimintamahdollisuuksien turvaaminen | 193,4                  | 46,8                     | 30 946 578          |
| 13. Merivoimien uudistaminen                                              | 333,9                  | 46,3                     | 65 593 291          |
| 14. Helikopterien huolto- ja tukeutumisjärjestelmien kehittäminen         | 180,1                  |                          | 10 427 651          |
| 15. Pääkaupunkiseudun puolustuksen kehittäminen                           | 218,6                  |                          | 13 300 000          |
| 16. Puolustusvoimien tekninen tutkimus ja tuotekehitys                    | 151,3                  |                          | 16 800 000          |
| <b>Yhteensä</b>                                                           |                        |                          | 466 715 856         |

21. *Puolustusvoimien toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 1 130 789 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää puolustusvoimien tehtävien edellyttämään toimintaan, ulkomaalaisille oppilaille annettavasta sotilaskoulutuksesta ja puolustusvoimien joukkojen kansainvälisestä harjoitustoiminnasta ja sen valmisteluista sekä muusta puolustusvoimien kansainvälisestä yhteistoiminnasta aiheutuvien menojen maksamiseen, palvelussuhdeasuntojen liikeloudellisiin perustein määräytyvien vuokrien alentamiseen sekä kevytrakenteisten suojien ja varastojen rakentamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen silloin, kun hankkeen kustannusarvio on alle 168 000 euroa. Määrärahaa saa käyttää enintään 6 000 000 euroa puolustusvoimien toiminnallisista tarpeista aiheutuvien palvelussuhdeasuntojen vuokraosuuksien maksamiseen sekä enintään 336 000 euroa sotainvalideille ja sotaveteraaneille, maanpuolustustyölle sekä merkittävälle urheilutapahtumille suoritettavan liikeloudellisiin perustein hinnoitellun maksullisen palvelutoiminnan hintojen alentamiseen. Vuonna 2002 saa tehdä varustuksen käyttöä ja kunnossapitoa koskevia pitkäaikaisia sopimuksia määrärahan puitteissa siten, että niistä saa aiheuttaa valtiolle menoja vuoden 2003 loppuun mennessä enintään 51 300 000 euroa ja vuoden 2004 loppuun mennessä enintään 64 200 000 euroa.

Sen johdosta, että vuoden 2001 talousarviossa hyväksyttyjen tilausvaltuuksien perusteella ei kaikilta osin ole ollut mahdollista tehdä sopimuksia, saa vuoden 2002 aikana tehdä sopimuk-

sia sanottujen tilausvaltuuksien sitomatta olevaa määrää vastaavasti edellyttäen, että näistä sopimuksista aiheutuvat vuotuiset maksut eivät ylitä kyseisten tilausvaltuuksien rahoitus suunnitelmassa esitettyjä rahamääriä.

**30. Kansainvälinen rauhanturvaamistoiminta**

22. *Rauhanturvaamistoiminnan kalusto- ja hallintomenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 28 710 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää sotilastarkkailijoiden palkkojen ja kansallisen päivärahamaksamiseen, valmiusjoukon palkkaus-, koulutus-, ylläpito-, varustamis-, hallinto- ja muiden kulutusmenojen ja pohjoismaisten rauhanturvakurssien menojen maksamiseen sekä Kosovossa olevan suomalaisen rauhanturvajoukon sekä Bosnia-Hertsegovinassa, Kyproksella ja Etiopia-Eritreassa olevien Suomen osastojen matkakustannusten, terveydenhoito-, kuljetus-, varustamis-, huolto-, edustus- ja hallintomenojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös Suomen kansainväliseen kriisinhallintaan nimeämien joukkojen kehittämisohjelmasta aiheutuviin menoihin.

Siinä tapauksessa, että Suomelle esitetään pyyntö uuden rauhanturvajoukon lähettämisestä kansainvälisiin rauhanturvaamistehtäviin ja Suomi päättää rauhanturvajoukon asettamisesta tai että Suomi päättää jatkaa osallistumistaan jo käynnissä olevan operaation seuraavaan vaihee-

seen, saa näihin menoihin käyttää tälle momentille myönnettyjä määrärahoja.

| Käyttösuunnitelma:                                                            | €                 |
|-------------------------------------------------------------------------------|-------------------|
| 1. Sotilastarkkailijatoiminnan menot                                          | 3 117 000         |
| 2. YKSO:n menot (UNFI-CYP-operaatio) 30.6.2002 asti                           | 18 000            |
| 3. Etiopia-Eritrean osaston menot (UNMEE-operaatio) 31.3.2002 asti            | 6 000             |
| 4. SOBH:n menot (SFOR-operaatio) 30.6.2002 asti                               | 1 266 000         |
| 5. Suomen Kosovon pataljoonan menot (KFOR-operaatio) 30.6.2002 asti           | 8 040 000         |
| 6. Yhteiset menot                                                             | 2 730 000         |
| 7. Kriisinhallinnan joukkojen kehittämisohjelma                               | 3 364 000         |
| 8. Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen | 9 341 000         |
| 9. Varalla mahdollisiin uusiin rauhanturvaamisoperaatioihin                   | 828 000           |
| <b>Yhteensä</b>                                                               | <b>28 710 000</b> |

## 99. Puolustusministeriön hallinnonalan muut menot

50. *Maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukeminen* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 1 598 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukemiseen.

95. *Kurssivaihtelut* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 8 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää suomalaisista rauhanturvajoukoista aiheutuvien menojen laskutuksessa ja sotilasasiamestotoiminnan tilinpidossa syntyviin kurssieroihin.

## Päälukka 28

### VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

#### 01. Valtiovarainministeriö

##### 21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 24 960 000 euroa.

Nettobudjetoinnissa otetaan tuloina huomioon EU:lta saatavat tulot sekä Kapiteeli Oy:lle ja Senaatti-kiinteistöille siirtyvän omaisuuden väliaikaisesta hallinnasta valtiovarainministeriölle saatavat tulot.

##### 22. *Valtioneuvoston tietohallintoyksikön toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 5 560 000 euroa.

##### 62. *EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus valtiovarainministeriön osalta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 172 000 euroa.

Vuonna 2002 saa tehdä myöntämispäätöksiä yhteensä 572 000 eurolla.

Määrärahaa saa käyttää Euroopan aluekehitysrahastosta rahoitettavien Interreg-yhteisöaloitteiden valtion rahoitusosuuden maksamiseen.

Määräraha on alueiden kehittämisestä annetun lain (1135/1993) 6 §:n mukainen aluekehitysraha.

##### 89. *Osakkeiden myyntijärjestelyt* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 841 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää osake- ja muista omaisuusjärjestelyistä ja omaisuuden hallinnoinnista aiheutuvien sekä valtionyhtiöiden yksityistämiseen liittyvien menojen maksamiseen.

#### 03. Valtion taloudellinen tutkimuskeskus

##### 21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 3 468 000 euroa.

#### 05. Valtiokonttori

##### 21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 33 062 000 euroa.

##### 22. *Valtion eläkelautakunnan toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 168 000 euroa.

#### 07. Valtion maksamat eläkkeet ja korvaukset

##### 05. *Vakinaiset eläkkeet, perhe-eläkkeet sekä kuntoutustuet* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 637 190 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtion eläkelain (280/1966) ja siihen liittyvän lainsäädännön mukaisten eläkkeiden, perhe-eläkkeiden, kuntoutustukien ja niiden lisien sekä viivästyskorotusten ja mahdollisten oikeudenkäyntikulujen maksamiseen.

##### 06. *Ylimääräiset eläkkeet* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 21 380 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ylimääräisten eläkkeiden myöntämiseen voimassa olevien valtioneuvoston päätösten mukaisesti sekä aiemmin myönnettyjen ylimääräisten eläkkeiden maksamiseen.

Lisäksi määrarahasta saadaan myöntää ylimääräisiä eläkkeitä ja perhe-eläkkeitä Sotainvalidien Veljesliiton päätoimisille huoltotehtävis-

sä toimiville toimihenkilöille sekä Kriminaali-huoltoyhdistyksen palveluksessa oleville niille toimihenkilöille, joiden palkkaukseen myönnetään valtionapua noudattaen soveltuvin osin valtion eläkelain, valtion perhe-eläkelain ja rintamaveteraanien varhaiseläkelain säännöksiä. Eläkkeestä vähennetään samasta palveluksesta työntekijäin eläkelain nojalla myönnettävä eläke.

Edelleen määrärahaa saa käyttää valtion palveluksesta aiemmin ylimääräisen eläkkeen saaneiden toimihenkilöiden määräaikaisten eläkkeiden jatkamiseen sekä heidän jälkeensä myönnettävien perhe-eläkkeiden maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää enintään 693 000 euroa ylimääräisistä taiteilijaeläkkeistä annetun valtioneuvoston päätöksen (75/1974) mukaisten taiteilijaeläkkeiden ja ylimääräisistä sanomalehtimieseläkkeistä annetun valtioneuvoston päätöksen (37/1977) mukaisten sanomalehtimieseläkkeiden myöntämiseen kuitenkin siten, että enintään saadaan myöntää täyttä eläkettä vastaavina 35 ylimääräistä taiteilijaeläkettä ja 10 ylimääräistä sanomalehtimieseläkettä. Lisäksi määrärahasta saadaan käyttää enintään 9 000 euroa eduskunnan kansliatoimikunnan myöntämien ylimääräisten eläkkeiden maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää ylimääräisten eläkkeiden ja perhe-eläkkeiden myöntämiseen Maatalousseurojen Keskusliiton, sittemmin Maatalouskeskusten liiton, ja niiden jäsenjärjestöinä toimineiden maanviljelys- ja talousseurojen päätoimisesta palveluksesta asutuslainsäädännössä annetun toimivallan käyttämistä varten muodotetuissa toimitelmissä. Edellytyksenä on lisäksi, että henkilöllä on tai olisi ollut oikeus eläkkeeseen valtion varoista tai kunnallisesta eläkejärjestelmästä ns. lisäeläketurvan mukaisesti ja että eläketurva muutoin jäisi olennaisesti pienemmäksi siitä, mitä se olisi ollut, jos asutustehtävissä palveltu aika olisi luettu eläkeajaksi määrittäjä eläkkeitä varten.

Eläke myönnetään sen määräisenä, että se yhdessä Valtiokonttorin tai Kuntien eläkevakuutuksen ja Eläkekassa Maan myöntämän eläkkeen kanssa on yhtä suuri kuin Valtiokonttorin tai Kuntien eläkevakuutuksen myöntämä eläke

olisi ollut, jos asutustehtävissä palveltu aika olisi kokonaan luettu eläkeajaksi näitä eläkkeitä varten.

#### 07. Muut eläkemenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 37 370 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää korvausten maksamiseen Kuntien eläkevakuutukselle eri lakien nojalla valtion toimintojen kunnallistamisen yhteydessä suoritetuista eläkejärjestelyistä ja Eläkekassa Maalle siitä eläkemenojen lisäyksestä, mikä aiheutuu asutustehtävissä palvelun ajan huomioon ottamisesta eläkekassan myöntämässä eläkkeessä. Edelleen määrärahaa saa käyttää korvausten maksamiseen Nokia Telecommunications Oy:lle, Vapo Oy:lle, Vammass Oy:lle ja Lapua Oy:lle siitä valtion eläkelain tasoisen eläketurvan säilyttämisestä syntyvästä lisärasituksesta, joka näille yhtiöille aiheutuu 31.8.1976 Televan, 31.12.1983 Valtion polttoainekeskusten, 31.12.1990 Vammaskosken tehtaan ja Lapuan patruunatehtaan palveluksessa olleen henkilöstön siirrosta näiden yhtiöiden palvelukseen.

Määrärahaa saa käyttää myös korvausten maksamiseen yrityskauppojen tai vastaavien yritysten omistuspohjan uudelleenjärjestelyjen yhteydessä tai konsernin sisällä yhtiöstä toiseen vanhana työntekijänä ennen 1.1.1994 siirretyn henkilön työnantajalle sekä Patria Vammass Oy:n tai Patria Lapua Oy:n palveluksesta yrityskauppojen, liikkeen luovutuksen tai vastaavien uudelleenjärjestelyjen yhteydessä vanhana työntekijänä siirretyn henkilön työnantajalle, jolloin vanhana työntekijänä tarkoitetaan 31.12.1990 Vammaskosken tehtaan tai Lapuan patruunatehtaan palveluksesta Vammass Oy:n tai Patruunatehdas Lapua Oy:n palvelukseen ja myöhemmin Patria-konserniin siirtyneitä henkilöitä. Valtiokonttori saa sopia vakuutusmatemaattisin perustein lasketusta eläkevastuiden kertasuorituksista. Lisäksi määrärahaa saa käyttää eläkeoikeuden siirtämisestä Suomen työeläkejärjestelmän ja Euroopan yhteisöjen eläkejärjestelmän välillä suoritettuihin eläkeoikeuksien pääoma-arvojen siirtoihin valtion eläkejärjestelmästä asiaa koskevan lain mukaisesti.

**50. Tapaturmakorvaukset ja muut vahingonkorvaukset (arviomääräraha)**

Momentille myönnetään 32 603 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää tapaturmavakuutuslain ja liikennevakuutuslain sekä mainittuihin korvausjärjestelmiin liittyvän muun lainsäädännön mukaisten korvausten maksamiseen, valtion palveluksessa olleiden henkilöiden ja eräiden heihin verrattavien henkilöiden kuoltua suoritettavan taloudellisen tuen maksamiseen, valtion virkamieslain ja eroraha-asetuksen mukaisen erorahojen, toistuvien korvausten ja koulutusrahojen maksamiseen sekä valtion palveluksessa oleville virantoimituksesta tai työtehtävien suorittamisesta aiheutuvien eräiden kustannusten ja vahinkojen korvaamiseen, valtion liikelaitosten vahinkoturvajärjestelmästä suoritettavien korvausten maksamiseen, rautatien käytöstä johtuvan vahingon vastuusta annetun lain mukaisten korvausten maksamiseen sekä Lapuan patruunatehtaan onnettomuuden tapaturmakorvausten maksamiseen.

**18. Verohallinto**

**21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)**

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 318 046 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös Ajoneuvohallintokeskukselle maksettavien eräiden tieliikenteen veroasioiden hoitoon liittyvien korvausten maksamiseen.

**39. Eräät siirrot Ahvenanmaan maakunnalle**

**30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha)**

Momentille myönnetään 158 700 000 euroa.

Määrärahaa saa Ahvenanmaan valtuuskunnan päätöksen mukaisesti käyttää Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) mukaista tasoitusta ja tasoitusmäärää koskevien ennakkomaksujen suorittamiseen. Kun tasoitus lain mukaan suoritetaan jälkikäteen, saattavat tällöin vielä vahvistamattomien tasoitusten määrät nousta ennakko-

maksuja suuremmiksi. Tämän johdosta määrärahaa saa käyttää ennen lopullisen tasoituksen vahvistamista myös lisäennakon myöntämiseen varainhoitovuotta edeltäneiden vuosien menoihin.

**31. Verohyvitys (arviomääräraha)**

Momentille myönnetään 8 409 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Ahvenanmaan itsehallintolain 49 §:n mukaisen verohyvityksen maksamiseen Ahvenanmaan maakunnalle.

**40. Arpajaisveron tuoton palauttaminen Ahvenanmaan maakunnalle (arviomääräraha)**

Momentille myönnetään 673 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää arpajaisveron tuoton palauttamiseen Ahvenanmaan maakunnalle.

**40. Tullilaitos**

**21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)**

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 111 227 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös koulutusyhteistyöhön ja siitä aiheutuviin menoihin Venäjän ja Baltian maiden kanssa sekä Interreg-hankkeiden rahoitukseen.

**52. Tilastokeskus**

**21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)**

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 36 458 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n jäsenyyteen liittyvien tilastohankkeiden rahoitukseen.

**60. Senaatti-kiinteistöt**

**1. Palvelu- ja muut toimintatavoitteet**

Senaatti-kiinteistöt on valtiovarainministeriön alainen liikelaitos, jonka tehtävänä on osana valtioyhteisöä huolehtia sen hallintaan luovutetun kiinteistövarallisuuden omistajuusasioista sekä toiminnallaan turvata ko. kiinteistövaralli-

suuden tehokas käyttö sekä arvon säilyminen ja kehittyminen. Toimitilatarjonnassa otetaan huomioon sekä liiketaloudelliset tavoitteet että asiakkaiden tarpeet siten, että rakennuskanta ylläpidetään kysyntää vastaavana. Valtion kiinteistöhallinnon uudelleenjärjestelyjä jatketaan vuonna 2002 siten, että Kriminaalihuoltoyhdistykseltä valtion omistukseen siirtyneitä rakennuksia ja kiinteistöosakkeita, arvoltaan yhteensä noin 4 milj. euroa, siirretään Senaatti-kiinteistöjen hallintaan. Lisäksi voidaan siirtää Senaatti-kiinteistöjen hallintaan muuta eri hallinnonalojen hallinnassa ollutta valtion kiinteistövarallisuutta yhteensä noin 40 milj. euron arvosta. Siirrettävä omaisuus merkitään lainaehdoin annetuksi velkapääomaksi. Uudelleen järjestelyihin liittyen voidaan myös vähäisessä määrin, enintään 10 milj. euron arvosta, siirtää Senaatti-kiinteistöjen hallinnasta pois valtion kiinteistövarallisuutta. Valtioneuvosto valtuutetaan päättämään tarkemmin siirrettävästä valtion omaisuudesta.

*2. Investointien enimmäismäärä ja tärkeimmät kohteet*

Senaatti-kiinteistöjen investoinneista saa aiheutua menoja vuonna 2002 enintään 310 milj. euroa. Lisäksi Senaatti-kiinteistöt saa tehdä sitoumuksia, joista saa aiheutua menoja seuraavina varainhoitovuosina enintään 220 milj. euroa. Tämän lisäksi Senaatti-kiinteistöt saa suorittaa investointeja, jotka työministeriö rahoittaa.

Rakennuskannan arvoa säilyttäviä ja sen toimintakelpoisuutta parantavia korjausinvestointeja on noin 40 %.

Senaatti-kiinteistöt saa antaa 100-prosenttisesti omistamilleen tytäryhtiöille lainaa enintään 20 milj. euroa. Lisäksi Senaatti-kiinteistöt saa antaa vastavakuutta vaatimatta omavelkaisia takauksia tytäryhtiöinä toimivien kiinteistöosakeyhtiöiden lainoista yhteensä enintään 20 milj. euron arvosta.

*3. Lainanotto*

Senaatti-kiinteistöt oikeutetaan ottamaan vuoden 2002 aikana tehtäviä investointisitoumuksia varten valtion liikelaitoksista annetun lain (627/1987) 8 §:n 2 momentissa tarkoitettua lainaa enintään 160 milj. euroa.

## **70. Hallinnon kehittämiskeskus**

*1. Palvelu- ja muut toimintatavoitteet*

Hallinnon kehittämiskeskus tuottaa julkisen hallinnon erityisasiantuntemukseen perustuvia koulutus-, konsultointi- ja muita kehittämispalveluja.

*2. Investointien enimmäismäärä ja tärkeimmät kohteet*

Hallinnon kehittämiskeskuksen investoinneista saa aiheutua menoja vuonna 2002 enintään 500 000 euroa. Lisäksi Hallinnon kehittämiskeskus saa tehdä vuonna 2002 investointeja koskevia sitoumuksia, joista aiheutuu menoja seuraavina vuosina enintään 500 000 euroa.

*3. Lainanotto*

Hallinnon kehittämiskeskus oikeutetaan ottamaan valtion liikelaitoksista annetun lain (627/1987) 8 §:n 2 momentissa tarkoitettua lainaa enintään 850 000 euroa.

## **80. Hallinnon uudistaminen ja eräät henkilöstöhallinnon tukitoimenpiteet**

*20. Kehittämisen- ja koulutustoiminta (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään 3 696 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää julkisen hallinnon kehittämisen edellyttämien tutkimusten, selvitysten sekä koulutus- ja muiden palvelujen tuottamis- ja hankintamenojen sekä kehittämis- ja koulutustoiminnasta aiheutuvien ulkomaanmatkamenojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää European Institute of Public Administrationin kanssa tehdystä yhteistyösopimuksesta aiheutuvien velvoitteiden maksamiseen ja ulkomailla tapahtuvaan harjoitteluun ja koulutukseen. Määrärahaa saa käyttää myös kansallisten ja EU:n rahoittamien lähialueiden ja tulokasmaiden kehittämishankkeiden organisointiin ja niihin osallistumisen organisointiin ja hanketyön kehittämiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää EU-yhteistyöhön hallinnon kehittämisessä.

Määrärahasta saa käyttää enintään 1 608 000 euroa valtioneuvoston 26.5.2000 tekemässä periaatepäätöksessä tarkoitettuihin hankkeisiin,

joiden tavoitteena on edistää yhteistoimintaa ja yhteisiä ratkaisuja sähköisen asioinnin ja tietoturvallisuuden kehittämisessä, julkisten hankintojen sähköistämisessä ja julkisen sektorin tuotaman tiedon sähköisessä jakelussa. Määrärahaa saa käyttää enintään 336 376 euroa ohjelmistolisenssien hankintaan.

Määrärahaa saa käyttää noin 7 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen määräaikaisiin tehtäviin.

*21. Henkilöstön sopeuttamisen tukeminen (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään 169 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää hallinnon rationalisoinnin yhteydessä tarvittavista henkilöstön uudelleen sijoittamisen tukitoimista aiheutuviin menoihin.

*23. Työsuojelun edistäminen (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään 892 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää työsuojelurahastoa vastaavan järjestelyn (laki työsuojelurahastosta 407/1979) toteuttamiseksi valtionhallinnossa työsuojelututkimukseen, työsuojelukoulutukseen, työsuojelutietojen keräämiseen ja työsuojelua koskevaan tiedottamiseen sekä valtiotyöntäjän ja sen palveluksessa olevan henkilöstön välisen työelämän suhteiden edistämistä tarkoittavaan tutkimukseen, koulutukseen ja tiedotukseen. Määrärahalla saa palkata enintään viittä henkilötyövuotta vastaavan määrän henkilöstöä määräaikaisiin työsopimussuhteisiin tehtäviin tällä määrärahalla rahoitettavia tutkimusprojekteja varten.

*24. VEL-perusteinen ja varhaiskuntoutustoiminta (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään 3 868 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtion eläkelain (280/1966) mukaisten kuntoutuksesta aiheutuvien muiden etuuksien kuin kuntoutustukien maksamiseen, Valtiokonttorin varhaiskuntoutuksesta antamien ohjeiden mukaiseen toimintaan sekä kuntoutustoiminnan tutkimuksesta,

kehittämisestä ja koulutuksesta aiheutuviin menoihin.

Vuonna 2002 saa tehdä VEL-perusteiseen ja varhaiskuntoutukseen liittyviä sitoumuksia siten, että niistä aiheutuu valtiolle menoja vuonna 2003 enintään 589 000 euroa.

*25. Valtion henkilöstöjärjestelyt (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään 570 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää lakkautuspalkkalain (182/1931) mukaisten lakkautuspalkkojen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös ennen vuotta 1992 päätetyn viraston toiselle paikkakunnalle siirron johdosta työpaikan järjestämiseen henkilölle, joka ei ole voinut siirtyä viraston uudelle sijaintipaikkakunnalle.

*60. Valtion maksu koulutus- ja erorahastosta johtuvista menoista (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 588 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää koulutus- ja erorahastosta annetun lain (537/1990) 4 §:n 2 momentin mukaisen valtion maksun maksamiseen koulutus- ja erorahastolle.

**81. Eräät hallinnonaloittain jakamattomat menot**

*01. Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkaukset (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 1 177 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Euroopan unionin toimielimissä toimivien suomalaisten kansallisten asiantuntijoiden palkkaus- ja sosiaaliturvakustannusten maksamiseen. Määrärahalla saa palkata enintään 25 henkilötyövuotta vastaavan määrän henkilöstöä määräaikaisiin kansallisten asiantuntijoiden tehtäviin.

*02. Eräät muut palkat ja virkasuhteen ehtoja koskevat päätökset (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 168 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää välttämättömän lisähenkilökunnan palkkausten maksamiseen sellai-

sisä tapauksissa, joissa henkilöstön lisätarve ei ole ollut tiedossa varsinaista talousarvioesitystä laadittaessa, sekä valtiovarainministeriön tekemistä virkasuhteen ehtoja koskevista päätöksistä aiheutuvien menojen maksamiseen.

*22. Nettobudjetoitujen virastojen toiminnan kehittäminen (kiinteä määräraha)*

Momentille myönnetään 2 350 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää vuoden 2000 tilinpäätöksessä ylijäämäisten tulomomenteille nettobudjetoitujen virastojen atk- ja muiden toiminnan ohjausjärjestelmien kehittämisestä aiheutuvien palveluiden hankintaan sekä investointimenojen maksamiseen.

*23. Arvonlisäveromenot (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 820 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää muiden kuin erikseen arvonlisäverovelvollisten valtion virastojen ja laitosten tavaroiden ja palvelujen ostoihin sisältyvien arvonlisäveromenojen maksamiseen.

*24. Kehitysyhteistyöstä ja lähialueyhteistyöstä aiheutuvat arvonlisäveromenot (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 7 500 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kehitysyhteistyöhön ja Keski- ja Itä-Euroopan maiden avustamiseen käytettyjen ja kotimaasta hankittujen palvelujen ostoihin sisältyvien arvonlisäveromenojen maksamiseen.

*95. Lakiin tai asetukseen perustuvat menot, joita varten talousarvioon ei ole erikseen merkitty määrärahaa (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 17 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää sellaisten lakiin tai asetukseen perustuvien menojen maksamiseen, joita varten talousarvioon ei ole erikseen myönnetty määrärahaa.

*96. Edeltä arvaamattomat tarpeet (kiinteä määräraha)*

Momentille myönnetään 168 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää sellaisten edeltä arvaamattomista tarpeista aiheutuvien välttämättömien menojen maksamiseen, joita varten talousarviossa ei ole määrärahaa.

**82. Korvaukset rahastoille ja rahoituslaitoksille**

Valtioneuvosto oikeutetaan myöntämään Suomen Vientiluotto Oy:lle valtion omavelkaisia takauksia vastavakuutta vaatimatta yhteensä enintään 150 milj. euron suuruisen luotonoton tai vasta-arvoltaan saman suuruisen ulkomaan valuutan määräisen luotonoton vakuudeksi.

*41. Takaukskorvaukset eläkekassa Tuelle (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 2 782 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Eläkekassa Tuen Osuuskunta Eka-yhtymälle antaman lainan valtion takauksesta aiheutuviin menoihin.

*44. Isäntämaakorvaus Pohjoismaiden Investointipankille (kiinteä määräraha)*

Momentille myönnetään 4 256 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää sen taloudellisen hyödyn korvaamiseksi, minkä Suomen Pohjoismaiden Investointipankin isäntämaana katsotaan saavan.

**84. Kansainväliset rahoitusosuudet**

Valtioneuvosto oikeutetaan vastavakuuksia vaatimatta määräämillään ehdoilla korottamaan Pohjoismaiden Investointipankin myöntämien tai takaamien ympäristöinvestointilainojen maksamisen ja muiden sovittujen ehtojen täyttämisen vakuudeksi annettua omavelkaista valtiontakausta enintään 53 200 000 euron määrään asti.

*66. Kansainvälisille rahoituslaitoksille annettujen sitoumusten lunastaminen (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 253 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kansainvälisille rahoituslaitoksille jäsenyyden perusteella vuosina

1982—1986 annettujen sitoumusten lunastamiseen sekä lunastamisesta aiheutuvien kustannusten maksamiseen. Määrärahaa saa myös käyttää vuoden 1986 jälkeen annettujen sitoumusten lunastamisen yhteydessä aiheutuvien valuuttakurssitappioiden ja lunastamiskustannusten maksamiseen.

**68. Suomen maksuosuus Pohjoismaiden Ympäristörahoitusyhtiön pääomasta (arviomääräraha)**

Momentille myönnetään 1 235 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Pohjoismaiden Ympäristörahoitusyhtiön peruspääoman korotuksen vuonna 2002 suoritettavan ensimmäisen erän maksamiseen. Pohjoismaiden Ympäristörahoitusyhtiön peruspääoman korottamiseen saadaan sitoutua siten, että vuosina 2002—2007 yhtä suurina vuotuiserinä maksettava Suomen osuus korotuksesta on yhteensä enintään 7 400 000 euroa.

**90. Suomen maksuosuudet Euroopan unionille**

**66. Maksut Euroopan unionille (arviomääräraha)**

Momentille myönnetään 1 348 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Euroopan unionille suoritettavien arvonlisäveropohjaan ja bruttokansantuloon perustuvien Suomen maksuosuuksien maksamiseen.

**99. Muut valtiovarainministeriön hallinnonalan menot**

**51. Metallirahamenot (arviomääräraha)**

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 56 700 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää euromääräisten metallirahojen valmistuksesta tehtyjen sopimusten mukaisten valmistus-, rahoitus- ja varastointikustannusten, markkamääräisten metallirahojen takaisinlunastuksesta, varastoinnista ja hävityk-

sestä aiheutuvien menojen ja juhlarahoista aiheutuvien menojen maksamiseen.

Momentille kuuluvia tuloja ovat euromääräisten metallirahojen liikkeeseenlaskusta ja niiden lyöntioikeuksien luovutuksesta, markkamääräisten metallirahojen metalliseosten myynnistä ja juhlarahojen myynnistä aiheutuvat tulot.

**63. Verosta vapautuksen johdosta takaisin maksetut verot (arviomääräraha)**

Momentille myönnetään 3 700 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää veron takaisin maksamiseen tapauksissa, joissa maksuvelvollinen on sosiaalisista tai muista veronhuojennussäännöksissä taikka verosopimuksissa tarkoitetuista syistä valtiovarainministeriön, verohallituksen tai tullihallituksen päätöksen nojalla oikeutettu saamaan takaisin jo maksetun veron. Lisäksi määrärahaa saa käyttää tuomioistuimen päätöksellä palautettavaksi määrättyjen verojen, korkojen ja oikeudenkäyntikulujen maksamiseen tapauksissa, joissa vastaavaa tulo- tai muuta momenttia ei ole käytettävissä.

**95. Valtion saatavien turvaaminen (arviomääräraha)**

Momentille myönnetään 60 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtion laina- ja takaus saatavien perintään ja näiden sekä perintöomaisuuden turvaamiseen ja hoitoon samoin kuin aiheettomasti maksettujen etuuksien takaisin perimisestä ja valtion takautumisoikeuden käyttämisestä aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös kiinteistön tai muun omaisuuden ostamiseen konkurssi- tai pakkohuutokaupassa tai muussa realisointijärjestelyssä, milloin se on valtion laina-, takaus- tai saatavien turvaamiseksi tarpeen, sekä valtiolle näin tulleen omaisuuden hoidosta ja realisoinnista aiheutuvien menojen maksamiseen.

**96. Hallinnon kehittämiskeskuksen kiinteistömenojen korvaaminen (siirtomääräraha 2 v)**

Momentille myönnetään 505 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Hallinnon kehittämiskeskuksen käytössä olevien Munkkiniemen toimiloiden kiinteistömenojen korvaamiseen.

**Päälukka 29**  
**OPETUSMINISTERIÖN HALLINNONALA**

**01. Opetusministeriö**

10. *Eräiden valtion kiinteistöjen käyttö ja kun-*  
*nossapito* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 1 290 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opetusministeriön hallinnassa olevien kiinteistöjen käytöstä, kun-  
nossapidosta, korjauksista ja niihin liittyvistä li-  
särakennushankkeista sekä vuokrasta aiheutu-  
vien menojen maksamiseen. Momentin käyttö-  
tarkoitukseen liittyviä sitoumuksia saa vuonna  
2002 tehdä siten, että niistä vuoden 2002 jäl-  
keen aiheutuvat menot ovat yhteensä enintään  
840 000 euroa.

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa  
19 413 000 euroa.

22. *Kehittämistoiminta* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 4 645 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opetusministeriön  
hallinnonalan kehittämis-, kokeilu-, suunnitte-  
lu-, tutkimus- ja tiedotustoiminnasta, niihin liit-  
tyvästä kansainvälisestä yhteistyöstä sekä eri  
hallinnonalojen yhteishankkeista aiheutuvien  
toimintamenojen ja avustusten maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös digitaalisen  
opetusmateriaalin tuotannon tukemiseen sekä  
kulttuuriperinnön digitointiin ja muihin sisältö-  
tuotantoa palveleviin tarkoituksiin.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksy-  
mien muiden kuin rakennerahastoista rahoitetta-  
vien tutkimus-, koulutus- ja kulttuurihankkei-  
den maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös enintään viittä  
henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palk-  
kaamiseen määräaikaisiin tehtäviin.

26. *Eräät kopiointi- ja käyttöoikeuskorvaukset*  
*(kiinteä määräraha)*

Momentille myönnetään 4 880 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää tekijänoikeuslakiin  
(404/1961) perustuvien kopiointi- ja muiden  
käyttökorvausten sekä kopiointia, tallennusta ja  
käyttöoikeuksia koskevan tiedotus- ja tutkimus-  
toiminnan menojen maksamiseen.

50. *Eräät avustukset* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 503 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Svenska Finlands  
folkting -toiminnan valtionavusta annetun lain  
(902/1985) mukaisten avustusten ja käyttösuun-  
nitelmassa yksilöityjen muiden avustusten mak-  
samiseen.

**Käyttösuunnitelma:** €

|                                                                                                                                                  |                |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| Svenska Finlands folkting -toimin-<br>nan valtionapu, mistä 80 000 euroa<br>utbildningsdelegationin sekä muihin<br>toiminta- ja toimistomeneihin | 345 000        |
| Paasikivi-Seura                                                                                                                                  | 13 000         |
| Eräiden siirtoväen sankarihautojen<br>hoito                                                                                                      | 15 000         |
| Kaatuneiden muiston vaaliminen<br>sekä luovutetun alueen hautausmai-<br>den kunnostaminen                                                        | 130 000        |
| <b>Yhteensä</b>                                                                                                                                  | <b>503 000</b> |

62. *EU:n rakennerahastojen valtion rahoitus-*  
*osuus opetusministeriön osalta* (arviomäärä-  
raha)

Momentille myönnetään 60 943 000 euroa.

Vuonna 2002 saa uusia myöntämispäätöksiä  
tehdä yhteensä 63 015 000 eurolla. Mikäli vuo-  
den 2001 myöntämisvaltuutta on jäänyt käyttä-

mättä, saa käyttämättä jääneestä osasta tehdä myöntämispäätöksiä vuonna 2002.

Määrärahaa saa käyttää Euroopan aluekehitys- ja sosiaalirahastosta rahoitettavien tavoite 1, 2 ja 3 -ohjelman sekä Interreg ja Urban-yhteisöaloitteiden ja pilottihankkeiden valtion rahoitusosuuden maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös teknisen avun ja edellä mainittujen ohjelmien toteuttamiseen tarvittavan henkilöstön palkkaamiseen yhdessä momenteilla 26.98.61 ja 34.05.61 olevien EU-osuuksien kanssa.

Määräraha on alueiden kehittämisestä annetun lain (1135/1993) 6 §:n mukainen aluekehitysraha.

## 05. Kirkollisasiat

21. *Ortodoksisen kirkollishallituksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 1 665 000 euroa.

50. *Eräät avustukset* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 387 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää käyttösuunnitelmasa yksilöityjen avustusten maksamiseen. Suomen Merimieskirkolle myönnettävästä avustuksesta saa käyttää enintään 152 000 euroa Antwerpenin ja Hampurin merimieskirkkojen rakennusavustuksiin ja rakennuslainojen hoitoon edellyttäen, että evankelis-luterilaisen kirkon keskusrahasto suorittaa vastaavat osuudet.

| Käyttösuunnitelma:                                                      | €              |
|-------------------------------------------------------------------------|----------------|
| Eräät avustukset ortodoksisen kirkkokunnan seurakunnille ja laitoksille | 152 000        |
| Avustus Suomen Merimieskirkolle                                         | 235 000        |
| <b>Yhteensä</b>                                                         | <b>387 000</b> |

## 07. Opetushallitus

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 18 136 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös oppimateriaalin kehittämiseen sekä ruotsinkielisen ja muun vähälevikkisen oppimateriaalin tuottamiseen. Määrärahasta käytetään 253 000 euroa avustuksena saamelaiskäräjille jaettavaksi saamenkielisen oppimateriaalin tuottamista varten.

## 08. Kansainvälinen yhteistyö

22. *Venäjän ja Itä-Euroopan instituutin toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 751 000 euroa.

25. *Kansainvälinen kulttuuriyhteistyö* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 7 369 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää menoihin, jotka aiheutuvat osallistumisesta kansainvälisten järjestöjen toimintaan ja pohjoismaiseen kulttuuriyhteistyöhön sekä kulttuurisopimusten ja vaihto-ohjelmien toimeenpanosta. Määrärahasta saadaan myöntää ulkomaille suuntautuvan kulttuuri- ja sivistystoiminnan edellyttämiin palkkaus- ja ohjelmamenoihin tarkoitettuja avustuksia ja apurahoja henkilöille ja yhteisöille, jotka edistävät opetus-, tiede- ja kulttuurivaihtoa sekä Suomen kulttuurin tunnetuksi tekemistä ulkomailla. Määrärahaa saa lisäksi käyttää määräaikaisen henkilöstön palkkaamiseen enintään kolmea henkilötyövuotta vastaavasti.

50. *Eräät avustukset* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 4 962 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää käyttösuunnitelmasa yksilöidyistä käyttötarkoituksista aiheutuvien avustusten maksamiseen.

| <b>Käyttösuunnitelma:</b>                                                       | €                |
|---------------------------------------------------------------------------------|------------------|
| Kulttuuri-instituuttien toiminta                                                | 2 959 000        |
| Kansainväliseen levitykseen tarkoitettujen julkaisujen tukeminen                | 253 000          |
| Eräiden kulttuuri- ja koulutusyhteistyötä tekevien ulkomaanyhdistysten toiminta | 1 750 000        |
| <b>Yhteensä</b>                                                                 | <b>4 962 000</b> |

66. *Rahoitusosuudet kansainvälisille järjestöille* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 496 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Unescon ja muiden hallitustenvälisten monenkeskisen sivistyksellisen yhteistyön järjestöjen ja ohjelmien jäsenmaksujen ja rahoitusosuuksien maksamiseen.

## 10. Yliopisto-opetus ja -tutkimus

21. *Yliopistojen toimintamenot* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 1 090 137 000 euroa.

Määrärahasta saa käyttää täydennyskoulutuksen hintojen alentamiseen enintään 1 490 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös yliopistojen opettajille, tutkijoille ja opiskelijoille myönnettävien tutkimusta ja koulutusta edistävien apurahojen maksamiseen sekä opiskelijoille opintoihin liittyvän harjoittelun järjestämiseen.

Vuoden 2002 aikana saa tehdä sellaisia yliopistojen tiloja lisääviä vuokrasopimuksia, joista aiheutuu menoja vasta vuoden 2002 jälkeen siten, että tilojen lisäys on enintään 5 000 m<sup>2</sup>.

22. *Yliopistolaitoksen yhteiset menot* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 22 843 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää yliopistoja koskevan tutkimus-, arviointi-, selvitys- ja kehittämistoiminnan, näihin liittyvän kansainvälisen yhteistyön sekä työllistymistä edistävän toiminnan, esiopetusuudistukseen liittyvän pätevöittämis- koulutuksen ja opettajien kouluttajien täydennyskoulutuksen menojen maksamiseen.

| <b>Käyttösuunnitelma:</b>                                      | €                 |
|----------------------------------------------------------------|-------------------|
| 1. Tutkimus-, kehittämis- ja julkaisutoiminta                  | 9 081 000         |
| 2. Yliopistojen yhteinen atk-toiminta ja tietoliikenneyhteydet | 10 061 000        |
| 3. Korvaus Helsingin yliopiston rahastoille                    | 673 000           |
| 4. Yliopistojen alueellinen kehittäminen                       | 3 028 000         |
| <b>Yhteensä</b>                                                | <b>22 843 000</b> |

Määrärahaa saa käyttää yliopistojen käyttöön tarkoitetun oppimateriaalin kustannustoiminnan sekä opetuksen ja tutkimuksen toimintaedellytysten turvaamiseksi tarvittavien menojen ja avustusten maksamiseen.

Määrärahasta voidaan suorittaa Helsingin yliopiston rahastoille 673 000 euroa korvauksena suomen- ja ruotsinkielisten almanakkojen ja kalenterien julkaisemisen yksinoikeuden poistamiseksi lain (1195/1994) johdosta.

Määrärahaa saa käyttää 209 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen määräaikaisiin tehtäviin.

23. *Kansainvälisen henkilövaihdon keskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 7 703 000 euroa.

Määrärahasta käytetään 2 802 000 euroa opiskelija-, harjoittelija-, nuoriso- ja asiantuntijavaihtoon myönnettäviin stipendeihin, apurahoihin ja avustuksiin, 1 676 000 euroa ulkomaisissa yliopistoissa palvelevien suomalaisten ulkomaanlehtoreiden ja vierailevien professorien sekä muiden ulkomailla toimivien opetushallin-

toviranomaisten, yhteensä enintään 47 henkilöä, palkkoja varten soveltuvin osin ulkomailla työskentelevien Suomen kielen ja kulttuurin yliopistonopettajien ohjesäännön mukaisesti ja ulkomailla tapahtuvan suomen kielen ja kulttuurin opetuksen järjestämiseen.

Määrärahasta saa käyttää enintään 144 000 euroa maksullisen palvelutoiminnan tukemiseen.

**24. Harjoittelukoulujen toimintamenot** (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 67 144 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös oppilasavustuksista aiheutuvien menojen sekä maksullisen koululukuokailun tarjoamisesta henkilökunnalle ja opetusharjoittelijoille aiheutuvien menojen maksamiseen.

**88. Osakkeiden hankinta** (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 336 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Joensuun yliopiston toimesta valtiolle merkittävien Joensuun Tiedepuisto Oy:n osakkeiden hankintaan. Osakeyhtiön valtiolle kuuluvia osakkeita hallinnoi Joensuun yliopisto.

Määräraha on alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukainen aluekehitysraha.

## 20. Ammattikorkeakouluopetus

**22. Ammattikorkeakoululaitoksen yhteiset menot** (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 4 886 000 euroa.

Määräraha on tarkoitettu ammattikorkeakoulujen tietoyhteyksien ja -verkon (FUNET), korkeakoulukirjastojärjestelmien, ammattikorkeakoulujen seurannan ja arvioinnin tietokannan (AMKOTA), ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintajärjestelmän sekä ammattikorkeakoulujen muiden vastaavien yhteisten menojen keskitettyyn maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää enintään neljää henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen.

**25. Ammattikorkeakoulujen kehittäminen** (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 4 579 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ammattikorkeakoulujen arvioinnista, ammattikorkeakoulututkimuksesta ja muista selvitys- ja kehittämishankkeista aiheutuvien suunnittelu-, käynnistämisen- ja toimintamenojen ja avustusten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien muiden kuin rakennerahastoista rahoitettavien tutkimus- ja koulutushankkeiden maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää enintään neljää henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen.

**30. Valtionosuus ja -avustus kunnallisten ja yksityisten ammattikorkeakoulujen käyttökustannuksiin** (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 319 846 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ammattikorkeakouluopinnoista annetun lain (255/1995) ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) mukaisen valtionosuuden ja -avustuksen sekä ammattikorkeakoulujen opettajakoulutuksen valtionavustuksen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää ammattikorkeakouluopinnoista annetun lain 23 §:n mukaiseen ylimääräiseen valtionavustukseen ammattikorkeakoulujen tukiohjelmaan, tutkimus- ja kehitystyöhön sekä muihin kehittämishankkeisiin, tuloksellisuusrahoitukseen ja opiskelijoiden harjoittelun tukemiseen enintään 21 652 000 euroa.

Määrärahasta saa käyttää enintään 2 523 000 euroa avoimen ammattikorkeakouluopetuksen tukemiseen.

## 40. Yleissivistävä koulutus

**21. Valtion yleissivistävän koulutuksen toimintamenot** (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 39 200 000 euroa.

Määrärahasta saa käyttää enintään 1 177 000 euroa maksullisen palvelutoiminnan tukemiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n Eurooppa-koulujen opettajien ja hallinto henkilökunnan

palkkausmenojen maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää valtion yleissivistävien oppilaitosten kansainvälistämiseen, maahanmuuttajien täydentävään opetukseen, vammaisten lasten koulujen palvelu- ja kehittämiskeskustointintaan, avustuksina oppimisympäristöjen kehittämiseen ja tietoverkkojen rakentamiseen sekä tieto- ja viestintätekniikan hyväksikäyttöön opetuksessa ja opiskelussa.

25. *Yleissivistävän koulutuksen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään 1 703 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää yleissivistävän koulutuksen kokeilu-, tutkimus- ja kehittämishankkeista aiheutuvien suunnittelu-, käynnistämisen ja toimintamenojen ja avustusten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien muiden kuin rakennerahastoista rahoitettavien tutkimus- ja koulutushankkeiden maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää enintään neljää henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen.

30. *Valtionosuus ja -avustus yleissivistävän koulutuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 1 592 549 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) mukaisten valtionosuuksien ja -avustusten maksamiseen. Määrärahaa saa lisäksi käyttää kuntien valtionosuuslain mukaisten verotuloihin perustuvan valtionosuuksien tasauksen ja siirtymätasauksen maksamiseen kunnille.

Määrärahasta saa käyttää enintään 3 855 000 euroa avustuksina oppimisympäristöjen kehittämiseen ja tietoverkkojen rakentamiseen sekä tieto- ja viestintätekniikan hyväksikäyttöön opetuksessa ja opiskelussa sekä opetusministeriön määräämin perustein opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 42 §:n mukaisina avustuksina enintään 8 241 000 euroa avustusten maksamiseen oppilaitosten kokeilu- ja kehittämistoimintaan ja oppilaitosten kansainvälistämiseen, kunnalle tai rekisteröidylle yhdistykselle Ruotsissa rajakuntien yhteistoimintaan perus-

tuvasta suomalaisoppilaiden koulunkäynnistä aiheutuviin kustannuksiin, ulkomailta muuttaneiden oppilaiden tukiopetuksen järjestämiseen sekä avustuksen maksamiseen saamenkielisten, romanikielisten ja vieraskielisten oppilaiden äidinkielen opetuksen järjestämiseen ja ulkomailta palaavien suomalaisten oppilaiden ulkomailta hankkiman kielitaidon ylläpitämiseen peruskoulussa ja lukiossa.

Määrärahaa saa käyttää Suomen, Norjan ja Ruotsin välillä yhteistyöstä ulkomaanopetuksen alalla tehdyn sopimuksen mukaisten menojen maksamiseen. Määrärahasta saa käyttää enintään 136 000 euroa taiteen perusopetusta antavien oppilaitosten harkinnanvaraisiin valtionavustuksiin.

Taiteen perusopetuksen asukaskohtaisen valtionosuuden perusteena käytettävä yksikköhinta on 1,4 euroa asukasta kohti. Valtionosuuden laskennallisena perusteena käytettävä tuntimäärä on musiikin perusopetuksessa enintään 1 505 000 ja muussa tuntiperusteisen valtionosuuden piiriin kuuluvassa taiteen perusopetuksessa enintään 69 044 tuntia.

34. *Valtionosuus yleissivistävien ja ammatillisten oppilaitosten sekä ammattikorkeakoulujen perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään 67 550 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää perusopetuksen, lukio-opetuksen, taiteen perusopetuksen, ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) sekä peruskoulujen, lukioiden, musiikkioppilaitosten, ammatillisten oppilaitosten ja ammattikorkeakoulujen opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (705/1992) mukaisten perustamishankkeiden sekä peruskoulun, lukion ja yleisen kirjaston valtionosuuksista ja -avustuksista annetun lain (1112/1978) mukaisten perustamiskustannusten, eräiden ammatillisten oppilaitosten valtionosuuksista ja -avustuksista sekä korkotukilainoista annetun lain (1075/1975) mukaisten perustamiskustannusten sekä ammatillisten oppilaitosten rahoituksesta annetun lain (494/1983)

mukaisten perustamiskustannusten valtionosuuksien ja -avustusten maksamiseen.

Vuonna 2002 saa myöntää valtionosuutta perustamishankkeille siten, että hankkeista aiheutuvat valtionosuudet ovat tammikuun 2002 kustannustasossa yhteensä enintään 44 000 000 euroa. Valtionosuuksista ja -avustuksista yhteensä enintään 9 000 000 euroa saa myöntää toteutusajaksena. Vuonna 2002 saa edellisen lisäksi vahvistaa laajuuksia sellaisille perustamishankkeille, joille valtionosuus tullaan myöntämään vuonna 2003 tai sen jälkeen siten, että arvio hankkeista aiheutuvista valtionosuuksista vuoden 2002 tammikuun kustannustasossa on yhteensä enintään 45 000 000 euroa.

35. *Yleissivistävän koulutuksen valtionosuuksien loppuerät* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 13 623 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (705/1992) 49 §:n mukaisten peruskoulujen, lukioiden ja musiikkioppilaitosten valtionosuuksien loppuerien maksamiseen.

51. *Valtionavustus järjestöille* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 521 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen kodin ja koulun yhteistyöstä huolehtiville järjestöille, Kerhokeskus-koulutyön tuki ry:lle, koulun vapaan harrastustoiminnan tukemiseen, Kesälukioseura ry:lle ja eräiden vaihto-oppilasjärjestöjen toiminnan tukemiseen.

## 60. Ammatillinen koulutus

21. *Valtion ammatillisen koulutuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 28 100 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös ammatillista koulutusta järjestävien valtion oppilaitosten kansainvälistämiseen, oppimisympäristöjen kehittämiseen ja tietoverkkojen rakentamiseen sekä tieto- ja viestintätekniikan hyväksikäyt-

töön opetuksessa ja opiskelussa, maahanmuuttajien tukiopetukseen, valtion erityisopetusta antavien oppilaitosten palvelu- ja kehittämiskeskustoimintaan sekä työnantajille maksettaviin koulutuskorvauksiin.

24. *Työssäoppiminen ja harjoittelutoiminta* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 3 027 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää toisen asteen ammatillisen koulutuksen työssäoppimisen rahoittamiseen, työssäoppimiskäytäntöjen kehittämiseen ja opiskelijoiden palkkaamiseen harjoittelijoiksi.

25. *Ammatillisen koulutuksen kehittäminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 1 899 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ammatillisen koulutuksen kokeilu-, tutkimus- ja kehittämishankkeista aiheutuvien suunnittelu-, käynnistämisen ja toimintamenojen ja avustusten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien muiden kuin rakennerahastoista rahoitettavien tutkimus- ja koulutushankkeiden maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää enintään kolmea henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen.

30. *Valtionosuus ja -avustus ammatillisen koulutuksen käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 374 028 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) mukaisten valtionosuuksien ja -avustusten maksamiseen.

Määrärahasta saa käyttää enintään 5 976 000 euroa opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 42 §:n 1 momentin ja opetusministeriön määräämin perustein 42 §:n 2 momentin mukaisten avustusten maksamiseen sekä Örebron kuulovammaisten oppilaitoksen suomalaisten ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden kustannusten kattamiseen.

Määrärahasta saa käyttää enintään 1 161 000 euroa avustuksina oppimisympäristöjen kehittä-

miseen ja tietoverkkojen rakentamiseen sekä tieto- ja viestintätekniikan hyväksikäyttöön opetuksessa ja opiskelussa.

31. *Valtionosuus oppisopimuskoulutukseen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 88 449 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuri-toimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) ja sen muuttamisesta annetun lain (1186/1998) mukaisten valtionosuuksien maksamiseen. Oppisopimusopiskelijoiden enimmäismäärä ammatillisessa lisäkoulutuksessa vuonna 2002 on 18 000.

35. *Ammatillisen koulutuksen valtionosuuksien loppuerät* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 13 455 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuri-toimen rahoituksesta annetun lain (705/1992) 49 §:n mukaisten kunnallisten ja yksityisten ammatillisten oppilaitosten valtionosuuksien loppuerien maksamiseen.

37. *Valtionavustus kiinteistöjen hankintaan* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 570 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtionavustuksen maksamiseen Hyvinkään kaupungille ja Helsingin kaupungille aiemmin myönnettyjen valtuuksien nojalla oppilaitosten kiinteistöistä aiheutuviin pääomakustannuksiin.

87. *Kiinteistöjen hankinta* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 1 650 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtion tekemän kauppasopimuksen perusteella kunnallistetun Vaasan teknillisen oppilaitoksen sekä Vaasan yliopiston yhteisten laboratoriotilojen kauppahinnan ja koron maksamiseen.

69. *Ammatillinen lisäkoulutus ja vapaa sivistystyö*

21. *Opetusalan koulutuskeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 336 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Opetusalan koulutuskeskuksen palvelutoiminnan tukemiseen.

22. *Opetustoimen henkilöstökoulutus ja eräät muut menot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 13 657 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opetustoimen henkilöstön lisäkoulutuksesta, ammattitutkintojen ja kielitutkintojen kehittämisestä sekä lähialueyhteistyöstä ja erityisryhmien koulutuksesta aiheutuviin menoihin ja avustuksiin.

25. *Aikuiskoulutuksen kehittäminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 3 253 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää aikuiskoulutuksen kokeilu-, tutkimus- ja muista kehittämishankkeista aiheutuvien menojen ja avustusten maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää EU:n muista kuin rakennerahastoista rahoittamista tutkimus- ja koulutushankkeista aiheutuvien menojen ja avustusten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös enintään 12 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkausmenojen maksamiseen.

30. *Valtionosuus kansalaisopistojen käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 72 008 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) mukaisen valtionosuuden maksamiseen. Määrärahasta saa käyttää lain 14 §:n mukaisiin kehittämisavustuksiin, avustuksina oppimisympäristöjen kehittämiseen ja tietoverkkojen rakentamiseen sekä tieto- ja viestintätekniikan hyväksikäyttöön opetuksessa ja opiskelussa sekä tietoyhteiskunnan koulutushankkeisiin, mukaan lukien opintosetelikokeilu, sekä ylimääräisiin avustuksiin yhteensä enintään 1 682 000 euroa. Valtionosuuteen oikeutta-

via laskennallisia tunteja on 2 012 000. Tunti-kiintiön estämättä määrärahaa saa käyttää oikaisupäätöksistä aiheutuvien valtionosuuksien maksamiseen.

31. *Valtionosuus ja -avustus ammatilliseen lisäkoulutukseen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 96 237 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuri-toimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) mukaisten valtionosuuksien ja -avustusten maksamiseen. Määrärahasta saa käyttää enintään 25 335 000 euroa mainitun lain 43 §:n 3 momentin mukaisten valtionosuuksien ja -avustusten maksamiseen. Määrärahaa saa lisäksi käyttää ammatillisten kurssikeskusten muuttumisesta ammatillisiksi aikuiskoulutuskeskuksiksi annetun lain (761/1990) mukaisten toimitiloista aiheutuvien vuokrien korvaamiseen sekä vuokratiloja korvaavien omien tilojen hankinnan valtionavustuksiin enintään 8 107 000 euroa. Määrärahasta saa käyttää enintään 505 000 euroa avustuksina tietoyhteiskunnan kehittämishankkeisiin sekä edellisiin vuosiin kohdistuviin loppusuorituksiin ja oikaisuihin. Valtionosuuteen oikeuttavia laskennallisia opiskelijatyövuosia on 6 147.

32. *Valtionavustus ammatillisen aikuiskoulutuksen järjestämiseen* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 24 319 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ammatillisen aikuiskoulutuksen järjestäjille myönnettävän valtionavustuksen maksamiseen.

33. *Ammatillinen lisäkoulutus* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 3 397 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuri-toimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta annetun lain mukaisesti lääninhallitusten ammatillisen lisäkoulutuksen rahoituksesta annetun lain (1138/1996) mukaisesti tekemien ammatillisen lisäkoulutuksen koulutushankintojen maksamiseen mukaan lukien yliopistojen ja vakiinaisten ammattikorkeakoulujen lyhytkestoinen täydennyskoulutus. Määrärahaa saa käyttää

myös väliaikaisen koulutuksen aikaisempiin vuosiin kohdistuvien loppusuoritusten maksamiseen.

35. *Aikuiskoulutuksen loppuerät* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 6 391 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuri-toimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) mukaisten maksamatta olevien valtionosuuksien ja -avustusten loppuerien maksamiseen.

50. *Valtionosuus kansanopistojen käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 44 045 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) mukaisen valtionosuuden maksamiseen. Määrärahasta saa käyttää yhteensä enintään 1 346 000 euroa lain 14 §:n mukaisiin kehittämisavustuksiin ja avustuksina oppimisympäristöjen kehittämiseen ja tietoverkkojen rakentamiseen sekä tieto- ja viestintätekniikan hyväksikäyttöön opetuksessa ja opiskelussa ja ylimääräisiin avustuksiin. Valtionosuuteen oikeuttavia laskennallisia opiskelijaviikkoja on 280 000. Opiskelijaviikkokiintiön estämättä määrärahaa saa käyttää oikaisupäätöksistä aiheutuvien valtionosuuksien maksamiseen.

51. *Valtionosuus ammatillisten erikoisoppilaitosten käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 14 565 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuri-toimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) mukaisen valtionosuuden maksamiseen. Valtionosuuteen oikeuttavia laskennallisia tunteja on 315 196.

52. *Valtionosuus ja -avustus aikuiskoulutuksen perustamiskustannuksiin* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 1 345 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuri-toimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) mukaisten ammatillisen aikuiskoulutuksen ja vapaan sivistystyön perustamishankkeiden valtionavustusten maksamiseen.

Vuonna 2002 saa myöntää perustamishankkeisiin valtionavustusta yhteensä enintään 1 850 000 euroa. Edellisen lisäksi vuonna 2002 saadaan määrätä valtionavustuksen enimmäismääriä sellaisille perustamishankkeille, joille valtionavustus tullaan myöntämään vuonna 2003 tai sen jälkeen siten, että arvio hankkeista aiheutuvista valtionavustuksista on vuoden 2002 tammikuun kustannustasossa yhteensä enintään 1 500 000 euroa.

53. *Valtionavustus järjestöille* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 7 289 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen Maa- ja kotitalousnaisten Keskus ry:lle, Marttaliitto ry:lle ja Käsi- ja taideteollisuusliitto ry:lle ja niiden edelleen jaettavaksi piiri- tai jäsenjärjestöilleen, Finlands svenska Marthaförbund rf:lle, Sami Duodji ry:lle, Karjalan Liitto ry:lle, järjestöille vapaaseen sivistystyöhön, Naisjärjestöjen Keskusliitto ry:lle, Naisjärjestöt Yhteistyössä -yhteenliittymälle sekä Snellman korkeakoululle ja Kriittiselle korkeakoululle.

55. *Valtionosuus opintokeskusten käyttökustanuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 12 135 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) mukaisen valtionosuuden maksamiseen. Määrärahasta saa käyttää lain 14 §:n mukaisiin kehittämisavustuksiin ja tietoyhteiskunnan kansalaisvalmiuksien lisäämiseen, mukaan lukien opintosetelikokeilu, muihin kehittämishankkeisiin ja ylimääraisiin avustuksiin yhteensä enintään 673 000 euroa. Valtionosuuteen oikeuttavia laskennallisia opetustunteja on 175 800. Tuntikiintiön estämättä määrärahaa saa käyttää oikaisupäätöksistä aiheutuvien valtionosuuksien maksamiseen.

56. *Valtionosuus kesäyliopistojen käyttökustanuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 3 474 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) mukaisen valtionosuuden maksamiseen. Määrärahasta saa käyt-

tää lain 14 §:n mukaisiin kehittämisavustuksiin ja tietoyhteiskuntaohjelman kehittämishankkeisiin, mukaan lukien opintosetelikokeilu, sekä ylimääraisiin avustuksiin yhteensä enintään 336 000 euroa. Valtionosuuteen oikeuttavia laskennallisia opetustunteja on 81 800. Tuntikiintiön estämättä määrärahaa saa käyttää oikaisupäätöksistä aiheutuvien valtionosuuksien maksamiseen.

## 70. Opintotuki

22. *Opintotuen muutoksenhakulautakunnan toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 560 000 euroa.

52. *Opintolainojen valtiontakaus ja korkotuki* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 23 546 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opintotukilain (28/1972) mukaisiin opintolainojen valtiontakausvastuusuorituksiin ja korkotukeen sekä opintotukilain (65/1994) mukaisista valtiontakauksista aiheutuviin menoihin.

55. *Opintoraha ja asumislisä* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 632 400 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opintotukilain (65/1994) mukaisten opintorahojen ja opintotuen asumislisien maksamiseen.

56. *Aikuisopintoraha* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 5 046 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opintotukilain (65/1994) mukaisen aikuisopintorahan maksamiseen.

57. *Korkeakouluopiskelijoiden ateriatuki* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 15 250 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustuksen maksamiseen opiskelijaruokaloille alempaa tai ylempää korkeakoulututkintoa tai ammattikorkeakoulututkintoa suorittavien korkeakouluopiskelijoiden sekä opintotukeen oikeuttaviin ammatillisiin tai erikoistumiskoulutusohjelmiin taikka

poikkeuskoulutukseen osallistuvien opiskelijoiden aterioiden hinnan alentamiseksi. Ateriatuen määrä on 1.1.2002 lukien 1,27 euroa ateriala kohden. Muualla kuin korkeakoulun tiloissa sijaitsevan opiskelijaravintolan pitäjälle voidaan lisäksi myöntää enintään 1 600 000 euroa ylimääräistä ateriala- ja avustusta tilojen ja kiinteiden laitteiden kustannuksiin.

58. *Avustus tilakustannusten korvaamiseen (kiinteä määräraha)*

Momentille myönnetään 1 261 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustuksen maksamiseen Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiölle korkeakouluopiskelijoiden terveydenhuoltoa varten tarvittavien tilojen vuokrakustannusten korvaamiseen.

59. *Lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten opiskelijoiden koulumatkatuki (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 26 237 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten opiskelijoiden koulumatkustusta annetun lain (48/1997) mukaisen tuen maksamiseen.

## 88. Tiede

Suomen Akatemian momentilta 29.88.50 ja 53 rahoitettaviin tutkimushankkeisiin saa vuonna 2002 hyväksyä sitoumuksia 148 090 000 euron arvosta.

Tieteellisten seurain valtuuskunnalle voidaan edelleen luovuttaa tilat vastikkeetta.

21. *Suomen Akatemian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 26 131 000 euroa.

22. *Arkistolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 12 780 000 euroa.

23. *Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 2 509 000 euroa.

24. *Varastokirjaston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään 1 251 000 euroa.

25. *Eräiden teosten laatiminen ja hankkiminen (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään 400 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää historiatoimikoiden ja elämäkertojen laadinta- ja hankintamenojen sekä laadintamenoihin myönnettävien avustusten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää enintään viittä henkilötyövuotta vastaavan määrällisen henkilöstön palkkaamiseen.

50. *Suomen Akatemian tutkimusmäärärahat (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään 59 701 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää tutkimusohjelmista, tutkimuksen huippuyksiköistä, tutkijankoulutuksesta, kansainvälisestä yhteistyöstä, muista tutkimushankkeista, tutkimuksen erityisrahoituksesta, valtionavustuksista, apurahoista, tieteellisestä julkaisutoiminnasta ja tieteen tunnetuksi tekemisestä sekä kansainvälisten järjestöjen rahoitusosuuksista aiheutuvien menojen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien tutkimus- ja koulutushankkeiden maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää palkkaus-, eläkemasu- ja muihin kulutusmenoihin sekä Suomen Akatemian rahoittamiin tutkimushankkeisiin liittyvien laitehankintojen menoihin ja yleiskustannuksiin.

53. *Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarain tieteiden tukemiseen (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 76 189 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää tutkimusohjelmista, tutkimuksen huippuyksiköistä, tutkijankoulutuksesta, kansainvälisestä yhteistyöstä, muista

tutkimushankkeista, tutkimuksen erityisrahoituksesta, tieteellisestä julkaisutoiminnasta ja tieteen tunnetuksi tekemisestä sekä kansainvälisten järjestöjen rahoitusosuuksista aiheutuvien menojen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien tutkimus- ja koulutushankkeiden maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää palkkaus-, eläkemasu- ja muihin kulutusmenoihin sekä Suomen Akatemian rahoittamiin tutkimushankkeisiin liittyvien laitehankintojen menoihin ja yleiskustannuksiin.

Määrärahaa saa käyttää myös tieteen tukemiseksi myönnettävien valtionavustusten, -palkintojen ja apurahojen, tieteellisen kirjallisuuden kääntämis- ja painattamismenojen, yksityisluontoisten arkistojen valtionavusta annetun lain (998/1974) mukaisten menojen, kansainväliseen yhteistyöhön osallistumisesta aiheutuvien menojen sekä tieteen tukemiseen liittyvistä tutkimuksista, selvityksistä ja julkaisuista aiheutuvien menojen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää 50 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen Kotimaisten kielten tutkimuskeskukseen.

#### 54. *Eräät avustukset* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 1 123 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Tiedekeskus Heurekan sekä eräiden tieteellisten instituuttien ja säätiöiden toiminnan tukemiseen myönnettävien avustusten maksamiseen.

#### 66. *Rahoitusosuudet kansainvälisille järjestöille* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 9 149 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Suomen maksuosuuksien maksamiseen Euroopan hiukkasfysiikan tutkimuskeskukselle (CERN), Euroopan molekyylibiologian laboratoriolle (EMBL), Euroopan molekyylibiologian konferenssille (EMBC) ja Yliopistolliselle Eurooppa-instituutille (EUI) sekä vastaaville kansainvälisille tieteellisille järjestöille.

## 90. Taide ja kulttuuri

#### 21. *Taiteen keskustoimikunnan ja taidetoimikuntien toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 1 347 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös taiteilijaprofessoreiden viroista aiheutuviin palkkausmenoihin, taiteen edistämistä tarkoittavien toimenpiteiden rahoittamiseen ja avustamiseen sekä taide- ja kulttuuripolitiikan tutkimus- ja tiedotustoiminnan menojen maksamiseen.

Määrärahasta saa käyttää näyttelytoiminnan ja muun maksullisen palvelutoiminnan tukemiseen enintään 8 000 euroa.

#### 22. *Valtion taidemuseon toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 15 641 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös siviilipalvelusmiehistä aiheutuvien menojen maksamiseen.

Määrärahasta saa käyttää näyttelytoiminnan ja muun maksullisen palvelutoiminnan tukemiseen enintään 4 659 000 euroa.

Vuoden 2002 aikana saa tehdä sellaisia Valtion taidemuseon toimitiloja lisääviä vuokrasopimuksia, joista aiheutuu menoja vasta vuoden 2002 jälkeen siten, että tilojen lisäys on enintään 535 m<sup>2</sup>.

#### 23. *Suomenlinnan hoitokunnan toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 2 376 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös pienehköihin peruskorjauksiin.

#### 24. *Museoviraston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 14 705 000 euroa.

Vuoden 2002 aikana saa tehdä sellaisia Museoviraston toimitiloja lisääviä vuokrasopimuksia, joista aiheutuu menoja vasta vuoden 2002 jälkeen siten, että tilojen lisäys on enintään 1 200 m<sup>2</sup>.

25. *Näkövammaisten kirjaston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 4 669 000 euroa.

Määrärahasta saa käyttää maksullisen palvelutoiminnan hintatukeen enintään 242 000 euroa.

26. *Suomen elokuva-arkiston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 2 833 000 euroa.

Määrärahasta saa käyttää esitystoiminnan ja muun maksullisen palvelutoiminnan hintatukeen enintään 101 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös kiinteistöjen korjaustöihin.

27. *Valtion elokuvatarkastamon toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 504 000 euroa.

Määrärahasta saa käyttää maksullisen toiminnan hintatukeen enintään 105 000 euroa.

30. *Valtionosuudet ja -avustukset yleisten kirjastojen käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 8 598 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuri-toimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) mukaisten kirjastojen valtionosuuksien ja -avustusten maksamiseen. Määrärahaa saa lisäksi käyttää kuntien valtionosuuslain mukaisten verotuloihin perustuvan valtionosuuksien tasauksen ja siirtymätasauksen maksamiseen kunnille.

Määrärahasta käytetään 336 000 euroa kirjastoille sisältötuotannon kehittämiseen.

31. *Valtionosuus ja -avustus teattereiden ja orkestereiden käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 5 003 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuri-toimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) mukaisten teattereiden ja orkestereiden valtionosuuksien ja -avustusten maksamiseen. Valtion-

osuuden laskennallisena perusteena käytettävä henkilötöyvuosien määrä vuonna 2002 on teattereilla enintään 2 399 sekä orkestereilla enintään 1 007. Valtionosuuden perusteena käytettävä yksikköhinta on teattereilla 30 223 euroa henkilötöyvuotta kohden.

32. *Valtionosuudet ja -avustukset museoille* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 015 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuri-toimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) mukaisten museoiden valtionosuuksien ja -avustusten maksamiseen. Valtionosuuden laskennallisena perusteena käytettävä henkilötöyvuosien määrä on enintään 1 028.

Määrärahasta saa käyttää enintään 252 270 euroa avustusten maksamiseen museoiden koelmatietojen siirtämiseksi elektroniseen muotoon.

33. *Valtionosuus ja -avustus kuntien kulttuuri-toimintaan* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 622 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuri-toimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) mukaisten valtionosuuksien ja -avustusten maksamiseen kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain (728/1992) mukaista toimintaa varten. Valtionosuuden perusteena käytettävä yksikköhinta on 4,2 euroa asukasta kohden.

34. *Valtionosuus yleisten kirjastojen perustamiskustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 6 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuri-toimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) mukaisten perustamishankkeiden sekä peruskoulun, lukion ja yleisen kirjaston valtionosuuksista ja -avustuksista annetun lain (1112/1978) mukaisten perustamiskustannusten valtionosuuksien maksamiseen.

Vuonna 2002 saa myöntää opetus- ja kulttuuri-toimen rahoituksesta annetun lain mukaista valtionosuutta kirjastojen perustamishankkeille tammikuun 2002 hintatasossa yhteensä enintään 5 000 000 euroa.

Vuonna 2002 saa edellisen lisäksi vahvistaa laajuuksia sellaisille perustamishankkeille, joille valtionosuus tullaan myöntämään vuonna 2003 tai sen jälkeen siten, että arvio hankkeista aiheutuvista valtionosuuksista vuoden 2002 tammikuun hintatasossa on yhteensä enintään 5 000 000 euroa.

*35. Kulttuuritoimen valtionosuuksien loppuerät (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 1 615 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain (705/1992) 49 §:n mukaisesti kirjastojen, museoiden ja kuntien kulttuuritoiminnan valtionosuuksien loppuerien maksamiseen.

*40. Korvaus Suomenlinnan Liikenne Oy:lle (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 252 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää korvauksen maksamiseen Suomenlinnan Liikenne Oy:lle tavaraliikenteen käyttötappioon ja lainanhoitomenoihin.

*50. Eräät avustukset (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään 3 328 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää rakennusuojelulain (60/1985) 19 §:n nojalla sekä kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten kunnossapitoa tai parantamista ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden alusten entistämistä ja korjausta varten myönnettävien avustusten maksamiseen. Määrärahaa saa lisäksi käyttää perinteen tallentamistyöhön, avustusten maksamiseen yhdistysten ja järjestöjen seurantaloiden korjaustoihin, korjaustoimintaan liittyvään selvitys- ja tarkastustyöhön, valistus- ja neuvontatoimintaan sekä kulttuurin tukemiseen liittyvien avustusten, apurahojen ja palkintojen sekä projekteista aiheutuvien menojen maksamiseen.

*51. Apurahat taiteilijoille, kirjailijoille ja kääntäjille (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 1 636 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää taitelijaprofessoreiden viroista ja valtion taiteilija-apurahoista annetun lain (734/1969) mukaisten 445 apuraha-

vuotta vastaavien taiteilija-apurahojen maksamiseen. Vuonna 2002 saadaan myöntää kohdeapurahoina 50 taiteilija-apurahaa vastaava määrä. Momentin määrärahaa saa käyttää myös aikaisemmin myönnettyjen pitkäaikaisten taiteilija-apurahojen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös eräistä kirjailijoille ja kääntäjille suoritettavista apurahoista ja avustuksista annetun lain (1080/1983) mukaisiin apurahoihin ja avustuksiin.

*52. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot taiteen tukemiseen (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 218 635 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) mukaisten valtionosuuksien ja -avustusten maksamiseen kuntien kulttuuritoimintaan, museoil- le, teattereille ja orkestereille sekä kirjastoille. Teattereille ja orkestereille myönnettävästä rahoituslain mukaisesta määrarahasta saa käyttää enintään 1 346 000 euroa teatteri- ja orkesterilain muuttamisesta annetun lain (1277/1994) 6 a §:n mukaisen valtionavustuksen maksamiseen. Kuntien kulttuuritoimintaan myönnettävästä rahoituslain mukaisesta määrarahasta saa käyttää enintään 106 000 euroa rahoituslain 42 §:n mukaisen valtionavustuksen maksamiseen. Kirjastoille myönnettävästä määrarahasta saa käyttää enintään 1 514 000 euroa opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisen avustuksen maksamiseen kirjastoille, enintään 84 000 euroa avustuksen maksamiseen yhteispohjoismaiseen kirjastoautotoimintaan, enintään 135 000 euroa avustuksen maksamiseen kirjastoalan järjestöille ja enintään 1 474 000 euroa yleisten kirjastojen valtakunnallisten tietoverkkopalvelujen ylläpitämiseen ja kehittämiseen sekä kirjastohenkilöstön täydennyskoulutukseen.

Määrarahalla saadaan palkata neljä määräaikaista projektitutkijaa. Alueelliset taidetoimikunnat saavat palkata 49 määräaikaista ohjaavaa taiteilijaa.

Määrarahasta saa käyttää 841 000 euroa eräistä kuvataiteen tekijöille suoritettavistaapura-

hoista annetun lain (115/1997) mukaisiin apurahoihin.

Määrärahaa saa käyttää taiteen edistämistä tarkoittavien toimenpiteiden rahoittamiseen, taide- ja kulttuuripolitiikan tutkimus-, selvitys- ja tiedotustoiminnan menojen maksamiseen sekä taideteosten hankkimiseen valtion julkisiin rakennuksiin. Määrärahaa saa käyttää myös museo- ja perinnealan tukemiseen sekä EU:n ohjelmien mukaisten kulttuurihankkeiden rahoitusosuuksien maksamiseen.

53. *Valtionavustus tilakustannuksiin* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 12 070 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustuksen myöntämiseen eräiden kulttuurilaitosten tilakustannuksiin.

70. *Kaluston hankinta* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 639 000 euroa.

| Käyttösuunnitelma:    | €              |
|-----------------------|----------------|
| 1. Valtion taidemuseo | 501 000        |
| 2. Museovirasto       | 69 000         |
| 3. Muut laitokset     | 69 000         |
| <b>Yhteensä</b>       | <b>639 000</b> |

Määrärahaa saa käyttää kalustehankintojen ja näyttelyvarustuksen sekä niiden suunnittelumenojen maksamiseen. Vuonna 2002 saa tehdä käyttösuunnitelman kohtaan 3. kohdistuvia kaluste-, laite- ja palveluhankintoja koskevia sitoumuksia siten, että niistä aiheutuvat menot vuoden 2002 jälkeen ovat enintään 891 000 euroa.

72. *Valtion taidemuseon kokoelmien kartuttaminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 589 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Valtion taidemuseon taidehankinnoista aiheutuvien menojen maksamiseen.

75. *Perusparannukset ja talonrakennukset* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 1 514 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös seitsemää henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen määräaikaisiin tehtäviin.

| Käyttösuunnitelma:                                           | €                |
|--------------------------------------------------------------|------------------|
| 1. Museoviraston perusparannukset ja pienet rakennushankkeet | 505 000          |
| 2. Suomenlinnan perusparannukset                             | 1 009 000        |
| <b>Yhteensä</b>                                              | <b>1 514 000</b> |

Käyttösuunnitelman kohdan 1. hankkeita koskevia sitoumuksia saa tehdä siten, että niistä vuoden 2002 jälkeen aiheutuvat menot ovat yhteensä enintään 336 000 euroa. Käyttösuunnitelman kohdan 2. hankkeita koskevia sitoumuksia saa tehdä siten, että niistä vuoden 2002 jälkeen aiheutuvat menot ovat yhteensä enintään 841 000 euroa.

95. *Kulttuuriympäristön suojelusta aiheutuvat menot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 17 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää muinaismuistolain (295/1963) toteuttamisesta aiheutuvien menojen ja lain nojalla suoritettavien korvausten maksamiseen.

## 98. Liikuntatoimi

50. *Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot urheilun ja liikuntakasvatustyön tukemiseen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 83 520 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettuun lakiin (635/1998), liikuntalakiin (1054/1998) sekä vapaasta sivistystyöstä annettuun lakiin (632/1998) perustuvien valtionosuuksien ja

-avustusten sekä muiden urheilun ja liikuntakasvatustyön tukemiseen tarkoitettujen avustusten ja apurahojen maksamiseen. Kuntien liikuntatoiminnan osalta valtionosuuden laskennallisena perusteena käytettävä yksikköhinta on 10,8 euroa asukasta kohti. Määrärahaa saa käyttää myös liikuntapaikkarakentamisen tukemiseen, liikunta- ja vapaa-aikarakentamisen tutkimukseen, urheilijoiden ja valmentajien apurahoihin, urheilijoiden tunnustuspalkintoihin, dopinginvastaiseen toimintaan, erityisesti urheilijoiden antidopingpassijärjestelmän kehittämiseen, testauksen lisäämiseen ja dopinginvastaisen kasvatuksen tehostamiseen, valtion liikuntaneuvoston sekä sen jaostojen, läänien liikuntatoimen, kansainvälisen liikunta-alan yhteistyön, kokeilu- ja kehittämistoiminnan sekä liikuntatieteellisen toiminnan menoihin.

Valtakunnallisten liikunnan koulutuskeskusten valtionosuuden perusteena olevien opiskelijavuorokausien enimmäismäärä on 251 805 ja alueellisten koulutuskeskusten opiskelijapäivien enimmäismäärä 47 000. Opiskelijavuorokauden yksikköhinta on 72 euroa ja opiskelijapäivän yksikköhinta 14,8 euroa. Opiskelijavuorokausien ja opiskelijapäivien enimmäismäärän estämättä määrärahaa saa käyttää oikaisupäätöksistä aiheutuvien valtionosuuksien maksamiseen.

Määrärahasta saa käyttää enintään 400 000 euroa vapaasta sivistystyöstä annetun lain 14 §:n mukaisiin avustuksiin. Lisäksi määrärahasta saa käyttää enintään 235 000 euroa opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain 42 §:n mukaisen avustuksen maksamiseen Suomen Urheilumuseosäätiölle.

Määrärahaa saa käyttää enintään kolmea henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen.

52. *Valtionosuus liikunnan koulutuskeskuksille (kiinteä määräraha)*

Momentille myönnetään 1 039 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) mukaisten valtionosuuksien maksamiseen.

## 99. Nuorisotyö

50. *Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot nuorisonkasvatustyön tukemiseen (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 20 368 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettuun lakiin (635/1998) ja nuorisotyölakiin (235/1995) perustuvien valtionosuuksien ja -avustusten sekä muiden nuorisotyön ja -toiminnan tukemiseen tarkoitettujen avustusten ja apurahojen maksamiseen. Valtionosuuden laskennallisena perusteena käytettävä yksikköhinta on kuntien nuorisotyön osalta 12,3 euroa alle 29-vuotiasta asukasta kohti. Määrärahaa saa käyttää myös valtakunnallisten nuorisokeskusten tukemiseen, nuorisosiain neuvottelukunnan ja sen jaostojen, valtakunnallisten nuorisojärjestöjen avustustoimikunnan, läänien nuorisotoimen, kansainvälisen nuorisotalan yhteistyön, koululaisten iltapäivätoiminnan, nuorison kansainvälisten toimintaohjelmien, ennalta ehkäisevän huumetyön, nuorisotutkimuksen ja kehittämistoiminnan menoihin sekä nuorison kulttuuritapahtumien järjestämiseen.

Kansainväliseen yhteistyöhön varatusta määrärahasta nuorten kulttuuriryhmien ulkomaisiin esiintymismatkoihin tarkoitettu määräraha osoitetaan Kansainvälisen henkilövaihdon keskuksen kautta edelleen hakijoille myönnettäväksi.

Määrärahaa saa käyttää enintään kahta henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen.

51. *Nuorten työpajatoiminnan kehittäminen ja ennaltaehkäisevä huumetyö (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään 1 648 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää nuorten työpajatoiminnan tukemiseen ja kehittämiseen sekä ennaltaehkäisevään huumetyöhön.

**Pääluokka 30**

**MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA**

**01. Maa- ja metsätalousministeriö**

*21. Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 31 100 000 euroa.

Nettobudjetoinnissa otetaan huomioon Maa-tilatalouden kehittämisrahaston suorittamat maksut tutkimushankkeisiin.

Voidaan perustaa 1.2.2002 lukien apulais-osastopäällikön virka (A29).

Määrärahaa saa käyttää myös eräiden Suomen tekemien kalastusta koskevien sopimusten valvonnasta aiheutuvien menojen sekä kalastuslain (286/1982) 14 §:n mukaisten korvausten maksamiseen.

*22. Tietojärjestelmien kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään 2 186 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmien kehittämisestä ja ministeriön hallinnonalan yhteisistä kehittämissankkeista aiheutuvien menojen maksamiseen.

*41. Eräät korvaukset (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 2 075 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kasvinsuojelulain (1203/1994) 9 §:ssä tarkoitettujen korvausten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös enintään 34 000 euroa hukkakauran torjunnasta annetun lain (178/1976) sekä asetuksen (541/1976) mukaisiin tarkoituksiin. Määrärahaa saa käyttää myös Siemenperunakeskuksen tuotantoalueella noudatettavista perunanviljelyn vaatimuksista annetun lain (356/1995) 2 ja 3 §:stä johtuvien perunanviljelyn lisäkustannus-

ten korvaamiseen ja perunan vaalean rengasmädän tehostetun hävittämisen aiheuttamien menojen maksamiseen. Määrärahasta saa maksaa myös edellisiin vuosiin kohdistuvia menoja ja korvauksia. Määrärahasta saa maksaa myös maaseutuelinkeinon tukitehtäviä hoidettaessa noudatettavasta menettelystä annetussa laissa (1336/1992) tarkoitettuja korvauksia Ahvenanmaan maakunnalle.

*47. Kasvinjalostustoiminnan edistäminen (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 673 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen kasvinjalostustoiminnan edistämisestä annetun lain (896/1977) mukaisesti kasvinjalostajille jalostukseen ja kotimaisen kasvinjalostustoiminnan edistämiseen.

*48. Poikkeuksellisten tulvien aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään 841 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää poikkeuksellisten tulvien aiheuttamien vahinkojen korvaamisesta annetun lain (284/1983) 2 §:n mukaisten vahinkojen ja kustannusten korvaamiseen sekä metsäkeskusten asiantuntija-avusta aiheutuviin menoihin. Määrärahaa saa käyttää myös edellisiin vuosiin kohdistuvien menojen maksamiseen.

**02. Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus**

*21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 9 832 000 euroa.

### **03. Maaseutuelinkeinojen valituslautakunta ja eläinlääkintävahinkojen arviolautakunta**

#### **21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)**

Momentille myönnetään 596 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan ja eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnan menoihin.

### **04. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan muut menot**

#### **25. Eläinlääkintähuolto (arviomääräraha)**

Momentille myönnetään 1 261 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää eläintautien vastustamisesta ja ennaltaehkäisemisestä, eläinsuojelusta ja muusta eläinlääkintähuollosta, korvauksista, eräistä valtionavuista, koulutuksesta, eläinlääkäreiden erikoistumisesta ja toimituspalkkioista sekä tutkimusapurahojen myöntämisestä ja tilapäisen työvoiman palkkaamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Tutkimusapurahoja saa myöntää eläinkokeille vaihtoehtoisia menetelmiä selvittävään ja kotieläinten terveydenhuoltoon ja niiden elintarviketuotantoon liittyviin tutkimuksiin. Määrärahaa voidaan käyttää myös hankkeisiin, joihin saadaan EMOTR:n tukiosaston rahoitusta.

#### **26. Kansainvälinen yhteistyö (siirtomääräraha 2 v)**

Momentille myönnetään 2 068 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää niiden kulutusmenojen maksamiseen, jotka aiheutuvat yhteistyöstä kansainvälisten järjestöjen puitteissa, solmituista kansainvälisistä ja valtioiden välisistä sopimuksista ja muusta alan kansainvälisestä yhteistyöstä. Lisäksi määrärahaa saa käyttää maa- ja metsätalousministeriön toimialan lähialueyhteistyöhankkeisiin ja niiden valmistelusta ja hallinnoinnista aiheutuviin kustannuksiin sekä kansainvälisen taloudellis-teknologisen yhteistyön edistämiseen tähtäävien soveltuvuustutkimusten yms. selvitysten hankkimiseen. Määrärahaa saa käyttää myös kansainväliseen toimintaan liittyviin valtionapuihin. Määrärahaa saa

käyttää enintään kahta henkilötyövuotta vastaavan määräaikaisen henkilöstön palkkausmenojen maksamiseen.

#### **27. Yhteistutkimukset (siirtomääräraha 3 v)**

Momentille myönnetään 6 537 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää lähinnä eri virastojen, laitosten tai muiden organisaatioiden yhteistyönä suoritettavasta hallinnonalan strategista valmistelua sekä maa- ja metsätalousministeriön toimialalla olevien elinkeinojen kehittämistä tukevasta tutkimus- ja kehittämistoiminnasta ja tämän toiminnan ohjauksesta ja arvioimisesta aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa lisäksi käyttää tutkimushankkeiden asian tuntija-arvioinneista ja valtion virastoihin tai laitoksiin tapahtuvista sijoitusmenoiksi luettavista laitehankinnoista aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös eurooppalaisten tutkimushankkeiden rahoittamiseen. Määrärahaa saa käyttää määräaikaisen henkilöstön palkkaamisesta määräaikaisiin tehtäviin aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahasta saa maksaa myös valtionapuja.

#### **66. Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (arviomääräraha)**

Momentille myönnetään 2 540 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää maa- ja metsätalousministeriön toimialaan liittyvien jäsenmaksujen ja vapaaehtoisten rahoitusosuuksien maksamiseen kansainvälisille organisaatioille sekä muihin kansainvälisten sitoumusten aiheuttamiin ulkomaille meneviin maksuihin.

### **12. Maa- ja puutarhatalouden tulotuki**

#### **41. Maa- ja puutarhatalouden kansallinen tuki (siirtomääräraha 2 v)**

Momentille myönnetään 588 490 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain (1059/1994) mukaiseen tukeen. Määrärahaa saa lisäksi käyttää neuvoston asetuksen (EY 1254/1999) mukaisen emolehmien kansallisen lisäpalkkion kansallisen ja EU:n rahoitusosuus-

den ja komission päätökseen (97/428/EY) perustuvan kasvinviljelyn kansallisen tuen maksamiseen sekä perunantuotannon, hunajantuotannon ja vilja- ja nurmikasvien siementuotannon kansallisista tuista ja viljelijöiden opintorahasta aiheutuviin menoihin. Määrärahaa saa käyttää myös tukijärjestelmien suunnittelusta, seurannasta ja kertaluontoisista toimeenpanotehtävistä aiheutuviin kulutusmenoihin sekä tuotantosuunnan vaihtamisesta aiheutuvien tulonmenetysten korvaamiseksi vuosina 1998 ja 1999 tehdyistä sopimuksista (väliaikainen tulotuki) aiheutuviin menoihin. Määrärahaa saa lisäksi käyttää sokerialan yleisestä markkinajärjestelystä annetun neuvoston asetuksen (EY 1260/2001) artiklan 14 mukaisesti seuraavan markkinointivuoden tuotantoon siirrettävän sokerimäärän varastointikustannusten korvaamiseen. Määrärahaa saa käyttää vuoteen 2001 ja sitä aikaisempiin vuosiin kohdistuvien tukien maksamiseen.

Vuonna 2002 ja sitä aikaisemmin tehdyistä päätöksistä saa aiheutua ao. vuosiin kohdistuvia vuoden 2003 määrärahasta maksettavia menoja enintään 84 094 000 euroa.

#### 43. EU-tulotuki (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 443 076 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Euroopan unionin kokonaan rahoittamien maa- ja puutarhatalouden tulotukien ja niihin verrattavien muiden Euroopan unionin kokonaan rahoittamien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös EU:n osuutena euroon siirtymisen vuoksi suoritettaman tasaustuen maksamiseen.

#### 44. Satovahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 3 400 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää satovahinkojen korvaamisesta annetun lain mukaisten korvausten maksamiseen. Määrärahasta saa maksaa myös edellisiin vuosiin kohdistuvia korvauksia.

#### 45. Maatalouden ympäristötuki (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 298 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää EU:n komission vuosille 1995—1999 hyväksymän maatalouden ympäristöohjelman ja vuosille 2000—2006 hyväksymän horisontaalisen maaseudun kehittämisohjelman mukaisten maatalouden ympäristötukien maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös valtion kokonaan rahoittamaan useiden tilojen yhteisten vesitaloudellisten toimenpiteiden hankekohtaiseen suunnitteluun enintään 84 100 euroa, maatalouden ympäristötukeen liittyvän koulutuksen maksamiseen enintään 840 900 euroa ja ympäristötuen toimeenpanosta, seurannasta ja kehittämisestä valtiolle aiheutuvien kulutusmenojen maksamiseen enintään 420 500 euroa. Määrärahasta saa maksaa myös edelliseen vuoteen kohdistuvia menoja.

Vuonna 2002 saa tehdä EU:n komission vuosille 2000—2006 hyväksymän maatalouden ympäristötukijärjestelmän mukaisia sitoumuksia ja sopimuksia siten, että niistä aiheutuu vuosina 2003—2011 menoja yhteensä enintään 105 000 000 euroa.

#### 46. Luonnonhaittakorvaus (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 422 673 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää EU:n komission vuosille 1995—1999 hyväksymän toimenpideohjelman ja vuosille 2000—2006 hyväksymän horisontaalisen maaseudun kehittämisohjelman mukaisten luonnonhaittakorvausten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös horisontaalisen maaseudun kehittämisohjelman valtion kokonaan rahoittamasta väliarvioinnista aiheutuvien kulutusmenojen maksamiseen enintään 100 900 euroa. Määrärahasta saa maksaa myös edelliseen vuoteen kohdistuvia menoja.

Vuonna 2002 saa tehdä EU:n komission vuosille 2000—2006 hyväksymän luonnonhaittakorvausjärjestelmän mukaisia sitoumuksia siten, että niistä aiheutuu vuosina 2002—2006 menoja yhteensä enintään 3 363 800 euroa.

### **13. Maataloustuotteiden markkinointi ja tuotannon tasapainottaminen**

#### **42. Luopumiskorvaukset (arviomääräraha)**

Momentille myönnetään 66 700 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää luopumiseläkelain (16/1974) ja luopumiskorvauslain (1330/1992) mukaisten korvausten maksamiseen.

#### **43. Markkinoinnin ja tuotannon kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)**

Momentille myönnetään 4 692 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää maa- ja puutarhataloustuotteiden markkinoinnin ja tuotannon kehittämiseen sekä hunajan tuotannon ja markkinoinnin edistämiseen myönnettävien avustusten maksamiseen valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettyjen perusteiden. Määrärahaa saa lisäksi käyttää neuvoston asetuksen (EY 1221/1997) mukaisesta hunajan tuotannon ja markkinoinnin kehittämiseksi laaditusta ohjelmasta aiheutuviin menoihin. Määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenoihin.

#### **44. Laatu järjestelmien kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)**

Momentille myönnetään 1 513 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kansallisen elintarviketalouden laatu strategian toteuttamiseen liittyvien avustusten sekä kulutusmenojen maksamiseen.

#### **47. Maataloustuotannon lopettamistuet ja peltonmetsitystuki (siirtomääräraha 2 v)**

Momentille myönnetään 77 110 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain (1293/1994), kasvi-huonetuotannon ja omenanviljelyn lopettamistuesta annetun lain (1297/1994) sekä maataloustuotannon lopettamistuesta annetun lain (1340/1996) perusteella myönnettävien lopettamistukien ja hoitokustannusten sekä EU:n komission vuosiksi 1995—1999 hyväksymän maatalouden metsätoimenpideohjelman mukaisista toimenpiteistä aiheutuvien menojen maksamiseen.

#### **48. Puutarhatalouden erityistoimenpiteet (arviomääräraha)**

Momentille myönnetään 170 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää EU:n rahoitusosuuksien maksamiseen hedelmän- ja vihannestuotajaorganisaatioiden sellaisiin menoihin, jotka aiheutuvat tuotteiden poistamisesta markkinoilta tai hyväksytyjen toimintaohjelmien mukaisista toimenpiteistä. Lisäksi määrärahaa saa käyttää myös EU:n rahoitusosuuksien sekä kansallisten rahoitusosuuksien maksamisen menoihin, jotka aiheutuvat esihyväksytyjen hedelmän- ja vihannestuottajaryhmittymien toiminnan kannustamistoimenpiteistä.

#### **60. Siirto interventiorahastoon (kiinteä määräraha)**

Momentille myönnetään 2 150 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Maatalouden interventiorahaston ottamien lainojen korkojen sekä muiden Maatalouden interventiorahastosta annetussa laissa (1206/1994) ja asetuksessa (1587/1994) tarkoitettujen menojen maksamiseen, joita ei rahoiteta EU:n maatalouden ohjaus- ja tukirahaston tukiosastosta.

Määrärahaa saa käyttää myös menekinedistämisestä aiheutuvien menojen valtion rahoitusosuuksien maksamiseen.

### **14. Maatilatalouden rakenteen ja maaseudun kehittäminen**

Maatilatalouden kehittämisrahaston (MAKE-RA) varoista saa käyttää enintään 600 000 euroa rahaston maksuliikenteen, kirjanpidon ja perimistehtävien sekä rahaston toiminnan suunnitteluun, kehittämiseen ja seurantaan liittyvien tehtävien hoitamisesta aiheutuviin menoihin.

#### **49. Maaseutuelinkeinotoiminnan korkotuki (arviomääräraha)**

Momentille myönnetään 27 499 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää maaseutuelinkeinon rahoituslain (329/1999), porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain (45/2000), maa- ja metsätalouden rakennepoliittisista toi-

menpiteistä annetun lain (1303/1994), maaseutuelinkeinolain (1295/1990) ja maatilalain (188/1977) mukaisista korkotukilainoista, aikaisemman lainsäädännön mukaisista perusluotoista sekä eräiden maatilatalouden luottojen vakauttamisesta annetun lain (511/1985) mukaisista lainoista sekä maaseudun pienimuotoisen elinkeinotoiminnan edistämisestä annetun lain (1031/1986) mukaisista korkotukilainoista luotolaitoksille suoritettavien korkohyvitysten maksamiseen.

Vuonna 2002 korkotukea saa hyväksyä enintään 151 370 000 euron lainapääomalle.

61. *Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston osallistuminen maaseudun kehittämiseen (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 43 558 000 euroa.

Vuonna 2002 saa tehdä uusia myöntämispäätöksiä yhteensä 59 089 000 eurolla. Mikäli vuoden 2001 myöntämisvaltuutta on jäänyt käyttämättä, saa käyttämättä jääneestä osasta tehdä myöntämispäätöksiä vuonna 2002.

Määrärahaa saa käyttää EU:n ohjelmakauden 2000—2006 alueellista maaseudun kehittämisohjelmaa, tavoite 1 -ohjelmia ja Leader+-yhteisöaloiteohjelmaa toteuttavien hankkeiden Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahastosta (EMOTR) maksettavan EU-rahoitusosuuden maksamiseen sekä ohjelmien toteutukseen liittyvän teknisen avun EMOTR:n ohjausosastosta (EMOTR-O) maksettavan EU-rahoitusosuuden maksamiseen.

Määrärahaa saa yhdessä vastinrahoitusmomentin 30.14.62 määrärahojen kanssa käyttää myös EMOTR:n ohjausosaston (EMOTR-O) osarahoittamien ohjelmien toteuttamiseen tarvittavan henkilöstön palkkaamiseen teknisen avun varoin.

Määräraha on alueiden kehittämisestä annetun lain (1135/1993) 6 §:n mukainen aluekehitysraha.

62. *Valtion rahoitusosuus EU:n osaksi rahoittamasta maaseudun kehittämisestä (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 62 184 000 euroa.

Vuonna 2002 saa uusia myöntämispäätöksiä tehdä yhteensä 92 567 000 eurolla. Mikäli vuoden 2001 myöntämisvaltuutta on jäänyt käyttämättä, saa käyttämättä jääneestä osasta tehdä myöntämispäätöksiä vuonna 2002.

Määrärahaa saa käyttää EU:n ohjelmakauden 2000—2006 Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahastosta (EMOTR) ja Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR) rahoitettavien, alueellista maaseudun kehittämisohjelmaa, tavoite 1 ja tavoite 2 -ohjelmia sekä Leader+ ja Interreg-yhteisöaloiteohjelmia toteuttavien hankkeiden sekä pilottiprojektien valtion rahoitusosuuden maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös tekniseen apuun yhteisön tukiedellytysten mukaisesti yhdessä momenteilla 30.14.61 ja 26.98.61 olevien EU-osuuksien kanssa sekä alueellisen maaseudun kehittämisohjelman osalta kokonaan kansallisesti rahoitettavana osuutena sisältäen myös ohjelman arviointiin tarvittavat varat. Määrärahaa saa käyttää myös ohjelmien toteuttamiseen tarvittavan henkilöstön palkkaamiseen kokonaan valtion varoin.

Määräraha on alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukainen aluekehitysraha.

63. (30.14.43) *Maaseudun kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään 2 803 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää maaseutuelinkeinon rahoituslain (329/1999), maaseudun kehittämisestä annetun valtioneuvoston asetuksen (609/2000), maaseudun kehittämisohjelmien myöntämisen tuen kohdentamisesta annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (231/2001) ja maaseudun kehittämistoimenpiteitä tuettaessa noudatettavasta menettelystä annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (948/2001) mukaisessa laajuudessa valtakunnallisten maaseudun tutkimus- ja kehittämisohjelmien toteuttamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenoihin.

## 15. Muut maatalouden menot

40. *Valtionapu maaseudun elinkeinojen kehittämiseen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 11 168 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää maaseudun neuvontajärjestöjen valtionavusta annetun valtioneuvoston päätöksen (VNp 1472/1992) mukaisesti lähinnä neuvontaan ja tutkimukseen myönnettävien valtionapujen maksamiseen.

44. *Hevostalouden edistäminen vedonlyönnistä hevoskilpailuissa kertyvillä varoilla* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 5 466 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää totopeliasetuksessa tarkoitettua valtion osuudesta suoritettavien avustusten maksamiseen, totopelin tuottojen käyttämisestä hevoskasvatuksen ja hevosurheilun edistämiseen sekä hevostalousneuvottelukunnasta annetun asetuksen (17/1996) mukaisen hevostalousneuvottelukunnan ja hevostalouslain (796/1993) mukaisten menojen maksamiseen.

45. *Valtionapu 4H-toimintaan* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 4 490 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää 4H-toiminnan tukemiseen.

## 21. (30.21 ja 22) Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus

21. *(30.21.21 ja 22.21) Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 29 685 000 euroa.

22. *Torjunta-ainetarkastukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 401 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää torjunta-aineasetuksen (515/1998) 18 §:ssä tarkoitettua toiminnasta aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrära-

haa saa käyttää keskimäärin enintään 13 henkilövuotta vastaavan henkilöstön palkkausmenojen maksamiseen.

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 101 000 euroa.

77. *Maa- ja vesirakennustyöt* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 17 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen maa- ja vesirakennustöistä aiheutuvien menojen maksamiseen.

## 31. Metsätalouden edistäminen ja valvonta

24. *Eräät metsätalouden yhteiskunnalliset palvelut ja yleinen uittoväylätuki* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 5 363 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Metsähallituksen maa- ja vesialueiden virkistyskäyttöön liittyvien maksuttomien palveluiden tuottamisesta, erävalvonnasta, viranomastehtävistä ja yleisistä uittoväylätöistä sekä riista- ja kalatalouden hoitoon liittyvistä tehtävistä aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös edellä mainittuihin toimintoihin liittyvistä investoinneista ja yhteiskunnallisia palveluja koskevista selvityksistä aiheutuvien menojen maksamiseen.

Määrärahasta osa on alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukaista aluekehitysrachaa.

25. *Metsäpuiden siemenhuolto* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 925 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää metsäpuiden siemenviljelysten perustamisesta ja nuoruusvaiheen hoidosta sekä metsäpuiden siementen varmuusvarastoinnista aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös valtionapujen maksamiseen edellä mainittuihin tarkoituksiin.

42. *Valtionapu metsätalouden edistämis- ja valvontaorganisaatioille* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 43 100 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää metsäkeskuksille ja Metsätalouden kehittämiskeskus Tapiolle säästösten perusteella aiheutuviin muihin menoihin kuin metsänparannuslain (140/1987) ja kestävä metsätalouden rahoituksesta annetun lain (1094/1996) mukaisten töiden hankekohtaisen suunnittelun ja työnjohdon ja jo suunniteltujen metsäteiden ja ojitusten työnjohdon menoihin. Lisäksi määrärahaa saa käyttää toimitilahankintojen rahoittamiseen myönnettävien valtionapujen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös metsäkeskusten ja Metsätalouden kehittämiskeskus Tapion valtionaputoiminnan liiketaloudellisiin perustein hinnoitelluista suoritteista perittävien maksujen alentamiseen sekä muuna julkisena rahoitusosuutena EU:n rakennerahastohankkeista metsäkeskuksille ja Metsätalouden kehittämiskeskus Tapiolle aiheutuviin menoihin siltä osin kuin näihin menoihin ei voida käyttää EU:n rakennerahasto-osuutta tai vastaavaa valtion rahoitusosuutta.

Määrärahasta saa käyttää enintään 16 800 euroa puutavarannittauslain (364/1991) 44 §:ssä mainittuihin menoihin myönnettävien valtionapujen maksamiseen.

Määräraha jaetaan alueellisesti työ määrää kuvaavien tekijöiden ja mahdollisten tulospalkkioiden perusteella. Metsätalouden kehittämiskeskus Tapion määrärahan suuruus määräytyy tulossopimuksessa sovitujen kehittämisen ja asiantuntijapalveluiden ja hallinnollisten palveluiden perusteella.

43. *Eräät korvaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 286 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää metsän hyönteis- ja sienituhojen torjunnasta annetun lain perusteella aiheutuvien korvausten ja muiden menojen sekä Iijoen ja Hossanjoen vesistön uittoväylätoista aiheutuneiden vahinkojen korvausten sekä vahinkojen arvioimisesta aiheutuvien menojen maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää metsälaissa tarkoitetuista uhkasakkolain (1113/1990) mukaisista ja niihin verrattavista

suorituksista aiheutuvien sellaisten menojen maksamiseen, jotka maksetaan etukäteen valtion varoista.

44. *Tuki puuntuotannon kestävyys turvaamiseen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 46 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kestävä metsätalouden rahoituksesta annetun lain mukaisen valtiontuen ja vahingonkorvauslain (412/1974) mukaisten työnantajan maksettavien vahingonkorvausten maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää metsäviestinnästä eli metsäalan viestinnän edistämishankkeista ja erillisistä tiedotusprojekteista sekä metsäviestintää tukevan aineiston tuottamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Vuonna 2002 saa hyväksyä edellä mainittujen lakien mukaisten tukien piiriin kansallisesti kokonaan rahoitettavat työt, joiden valtiontuki on enintään 57 300 000 euroa.

Valtiontuesta saa käyttää enintään 505 000 euroa EU:n maatalouden ohjaus- ja tukirahaston tukiosaston rahoittamaan maatalouden metsätöiden pideohjelmaan sisältyvien töiden kansallisten rahoitusosuuksien maksamiseen valtion osalta ja enintään 505 000 euroa metsäviestinnästä aiheutuviin menoihin.

Määrärahasta on enintään 505 000 euroa EU:n maatalouden ohjaus- ja tukirahaston tukiosaston tuloja vastaavaa EU:n rahoitusosuutta puuntuotannon kestävyys turvaamistöihin.

Määrärahasta osa on alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukaista aluekehitysrahaa.

45. *Metsäluonnon hoidon edistäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 4 205 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kestävä metsätalouden rahoituksesta annetun lain 19 §:ssä tarkoitettua ympäristötuen ja mainitun lain 20 §:ssä tarkoitetuista metsäluonnon hoitohankkeista sekä metsien ympäristöhoitoa ja biologisen monimuotoisuuden säilyttämistä tukevista valtakunnallisista hankkeista ja toimenpiteistä aiheutuvien menojen maksamiseen.

50. *Eräät metsätalouden valtionavut* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 2 718 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen käyttösuunnitelmassa mainituille yhdistyksille ja säätiöille.

| Käyttösuunnitelma:            | €                |
|-------------------------------|------------------|
| Föreningen för Skogskultur rf | 50 000           |
| Työteho-seura ry              | 471 000          |
| Metsämuseosäätiö              | 1 036 000        |
| Mustilan Kotikunnas-säätiö    | 68 000           |
| Suomen Metsäyhdistys ry       | 84 000           |
| Euroopan Metsäinstituutti ry  | 1 009 000        |
| <b>Yhteensä</b>               | <b>2 718 000</b> |

83. *Lainat puuntuotannon kestävyys turvaamiseen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 336 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kestävä metsätalouden rahoituksesta annetun lain mukaisten lainojen maksamiseen.

Määrärahasta osa on alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukaista aluekehitysrakaa.

### 32. Metsäntutkimuslaitos

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 36 299 000 euroa.

Nettobudjetoinnissa otetaan tuloina huomioon maksullisen toiminnan tulot, EU:n tutkimushankkeiden rahoitus, yhteisrahoitteisten sopimustutkimusten tulot, muut sekalaiset tulot ja talousarvion ulkopuoliset tulot.

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 420 000 euroa.

77. *Metsien perusparannukset* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 109 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää metsäteiden rakentamisesta ja kunnossapidosta, soiden kuivatuksesta, perusmetsityksestä ja -lannoituksesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

87. *Maan hankkiminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 67 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää maa-alueiden ja rakennusten hankinnasta aiheutuvien menojen maksamiseen.

### 33. Metsähallitus

1. *Palvelu- ja muut toimintatavoitteet*

Metsähallitus hoitaa hallinnassaan olevaa valtion maa- ja vesiomaisuutta ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävällä tavalla siten kuin maa- ja metsätalousministeriön kanssa tulosohtauksessa tarkemmin sovitetaan.

Metsähallituksen toimintaa kehitetään Kansallinen metsäohjelma 2010:n linjausten mukaisesti.

Metsähallitus tuottaa yhteiskunnallisia retkeilypalveluita ja siemenhuoltotöitä sekä ylläpitää uittorakenteita. Lisäksi Metsähallitus toteuttaa erävalvontaa ja riista- ja kalataloutta koskevia hankkeita.

Kannattavan liiketoiminnan ja laajenevien yhteiskunnallisten palveluiden kautta Metsähallitus tarjoaa työmahdollisuuksia Itä- ja Pohjois-Suomessa sellaisilla alueilla, missä muutoin syntyy vähän uusia työpaikkoja.

Metsähallitus tekee luonnonsuojelualuehankintoja ympäristöministeriön ohjauksessa siten, että luonnonsuojelualueiden hankkimiseen, Metsähallitukselle myynnistä ja hankinnoista syntyviin kuluihin ja maanvaihdon välirahaan käytetään yhteensä 10,1 milj. euroa.

Metsähallitus voi avustaa Suomen Metsäsäätöä vuonna 2002 enintään 0,2 milj. eurolla.

Metsähallituksen hallinnassa olevien luonnonsuojelualueiden palvelu- ja muut toimintatavoitteet asetetaan pääluokan 35 luvussa 20.

## 2. Peruspääoman korotus

Metsähallitukselle voidaan siirtää vuoden 2002 alusta puolustusministeriön hallinnassa olevaa valtion kiinteistövarallisuutta arvoltaan noin 51 milj. euroa. Edellä olevan johdosta Metsähallituksen peruspääomaa korotetaan 44 milj. eurolla, minkä jälkeen peruspääoman suuruus on 846,9 milj. euroa. Valtioneuvosto valtuutetaan päättämään tarkemmin siirrettävästä omaisuudesta.

## 3. Investointien enimmäismäärä ja tärkeimmät kohteet

Metsähallituksen investoinneista saa aiheutua menoja vuonna 2002 enintään 33,6 milj. euroa. Tämän lisäksi Metsähallitus saa suorittaa investointeja, jotka työministeriö, ympäristöministeriö tai maa- ja metsätalousministeriö rahoittaa sekä käyttää hallinnassaan olevaa maa- ja vesiomaisuutta vaihtomaina luonnonsuojelualueiden hankintaan. Tärkeimmät investointikohteet ovat kiinteistörakenteen parantamiseen ja luonnonsuojelualueiden hankintaan liittyvät maa- ja vesialuehankinnat.

Lisäksi Metsähallitus saa tehdä vuonna 2002 investointeja koskevia sitoumuksia, joista saa aiheutua menoja seuraavina varainhoitovuosina enintään 34 milj. euroa.

## 4. Lainanotto ja takaukset

Metsähallitus oikeutetaan ottamaan valtion liikelaitoksista annetun lain (627/1987) 8 §:n 2 momentissa tarkoitettua lainaa enintään 34 milj. euroa.

Lisäksi valtioneuvosto saa oikeuttaa Metsähallituksen antamaan vastavakuutta vaatimatta omavelkaisia takauksia siemen- ja taimituotantoa harjoittavan tytäryhtiönsä ottamien yhteensä enintään 4,2 milj. euron lainojen vakuudeksi.

## 41. Kala-, riista- ja porotalous

### 25. Kalakannan hoitovelvoitteet (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 2 018 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää vesioikeudellisten velvoitepäästösten lupaehtojen edellyttämistä kalakannan hoitotoimenpiteistä aiheutuvien menojen maksamiseen.

### 41. Hirvieläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 4 354 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain (616/1993) 6 §:ssä tarkoitettujen menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenoihin.

### 42. Petoeläinten ja hylkeiden aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 2 859 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää metsästyslain 87 §:ssä mainittujen maasuurpetojen ja hylkeiden aiheuttamien vahinkojen korvaamisesta sekä vahinkojen estämisestä, kysymyksessä olevien eläinkantojen seurannasta ja suojelemisesta aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenoihin.

### 43. Porotalouden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 1 564 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää porotalouden edistämiseen myönnettävien valtionapujen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenojen maksamiseen.

### 50. (30.41.40) Metsästyksen ja riistanhoidon edistäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 6 973 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain (616/1993) 3 §:ssä tarkoitettujen menojen maksamiseen.

### 51. (30.41.45) Kalatalouden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 4 848 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kalastuslain (286/1982) 91 ja 91 a §:n perusteella vesialueiden omistajille kalavesien käytöstä maksettaviin korvauksiin, kalastusaluetoiminnasta, ka-

lastusalan järjestöjen toiminnasta, kalatalouden edistämisestä sekä valtiolle maksun kannosta ja kalastuksenhoitomaksurekisterin pidosta aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää enintään viittä henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

**52. (30.41.44) Tenojoen kalastuslupamaksut ja viehekalastusmaksut (arviomääräraha)**

Momentille myönnetään 1 968 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Tenojoen kalastuslupatuloista kalastuskunnille ja muille vesialueen omistajille palautettavan osuuden maksamiseen sekä kalastuslain (286/1982) 89 a §:n mukaisesti viehekalastusmaksujen palautuksina vesialueiden omistajille ja vuonna 2002 kerättävien viehekalastusmaksujen kannosta aiheutuvien kulutus- ja muiden menojen maksamiseen.

**62. Elinkeinokalatalouden markkinoinnin ja rakennepolitiikan edistäminen (siirtomääräraha 3 v)**

Momentille myönnetään 14 514 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää elinkeinokalatalouden kansallisesti rahoitettavista edistämistimenpiteistä aiheutuvien menojen sekä kalatalouden ohjaamisen rahoitusvälineen varoista ja Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston tukiosastosta rahoitettavien elinkeinokalataloutta koskevien toimenpiteiden EU:n rahoitusosuuden ja valtion rahoitusosuuden maksamiseen. Määrärahasta on varattu 5 976 000 euroa EU:n osarahoittamien hankkeiden valtion rahoitusosuutta varten.

Määrärahasta osa on alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukaista aluekehitysrahaa.

**77. Kalataloudelliset rakentamis- ja kunnostushankkeet (siirtomääräraha 3 v)**

Momentille myönnetään 757 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää luonnonravintolamikoiden suunnittelu- ja rakentamishankkeiden sekä lähinnä vaelluskalakantojen turvaamiseen ja elvyttämiseen tähtäävien kalataloudellisten kunnostushankkeiden sekä muiden kalataloutta

edistävien rakennushankkeiden suunnittelu- ja toteuttamismenojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös hankkeita koskevissa lupapäätöksissä määrättyjen velvoitteiden toteuttamiseen.

**42. Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos**

**21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)**

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 14 124 000 euroa.

Määrärahasta saa käyttää elvytettävien kalakantojen mädin myynnin hintojen alentamiseen enintään 50 000 euroa.

**24. Arvokalojen sopimuskasvatustoiminta (siirtomääräraha 3 v)**

Momentille myönnetään 1 117 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää istutuspoikasten lunastamisesta aiheutuvien menojen ja arvokalakantoja koskevista uusista sopimuksista aiheutuvien kulutusmenojen maksamiseen.

**74. Kalanviljelylaitosten ja tutkimusasemien perusparannukset (siirtomääräraha 3 v)**

Momentille myönnetään 420 000 euroa.

**51. Vesivarojen käyttö ja hoito**

**22. Vesivarojen käytön ja hoidon menot (siirtomääräraha 2 v)**

Momentille myönnetään 5 128 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää vesivarojen käyttöön ja hoitoon liittyviin erillismenoihin sekä määräaikaisen henkilöstön palkkausmenojen maksamiseen.

**30. Vesihuoltolaitteiden rakentamisen korkotuki (arviomääräraha)**

Momentille myönnetään 2 489 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää luottolaitosten varoista myönnettävistä eräistä korkotukilainoista annetun lain (1015/1977) mukaisten vesihuoltolaitteiden rakentamiseen myönnettyjen lainojen

korkohyvitysten maksamiseen. Korkotuen piiriin ei hyväksytty uusia lainoja.

Korkohyvityksen määrä on kahdeksan ensimmäisen lainavuoden aikana neljä prosenttiyksikköä ja 9—16 lainavuosien aikana kaksi prosenttiyksikköä. Korkohyvitys on kuitenkin enintään luottolaitoksen perimän koron suuruinen. Kiinnitysluottolaitosten obligaatiovaroista vuonna 1987 tai sitä ennen myönnettyjen korkotukilainojen korkohyvityksen määrä on sama kuin vuonna 1987. Kuudennentoista lainavuoden jälkeen korkohyvitystä ei makseta.

**31. Avustukset yhdyskuntien vesihuoltotoimenpiteisiin** (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 4 205 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää yhdyskuntien vesihuoltotoimenpiteiden avustamisesta annetun lain (56/1980) mukaisten avustusten maksamiseen yhdyskuntien vedenhankintaa ja viemärintiä edistäviin toimenpiteisiin.

**43. Eräät valtion maksettavaksi määrätyt korvaukset** (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 420 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ympäristölupavirastojen ja tuomioistuinten vesiasioista antamien päätösten ja lain tai valtiosopimusten perusteella valtion maksettavaksi määrättyjen tai sovittujen korvausten sekä päätösmaksujen maksamiseen.

**77. Vesistö- ja vesihuoltotyöt** (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 14 565 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää maaseutuelinkeinojen rahoituslain (329/1999) 15 §:n mukaisten vesistö- ja vesihuoltohankkeiden toteutuksesta, vesistörakenteiden peruskorjauksista, velvoitetöistä ja uppopuiden poistosta sekä vesistöhankeiden suunnittelusta aiheutuvien menojen maksamiseen.

**61. Maanmittauslaitos**

Valtion omistamat Novosat Oy:n osakkeet saadaan myydä.

**21. Toimintamenot** (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 45 111 000 euroa.

**80. Kiinteistötoimitusten tukemisesta aiheutuvat menot** (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 859 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää uusjakotoiminnan tukemisesta annetun lain (24/1981) ja vuokra-alueiden järjestelystä kaupungeissa ja kauppa-loissa annetun lain (218/1962) mukaisten menojen, kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain (603/1977) 102 §:n mukaisten lainojen ja korkotuen rahoituksesta ja eräistä vesitilusjärjestelyistä annetun lain (31/1980) 19 §:n mukaisista lunastuksista aiheutuvien menojen maksamiseen, vesistöhankeiden johdosta suoritettavista tilusjärjestelyistä annetun lain (451/1988) 21 ja 22 §:n mukaisten menojen maksamiseen sekä kiinteistönmuodostamislain (554/1995) 207 §:n 2 momentissa tarkoitettujen toimitusmenojen maksamiseen uusjakojen ja vesitilusjärjestelyjen osalta.

**62. Geodeettinen laitos**

**21. Toimintamenot** (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 2 929 000 euroa.

**71. Eläinlääkintä- ja elintarviketutkimuslaitos**

**21. Toimintamenot** (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 15 605 000 euroa.

Määrärahassa saa ottaa huomioon nettobudjetoituina EU:n ja muiden ulkopuolisten tahojen osarahoittamien tutkimushankkeiden menot ja tulot.

Määrärahasta saa käyttää hyötyeläinten sairauksien ja kuolinsyyn tutkimuksen ja seuran sekä maksullisten terveystarkkailuohjelmien maksullista toimintaa koskevien hintojen alentamiseen enintään 135 000 euroa.

**28. Rokotteet ja seerumit (arviomääräraha)**

Momentille myönnetään 1 850 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ulkomaisten rokotteiden ja seerumeiden hankinnasta ja valmistuksesta aiheutuviin menoihin.

**72. Elintarvikevirasto**

**21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)**

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 4 785 000 euroa.

Nettobudjetoinnissa otetaan huomioon ulkopuolisten tahojen suorittamat maksut osarahoitettaviin tutkimushankkeisiin.

**22. (30.71.22 ja 72.22) Lihantarkastustoiminnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)**

Momentille myönnetään 4 318 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Elintarvikeviraston tehtävänä olevasta lihantarkastuksesta aiheutuvien toimintamenojen maksamiseen.

**73. Kasvintuotannon tarkastuskeskus**

**21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)**

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 11 637 000 euroa.

Nettobudjetoinnissa otetaan huomioon ulkopuolisten tahojen suorittamat maksut osarahoitettaviin tutkimushankkeisiin.

Määrärahasta saa käyttää myös rehu- ja lannoitevalmisteiden ja torjunta-aineiden analyysitoiminnan suoritteiden hintojen alentamiseen enintään 186 000 euroa.

**74. Siemenperunakeskus**

**21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)**

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 121 000 euroa.

**22. Tutkimus- ja vienninedistämismenot (siirtomääräraha 2 v)**

Momentille myönnetään 67 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Siemenperunakeskuksesta annetun asetuksen (1407/1995) mukaisesti siemenperunatuotannon tutkimus- ja kehitystyöstä sekä siemenperunan vienninedistämisestä aiheutuvien menojen maksamiseen.

## Päälukka 31

### LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

#### 01. Liikenne- ja viestintäministeriö

##### 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 13 397 000 euroa.

##### 22. Tutkimus ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 8 532 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää tutkimus- ja kehittämismenoihin sekä palkkioihin. Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien muiden kuin rakennerahastoista rahoitettavien tutkimus- ja kehittämishankkeiden maksamiseen ja niihin liittyvien tarjousten tekemiseen.

#### 24. Tiehallinto

##### 21. Perustienpito (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 606 085 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää yleisten teiden perustienpidosta ja yleisiksi teiksi otettavien yksityisteiden kuntoonpanosta, maa-ainesalueiden hankinnoista sekä Tiehallinnon kiinteistönpidosta aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa lisäksi käyttää alan museotoiminnan tukemiseen sekä Tieliikelaitoksen henkilöstön sopeuttamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen. Momentin määrärahalla saa myös rahoittaa ns. lähialueyhteistyöhankkeita. Määrärahaa saa käyttää myös palvelusuhdeasuntojen liiketaloudellisin perustein määräytyvien vuokrien alentamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n aluekehitysrahastosta rahoitettavia tavoiteohjelmia toteuttavien hankkeiden kansallisten rahoitusosuuksien maksamiseen valtion osalta sekä pilottihankkeita ja yhteisöaloitteita toteuttavien hankkeiden kansallisten osuuksien maksami-

seen valtion osalta. Lisäksi määrärahaa saa käyttää EU:n TEN-hankkeiden menoihin. Määrärahasta on varattu 7 568 000 euroa EU:n aluekehitysrahastosta rahoitettavien tiehankkeiden kansallista rahoitusosuutta varten.

Tienpidon hankkeiden toteutuksesta saa Tiehallinto tehdä sitoumuksia siten, että niistä aiheutuu valtiolle menoja myöhemmin vuosina enintään 185 000 000 euroa.

Määrärahasta on osa alueiden kehittämisestä annetun lain (1135/1993) 6 §:n mukaista aluekehitysrahaa.

##### 77. Tieverkon kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 59 866 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää aikaisempina vuosina aloitettujen tieverkon laajennus- ja uusinvestointien toteuttamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen. Tiehallinto saa tehdä näitä hankkeita koskevia sitoumuksia siten, että niistä aiheutuu valtiolle vuoden 2002 jälkeen menoja enintään 31,4 milj. euroa.

##### 78. Lohja—Lohjanharju-tien rakentaminen (arvionmääräraha)

Momentille myönnetään 10 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Lohja—Lohjanharju-hankkeen toteuttamisesta aiheutuviin menoihin. Tiehallinto oikeutetaan solmimaan hanketta koskevia sopimuksia enintään 58 900 000 euron kokonaiskustannusten määrästä.

##### 79. Tieverkon jälkirahoitus- ja kokonaisrahoitushankkeet (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 38 347 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää aikaisempina vuosina myönnettyistä sopimusvaltuuksista aiheutuvien menojen maksamiseen. Tiehallinto oikeutetaan solmimaan aikaisempina vuosina myönnettyjen

valtuuksien mukaisia sopimuksia siltä osin kuin niitä valtuuksia ei ole käytetty asianomaisena myöntämisvuonna.

*87. Tielain mukaiset maa-alueiden hankinnat ja korvaukset (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 23 546 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää yleisistä teistä annetun lain (243/1954) ja asetuksen (487/1957) mukaisten maa-alueiden ja korvausten sekä kiinteistötoimitusmaksusta annetun lain (558/1995) mukaisten kiinteistötoimitusmaksujen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös tietä varten tarvittavien alueiden hankkimiseen ja korvaamiseen ennen tiesuunnitelman vahvistamista.

## 25. Tienpidon valtionavut

*50. Valtionapu yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään 10 100 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää yksityisistä teistä annetun lain (358/1962) ja asetuksen (1267/2000) mukaisten valtionapujen maksamiseen, yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen.

## 26. Tieliikelaitos

*1. Palvelu- ja muut toimintatavoitteet*

Tieliikelaitoksen tavoitteena on huolehtia toimialaansa kuuluvien palvelujen tarkoituksenmukaisesta tarjonnasta ja kehittämisestä liiketoiminnan edellytysten mukaisesti.

Tieliikelaitos varmistaa tasapuolisen kokonaan kattavan palvelutarjonnan yleisten teiden kunnossapidossa ja lossiliikenteen hoidossa.

Tieliikelaitos kehittää tuotteita ja palveluita, jotka parantavat elinympäristön tilaa ja ovat ympäristöystävällisiä.

*2. Investointien enimmäismäärä ja tärkeimmät kohteet*

Tieliikelaitoksen investoinneista saa aiheutua menoja vuonna 2002 enintään 20 milj. euroa. Lisäksi Tieliikelaitos saa tehdä vuonna 2002 investointeja koskevia sitoumuksia, joista saa ai-

heutua menoja seuraavina vuosina enintään 40 milj. euroa. Tärkeimmät investointikohteet ovat tuotantotoiminnassa tarvittavien maa-alueiden hankinnat, koneiden ja laitteiden korvaus- ja uusintainvestoinnit sekä toimintojen kehittämiseen liittyvät investoinnit.

*3. Lainanotto*

Tieliikelaitos oikeutetaan ottamaan valtion liikelaitoksista annetun lain (627/1987) 8 §:n 2 momentissa tarkoitettua lainaa enintään 20 milj. euroa.

## 30. Merenkulkulaitos

*21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään *nettomäärärahaa* (oikaistu 9.1.2002) 13 541 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n aluekehitysrahastosta rahoitettavia tavoiteohjelmia sekä yhteisöaloitteita toteuttavien hankkeiden kansallisten rahoitusosuuksien maksamiseen valtion osalta. Määrärahasta on varattu 151 000 euroa näiden hankkeiden kansallista rahoitusosuutta varten. Määrärahaa saa käyttää myös EU:n TEN-hankkeiden tutkimus- ja selvitysmenoihin. Määrärahaa saa käyttää myös palvelussuhdeasuntojen liiketaloudellisiin perustein määräytyvien vuokrien alentamiseen.

*70. Alusten hankinta (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään 10 259 000 euroa.

*77. Väyläverkon kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään 2 523 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kustannusarvioltaan merkittävien väylä- ja kanavaverkon laajennus- ja uusinvestointien ja laitehankintojen sekä niitä vastaavien myöhemmin toteutettavien hankkeiden suunnittelusta ja muista valmistelevista toista aiheutuviin menoihin.

*87. Maa- ja vesialueiden hankinta (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 67 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää väylien ja muiden maa- ja vesirakennuskohteiden rakentamista varten tarpeellisten maa- ja vesialueiden hankintamenojen sekä vesilain (246/1961) mukaisten korvausten maksamiseen.

### 32. Merenkulun ja muun vesiliikenteen edistäminen

40. *Lastialusten hankintojen tukeminen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 959 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ennen vuotta 1996 sekä vuosina 1999 ja 2000 myönnettyjen korkotukilainavaltuuksien perusteella suoritettavien korkohyvitysten maksamiseen.

41. *Ulkomaanliikenteen kauppa-alusluetteloon merkittyjen lastialusten ja kolmansien maiden välillä liikennöivien matkustaja-alusten kilpailuedellytysten turvaaminen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 40 954 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ulkomaanliikenteen kauppa-alusluettelosta annetun lain (1707/1991) mukaisen tuen maksamiseen ulkomaanliikenteen kauppa-alusluetteloon merkityille lastialuksille ja kolmansien maiden välillä liikennöiville matkustaja-aluksille.

42. *Ulkomaanliikenteen matkustaja-alusten ja -autolauttojen kilpailuedellytysten turvaaminen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 13 841 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ulkomaanliikenteen kauppa-alusluettelosta annetun lain (1707/1991) mukaisen tuen maksamiseen ulkomaanliikenteen kauppa-alusluetteloon merkityille muille kuin kolmansien maiden välisessä liikenteessä toimiville matkustaja-aluksille ja matkustaja-autolautoille.

44. *Saaristoliikenteen avustaminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 286 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen saariston kulkuyhteyksiä hoitaville liiken-

teenharjoittajille valtioneuvoston asetuksen (37/2001) mukaisin perustein. Määrärahaa saa lisäksi käyttää korkotuen maksamiseen luottolaitoksille eräistä korkotukilainoista annetun lain (1015/1977) 2 §:n 4 momentin mukaisesti saaristoliikenteen alusten peruskorjauksiin ja uudishankintoihin annettaville lainoille.

Uusia korkotukilainoja ei myönnetä. Aikaisemmin myönnettyjen korkotukilainojen korkotuen määrä on neljän ensimmäisen lainavuoden aikana 4 prosenttia ja 5—8 lainavuosien aikana 2 prosenttia.

Määräraha on alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukainen aluekehitysraha.

50. *Lästimaksuista suoritettavat avustukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 673 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää lästimaksuista annetun lain (189/1936) mukaisten avustusten maksamiseen ammatissaan toimivien merimiesten hyväksi tapahtuvaan huoltotoimintaan ja meripelastustoiminnan edistämiseen. Avustukset myönnetään merenkululaitoksen määrittelemistä toiminnoista aiheutuviin menoihin.

### 40. Ratahallintokeskus

21. *Perusradanpito* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 230 171 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää radanpidon lisäksi kiinteistönpidosta aiheutuviin menoihin, joukkoliikenteen tarkastusmaksutoiminnan kuluihin, EU:n TEN-hankkeiden tutkimus- ja suunnittelumenojen maksamiseen sekä lähialueyhteytyöhön.

Radanpidon hankkeiden toteutuksesta saa Ratahallintokeskus tehdä sitoumuksia siten, että niistä aiheutuu valtiolle menoja myöhempinä vuosina enintään 100 000 000 euroa.

77. *Rataverkon kehittäminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 43 029 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää radanpidon kehittämishankkeisiin sekä Ratahallintokeskuksen hallintaan kuuluvien talojen uudisrakentamisen menoihin.

Ratahallintokeskus saa tehdä sitoumuksia siten, että niistä aiheutuu valtiolle menoja myöhempinä vuosina enintään 70 000 000 euroa.

**78. Eräät ratahankkeet** (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 30 300 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää sellaisten nimettyjen ratahankkeiden menojen maksamiseen, joiden sopimiseen on momentilla myönnetty sopimusvaltuus.

Ratahallintokeskus oikeutetaan solmimaan sopimukset Oulu—Iisalmi/Vartius-rataosan sähköistyksestä enintään 70,6 milj. euron kokonaiskustannusten määrästä sekä Tikkurilan—Keravan 4. raiteen rakentamisesta siten, että valtion rahoituksen osuus on enintään 40,4 milj. euroa. Ratahallintokeskus oikeutetaan solmimaan sopimuksia myös Kerava—Lahti-oikoradasta enintään 331 milj. euron kokonaiskustannusten määrästä.

**79. Radioverkon rakentaminen** (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 22 200 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää radanpidon radioverkon rakentamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

**87. Rataverkon maa-alueiden hankinnat ja korvaukset** (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 4 877 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää rataverkosta, radanpidosta ja rataverkon käyttämisestä annetun lain mukaista toimintaa varten hankittavien maa-alueiden ja korvausten sekä kiinteistötoimitusmaksusta annetun lain (558/1995) mukaisten kiinteistötoimitusmaksujen maksamiseen.

## 50. Ilmailulaitos

### 1. Palvelu- ja muut toimintatavoitteet

Ilmailulaitoksen tavoitteena on toimialansa ja tehtäviensä mukaisesti huolehtia siitä, että ilmailutoiminta tapahtuu mahdollisimman turvalisesti, tehokkaasti, tarkoituksenmukaisesti ja taloudellisesti.

Ilmailulaitoksen tulee huolehtia palvelujensa tarjonnasta ja kehittämisestä kannattavan liiketoiminnan edellytysten mukaisesti. Palveluiden tarjonnassa ja kehittämisessä on huomioitava asiakkaitten, mukaan lukien sotilasilmailu, sekä yhteiskunnan tarpeet. Suomen lentoasemia ja lennonvarmistusjärjestelmää ylläpidetään ja kehitetään yhtenä kokonaisuutena ja niitä kehitetään niiden palvelujen kysyntää vastaavasti. Ensisijaisesti pyritään turvaamaan säännöllisen reittiliikenteen edellyttämät palvelut.

Ilmailulaitoksen tavoitteena on hyödyntää liiketoiminnassaan lentoasemien läheisyydessä olevia laitoksen maa-alueita lentoliikenteen ja yhteiskunnan kannalta mahdollisimman tehokkaasti ja pitää lentoasemien hyvää toimintaa ensisijaisena lähtökohtana.

### 2. Investointien enimmäismäärä ja tärkeimmät kohteet

Ilmailulaitoksen investoinneista saa aiheutua menoja vuonna 2002 enintään 76 milj. euroa. Lisäksi Ilmailulaitos saa tehdä vuonna 2002 investointeja koskevia sitoumuksia, joista saa aiheutua menoja seuraavina varainhoitovuosina enintään 101 milj. euroa. Tärkeimmät kehittämisinvestoinnit ovat Helsinki-Vantaan lentoaseman kolmannen kiitotien rakentamisen loppuun saataminen vuonna 2002 sekä lennonvarmistusjärjestelmän uusimisen jatkaminen.

Valtioneuvosto saa oikeuttaa Ilmailulaitoksen antamaan vastavakuutta vaatimatta omavalkauksia takauksia lentokenttä- ja lennonvarmistuspalveluja tuottavien tytäryhtiöidensä tai Ilmailulaitoksen toimialaan liittyvien kiinteistöyhtiöidensä ottamien yhteensä enintään 25 milj. euron lainojen vakuudeksi.

### 3. Lainanotto

Ilmailulaitos oikeutetaan ottamaan valtion liikelaitoksista annetun lain (627/1987) 8 §:n

2 momentissa tarkoitettua lainaa enintään 34 milj. euroa.

## **52. Ilmaliikenteen korvaukset ja valtionavut**

*41. Valtionapu eräiden lentopaikkojen rakentamiseen ja ylläpitoon* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 1 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää enintään 90 prosentin suuruisen valtionavun maksamiseen Seinäjoen (Rengonharjun) ja Mikkelin säännöllisen reittiliikenteen piirissä olevien lentopaikkojen rakenteiden ja laitteiden parantamiseen sekä kenttien ylläpidon avustamiseen ja lentopaikkojen rakentamiseen otettujen lainojen kustannuksiin.

Määräraha on alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukainen aluekehitysraha.

*43. Korvaus Ilmailulaitokselle valmiustehtävistä* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 4 575 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää maksuna Ilmailulaitokselle siviili- ja sotilasliikennettä palveleville lentoasemille sotilasilmailusta aiheutuvien kiinteiden kustannusten kattamiseksi.

## **60. Joukkoliikenteen palvelujen ostot, korvaukset ja tuet**

*42. Valtionavustus koulutuksesta* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 841 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtionavustusten maksamiseen rautatieliikenteen ammattikoulutuksen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin.

*63. Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 79 880 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää luvanvaraista henkilöliikennettä koskevan lain (343/1991) 23 ja 23 a §:n mukaisesti.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoitukseen.

Määrärahasta osa on alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukaista aluekehitysrahaa.

## **72. Viestinnän korvaukset ja avustukset**

*42. Sanomalehdistön tuki* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 12 614 000 euroa.

Määrärahan tarkoituksena on edistää kotimaisen lehdistön ja tiedonvälityksen moniarvoisuutta ja monipuolisuutta.

Määrärahasta saa käyttää 7 568 000 euroa valtioneuvoston erikseen määräämin ehdoin puolueille lehdistön ja sitä vastaavan sähköisen julkaisutoiminnan tukemiseen sekä Ahvenanmaan maakunnalle tiedotustoiminnan tukemiseen samojen jakoperusteiden mukaan kuin puolelain (10/1969) 9 §:ssä tarkoitettu avustus.

Määrärahasta saa käyttää 5 046 000 euroa valtioneuvoston erikseen määräämin ehdoin avustusten maksamiseen sanomalehtien kuljetus-, jakelu- ja muiden kustannusten alentamiseksi.

## **80. Ilmatieteen laitos**

*21. Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 26 510 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös palvelussuhtetasuntojen liiketaloudellisiin perusteisiin määrättyjen vuokrien alentamiseen.

## **81. Merentutkimuslaitos**

*21. (31.81.21 ja 22) Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 7 350 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös Etelä-Manner-toiminnasta aiheutuviin menoihin.

**99. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan muut menot**

*40. Eräät valtionavut (kiinteä määräraha)*

Momentille myönnetään 782 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen liikennealan yhteisöjen toiminnan tukemiseen ja liikennealan museotoiminnan rakennushankkeisiin ja muihin kehittämisinvestointeihin.

*88. Osakehankinnat (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään 505 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtionenemmistöisten osakeyhtiöiden ja valtion liikelaitosten omistusjärjestelyistä sekä osakkeiden hankinnasta ja myynnistä aiheutuvien menojen maksamiseen.

## Päälukka 32

### KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

Luottolaitosten varoista myönnettävien eräistä korkotukilainoista annetun lain (1015/1977) 4 §:n mukainen turvavarastointilainojen korkohyvityksen enimmäismäärä on 5 prosenttia. Uusia turvavarastointilainoja saa hyväksyä vuonna 2002 enintään 8 409 000 euroa.

Turvavarastolain (970/1982) 7 §:n mukaisia varastointiavustuksia saa myöntää vuonna 2002 enintään 34 000 euroa.

#### 10. Hallinto

21. *Kauppa- ja teollisuusministeriön toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 22 362 000 euroa.

Määrärahasta saa käyttää enintään 17 000 euroa kuluttajatiedon julkistamispalkintoa varten.

22. *Työvoima- ja elinkeinokeskusten toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 68 555 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös euroneuvontakeskuksista ja Teknologian kehittämiskeskusten projektiluontoisista tehtävistä aiheutuvien menojen maksamiseen sekä porotilalain, luontaiselinkeinolain, kolttilain ja maatilalakia edeltävän lainsäädännön valtion hallinnassa olevien kiinteistöjen hoitomenojen maksamiseen.

Lisäksi määrärahaa saa käyttää työvoima- ja elinkeinokeskusten yritysosastojen järjestämistä pk-yritysten kehittämispalveluista, pk-yrityksille suunnatuista neuvonta- ja informaatiopalveluista sekä näiden palvelujen kehittämisestä aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös yritysneuvonnan asiantuntijapalvelujen ostamiseen ja yritysneuvontaa suorit-

taville henkilöille tarkoitettujen koulutuspalvelujen ostamiseen.

Määrärahasta on varattu 1 682 000 euroa pk-yritysten kehittämispalveluihin. Määrärahaa saa käyttää neuvonta-, koulutus-, konsultointi- ja muiden kehittämispalvelujen maksullisen toiminnan hintojen alentamiseen enintään 3 860 000 euroa.

Määrärahan mitoituksessa on otettu huomioon nettobudjetoitavina maksullisen toiminnan tuloina KTM Toimiala-Infomedian tulot, julkaisutoiminnan tulot sekä asiantuntijatehtävien tulot (KTM:n asetus 16/2001).

Määrärahasta osa on alueiden kehittämisestä annetun lain (1135/1993) 6 §:n mukaista aluekehitysrachaa.

24. *Tutkimus- ja selvitystoiminta* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 5 628 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kauppa- ja teollisuusministeriön strategista suunnittelua ja päätöksentekoa palveleviin tutkimus- ja selvityshankkeisiin. Määrärahaa saa myös käyttää ydinenergia-alan valvontaa tukevien selvitysten ja tutkimusten toteuttamiseen, teknisen infrastruktuurin ja turvallisuuden sekä laadun kehittämiseen, kansainväliseen teknistaloudelliseen yhteistyöhön sekä kansainvälisten järjestöjen, rahoituslaitosten ja muiden yhteistyöorganisaatioiden kanssa valmisteltaviin ja toteutettaviin hankkeisiin. Lisäksi määrärahaa saa käyttää EU:n hyväksymien muiden kuin rakennerahastoista rahoitettavien tutkimus- ja selvityshankkeiden toteuttamiseen ja niihin liittyvien tarjousten tekemiseen.

Määrärahaa saa käyttää edellä mainituista tehtävistä aiheutuviin palkkaus- ja palkkiomenoihin, laite- ja ohjelmistohankintamenoihin sekä muihin mainituista toiminnoista aiheutu-

viin vastaaviin menoihin. Määrärahaa saa käyttää enintään 25 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen.

66. *Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja rahoitusosuudet* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 7 633 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksujen ja rahoitusosuuksien sekä kansainvälisestä yhteistyöstä aiheutuvien menojen maksamiseen.

92. *Korvaus valtion ydinjätehuoltorahastolle* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 7 603 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ydinenergiain (1990/1987) 52 §:n mukaisen korvauksen maksamiseen valtion ydinjätehuoltorahastolle.

95. *Maanomistajien osuus vanhoista kaivospiirimaksuista* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 10 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kaivoslain (503/1965) perusteella maanomistajille suoritettavien puolustusmaksujen osuuksien maksamiseen.

## 20. Teknologiapolitiikka

21. *Geologian tutkimuskeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 37 850 000 euroa.

22. *Valtion teknillisen tutkimuskeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 64 095 000 euroa.

23. *Turvatekniikan keskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 9 408 000 euroa.

Nettobudjetoinnissa otetaan huomioon tutkimus- ja kehittämistoiminnan luonteisiin hank-

keisiin saatava talousarvion ulkopuolinen rahoitus.

25. *Mittatekniikan keskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 3 866 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien tutkimushankkeiden rahoitukseen. Määrärahaa saa lisäksi käyttää mittayksiköistä ja mittanormaalijärjestelmästä annetun lain (1156/1993) mukaisesti kansallisen mittanormaalijärjestelmän yleisestä toteuttamisesta, kansallisten mittanormaalilaboratorioiden toiminnan ohjauksesta, kehittämisestä ja hallinnoinnista, kansallisen kalibrointipalvelun järjestämisestä sekä mittatekniikan ja akkreditoinnin edistämisestä aiheutuviin toimintamenoihin.

26. *Teknologian kehittämiskeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 24 051 000 euroa.

Nettobudjetoinnissa otetaan tuloina huomioon EU:lta saatavat tulot.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien muiden kuin rakennerahastoista rahoitettavien hankkeiden menoihin sekä ulkomaan rahoilukenteesta johtuviin laskennallisiin kurssivaihteluihin.

27. *Tutkimus- ja kehitystoiminta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 133 885 000 euroa.

Rahoituspäätöksiä saa vuonna 2002 tehdä enintään 133 709 000 eurolla.

Valtuutta ja määrärahaa saa käyttää sellaiseen teknologiseen tutkimukseen ja kehitykseen, joka edistää teknologisen perusosaamisen syntymistä ja kehittymistä tutkimus-, kehittämis- ja koulutusorganisaatioissa elinkeinoelämän kehittymiseen vaikuttavilla alueilla. Valtuutta ja määrärahaa saa käyttää:

— valtion budjettitalouden piiriin kuuluvien tutkimuslaitosten, yliopistojen ja korkeakoulujen kansallisiin ja kansainvälisiin ohjelmiin ja hankkeisiin sekä hankkeiden valmisteluun

— viranomaisten välisenä yhteistyönä toteutettaviin klusterihankkeisiin ja muuhun yhteistyöhön

— ammattikorkeakoulujen ja muiden kunnallisten organisaatioiden tutkimushankkeisiin

— kansainvälisen yhteistyön ja ohjelmien ja hankkeiden osallistumismaksuihin, laitetoimintuksiin ja Tekesin puolesta tehtävistä matkoista muille kuin Tekesin henkilöstölle aiheutuviin matkakustannuksiin

— valtion ja kuntasektorin laitosten uutuustuotteiden hankinnan tukemiseen

— EU:n hyväksymien tutkimushankkeiden maksamiseen.

28. *Hanke- ja ohjelmatoiminnan selvitys- ja kehittämismenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 11 996 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää teknologian siirtoa, teknologian hyödyntämistä ja uusien liiketoimintojen syntymistä edistävien palvelujen ja hanke- ja ohjelmatoimintaan välittömästi liittyvien tilaustutkimusten, selvitysten, asiantuntija-, arviointi- ja tiedotuspalvelujen hankintaan.

40. *Avustukset teknologiseen tutkimukseen ja kehitykseen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 135 317 000 euroa.

Avustuspäätöksiä saa vuonna 2002 tehdä enintään 149 687 000 eurolla.

Avustuksia saa myöntää valtioneuvoston päätöksen (461/1998) mukaisesti yrityksille ja yhteisöille tuotteita, tuotantomenetelmiä ja palveluiden kehittämistä koskevaan teknologiseen tutkimukseen ja kehitykseen. Avustuksilla edistetään elinkeinorakenteen ja yritysten tuotevalikoiman kehittämistä kansainvälisen kilpailun ja markkinoiden edellyttämällä tavalla sekä tuetaan tuotannollisten ja palveluyritysten uuden teknologian kehittämistä ja hyödyntämistä. Avustuksia saa myöntää myös riskipitoisiin kehityshankkeisiin, joilla tähdätään uuden teknologian hyödyntämiseen ja energiatalouden, ympäristötekniikan ja terveydenhoidon teknologioiden kehittämiseen sekä tutkimus- ja kehittämistoiminnan tulosten liiketaloudelliseen hyödyntämiseen.

Määrärahasta on osa alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukaista aluekehitysrahaa.

41. *Keksintö-, laatu- ja standardisointitoiminnan edistäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 5 656 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää keksintö-, laatu- ja standardisointitoiminnan tukemiseen ja niiden edistämisen hallintomenoihin. Keksintötoiminnan tukemisesta ja edistämisen hallintomenoista aiheutuviin kustannuksiin voidaan erityisissä tapauksissa palvelun julkishyödykkeeseen verrattavan luonteen johdosta myöntää valtionavustusta täyttä kustannusmäärää vastaavasti.

70. *Geologian tutkimuskeskuksen alushankinta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 253 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää merigeologisessa kartoitus- ja tutkimustoiminnassa käytettävän aluksen hankintaan yhteishankintana merivoimien tutkimuslaitoksen kanssa. Geologian tutkimuskeskus saa vuonna 2002 tehdä 841 000 euron sitoumuksen aluksen hankinnasta.

83. (32.20.83 ja 85) *Lainat teknologiseen tutkimukseen ja kehitykseen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 72 798 000 euroa.

Vuonna 2002 uusia lainoja saa myöntää enintään 79 890 000 euroa, josta vieraan pääoman ehtoisena 46 252 000 euroa ja oman pääoman ehtoisena 33 638 000 euroa.

Lainoja saa myöntää joko vieraan pääoman ehtoisina (riskilainat) tai oman pääoman ehtoisina (pääomalainat) yrityksille ja yhteisöille teknologiseen kehitystyöhön, jonka tavoitteena on edistää kansainvälisesti kilpailukykyisten tuotteiden, tuotantomenetelmien ja palveluiden kehittämistä ja parantamista. Lainoja saa myöntää myös riskipitoisiin kehityshankkeisiin, joilla tähdätään uuden teknologian hyödyntämiseen ja energiatalouden, ympäristötekniikan ja terveydenhoidon teknologioiden kehittämiseen sekä tutkimus- ja kehitystoiminnan tulosten liiketaloudelliseen hyödyntämiseen. Lainoja saa myöntää ensisijaisesti konkreettiseen riskipitoiseen tuotekehitykseen ja tuotteistamiseen. Lai-

nat voidaan myöntää vakuutta vaatimatta. Mikäli kehitystyö epäonnistuu teknisesti tai ei johda taloudellisesti hyödynnettävään tulokseen, teknologian kehittämiskeskuksella on lainansaajan hakemuksesta oikeus antaa lainansaajalle valtioneuvoston päätöksen (461/1998) määrittelemien ehtojen puitteissa lisää takaisinmaksuaikaa tai poikkeustapauksessa jättää lainan maksamaton pääoma ja korot pieniltä ja keskisuurilta yrityksiltä osittain tai kokonaan takaisin perimättä. Muiden kuin pk-yritysten kohdalla näin voidaan menetellä vain erityisen painavasta syystä.

### 30. Yrityspolitiikka

21. (32.10.23) *Patentti- ja rekisterihallituksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 1 177 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksuihin ja teknisen ja taloudellisen kehityksen edistämiseen, kansainväliseen toimintaan liittyviin projekteihin sekä IN-NOSUOMI-toimintaan ja -palkintoihin.

41. *Toimintatuki Finnvera Oyj:lle* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 336 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Finnvera Oyj:n toimintakuluihin valtion erityisrahoitusyhtiön luotto- ja takaustoiminnasta annetun lain (445/1998) ja sen nojalla annetun valtioneuvoston sitoumuksen mukaisesti.

42. *Finnvera Oyj:n korkotuet* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 23 452 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää yhtiön toiminnan rahoittamiseen myönnettävään korkotukeen Kera Oyj:stä annetun lain (65/1971) ja valtion erityisrahoitusyhtiön luotto- ja takaustoiminnasta annetun lain (445/1998) nojalla annettujen valtioneuvoston sitoumusten mukaisesti.

Alueellisen korkotuen piiriin kuuluvia luottoja erityisrahoitusyhtiö saa myöntää vuonna 2002 enintään 117 732 000 euroa ja elinkeinopoliitti-

sin perustein tuettavien tukiohjelmien mukaisia erityiskorkotuen piirissä olevia lainoja yhteensä enintään 100 912 000 euroa, johon sisältyvät myös naisyrittäjälainat.

Määrärahasta osa on alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukaista aluekehitysrahaa.

43. *Finnvera Oyj:n tappiokorvaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 10 428 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Finnvera Oyj:n ja Kera Oyj:n luotonanto- ja takaustoiminnassa syntyneiden tappioiden korvaamiseen Kera Oyj:stä annetun lain (65/1971) ja valtion erityisrahoitusyhtiöistä annetun lain (445/1998) nojalla annettujen valtioneuvoston sitoumusten mukaisesti.

Määrärahasta osa on alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukaista aluekehitysrahaa.

44. *Alueellinen kuljetustuki* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 3 364 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kuljetusten alueellisesta tukemisesta annetun lain (954/1981) sekä saaristokuljetusten tukemisesta annetun valtioneuvoston päätöksen (331/1982) mukaisen kuljetustuen maksamiseen pk-yrityksille. Määrärahasta saa käyttää enintään 13 500 euroa saariston kuljetustuen maksamiseen.

Määräraha on alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukaista aluekehitysrahaa.

45. *Yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden tukeminen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 16 147 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää yritystoiminnan tukemisesta annetun lain (1068/2000) ja yritystuesta annetun lain (1136/1993) mukaisten tukien sekä kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksen (2/022/1998) mukaisten kansainvälistymistukien maksamiseen.

Yritystoiminnan tukemisesta annetun lain mukaista investointitukea, pk-yritysten kehittämistukea ja yritysten toimintaympäristötukea sekä maataloustuotteiden jalostuksen ja markkinoinnin investointi- ja kehittämistukea saa vuonna 2002 myöntää yhteensä 16 819 000 euroa.

Määrärahasta osa on alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukaista aluekehitysrahaa.

46. *Avustus telakkateollisuuden kilpailuedellytysten turvaamiseksi* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 17 660 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksen (8/1999) mukaisesti avustusten maksamiseen suomalaisille telakkayhtiöille uusien aluksien rakentamiseen ja alusten peruskorjauksiin liittyvien sopimusten johdosta. Määrärahaa käytetään vuosina 1998—2000 myönnettyjen tukien maksamiseen.

47. *Valtionavustus kehittämispalvelutoimintaan ja eräille yhteisöille* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 3 561 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kauppa- ja teollisuusministeriön toimialaan liittyvien järjestöjen valtionapuun ja lähinnä pk-yritysten kehittämispalvelujen tuottamiseen sekä ulkomaisten investointien edistämiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää valtionavustusten maksamiseen pienen ja keski-suuren pk-yritystoiminnan edistämisyhteisöille, pk-yrityksille tarkoitettujen palvelujen kehittämiseen, yrittäjyyden edistämiseen ja alueellisiin elinkeinojen kehittämishankkeisiin.

Momentin käyttötarkoituksessa mainittuihin ulkomaisten investointien edistämisestä aiheutuviin kustannuksiin voidaan palvelun julkishyödykkeeseen verrattavan luonteen johdosta myöntää valtionavustusta täyttä kustannusmäärää vastaavasti. Myös pk-yrityksille tarkoitettujen palvelujen kehittämiseen, yrittäjyyden edistämiseen sekä alueellisiin elinkeinojen kehittämishankkeisiin voidaan erityisissä tapauksissa niiden yhteiskunnallisen vaikuttavuuden ja tuloksellisuuden perusteella myöntää valtionapua kustannusten täyttä määrää vastaavasti.

Avustukset myönnetään valtioneuvoston tarkemmin päättämien perusteiden mukaisesti. Määrärahaa saa käyttää myös julkisten yhteisöjen hankkeiden rahoittamiseen.

Määrärahasta osa on alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukaista aluekehitysrahaa.

48. *Korkotuki julkisesti tuetuille vienti- ja alusluotoille* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 9 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää julkisesti tuettujen vienti- ja alusluottojen korontasauksesta annetun lain (1137/1996) mukaisen korkotuen maksamiseen. Määrärahaa voidaan lisäksi käyttää julkisesti tuettujen vienti- ja alusluottojen korontasausyhtiöstä annetun lain (1136/1996) tarkoittamalle yhtiölle Fide Oy:lle maksettavan hallinnointipalkkion suorittamiseen sekä valtiokonttorille korontasaus sopimuksista aiheutuvien korko- ja valuuttariskien suojaukseen tarvittavien toimenpiteiden ja kustannusten maksamiseen.

49. *Korkotuki Suomen Vientiluotto Oy:n myöntämille luotoille* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 700 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää alustoimitusten rahoitukseen myönnettävistä korkotukilainoista annetun lain (1093/1985) ja alustoimitusten rahoitukseen myönnettävästä korkotuesta annetun lain (1173/1990) sekä Suomen Vientiluotto Oy:n korkotuesta, valuuttakurssitappioiden korvaamisesta ja antolainauksen valtion takauksista annetun lain (1364/1989) mukaisen korkotuen, valuuttakurssitappioiden ja takauksista syntyneiden tappioiden korvaamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

50. *Korkotuki pk-yritysten investointeihin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 33 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää pienten ja keski suurten yritysten investointien korkotukilainoista annetun lain (538/1992) nojalla hyväksyttävistä korkotukilainoista aiheutuvien korkotukien maksamiseen.

60. *Siirrot valtioneuvoston rahastoon* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 17 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtioneuvoston rahastosta annetun lain (444/1998) ja vientitakuulain (479/1962) perusteella myönnettyjen takuiden aiheuttamiin korvausmenoihin. Määrärahaa saa

käyttää myös valtiontakaustoimintaa koskevien lakien (375/1963, 573/1972 ja 609/1973) nojalla valtiontakaustoiminnasta annettujen takaussitoumusten ja perusraaka-ainehuollon turvaamiseksi annetun lain (651/1985), valtion vakauttamistakauksista annetun lain (529/1993) perusteella myönnettyjen takuiden ja takausten sekä valtion pääomatakuista annetun lain (594/1992) nojalla ennen vuotta 1999 myönnettyjen takuiden aiheuttamien korvausmenojen maksamiseen.

62. *EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus kauppa- ja teollisuusministeriön osalta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 81 688 000 euroa.

Vuonna 2002 uusia myöntämispäätöksiä saa tehdä yhteensä 80 126 000 eurolla. Mikäli vuoden 2001 myöntämisvaltuutta on jäänyt käyttämättä, saa käyttämättä jääneestä osasta tehdä myöntämispäätöksiä vuonna 2002.

Määrärahaa saa käyttää Euroopan aluekehitysrahastosta ja Euroopan sosiaalirahastosta rahoitettavien rakennerahastokauden 2000—2006 tavoite 1, 2 ja 3 -ohjelmien sekä Interreg-yhteisaloitteiden sekä pilottiprojektien valtion rahoitusosuuden maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös teknisen avun ja edellä mainittujen ohjelmien toteuttamiseen tarvittavan henkilöstön palkkaamiseen yhdessä momenteilla 26.98.61 ja 34.05.61 olevien EU:n osuuksien kanssa. Lisäksi määrärahaa saa käyttää neuvoston asetuksen (EY 1260/1999) artiklan 39 (varainhoitoa koskevat oikaisut) ja neuvoston asetuksen (ETY 2082/1993) artiklan 24 (tuen vähentäminen, pidättäminen ja peruuttaminen) mukaisten Suomen velvoitteiden maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää neuvonta-, koulutus-, konsultointi- ja muiden kehittämispalvelujen maksullisen toiminnan hintojen alentamiseen enintään 6 728 000 euroa.

Määrärahasta osa on alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukaista aluekehitysrahaa.

#### 40. Kuluttaja- ja kilpailupolitiikka

21. *Kuluttajaviraston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 5 530 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Kuluttaja-lehden hinnan alentamiseen enintään 100 000 euroa.

22. *Kuluttajatutkimuskeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 1 765 000 euroa.

24. *Kuluttajavalituslautakunnan toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 1 313 000 euroa.

26. *Kilpailuviraston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 4 571 000 euroa.

31. *Korvaus talous- ja velkaneuvonnan järjestämisestä* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 3 611 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää talous- ja velkaneuvonnasta annetun lain (713/2000) mukaisen korvauksen maksamiseen talous- ja velkaneuvontapalvelujen tuottajille.

50. *Valtionavustus kuluttajajärjestöille* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 673 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustuksena kuluttajajärjestöjen ja Työtehoseura ry:n kotitalousosaston tukemiseen Kuluttajaviraston määrittelemistä toiminnoista aiheutuviin kuluihin.

#### 50. Kansainvälistymispolitiikka

Valtion omistamat Nord Info GmbH Nordeuropa Marketing -nimisen yhtiön sekä Finnova Scandinavia Ab -nimisen yhtiön osakkeet saadaan myydä.

**21. Matkailun edistämiskeskuksen toimintamenot** (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 16 081 000 euroa.

Matkailun edistämiskeskuksessa johtajan virka (A29) muutetaan ylijohtajan viraksi (A30).

**40. Toimialakohtainen yritysten kansainvälistyminen** (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 17 500 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää yritysryhmien toteuttamiin kansainvälistymishankkeisiin, joihin voivat osallistua eri toimialojen teollista tuotantoa harjoittavat yritykset sekä palvelualojen yritykset. Kansainvälistymishankkeiden toteuttajia voivat yritysten lisäksi olla ulkomaankauppaa edistävät järjestöt sekä muut yhdistykset ja yhteisöt. Määrärahaa saa käyttää myös Puu-Eurooppa-hankkeessa toteutettaviin yritysten kansainvälistymistä ja ulkomaista markkinointia tukeviin hankkeisiin, joihin osallistuu yrityksiä. Avustukset myönnetään valtioneuvoston tarkemmin päättämien perusteiden mukaisesti.

Avustusta voidaan myöntää korkeammin prosenttiosuuksin valtakunnallisiin ja alueellisesti merkittäviin hankkeisiin, joihin ei osallistu yrityksiä tai joiden kulut ovat vaikeasti yrityskohdaisesti kohdennettavissa tai jos tapahtuman hyödyn katsotaan koituvan laajalle yritysjoukolle tai hanke on luonteeltaan poikkeava ja riskialtis.

Uusia avustuksia saa vuonna 2002 myöntää 16 988 000 euroa.

**41. Avustus ulkomaankauppaa edistäville järjestöille ja Finpro ry:lle** (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 23 546 000 euroa.

Momentin määrärahaa saa käyttää ulkomaankauppaa edistävien järjestöjen tarjoaman neuvonnan ja muiden asiantuntijapalveluiden tuottamiseen valtioneuvoston tarkemmin päättämien perusteiden mukaisesti. Avustusta voidaan myöntää korkeammin prosenttiosuuksin tavansa ulkomaista riskialttiimpaan osaan ulkomaankauppaa edistävien järjestöjen toiminnoista.

**60. Energiapolitiikka**

**21. Energiamarkkinaviraston toimintamenot** (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 206 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää sellaisista Energiamarkkinavirastolle määrätyistä tehtävistä aiheutuviin menoihin, joita ei kateta valvonta- ja lupamaksuilla.

**27. Energiansäästön ja uusiutuvan energian käytön edistäminen ja energiatiedotus** (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 3 407 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää energiansäästöön, energian tehokkaaseen käyttöön sekä uusiutuvan energian käyttöön ja tuotantoon liittyvästä informaatiotoiminnasta ja selvityksistä, uuden säästötieteologian markkinoiden edistämisestä sekä muusta energia-alan tiedottamisesta ja tietohuollon järjestämisestä sekä kansallisen ilmastostrategian toteuttamiseen liittyvästä tiedottamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien muiden kuin rakennerrahastoista rahoitettavien hankkeiden osarahoitukseen.

**40. Energiatuki** (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 16 146 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää energiatalouden kehittämiseen ympäristömyönteisemmäksi, uuden teknologian käyttöönoton edistämiseksi sekä energiahuollon varmuuden ja monipuolisuuden edistämiseksi. Tukea voidaan myöntää energiansäästöä, energian tuotannon tai käytön tehostamista sekä uusiutuvan energian tuotantoa tai käyttöä edistävien sekä energian tuotannon tai käytön ympäristöhaittoja vähentävien ja energiahuollon varmuutta ja monipuolisuutta muutoin edistävien investointi- ja selvityshankkeiden tukemiseen. Etusija annetaan uuden teknologian kaupallistamista edistäville hankkeille. Energiatukea ei myönnetä valtionosuutta saaviin perustamishankkeisiin. Energiatuen myöntämisestä päättää kauppa- ja teollisuusministeriö. Ministeriö voi harkitsemassaan laajuudessa

siirtää oikeuden päättää tuen myöntämisestä työvoima- ja elinkeinokeskuksille.

Energiatukea voidaan myöntää yrityksille, kunnille ja muille yhteisöille.

Tuen enimmäismäärää harkittaessa ei oteta huomioon kunnan tai muun yhteisön rakentamis- ja omistamissa energiahankkeissa kyseisten tahojen oman rahoituksen osuutta, jos se ei sisällä sellaista taloudellista etuutta, joka olisi katsottava EY:n lainsäädännössä tarkoitetuksi valtiontueksi. Sama koskee kunnan tai muun yhteisön omistamien kiinteistöjen katselmustoiminnan tukemista. Rahoituksella, jonka ei katsota olevan valtiontukea tai muuta julkista tukea, tarkoitetaan esimerkiksi markkinaehtoin myönnettävää rahoitusta tai omarahoitusta.

Valtionavustuslakia (688/2001) sovelletaan yleislakina energiatukea myönnettäessä. Energiatuen myöntämisen yleisistä ehdoista annetaan valtioneuvoston asetus. Kauppa- ja teollisuusministeriö voi antaa erikseen päätöksen muiden kuin valtioneuvoston asetuksessa mainittujen hankkeiden tai ohjelmien tukemisesta ja myönnettävän tuen enimmäismäärästä saatuaan valtioneuvoston raha-asiaivaliokunnan lausunnon asiasta. Määrärahaa saa käyttää myös energiatuen myöntämisen yleisistä ehdoista annettujen valtioneuvoston päätösten (29/1999 ja 45/1996) ja energia-avustuksista annetun lain (1607/1991) nojalla aiemmin myönnettyjen tukien maksamiseen.

Vuonna 2002 tukea saa myöntää enintään 25 228 000 euroa.

#### 45. *Energiainvestointien korkotuki* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 55 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää luottolaitosten varoista myönnettävistä eräistä korkotukilainoista annetun lain (1015/1977) 2 §:n mukaisten korkotukilainojen korkotuen maksamiseen. Vuonna 2002 ei uusia korkotukilainoja hyväksytä.

Korkohyvityksen määrä on neljän ensimmäisen lainavuoden aikana 4 prosenttia korkotukilainan määrästä ja lainavuosien 5—8 aikana 2 prosenttia korkotukilainan määrästä. Erityisis-

tä syistä voi korkotukilainan korkohyvityksen määrä olla neljän ensimmäisen lainavuoden aikana enintään 6 prosenttia korkotukilainan määrästä ja lainavuosien 5—8 aikana enintään 4 prosenttia korkotukilainan määrästä. Kahdeksannen lainavuoden jälkeen korkotukea ei makseta. Korkohyvitys on aina enintään luottolaitoksen perimän koron suuruinen.

#### 50. *Eräät energiataloudelliset avustukset* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 50 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen järjestöille ja yhteisöille energiapolitiikan tavoitteita tukevaan toimintaan. Tällä tarkoitetaan erityisesti sellaista toimintaa, jolla edistetään energian säästöä ja uusiutuvien energialähteiden hyödyntämistä sekä kotimaisten polttoainelähteiden tuotantoa. Avustus on tarkoitettu ensisijaisesti pienet taloudelliset resurssit omaaville järjestöille ja muille yhteisöille. Avustusta voidaan myöntää joko yleisavustuksena järjestön sääntömääräisen toiminnan tukemiseen tai erityisavustuksena tiettyyn hankkeeseen.

Valtionavustuslakia (688/2001) sovelletaan yleislakina avustuksia myönnettäessä. Tarkemmat säännökset avustuksen käytöstä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

### 70. Omistajapolitiikka

#### 88. *Osakehankinnat* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 1 382 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää niiden osakkeiden merkintähinnan maksamiseen, joita valtio merkitsee valtionyhtiöiden osakeannissa. Määrärahaa saa käyttää myös muista tarpeellisista osakejärjestelyistä aiheutuvien menojen maksamiseen sekä valtionyhtiöiden yksityistämiseen ja omistajaohjaukseen liittyvien menojen maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää vaihtovelkakirjalainojen merkintähinnan maksamiseen. Vaihtovelkakirjalaina saadaan merkitä vaakuutta vaatimatta.

**Päälukka 33**

**SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA**

**01. Sosiaali- ja terveysministeriö**

**21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)**

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 32 046 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös kansallisen veteraanipäivän pääjuhlan järjestämiseen, lääkinnällisen pelastustoimen ja poikkeusolojen valmiudesta sekä näihin liittyvien laitteiden ja kalusteiden hankkimisesta aiheutuvien menojen maksamiseen sekä sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymien tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoittamiseen.

Määrärahasta saa käyttää enintään 270 000 euroa työterveydenhuollon koulutuksesta ja työterveyshenkilöstön kehittämiseen liittyvien hankkeiden toteuttamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

**62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus sosiaali- ja terveysministeriön osalta (arviomääräraha)**

Momentille myönnetään 2 796 000 euroa.

Vuonna 2002 saa uusia myöntämispäätöksiä tehdä yhteensä 3 105 000 eurolla. Mikäli vuoden 2001 myöntämisvaltuutta on jäänyt käyttämättä, saa käyttämättä jääneestä osasta tehdä myöntämispäätöksiä vuonna 2002.

Määrärahaa saa käyttää Euroopan aluekehitysrahastosta ja Euroopan sosiaalirahastosta rahoitettavien tavoite 1, 2 ja 3 -ohjelmien sekä yhteisöaloitteiden sekä innovatiivisten toimien valtion rahoitusosuuden maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös teknisen avun ja edellä mainittujen ohjelmien toteuttamiseen tarvittavan henkilöstön palkkaamiseen yhdessä momenteilla 26.98.61 ja 34.05.61 olevien EU-osuuksien kanssa.

Määrärahasta on osa alueiden kehittämisestä annetun lain (1135/1993) 6 §:n mukaista aluekehitysrachaa.

**63. Eräät erityishankkeet (siirtomääräraha 3 v)**

Momentille myönnetään 8 410 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää sosiaali- ja terveysministeriön strategista suunnittelua ja päätöksentekoa tukevien tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoittamiseen sekä ministeriön toimialaan liittyvien ohjelmien ja kokeilujen toimeenpanosta aiheutuvien toimintamenojen ja rahoitusavustusten maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien puite- ja aihealueittaisten ohjelmien mukaisten hankkeiden rahoittamiseen.

Määrärahaa saa käyttää enintään kahta henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen.

**64. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän edistäminen tietoteknologian avulla sekä siihen tarvittavan infrastruktuurin rakentaminen (siirtomääräraha 3 v)**

Momentille myönnetään 3 364 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän kehittämiseen tietoteknologian avulla ja tietoteknologian hyödyntämisen edellyttämän infrastruktuurin rakentamiseen sekä hankkeen läpiviemisen edellyttämään koulutus- ja kehittämistoimintaan sosiaali- ja terveysministeriön erikseen määäämin perustein.

Määrärahaa saa käyttää enintään yhtä henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen.

**67. Kansainväliset jäsenmaksut ja maksuosuudet (arviomääräraha)**

Momentille myönnetään 4 289 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksujen, maksuosuuksien ja erityisohjelmien tukemisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

## **02. Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus**

### **21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)**

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 22 980 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös jäsenmaksujen maksamiseen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon tilastotietokannan käytöstä ja Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskuksen ulkopuolella toimeksiannosta tai yhteishankkeena toteutettavasta tutkimus- ja kehittämistoinnasta aiheutuvien menojen maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää Alkoholitutkimussäätiölle suoritettavan valtionavustuksen maksamiseen ja Alkoholitutkimussäätiön toiminnasta Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskukselle aiheutuvien menojen maksamiseen sekä täydennyskoulutuksen avustuksen ja ulkomailla toteutettavien projektien menojen maksamiseen.

## **03. Työttömyysturvalautakunta**

### **21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)**

Momentille myönnetään 1 697 000 euroa.

## **04. Tarkastuslautakunta**

### **21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)**

Momentille myönnetään 1 552 000 euroa.

## **06. Terveystieteiden tutkimuskeskus**

### **21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)**

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 2 260 000 euroa.

### **26. Mielentilatutkimustoiminnan menot (arviomääräraha)**

Momentille myönnetään 1 600 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää mielenterveyslain (1116/1990) 32 §:n mukaisten valtion korvausten maksamiseen valtion mielisairaaloille ja vankeinhoitolaitoksen alaisille sairaaloille. Määrärahaa saa käyttää myös Terveystieteiden tutkimuskeskuksen tilaamista mielentilalauseunnoista maksettavien korvausten maksamiseen.

## **07. Työterveyslaitos**

### **50. Valtionapu Työterveyslaitoksen menoihin (siirtomääräraha 2 v)**

Momentille myönnetään 34 320 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Työterveyslaitoksen toiminnasta ja rahoituksesta annetun lain (159/1978) 3 §:n nojalla Työterveyslaitoksen toiminnasta aiheutuviin menoihin suoritettavan valtionavun maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien tutkimushankkeiden rahoittamiseen.

## **08. Kansanterveyslaitos**

### **21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)**

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 27 745 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien tutkimushankkeiden rahoitukseen.

### **26. Rokotteiden hankinta (arviomääräraha)**

Momentille myönnetään 6 184 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää tartuntatautilain (583/1986) 25 §:n perusteella maksutta toimitettavien rokotustilaisuuksissa tarvittavien rokotteiden hankkimisesta ja edelleen toimittamisesta, velvoitevarastoinnista sekä muiden yleisen rokotusohjelman toteuttamisesta aiheutuvien menojen ja korvausten maksamiseen sekä Suomen lääkevahinkokorvausosuuskunnan jäsenmaksuun. Määrärahaa saa käyttää myös rokotteiden hankkimisesta ja edelleen toimittamisesta

välitystoimintaan aiheutuvien menojen maksamiseen.

#### **09. Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus**

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 4 377 000 euroa.

#### **10. Säteilyturvakeskus**

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 10 417 000 euroa.

#### **11. Lääkelaitos**

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 1 333 000 euroa.

#### **12. Valtion koulukodit**

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 588 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös koulukotien sisällölliseen kehittämiseen ja toiminnan tukemiseen sekä koulukotitoimintaan erikoistuvaan nuorisopsykiatriaan. Lisäksi määrärahaa saa käyttää perhetoiminnasta aiheutuvien palkkioiden ja muiden menojen maksamiseen, koulukotien maatalo- ja metsätaloudesta aiheutuvien menojen maksamiseen sekä kansainväliseen ja lähi-alueyhteistyöhön. Määrärahaa saa käyttää maatalousavustuksia vastaavien menojen maksamiseen.

#### **13. Työsuojelun piirihallinto**

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 20 730 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös ulkomailla olevien suomalaisten alusten tarkastustoiminnan ja työsuojelun valvonnasta ja muutoksenhausta työsuojeluasioissa annetun lain (131/1973) 15 §:n mukaisista toimenpiteistä aiheutuvien menojen maksamiseen.

#### **14. Valtion mielisairaalat**

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 607 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös perustettavan vaarallisten ja vaikeahoitoisten lasten ja nuorten psykiatrisen hoitoyksikön suunnittelusta ja käynnistämisestä aiheutuvien menojen maksamiseen sekä maatalousavustuksia vastaavien menojen maksamiseen.

#### **15. Perhekustannusten taseus**

51. *Äitiysavustus* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 9 900 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää äitiysavustuslain (477/1993) mukaisten äitiysavustusten suorittamiseen. Määrärahasta maksetaan myös äitiyspakkauksista menevä arvonlisävero ja yleiskulut.

52. *Lapsilisät* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 358 100 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää lapsilisälain (796/1992) mukaisten lapsilisien maksamiseen.

#### **16. Yleinen perhe-eläke**

50. *Yleinen perhe-eläke* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 42 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää perhe-eläkelain (38/1969) mukaisten eläkkeiden maksamiseen.

### 17. Työttömyysturva

50. *Valtionosuus työttömyyskassoille* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 589 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain (555/1998), työttömyyskassalain (603/1984) ja vuorotteluvapaakokeilusta annetun lain (1663/1995) mukaisen valtionosuuden maksamiseen työttömyyskassoille.

51. *Työttömyysturvalain mukainen perusturva* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 66 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää työttömyysturvalain (602/1984) mukaisen perusturvan maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös vuorotteluvapaakokeilusta annetun lain (1663/1995) mukaisen valtionosuuden maksamiseen Kansaneläkelaitokselle.

53. *Valtionosuus työttömän omaehtoisen koulutuksen toimeentuloturvasta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 200 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää työttömien omaehtoisen opiskelun tukemisesta annetun lain (1402/1997) mukaisen valtionosuuden maksamiseen.

54. *Valtionosuus aikuiskoulutustuesta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 6 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää aikuiskoulutustuesta annetun lain (1276/2000) mukaisen valtionosuuden maksamiseen.

### 18. Sairausvakuutus

60. *Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 695 500 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää sairausvakuutuslain (364/1963), Kansaneläkelaitoksen järjestämästä kuntoutuksesta annetun lain (610/1991) ja kuntoutusrahalain (611/1991) mukaisten valtion osuuksien maksamiseen. Määrärahaa saa myös käyttää maatalousyrittäjien työterveyshuollon eräiden kustannusten korvaamisesta valtion varoista annetun lain (859/1984) mukaisten valtion osuuksien maksamiseen. Kansaneläkelaitoksen järjestämästä kuntoutuksesta annetun lain mukaisen harkinnanvaraisen kuntoutuksen kustannuksiin saa käyttää sairausvakuutusrahaston varoista enintään 91 000 000 euroa.

### 19. Eläkevakuutus

50. *Valtion osuus merimieseläkekassan menoista* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 31 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää merimieseläkelain (72/1956) 4 §:n mukaisen valtion osuuden maksamiseen.

51. *Valtion osuus maatalousyrittäjien eläkeläistä johtuvista menoista* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 399 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää maatalousyrittäjien eläkelain (467/1969) 13 §:n ja sukupolvenvaih-doseläkkeestä annetun lain (1317/1990) 41 §:n mukaisen valtion osuuden maksamiseen.

52. *Valtion osuus yrittäjien eläkelaista johtuvista menoista* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 55 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää yrittäjien eläkelain (468/1969) 10 §:n mukaisen valtion osuuden maksamiseen.

60. *Valtion osuus kansaneläkeläistä johtuvista menoista* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 998 575 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kansaneläkelain (347/1956) 59 §:n ja 62 §:n mukaisen valtion osuuden maksamiseen ja lapsen hoitotuesta annetun lain (444/1969), vammaistuesta annetun lain (124/1988) sekä eläkkeensaajien asumis-

tuesta annetun lain (591/1978) mukaisten etuuk-  
sien maksamiseen.

## 20. Tapaturmavakuutus

53. *Valtion osuus maatalousyrittäjien tapatur-  
mavakuutuksen kustannuksista* (arviomäärä-  
raha)

Momentille myönnetään 12 500 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää maatalousyrittäjien  
tapaturmavakuutuslain (1026/1981) 15 §:n ja  
sairausvakuutuslain mukaisen omavastuunajan  
korvaamisesta maatalousyrittäjille annetun lain  
(118/1991) 10 §:n mukaisen valtion osuuden  
maksamiseen.

## 21. Rintamaveteraaneläkkeet

52. *Rintamasotilaseläkkeet ja asumistuki* (ar-  
viomääräraha)

Momentille myönnetään 118 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää rintamasotilaseläke-  
lain (119/1977) nojalla suoritettavien eläkkei-  
den, eläkkeensaajien asumistukilain (591/1978)  
nojalla rintamasotilaseläkkeisiin suoritettavien  
asumistukien sekä ulkomaille maksettavasta rin-  
tamalisästä annetun lain (988/1988) mukaisen  
rintamalisän maksamiseen.

## 22. Sotilasvammakorvaukset ja eräät kuntou- tustoiminnan menot

50. *Sotilasvammakorvaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 260 400 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää sotilasvammalain  
(404/1948) ja muiden siihen liittyvien lakien no-  
jalla suoritettavien korvausten maksamiseen.  
Määrärahaa saa käyttää myös sotainvalidien  
kuntoutus- ja hoitolaitosten käyttökustannuk-  
siin suoritettavan valtion korvauksen maksami-  
seen.

56. *Valtionapu sotainvalidien puolisojen kun-  
toutustoimintaan* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 2 523 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää sotainvalidien puoli-  
soiden ja vaikeavammaista sotainvalidia hoita-  
neiden leskien sekä sotaleskien kuntoutustoi-  
mintamenojen maksamiseen valtioneuvoston  
vahvistamien perusteiden mukaan.

57. *Rintama-avustus eräille ulkomaalaisille va-  
paaehtoisille rintamasotilaille* (siirtomääräraha  
2 v)

Momentille myönnetään 202 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää sosiaali- ja terveysto-  
ministeriön määräämin perustein rintama-avustuk-  
sen maksamiseen eräille vaikeissa olosuhteissa  
Virossa ja muualla entisen Neuvostoliiton  
alueella eläville, Suomen puolustusvoimissa  
vuosien 1939—1945 sotiin osallistuneille ulko-  
maalaisille vapaaehtoisille rintamasotilaille.  
Rintama-avustusta voidaan myöntää myös Suo-  
messä pysyvästi asuville vapaaehtoisille rinta-  
masotilaille.

59. *Valtionapu rintamaveteraanien kuntoutus-  
toimintaan* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 168 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää rintamaveteraanien  
kuntoutuksesta annetun lain (1184/1988) nojal-  
la rintamaveteraanien kuntoutuksesta aiheutu-  
vien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa  
käyttää myös rintamaveteraanikuntoutuksen tut-  
kimusmenojen maksamiseen.

## 23. Muu sodista kärsineiden turva

30. *Valtion korvaus sodista kärsineiden huol-  
toon* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 3 280 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää sotasiirtolaisten yh-  
teiskunnallisesta huollosta annetun lain  
(423/1940) 6 §:n nojalla kunnille suoritettavan  
valtion korvauksen maksamiseen. Lisäksi mää-  
rärahaa saa käyttää Maikkulan vanhainkodista  
eri laitoksiin hoidettavaksi siirrettyjen huolletta-

vien huolto- ja hoitokustannusten korvaamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

## 28. Muu toimeentuloturva

### 50. *Sotilasavustus* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 12 100 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää sotilasavustuslain (781/1993) mukaisten sotilasavustusten maksamiseen.

### 32. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto

#### 30. *Valtionosuus kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 514 830 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää eräiden sosiaali- ja terveydenhuollon lakien sekä sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain (733/1992) ja sen nojalla annetussa asetuksessa hyväksytyjen käyttökustannusten valtionosuuksien maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös kuntien valtionosuuslain mukaisen tasausten maksamiseen.

#### 31. *Valtionosuus kunnille sosiaali- ja terveyspalvelujen perustamiskustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 26 600 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää eräiden sosiaali- ja terveydenhuollon lakien sekä sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain (733/1992) ja sen nojalla annetun asetuksen mukaisiin sosiaali- ja terveyspalvelujen perustamishankkeisiin suoritettavan valtionosuuden maksamiseen.

Vuonna 2002 saadaan vahvistaa kokonaiskustannuksiltaan vähintään 270 000 euron määräisiä perustamishankkeita sekä STVOL:n 21 §:n 2 momentissa tarkoitettuja hankkeita siten, että niiden valtionosuuteen oikeuttavat enimmäiskustannukset ovat yhteensä enintään 16 600 000 euroa.

#### 32. *Valtion korvaus terveydenhuollon yksiköille erikoissairaanhoidon mukaiseen tutkimustoimintaan* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 56 747 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää erikoissairaanhoidon lain (1062/1989) 47 ja 47 b §:n mukaisen tutkimustoiminnan valtion korvauksen maksamiseen.

#### 33. *Valtion korvaus terveydenhuollon yksiköille lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 74 170 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää erikoissairaanhoidon lain (1062/1989) 47—47 b §:n mukaisen valtion korvauksen maksamiseen lääkäri- ja hammaslääkärikoulutukseen.

Määrärahasta saa käyttää enintään 52 600 000 euroa lääkärin ja hammaslääkärin perus- ja erikoistumiskoulutuskorvausten maksamiseen yliopistollista sairaalaa ylläpitäville kuntayhtymille.

#### 34. *Valtion korvaus kunnille mielentilatutkimuspotilaista sekä potilassiirroista aiheutuviin kustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 370 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää mielenterveyslain (1116/1990) 32 §:n mukaisten valtion korvausten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös Suomen ja Ruotsin välillä solmitun sopimuksen mukaisista potilassiirroista kunnille ja kuntayhtymille sekä Ruotsin valtiolle aiheutuviin kustannuksiin suoritettavan valtion korvauksen maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää pohjoismaisen sosiaalipalvelusopimuksen mukaisen potilassiirtojen tukemiseen kertaluonteisena 17 000 euroa siirrettyä potilasta kohden maksettavana korvauksena kunnille ja kuntayhtymille.

#### 35. *Valtion korvaus lastensuojelun suurten kustannusten tasausjärjestelmän menoihin* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 31 209 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää lastensuojelulain (683/1983) sekä sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain

(733/1992) perusteella lastensuojelun suurten kustannusten tasaamiseksi suoritettavan valtion korvauksen maksamiseen.

36. *Valtionavustus saamenkielisten sosiaali- ja terveyspalvelujen turvaamiseksi* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 200 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtionavustuksen maksamiseksi saamelaiskäräjien kautta saamelaiskäräjistä annetun lain (974/1995) 4 §:ssä tarkoitetuille saamelaisten kotiseutualueen kunnille saamenkielisten sosiaali- ja terveyspalvelujen turvaamiseksi.

37. *Valtionavustus kunnille lasten ja nuorten psykiatrian palveluihin* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 3 160 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää lasten ja nuorten psyykkisen kehityksen tukemisesta, häiriöiden ehkäisystä ja psykiatristen hoitopalvelujen turvaamisesta kunnille ja kuntayhtymille aiheutuviin kustannuksiin suoritettavan valtionavustuksen maksamiseen sosiaali- ja terveysministeriön erikseen määräämin perustein.

38. *Valtionavustus kunnille huumeiden käyttäjien hoitoon* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 7 570 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää huumeiden käyttäjien hoidosta aiheutuviin kustannuksiin suoritettavan valtionavustuksen maksamiseen kunnille ja kuntayhtymille.

39. *Valtionavustus sosiaalialan osaamiskeskusten toimintaan* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 3 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta annetun lain (1230/2001) mukaisen valtionavustuksen maksamiseen sosiaalialan osaamiskeskuksille sosiaali- ja terveysministeriön erikseen määräämin perustein.

### 33. Eräät sosiaali- ja terveydenhuollon menot

63. *Oikeuslääketieteellisen kuolemansyyn selvittämisen menot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 5 700 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kuolemansyyn selvittämisestä annetun lain (459/1973) 12 §:n mukaisen oikeuslääketieteellisen kuolemansyyn selvittämisen valtion korvauksen maksamiseen lääninhallitusten tekemien erillisten sopimusten perusteella kuntien ja kuntayhtymien ylläpitämille sairaaloille ja terveyskeskuksille sekä lääkäriskoulutusta antaville yliopistoille. Määrärahaa saa myös käyttää oikeuslääkeopillisten tutkimusten toimittamisesta tulevasta korvauksesta annetun asetuksen (689/1956) mukaisten palkkioiden ja korvausten maksamiseen oikeuslääketieteellisen ruumiinavauksen suorittaneelle lääkärille.

### 53. Terveiden edistäminen ja terveysvalvonta

23. *Terveysvalvonta* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 1 100 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää terveydensuojelulain (763/1994), elintarvikelain (361/1995), geenitekniikkalain (377/1995), kemikaalilain (744/1989) ja säteilylain (592/1991) edellyttämästä terveysvalvonnasta, terveysvalvontatutkimuksesta ja henkilöstön jatko- ja täydennyskoulutuksesta sekä ionisoimattoman säteilyn valvonnasta aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös edellä mainittuihin tarkoituksiin myönnettävien harkinnanvaraisten valtionavustusten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös paikallisten ympäristöohjelmien valmisteluun. Määrärahaa saa käyttää enintään neljää henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen sekä niistä aiheutuvien muiden menojen maksamiseen.

24. *Tartuntatautien valvonta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 100 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää tartuntatautilain (583/1986) edellyttämän ehkäisyn ja valistustoiminnan, yllättävien epidemioiden selvittämisen

ja seurannan sekä näiden edellyttämän kansainvälisen yhteistyön aiheuttamien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös edellä mainittuihin tarkoituksiin myönnettäviin harkinnanvaraisten valtionavustusten maksamiseen.

50. *Terveyden edistäminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 7 145 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää terveystasvatukselta sekä toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi annetun lain (693/1976) 27 §:ssä tarkoitettusta toiminnasta ja raittiustyölain (828/1982) 10 §:n 1 kohdan nojalla päihteiden käytöstä aiheutuvien haittojen ehkäisemistä tarkoittavasta toiminnasta aiheutuvien menojen maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää alkoholitiedotuksesta ja -valistuksesta aiheutuviin menoihin sekä huumausainepolitiikkaa tehostavista toimenpiteistä aiheutuviin menoihin. Määrärahaa saa käyttää enintään viittä henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen sekä sosiaali- ja terveysministeriölle aiheutuvien muiden kulutusmenojen maksamiseen.

## 57. Lomatoiminta

40. *Valtion korvaus maatalousyrittäjien lomituspäalvelujen kustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 171 600 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää maatalousyrittäjien lomituspäalvelulain (1231/1996) 35 §:ssä tarkoitettuihin lomituspäalvelujen käyttöäustannuksiin lain 37 §:n nojalla kunnille suorittavan valtion korvauksen maksamiseen. Määrärahasta saa käyttää enintään 168 000 euroa maatalouslomitajien oppisopimuskoulutuksesta paikallisyksiköille aiheutuneiden nettokäustannusten korvaamiseen.

50. *Valtion korvaus Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle ja kunnille maatalousyrittäjien lomituspäalvelujen hallintomenoihin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 14 400 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää maatalousyrittäjien lomituspäalvelulain (1231/1996) 31 ja 32 §:n nojalla Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle ja kunnille lomituspäalvelujen hallinnon järjestämisestä aiheutuviin käustannuksiin suorittavan valtion korvauksen maksamiseen.

## 92. Raha-automaattiyhdistyksen tuoton käyttö

50. *Avustukset yhteisöille ja säätiöille terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 279 500 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää raha-automaattiasetuksen (676/1967) 29 §:n 1 momentissa mainittuihin tarkoituksiin. Määrärahaa saa käyttää myös avustuksen maksamiseen näkövammaisten kirjaston käyttöön tarkoitettujen toimitilojen perustamiskäustannuksiin.

55. *Valtion korvaus sotainvalidien laitosten käyttökäustannuksiin* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 59 707 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää sotainvalidien kuntoutus- ja hoitolaitosten käyttökäustannuksiin suorittavan valtion korvauksen maksamiseen.

58. *Eräät kuntoutustoiminnan menot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 2 450 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää eräissä Suomen sotiin liittyneissä tehtävissä pävelleiden kuntoutuksesta annetun lain (1039/1997) nojalla kuntoutuksesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

59. *Rintamaveteraanien kuntoutustoiminnan menot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 35 628 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetun lain (1184/1988) nojalla rintamaveteraanien kuntoutuksesta aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös rintamaveteraanikuntoutuksen tutkimusmenojen maksamiseen.

## Päälukka 34

### TYÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

#### 01. Työhallinto

21. *Työministeriön toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 21 651 000 euroa.

Nettobudjetoinnissa otetaan huomioon EU:n osarahoitus Euroopan unionin pakolaisrahaston hyväksymiin hankkeisiin ja muihin yksittäisiin projekteihin ja hankkeisiin. Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien hankkeiden rahoitukseen.

22. *Työvoimaopiston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 744 000 euroa.

23. *Työelämäohjelmien toteuttaminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 10 091 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kansallisen työelämän kehittämisohjelman, kansallisen tuottavuusohjelman ja työssä jaksamisen tutkimus- ja toimenpideohjelman eri kokeilu-, kehittämis- ja tutkimushankkeiden käynnistämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista aiheutuvien menojen maksamiseen.

Lisäksi määrärahaa saa käyttää ohjelmien julkaisuista, erillisselvityksistä, asiantuntijapalkkioista, seminaarien järjestämisestä, koti- ja ulkomaisten yhteistyöverkostojen luomisesta sekä enintään kahtatoista henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkauksesta ja ohjelmien hallinnointiin osallistuvan väliaikaisen henkilöstön palkkauksesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

67. *Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja maksuosuudet* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 530 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksujen, maksuosuuksien ja velvoitteiden suorittamisesta sekä erityisohjelmien tukemisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

#### 05. Euroopan rakennerahastojen ohjelmien toteutus

61. *Euroopan sosiaalirahaston osallistuminen EU:n rakennerahasto-ohjelmiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 106 503 000 euroa.

Vuonna 2002 saa uusia myöntämispäätöksiä tehdä yhteensä 139 410 000 eurolla. Mikäli vuoden 2001 myöntämisvaltuutta on jäänyt käyttämättä, saa käyttämättä jääneestä osasta tehdä myöntämispäätöksiä vuonna 2002.

Määrärahaa saa käyttää EU:n ohjelmakauden 2000—2006 tavoiteohjelmia 1, 2 ja 3 ja yhteisöaloiteohjelma Equalia toteuttavien hankkeiden Euroopan sosiaalirahaston (ESR) rahoitusosuuden maksamiseen sekä ohjelmien toteutukseen liittyvään tekniseen apuun sosiaalirahastosta maksettavan EU-rahoitusosuuden maksamiseen.

Määrärahaa saa yhdessä hallinnonalojen vastinrahoitusmomenttien määrärahojen kanssa käyttää myös Euroopan sosiaalirahaston osarahoittamien ohjelmien toteuttamiseen tarvittavan enintään 125 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen teknisen avun varoin.

Määräraha on alueiden kehittämisestä annettun lain (1135/1993) 6 §:n mukainen aluekehitysraha.

62. *EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus työministeriön osalta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 74 680 000 euroa.

Vuonna 2002 saa uusia myöntämispäätöksiä tehdä yhteensä 99 612 000 eurolla. Mikäli vuoden 2001 myöntämisvaltuutta on jäänyt käyttämättä, saa käyttämättä jääneestä osasta tehdä myöntämispäätöksiä vuonna 2002.

Määrärahaa saa käyttää neuvoston asetuksen (EY 1260/1999) artiklan 39 (varainhoitoa koskevat oikaisut) ja neuvoston asetuksen (ETY 2082/1993) artiklan 24 (tuen vähentäminen, pidättäminen ja peruuttaminen) mukaisten Suomen velvoitteiden maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää Euroopan sosiaalirahastosta ja Euroopan aluekehitysrahastosta rahoitettavien tavoiteohjelmien 1, 2 ja 3 sekä Equal-, Interreg- ja Urban-yhteisöaloitteiden ja pilottiprojektien hankkeiden valtion rahoitusosuuden maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös teknisen avun ja edellä mainittujen ohjelmien toteuttamiseen tarvittavan henkilöstön palkkaamiseen yhdessä momenteilla 34.05.61 ja 26.98.61 olevien EU-osuuksien kanssa.

Määräraha on alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukainen aluekehitysraha.

## 06. Työvoimapolitiikan toimeenpano

Momenteilta 34.06.64 ja 34.06.77 saa tehdä vuonna 2002 enintään 30 106 000 euron arvosta uusia sitoumuksia työllisyysperusteisiin investointeihin. Vuoden 2002 valtuuden käyttämättä jäävästä osasta saa tehdä sitoumuksia vuonna 2003.

02. *Palkkaperusteinen työllistämistuki valtionhallinnolle* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 34 983 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää työllisyyslain (275/1987) mukaisten palkkausmenojen ja työllistämisestä aiheutuvien muiden menojen maksamiseen valtion virastoissa ja laitoksissa. Määrärahaa saa käyttää myös ennen työllisyyslain voimaantuloa palkattujen ja edelleen samassa työsuhteessa olevien vajaakuntoisten henkilöi-

den palkkaamisesta aiheutuviin menoihin. Määrärahaa saa käyttää myös vakuutusten maksamiseen. Määrärahasta saa käyttää enintään 1 850 000 euroa työllisyyslain aluevelvoitteiden ja muun työllistämisen toteuttamisesta aiheutuvien muiden kuin palkkausmenojen maksamiseen. Määrärahasta maksettavat palkat saavat olla enintään A17 palkkausluokan mukaisia.

21. *Työvoima-asiain paikallishallinnon toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 117 432 000 euroa.

22. *Valtion rahoitus kuntien, Kansaneläkelaitoksen ja työhallinnon yhteisiin palveluihin* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 8 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kuntien, Kansaneläkelaitoksen ja työhallinnon yhteisten palvelujen järjestämiskokeilusta aiheutuvien menojen maksamiseen sekä yhteistä palvelua täydentävien ulkopuolisten asiantuntijapalvelujen hankkimiseen. Määrärahaa saa käyttää enintään 100 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen. Momentin määrärahan käyttö edellyttää, että kunnat osoittavat vastaavan suuruisen rahoituksen yhteisten palvelujen järjestämisestä aiheutuviin menoihin.

25. *Työvoimapalvelujen erityismenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 11 571 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ammatinvalinnanohjaukseen liittyvien tukitoimenpiteiden korvaamiseen sekä vajaakuntoisten työhönsijoittumisen tukemiseen ja muiden vaikeasti työllistettävien palveluun työvoimapalvelulain (1005/1993) ja -asetuksen (1251/1993), työmarkkinatuesta annetun lain (1542/1993) sekä työvoimapalveluihin liittyvistä etuuksista annetun asetuksen (1253/1993) mukaisesti. Määrärahaa saa käyttää ammatinvalinnanohjauksen ja vajaakuntoisten työhönsijoittumisen tukitoimenpiteisiin osallistuvien tapaturmakorvausten maksamiseen sekä ryhmävastuuvakuutusten vakuutusmaksuihin. Määrärahaa saa käyttää ryh-

mäpalveluna järjestettävään työnhakuvalmennukseen osallistuvien työttömien työnhakijoiden matkakustannusten korvaamiseen työnhakukoulutukseen osallistuvien ylläpitokorvauksesta annetun asetuksen (980/1998) mukaisesti. Määrärahaa saa käyttää ulkomaalaislain (378/1991) 18 a §:n mukaisesta muuttovalmennuksesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Lisäksi määrärahaa saa käyttää enintään 437 300 euroa Venäjän lähialueiden ja Baltian maiden työvoiman ammatillisesta kehittämisestä aiheutuvien menojen maksamiseen työministeriön tarkemmin päättämällä tavalla. Vuonna 2002 saa tehdä hankintasopimuksia siten, että niistä saa aiheutua valtiolle menoja vuoden 2002 jälkeen enintään 117 000 euroa.

*27. Valmentavan työvoimakoulutuksen ja työvoimapalvelujen hankinta (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 42 762 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää työvoimapoliittisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (763/1990) mukaisesti hankittavaan valmentavaan koulutukseen sekä koulutuksesta tiedottamiseen. Määrärahaa saa käyttää työvoimapalvelulain (1005/1993) 3 §:n mukaisten työvoimapalveluja täydentävien palvelujen hankintaan. Määrärahaa saa käyttää työnetsijätoimintakokeilun järjestämiseen ja myös starttiselvitysten hankintaan. Lisäksi määrärahaa saa käyttää julkisista hankinnoista annetun lain (1505/1992) 8—9 §:ien mukaisten hyvitysmaksujen ja vahingonkorvausten maksamiseen.

Vuonna 2002 saa tehdä työvoimapoliittisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 14 §:n mukaisia valmentavan koulutuksen hankintasopimuksia siten, että niistä saa aiheutua valtiolle menoja vuoden 2002 jälkeen enintään 5 600 000 euroa. Työvoimapalvelulain 3 §:n mukaisten työvoimapalveluja täydentävien palvelujen hankinnasta saa aiheutua valtiolle menoja vuoden 2002 jälkeen enintään 840 000 euroa.

*29. Ammatillisen työvoimakoulutuksen hankinta (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 134 641 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää työvoimapoliittisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (763/1990) mukaisesti hankittavaan ammatilliseen koulutukseen. Määrärahaa saa käyttää myös koulutuksen ja majoituksen hankkimiseen Pohjoiskalotin koulutussäätiöltä. Määrärahaa saa käyttää koulutuksesta tiedottamiseen, tarjouspyyntö- ja hankintailmoitteluun sekä työvoimapoliittisen aikuiskoulutuksen suunnittelua ja hankintatoimintaa tukevasta kehittämis-, kokeilu- ja selvitystyöstä aiheutuvien menojen maksamiseen, koulutus- ja konsulttipalvelujen hankkimisesta aiheutuvien menojen maksamiseen sekä enintään yhtä henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää julkisista hankinnoista annetun lain (1505/1992) 8—9 §:ien mukaisten hyvitysmaksujen ja vahingonkorvausten maksamiseen. Vuonna 2002 saa tehdä työvoimapoliittisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 14 §:n mukaisia ammatillisen koulutuksen hankintasopimuksia siten, että niistä saa aiheutua valtiolle menoja vuoden 2002 jälkeen enintään 44 000 000 euroa.

*30. Palkkaperusteinen työllistämistuki kunnille ja kuntayhtymille (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 88 523 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää työllisyyslain (275/1987) mukaisten valtionapujen, mukaan lukien työllisyyslain edellyttämät lisätuet, maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös ennen työllisyyslain voimaantuloa palkattujen ja edelleen samassa työsuhteessa olevien vajaakuntoisten henkilöiden palkkaamisesta aiheutuviin menoihin. Lisäksi määrärahaa saa käyttää vähintään 500 päivää työttömänä olleiden työmarkkinatukea saavien pitkäaikaistyöttömien työllistämiseen yhdessä työmarkkinatuen kanssa.

*31. Valtion korvaus kunnille kuntouttavan työtoiminnan järjestämisestä (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 19 375 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain mukaisten valtion korvausten maksamiseen kunnille kuntouttavan työtoiminnan järjestämisestä.

50. *Työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen osallistuvien opintososiaaliset edut* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 120 341 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää työvoimapolitiittisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (763/1990) mukaisten opintososiaalisten etuuksien maksamiseen sekä työttömyyskassojen hallintokulujen maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää opiskelijavalinnasta aiheutuvien menojen maksamiseen.

52. *Työmarkkinatuki* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 025 346 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää työmarkkinatuesta annetun lain (1542/1993) ja kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain (189/2001) mukaisen työmarkkinatuen ja muun kuin työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen aikaisen ylläpitokorvauksen maksamiseen sekä maahanmuuttajien kotoittamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta annetun lain (493/1999) mukaisen työmarkkinatuen ja ylläpitokorvauksen maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää työmarkkinatuen suuruisen tuen maksamiseen työnantajalle, joka työllistää vähintään 500 päivää työttömänä olleen työmarkkinatukeen oikeutetun pitkäaikaistyöttömän. Määrärahaa saa käyttää myös työharjoittelusta tai kotoutumistoimenpiteistä aiheutuneiden tapaturmakorvausten ja työharjoittelijoina tai kotoutumistoimenpiteissä olevien ryhmävastuuvakuutusten maksamiseen.

63. *Valtionapu työttömyyden lieventämiseen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 154 926 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää työllistämistukien maksamiseen työllisyysasetuksen (1363/1997) nojalla työllisyyslaissa (275/1987) tarkoitettujen työllistämiseen. Määrärahasta saa käyttää 3 364 000 euroa työttömien aloitteellisuuden tukemiseen ja tässä toiminnassa tarvittavan henkilöstön palkkaamiseen. Määrärahaa saa käyttää ennen työllisyyslain voimaantuloa palkattujen ja edelleen samassa työsuhteessa olevien vammaus- ja kuntoutus- ja eläinlääkärin palkkaamisesta aiheutuviin menoihin. Määrärahaa saa käyttää myös

työharjoittelusta aiheutuneiden tapaturmakorvausten ja työharjoittelijoina olevien ryhmävastuuvakuutusten maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää vähintään 500 päivää työttöminä olleiden työmarkkinatukea saavien pitkäaikaistyöttömien työllistämiseen. Tässä tarkoitettua työllistämistukea voidaan maksaa yhdessä työmarkkinatuen kanssa.

Määrärahasta osa on alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukaista aluekehitysraha.

64. *Työllisyysperusteiset siirtomenot investointeihin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 5 045 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää osarahoituksena kuntien, kuntayhtymien ja muiden yhteisöjen työllisyysperusteisiin investointeihin, joilla edistetään uusien työpaikkojen syntymistä ottamalla samalla huomioon myös alueelliset työllisyysnäkökohdat.

Määräraha on alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukainen aluekehitysraha.

65. *Liikkuvuusavustus* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 523 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää työvoimapalvelulain (1005/1993) 11 §:n mukaisesti työttömän tai työttömäksi jäävän työnhakijan taloudelliseen tukemiseen, jos hän hakee tai siirtyy työhön asuinpaikkakuntansa työssäkäyntialueen ulkopuolelle. Työvoimapalveluihin liittyvistä etuuksista annetun asetuksen (1253/1993) 4 §:n mukaan työttömälle tai työttömäksi jäävälle henkilölle voidaan myöntää liikkuvuusavustuksena matkakustannusten korvausta Suomen alueella tehtävästä matkasta, jonka hän tekee työpaikkaan tutustumista, palvelussuhteen solmimista tai uuteen työpaikkaan siirtymistä varten.

77. *Sijoitusmenot työllisyyden turvaamiseksi* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 15 810 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää työttömyyden torjumisesta aiheutuvien menojen maksamiseen hankkeissa, joilla edistetään uusien työpaikkojen syntymistä ottamalla samalla huomioon myös alueelliset työllisyysnäkökohdat.

Määrärahaa saa käyttää työllisyyslain 13 §:n mukaisiin valtion investointikohteisiin sekä investoinneiksi katsottavien valtion hankinnoista aiheutuvien menojen maksamiseen.

Määräraha on alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukainen aluekehitysraha.

## 07. Pakolais- ja siirtolaisuusasiat

21. *Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto toiminta valtion osalta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 6 627 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtion vastaanotto-keskusten toimintamenojen maksamiseen, pakolaisten maahantulomatkojen järjestämisestä, lähtömaassa suoritettavista terveystarkastuksista ja koulutuksesta sekä vastaanottoa edistävän koulutuksen ja tiedotustoiminnan järjestämisestä aiheutuvien menojen maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää vastaanoton toteuttamiseksi erityistilanteissa tarpeellisten palvelujen hankkimisesta aiheutuvien menojen maksamiseen sekä turvapaikanhakijoiden vastaanoton neuvottelukunnan kustannuksiin. Määrärahasta saa käyttää enintään 505 000 euroa turvapaikanhakijoiden ja pakolaisten oikeusapupalvelujen hankkimiseen. Määrärahaa saa lisäksi käyttää rasismien ja etnisen syrjinnän seurantaan ja syrjinnän vastaiseen koulutukseen.

Määrärahaa saa käyttää enintään 123 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen.

30. *Valtion korvaus kunnille eräiden Suomeen muuttavien henkilöiden toimeentulotuen sekä heille annetun sosiaali- ja terveydenhuollon erityiskustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 11 302 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtioneuvoston määräämin perusteiden (512/1999) entisen Neuvoston alueelta Suomeen muuttavien henkilöiden toimeentulotuen kustannusten sekä heille annetun sosiaali- ja terveydenhuollon erityiskustannusten korvaamiseen kunnille.

31. *Syrjinnän vastainen toiminta* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 100 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää siirron maksamiseen kunnille EU:n syrjinnän torjumista koskevan toimintaohjelman hankkeiden kansallista rahoitusta varten.

63. *Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 42 753 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtioneuvoston määräämin perusteiden (512/1999) pakolaisten kotoutumista tukevan toiminnan järjestämisestä ja sosiaali- ja terveydenhuollon antamisesta kunnille aiheutuvien kustannusten laskennallisiin korvauksiin sekä toimeentulotuen, tulkkipalvelujen ja erityiskustannusten korvaamiseen, paluumuutosta aiheutuviin menoihin sekä kunnille, kuntayhtymille ja yhteisöille niiden ylläpitämien turvapaikanhakijoiden vastaanotto-keskusten, ryhmä- ja perheryhmäkotien, tulkkikeskusten sekä muihin tarvittaviin menoihin. Lisäksi määrärahaa saa käyttää toimeentulon ja huolenpidon järjestämiseen ulkomaalaisille, jotka on otettu säilöön ulkomaalaislain (378/1991) 47 §:n perusteella. Vuoden 2002 pakolaiskiintiö on 750 henkilöä.

## 99. Työministeriön hallinnonalan muut menot

23. *Siviilipalvelus* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 3 574 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää siviilipalveluksen täydennyspalveluksen toimeenpanosta siviilipalveluslain (1723/1991) nojalla aiheutuviin kustannuksiin sekä työhallinnossa palvelevien siviilipalvelusmiesten ylläpito- ja päivärahakustannuksiin.

50. *Palkkaturva* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 21 864 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää palkkaturvalain (866/1998) ja merimiesten palkkaturvalain (1108/2000) mukaisten menojen maksamiseen.

Määrärahasta saa käyttää enintään 673 000 euroa palkkaturvamenettelyyn liittyviin viranomaismaksuihin ja oikeudenkäyntikuluihin sekä konkurssikustannusten maksamiseen.

**51. *Eräät merimiespalvelut* (arviomääräraha)**

Momentille myönnetään 766 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää merimiesten palvelu- ja opintotoiminnasta annetun lain (452/1972) nojalla merimiesten huoltotoimintaan suoritetta-

van valtion osuuden maksamiseen sekä merimieslaissa tarkoitetun työsopimuksen tekemisestä annetun asetuksen (783/1995) mukaisiin palveluihin, merimieslain (423/1978) ja merimiesten vuosilomalain (433/1984) nojalla merimiesten vuosiloma- ja vanhempainvapaamatkakustannuksiin sekä työsuhteen alkamiseen ja päättymiseen liittyviin matkakustannuksiin suoritettavan valtionosuuden maksamiseen.

## Päälukka 35

### YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

#### 01. Ympäristöministeriö

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)  
Momentille myönnetään 19 009 000 euroa.

#### 10. Ympäristön suojelu

27. *Ympäristövahinkojen torjunta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 682 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää öljy- ja muiden ympäristövahinkojen torjunnan järjestämisestä, torjuntakaluston hankinnoista ja torjuntatoimenpiteistä sekä ympäristövahingon torjuntaan välittömästi liittyvistä tutkimuksista aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös kansainvälisestä yhteistyöstä ja koulutus- ja kehittämistoiminnasta sekä oikeudenkäynteistä aiheutuvien menojen ja sivutoimimien varastonhoitajien ja torjuntatöihin osallistuvien palkkioiden maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös niiden menojen maksamiseen, jotka aiheutuvat toimivaltaiselle viranomaiselle siitä, että laittomasti tehtyjä kansainvälisiä jätesiiroja joudutaan palauttamaan eikä kaikkia kustannuksia aina saada heti perityksi aiheuttajalta.

60. *Siirto öljysuojarahastoon* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 1 261 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää öljyjättemaksusta annetun lain (894/1986) 7 §:n nojalla öljysuojarahastoon tehtävän siirron maksamiseen.

63. *Ympäristönsuojelun edistäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 5 273 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtioneuvoston päätöksen (894/1996) mukaisten avustusten maksamiseen ympäristönsuojelun edistämiseen sekä yhdyskuntien vesihuoltotoimenpiteiden avustamisesta annetun lain (56/1980) mukaisten avustusten maksamiseen yhdyskuntien vesiensuojelua edistäviin investointeihin.

Määrärahasta osa on alueiden kehittämisestä annetun lain (1135/1993) 6 §:n mukaista aluekehitysrachaa.

64. *Ympäristönsuojeluinvestointien korkotuki* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 353 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää luottolaitosten varoista myönnettävistä eräistä korkotukilainoista annetun lain (1015/1977) mukaisiin teollisuuden ja energiahuollon ilmansuojeluinvestointeihin, teollisuuden vesiensuojeluinvestointeihin, jätteiden yleisten käsittelypaikkojen perustamis- ja kunnostamisinvestointeihin ja jätteiden hyödyntämistä edistäviin investointeihin ennen vuotta 1992 myönnettyjen lainojen sekä yhdyskuntien vesiensuojeluinvestointeihin ennen vuotta 1995 myönnettyjen lainojen korkohyvitysten maksamiseen.

Korkohyvityksen määrä on muille kuin yhdyskuntien vesiensuojelulainoille neljän ensimmäisen lainavuoden aikana neljä prosenttiyksikköä ja lainavuosina 5—8 kaksi prosenttiyksikköä. Kahdeksannen lainavuoden jälkeen korkotukea ei makseta. Yhdyskuntien vesiensuojelulainoille maksettavan korkohyvityksen määrä on kuitenkin kahdeksan ensimmäisen lainavuoden aikana neljä prosenttiyksikköä ja lainavuosina 9—16 kaksi prosenttiyksikköä. Kuudennentoista lainavuoden jälkeen korkohyvitystä ei makseta. Korkohyvitys on kaikissa lainoissa aina enintään luottolaitoksen perimän koron suuruinen.

65. *Öljyjättemaksulla rahoitettava öljyjätehuolto* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 2 102 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää öljyjättemaksusta annetun lain 7 §:n nojalla öljyjätteistä ja niiden keräilystä, kuljetuksesta, varastoinnista ja käsitteystä aiheutuvien menojen maksamiseen öljyjättemaksuina kertyvien varojen käytöstä öljyjätehuoltoon annetussa valtioneuvoston päätöksessä (1191/1997) tarkemmin säädetyn perustein.

67. *Ympäristöyhteistyön edistäminen Suomen lähialueen maissa* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 2 018 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ympäristöinvestointien, kansainvälisten yhteisesti toimeenpantavien ympäristöohjelmien ja alueellisten strategioiden edistämiseen sekä niihin liittyvään valmisteluun ja yhteistyöhön Suomen lähialueilla.

Määrärahaa saa lisäksi käyttää avustusten maksamiseen yrityksille ja yhteisöille suunnitellu- ja toimeenpanokustannuksiin Suomen lähialueiden pienehköissä ympäristöhankkeissa.

77. *Ympäristötyöt* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 8 664 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ympäristötöiden suunnittelusta ja rakentamisesta, peruskorjauksista ja rakentamisvelvoitteista aiheutuvien menojen maksamiseen sekä valtion vesihuoltotöistä annetun valtioneuvoston päätöksen (976/1985) mukaisten töiden toteuttamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen. Valmistunut työ saadaan sopia luovutettavaksi kunnan tai muun yhteistyökumppanin omistukseen. Samalla on sovittava niistä ehdoista, joita työn vastaanottajan on luovutuksen jälkeen noudatettava.

Määräraha on alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukainen aluekehitysraha.

## **20. Yhdyskunnat, alueidenkäyttö ja luonnonsuojelu**

Metsähallituksen luonnonsuojelutehtävien palvelu- ja muut toimintatavoitteet vuonna 2002 ovat:

Luonnonsuojelualueiden peruspalveluiden ylläpito ja kehittäminen turvataan erityisesti tärkeimmissä kansallispuistoissa ja muilla vilkkaasti käytetyillä suojelualueilla. Aloitetaan luonnonsuojelualueisiin liittyvien erilaisten yleisöpalveluiden kokoaminen asiakkaiden kannalta yhtenäiseksi palvelukokonaisuudeksi. Luodaan periaatteet kestävän luontomatkailun harjoittamiselle suojelualueilla sekä monipuolistetaan luontokeskusten käyttöä ympäristökasvatuksessa ja luonto-opetuksessa. Selvitetään ennallistamisen tarpeellisuutta, kiireellisyyttä ja vaikuttavuutta. Kohdennetaan metsien, soiden ja perinnebiotyyppien ennallistaminen ja hoito luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen kannalta tärkeimpiin kohteisiin sekä järjestetään hankkeiden seuranta.

Osana kansallista luonnon monimuotoisuuden seurantaa Metsähallitus vastaa useiden uhanalaisten eliölajien valtakunnallisesta suojelusta ja seurannasta sekä niitä koskevan valtakunnallisen tietojärjestelmän integroimisesta Metsähallituksen uuteen paikkatietojärjestelmään. Metsähallitus osallistuu myös EU:n luontodirektiivin liitteen II kasvilajien biologiseen seurantaan.

Metsähallitus vastaa hallinnassaan olevien Natura 2000 -verkostoon kuuluvien alueiden suojelutavoitteiden toteuttamisesta sekä keskitää hoidon ja käytön suunnittelua Natura-alueille. Metsähallitus käyttää monipuolisesti hyväkseen EU:n rakennerahastoja ja Life-Luonto rahoitusta luonnonsuojelualueiden hoidon ja käytön rahoituksessa sekä osallistuu lähialueiden luonnonsuojeluyhteistyöhön.

Metsähallitus kehittää ja yhtenäistää Metsäntutkimuslaitokselta ja puolustusministeriöltä siirtyvien luonnonsuojelualueiden hoitoa ja käyttöä. Metsähallitus lisää tutkimusyhteistyötä Metsäntutkimuslaitoksen ja muiden tutkimusorganisaatioiden sekä paikallisten ja alueellisten

tahojen kanssa. Erityisesti edistetään luonnonsuojeluun ja luonnonvarojen käyttöön liittyvien työllisyys- ja aluetaloudellisten vaikutusten arviointia ja eri toimintojen yhteensovittamista koskevaa tutkimusta sekä tutkimustulosten soveltamista käytäntöön.

Metsähallituksen luontopalvelut toimii asian tuntijana luonnonvarasuunnitelmien ja alue-ekologisten suunnitelmien toimeenpanossa ja kehittämisessä.

*22. Luonnonsuojelualueiden hoito ja kunnossapito (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään 15 335 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kansallispuistojen, muiden luonnonsuojelualueiden sekä eräma-alueiden hoitomenojen, opastustoiminnan menojen sekä rakennusten ja rakennelmien, teiden ja tieosuuksien korjaus- ja kunnossapitomenojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös sellaisten koneiden, laitteiden ja kaluston hankkimiseen, joiden hankintahinta on yli 8 500 euroa ja taloudellinen käyttöaika yli kolme vuotta.

Määrärahaa saa käyttää lisäksi yksityismaiden luonnonsuojelualueiden merkintään ja hoitomenoihin, suurten petolintujen pesäpuiden merkitsemiseen, uhanalaisten eliölajien ja maisema-alueiden hoitoon sekä luonnonsuojelusuunnitteluun ja maa-aineslain soveltamiseen liittyvän suunnittelun menoihin. Määrärahaa saa käyttää myös ennen maa-aineslain voimaantuloa syntyneiden aineidenottoaikkojen kunnostamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös saimaannorpan suojeluun ja norppakannan hoitoon sekä norppien aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen.

*37. Avustukset kuntien kaavoitukseen ja maankäytön ohjaukseen (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään 1 261 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen aluearkkitehtitoiminnan menoihin sekä yhdyskuntakehityksen kannalta merkittävien kohteiden, luonnonsuojelun, maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön hoidon sekä virkistyskäytön kannalta valtakunnallisesti merkittävien alueiden yleiskaavojen laatimista varten. Lisäk-

si määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen kunnille ja kuntien virkistysalueiden hankintaa varten perustamille yhteisöille usean kunnan yhteisten virkistysalueiden hankintaan.

Määrärahasta osa on alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukaista aluekehitysrahaa.

*44. Koskiensuojelulain mukaiset korvaukset (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 336 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää koskiensuojelulain sekä Ounasjoen ja Kyrönjoen erityissuojelusta annettujen lakien mukaisten korvausten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös korvaus-toimitusten kustannuksiin ja valtion edun valvonnan kannalta välttämättömistä selvityksistä aiheutuviin menoihin.

*63. Eräät luonnonsuojeluun liittyvät korvaukset (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään 15 405 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää korvausten maksamiseen maanomistajille tai erityisen oikeuden haltijoille luonnonsuojelulain 24, 25, 29 ja 47 §:n mukaisten päätösten tai sopimusten aiheuttamista taloudellisista menetyksistä. Määrärahaa saa käyttää Natura 2000 -verkoston toteuttamisesta aiheutuviin luonnonsuojelulain 53 §:n, maankäyttö- ja rakennuslain 197 §:n sekä yksityistielain 7a §:n mukaan valtiolle määrättyjen korvausten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää maa-aineslain 8 ja 26 §:n mukaisesti suojelusta aiheutuvien korvausten maksamiseen. Tämän lisäksi määrärahaa saa käyttää luonnonsuojelulain 55 §:n 2 momentin mukaisiin haitankorvauksiin.

Määrärahaa saa käyttää myös alueellisten ympäristökeskusten maksamiin korvauksiin rauhoitettujen harvinaisten eläinten aiheuttamista vahingoista sekä vahinkojen estämisestä ja rauhoitettujen harvinaisten eläinkantojen suojelemiseksi tarvittavista toimenpiteistä aiheutuvien menojen maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää koron maksamiseen jaksotetuille korvausten maksuerille. Koron suuruus on kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain 95 §:n 1 momentin mukainen.

Määrärahaa saa käyttää myös vahingoittuneiden luonnonvaraisten eläinten sekä EU:n CI-TES-asetuksen edellyttämän eläinten hoidon järjestämiseen.

Valtioneuvoston vahvistamien luonnonsuojeluohjelmien toteuttamiseksi saa tehdä vuonna 2002 sopimuksia ja antaa sitoumuksia, joista aiheutuu menoja vuoden 2002 jälkeisille vuosille yhteensä enintään 16 000 000 euroa. Valtuudesta saa aiheutua menoja vuoden 2003 loppuun mennessä enintään 5 000 000 euroa, vuoden 2004 loppuun mennessä enintään 10 000 000 euroa ja vuoden 2007 loppuun mennessä yhteensä enintään 16 000 000 euroa.

*64. Avustukset rakennusperinnön hoitoon (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään 1 241 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää rakennussuojelulain (60/1985) 11 ja 13 §:n nojalla suoritettavien korvausten ja suojelun toteuttamisesta valtiolle aiheutuvien menojen maksamiseen sekä maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 57 §:n 3 momentin mukaisten avustusten maksamiseen kunnille.

Määrärahaa saa lisäksi käyttää avustusten maksamiseen yksityiselle omistajalle, rakennusperinnön hoitoa edistäville yhteisöille, kunnille ja kuntayhtymille kulttuurihistoriallisesti arvokaiden kohteiden ja niiden välittömän ympäristön kunnossapitoon, suojeluun ja parantamiseen sekä säilyttämisen edellyttämiin selvityksiin. Määrärahaa saa käyttää myös avustuksen maksamiseen merkittäviin maisema-alueisiin ja kansallisiin kaupunkipuistoihin kuuluvan rakennetun ympäristön hoitoon ja kunnostukseen.

Kunnille ja kuntayhtymille voidaan myöntää avustusta myös kulttuurihistoriallisesti arvokkaan kohteen hankkimiseksi, jolloin avustus myönnetään niissä tapauksissa, kun siitä aiheutuvat kustannukset muodostuvat kunnan tai kuntayhtymän taloudelliseen asemaan nähden kohtuuttomiksi.

Avustusta rakennusperinnön hoitoon saa myöntää enintään 50 prosenttia toimenpiteiden kustannuksista. Erittäin arvokkaaseen, rakennustavaltaan tyypilliseen tai ainutlaatuiseseen

kohteeseen, johon uusi käyttötapana on vaikeasti sovitettavissa tai jolla on valtakunnallista merkitystä, voidaan avustusta myöntää tätä enemmän, kuitenkin enintään 80 prosenttia kustannuksista.

*74. Luonnonsuojelualueiden talonrakennustyöt (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään 505 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää luonnonsuojelualueiden talonrakennustöiden lisäksi luonnonsuojelualueilla sijaitsevien tai niitä varten tarvittavien rakennusten ostamiseen sekä luonnonsuojelualueiden teiden ja tieosuuksien rakentamis- ja perusparannusmenojen maksamiseen.

*87. Luonnonsuojelualueiden hankkiminen (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään 13 355 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää maa- ja vesialueiden sekä rakennusten ostamiseen ja lunastamiseen luonnonsuojelutarkoituksia varten sekä erämaa-alueisiin liitettävien alueiden ostamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös valtiolle luonnonsuojelutarkoituksiin hankittavien alueiden arvioinnista, maanmittaustoimituksista ja hankintatehtävistä aiheutuvien menojen maksamiseen sekä ympäristöministeriön hallinnassa olevien alueiden kiinteistönhoidon kustannuksiin. Lisäksi määrärahaa saa käyttää koron maksamiseen jaksoetuille kauppahinnan maksuerille. Koron suuruus on kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain 95 §:n 1 momentin mukainen.

Valtion omistukseen hankitaan luonnonsuojelualueita myös vaihtamalla niitä valtion maa-alueisiin.

Valtioneuvoston vahvistamien luonnonsuojeluohjelmien toimeenpanoa varten saa tehdä vuonna 2002 sopimuksia ja antaa sitoumuksia, joista aiheutuu menoja vuoden 2002 jälkeisille vuosille yhteensä enintään 15 800 000 euroa. Valtuudesta saa aiheutua menoja vuoden 2003 loppuun mennessä enintään 5 000 000 euroa, vuoden 2004 loppuun mennessä enintään 10 000 000 euroa sekä vuoden 2007 loppuun mennessä yhteensä enintään 15 800 000 euroa.

### 30. Asumisen edistäminen

#### 54. Asumistuki (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 415 482 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää asumistukilain (408/1975) mukaisten asumistukien maksamiseen.

#### 60. Siirto valtion asuntorahastoon

Momentille ei myönnetä määrärahaa.

##### *Aravalainat*

Vuonna 2002 saadaan valtion asuntorahaston varoista myöntää aravalain (1189/1993) mukaisia lainoja yhteensä enintään 500 000 000 euroa sekä sen lisäksi vuodelta 2001 peruuntuneita hankkeita tai muuten käyttämättä jäänyttä myöntämisvaltuutta vastaava määrä. Vuonna 2002 ei myönnetä rakennusaikaisia lainoja, lyhytaikaisia perusparannuslainoja eikä omistusasavalainoja omaksilunastamislainoja lukuun ottamatta.

Pääkaupunkiseudun ja sen kehyskuntien samoin kuin muiden suurimpien kasvukeskusten vuokra- ja asumisoikeusasuntotuotannon sekä lähiöiden projektiluonteisen perusparannuksen pitkäjänteisyyden ja suunnitelmallisuuden edistämiseksi voidaan tehdä ehdollisia ennakkopäätöksiä vuosina 2003—2005 myönnettävistä aravalainoista. Ehdollisten ennakkopäätösten mukaan myönnettävien lainojen määrä saa kutakin vuotta kohden olla pääkaupunkiseudun ja sen kehyskuntien sekä muiden suurimpien kasvukeskusten vuokra- ja asumisoikeusaravalainoissa yhteensä enintään 148 000 000 euroa ja lähiöohjelman vuokratulojen perusparannuslainoissa enintään 16 800 000 euroa.

Henkilökohtaisen aravalainan saajasta itsestään riippumattomista syistä aiheutuvien vaikeuksien lieventämiseksi voidaan vuonna 2002 aravalain 46 §:n ja arava-asetuksen (1587/1993) 28 §:n nojalla myöntää enintään 1 200 000 euroa lykkäystä lainan korkojen, lyhennysten tai muiden maksamisesta.

##### *Korkotukilainat ja valtiontakaukset*

Valtion asuntorahaston varoista maksetaan vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun lain (604/2001), vuokra-asuntolainojen korkotuesta annetun lain

(867/1980), omistusasuntolainojen korkotuesta annetun lain (1204/1993), asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun lain (1205/1993), asunto-osakeyhtiötalolainojen korkotuesta annetun lain (205/1996), oman asunnon hankintaan myönnettävien lainojen korkotuesta annetun lain (639/1982) ja eräisiin lämmityslaitoshankkeisiin myönnettävistä lainoista ja korkotuesta annetun lain (83/1982) mukaiset korkotuet, korkohyvitykset ja luottovarauuskorvaukset. Lisäksi asuntorahaston varoista katetaan vuokra-asuntolainojen korkotuesta annetun lain 9 ja 9 a §:ssä, asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun lain 10 §:ssä, vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetussa laissa sekä omistusasuntolainojen valtiontakauksista annetussa laissa (204/1996) tarkoitetut valtionvastuut. Asuntorahaston varoista maksetaan myös asuntosäästöpalkkiolain (862/1980) mukaiset asuntosäästöpalkkiot.

Vuonna 2002 saadaan vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun lain, omistusasuntolainojen korkotuesta annetun lain ja asunto-osakeyhtiötalolainojen korkotuesta annetun lain mukaisia lainoja hyväksyä korkotukilainoiksi yhteensä enintään 450 000 000 euroa sekä sen lisäksi vuodelta 2001 peruuntuneita hankkeita tai muuten käyttämättä jäänyttä hyväksymisvaltuutta vastaava määrä.

Pääkaupunkiseudun ja sen kehyskuntien samoin kuin muiden suurimpien kasvukeskusten vuokra- ja asumisoikeusasuntotuotannon pitkäjänteisyyden ja suunnitelmallisuuden edistämiseksi voidaan tehdä ehdollisia ennakkopäätöksiä vuosina 2003—2005 hyväksyttävistä korkotukilainoista. Ehdollisten ennakkopäätösten mukaan hyväksyttävien lainojen määrä saa kutakin vuotta kohden olla pääkaupunkiseudun ja sen kehyskuntien sekä muiden suurimpien kasvukeskusten vuokra- ja asumisoikeuskorkotukilainoissa yhteensä enintään 60 500 000 euroa.

Omistusasuntolainojen valtiontakauksista annetun lain mukaisten valtionvastuiden kokonaismäärä saa vapaarahoitteisissa ja asp-lainoissa olla yhteensä enintään 1 300 000 000 euroa vuoden 2002 lopussa. Lisäksi vuokra-asuntolaino-

jen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun lain sekä omistusasuntolainojen korkotuesta annetun lain mukaisiin lainoihin tulee lain mukainen valtionvastuu.

*Vanhojen korkotukilainojen korkotuen määrät*

Vuonna 1993 uustuotantoa varten hyväksyttyjen korkotukilainojen korkohyvitys on vuokra-asuntojen korkotuesta annetun lain 2 §:n 1 momentin 1—5 kohdassa tarkoitetuille lainansaajille 8 % lainavuosina 1—5 ja 6 % lainavuosina 6—10. Muille lainansaajille vuonna 1993 uustuotantoa varten hyväksyttyjen lainojen korkohyvitys on 7 % lainavuosina 1—4 ja 5 % lainavuosina 5—8. Muiden vuonna 1993 hyväksyttyjen korkotukilainojen korkohyvitys on 6 % lainavuosina 1—4 ja 4 % lainavuosina 5—8. Korkohyvitys on kuitenkin enintään luottolaitoksen perimän koron suuruinen.

Korkohyvitystä maksetaan vuokra-asuntojen korkotuesta annetun lain 2 §:n 1 momentin 1—5 kohdassa tarkoitetuille lainansaajille uustuotantoa varten enintään kymmeneltä ja muissa tapauksissa enintään kahdeksalta vuodelta ennen vuotta 1994 korkotukilainoiksi hyväksyttyjen lainojen osalta.

*Avustukset*

Vuonna 2002 saadaan valtion asuntorahaston varoista myöntää asuntojen korjausavustuksista annetun lain (1031/1998) mukaisia avustuksia enintään 40 000 000 euroa sekä sen lisäksi vuodelta 2001 peruuntuneita hankkeita tai muuten käyttämättä jäänyttä valtuutta vastaava määrä.

Vuonna 2002 saadaan valtion asuntorahaston varoista myöntää eräistä Valtion asuntorahastosta maksettavista avustuksista annetun lain (657/2000) mukaisia vuokratalojen talouden tervehdyttämisavustuksia enintään 2 000 000 euroa, omapääoma-avustuksia asunnottomien asuttamiseksi enintään 8 400 000 euroa ja opiskelija-asuntojen omapääoma-avustuksia enintään 2 523 000 euroa. Vuokratalojen talouden tervehdyttämisavustusvaltuudesta valtiokonttori saa käyttää enintään 50 000 euroa taloudel-

lisissa vaikeuksissa olevien asuntoyhteisöjen talouden tervehdyttämistä ja kunnossapidon suunnittelua edistävistä selvityksistä ja toimenpiteistä aiheutuviin kustannuksiin.

Vuonna 2002 saadaan valtionavustuslain (688/2001) nojalla valtion asuntorahaston varoista myöntää määräaikaista hankekohtaisia avustuksia valtion, pääkaupunkiseudun ja sen kehyskuntien yhteistoiminta-asiakirjan allekirjoittaneille kunnille uusien asuntoalueiden kunnallistekniikan rakentamiseen yhteensä enintään 2 000 000 euroa siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään. Lisäksi saadaan tehdä ehdollisia enakkopäätöksiä vuosina 2003—2005 mainittuun tarkoitukseen myönnettävistä avustuksista. Ehdollisten enakkopäätösten mukaan myönnettävien avustusten määrä saa yhteensä olla enintään 12 000 000 euroa. Järjestelmä on tarkoitettu olemaan voimassa vuodet 2002—2005.

*Varainhankintavaltuudet*

Vuonna 2002 valtion asuntorahasto saa arvo-paperistaa asunto- ja aravalainoja tai sille saadaan ottaa pitkäaikaista lainaa yhteensä enintään 430 000 000 euron nettomäärään asti. Maksuvalmiudessa vuoden aikana esiintyvien vaihtelujen tasaamiseen tarvittavaa lyhytaikaista lainaa rahastolla saa kerralla olla enintään 1 600 000 000 euroa. Vuonna 2002 valtiovarainministeriö tai valtiokonttori saa valtioneuvoston määräämissä rajoissa tehdä asuntorahaston varainhankintaan tai -hallintaan liittyviä koronja valuutanvaihtosopimuksia ja muita suojautumissopimuksia pääomamäärältään yhteensä enintään 2 180 000 000 euron suuruisen vastuiden osalta.

#### **40. Alueelliset ympäristökeskukset**

*21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 58 438 000 euroa.

## 50. Ympäristölupavirastot

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 4 740 000 euroa.

## 60. Suomen ympäristökeskus

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 22 425 000 euroa.

## 70. Valtion asuntorahasto

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 4 304 000 euroa.

26. *Korvaus asunto- ja korkotukilainojen hoidosta* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 3 500 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtion asuntolainoista ja korkotukilainoiksi hyväksytyistä asuntolainoista valtiokonttorille aiheutuvien hoitomenojen korvaamiseen.

## 99. Ympäristöministeriön hallinnonalan muut menot

22. *Kehittäminen ja suunnittelu* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 8 914 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ympäristöhallinnon tehtävien strategista valmistelua ja kehittämistä palvelevasta kehittämis-, suunnittelu-, tutkimus-, seuranta- ja arviointitoiminnasta ja kansainvälisestä asiantuntijayhteistyöstä sekä muun hallinnon ja elinkeinoelämän yhteistyöhankkeista aiheutuvien muita kulutusmenoja vastaavien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien tutkimus- ja kehittämishankkeiden kansalliseen rahoitukseen.

Määrärahaa saa käyttää enintään viittä henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaami-

seen määräaikaisiin projekteihin ympäristöministeriössä.

24. *Kansainvälinen yhteistyö* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 4 506 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksuihin ja maksuosuuksiin sekä menoihin, jotka aiheutuvat osallistumisesta kansainvälisten järjestöjen kokouksiin ja muista ulkomaanmatkoista, Suomessa järjestettävistä kansainvälisistä kokouksista, vieraskielisen aineiston julkaisemisesta sekä muusta kansainvälisestä kahden- ja monenkeskisestä yhteistyöstä. Määrärahaa saa lisäksi käyttää menoihin, joita aiheutuu lähialueilla tapahtuvasta asiantuntijayhteistyöstä, Euroopan unionin jäsenyyttä hakeneiden maiden lähentymistoimien edistämisestä sekä kestävän metsätalouden suunnittelusta Luoteis-Venäjällä.

Määrärahaa saa käyttää enintään kolmea henkilötyövuotta vastaavan työsopimussuhteessa olevan henkilöstön palkkaamiseen kansainvälisten tehtävien hoitamiseksi ympäristöministeriössä.

26. *Eräät korvaukset* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 740 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ympäristönsuojelulain (86/2000) 22 §:n 3 momentin mukaisesta polttonesteiden laadunvalvonnasta tullilaitokselle aiheutuvien kustannusten kattamiseen, otsonikerrosta heikentävistä aineista annetun Euroopan yhteisöjen asetuksen edellyttämästä laitteiden huoltajien pätevyyden valvonnasta Turvatekniikan keskukselle aiheutuviin menoihin, Ilmatieteen laitokselle ilmanlaatumittauksen laadunvarmistuksen kansallisena vertailulaboratoriona toimimisesta aiheutuviin menoihin, Euroopan unionin ympäristömerkin myöntämisjärjestelmän mukaisten tehtävien hoitamisesta Suomen Standardisoimisliitolle aiheutuviin menoihin sekä CE-merkittyjen rakennustuotteiden markkinavalvonnasta Turvatekniikan keskukselle aiheutuviin menoihin.

62. *EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus ympäristöministeriön osalta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 6 900 000 euroa.

Vuonna 2002 saa uusia myöntämispäätöksiä tehdä yhteensä 8 668 000 eurolla. Mikäli vuoden 2001 myöntämisvaltuutta on jäänyt käyttämättä, saa käyttämättä jääneestä osasta tehdä myöntämispäätöksiä vuonna 2002.

Määrärahaa saa käyttää Euroopan aluekehitysrahastosta rahoitettavien tavoite 1 ja 2 -ohjelmien sekä Interreg- ja Urban-yhteisöaloitteiden ja pilottiprojektien hankkeiden valtion rahoitusosuuden maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös teknisen avun ja edellä mainittujen ohjelmien toteuttamiseen tarvittavan henkilöstön palkkaamiseen yhdessä momentilla 26.98.61 olevien EU-osuuksien kanssa.

Määräraha on alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukainen aluekehitysraha.

63. *EU:n ympäristörahaston osallistuminen ympäristö- ja luonnonsuojeluhankkeisiin* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 2 523 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää EU:n komission hyväksymien LIFE-ympäristörahastosta osarahoitettavien hankkeiden sekä pilottihankkeiden EU-rahoitusosuuksien maksamiseen. Momentille nettoutetaan työnantajalle maksettavat sairaus- ja äitiyspäivärahat.

65. *Eräät avustukset* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 1 587 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen valtakunnallisille luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestöille, valtakunnallisille asunto- ja rakennusalan järjestöille valistus- ja neuvontatoimintaan, saariston kehityksen edistämisestä annetun lain (494/1981) 12 §:n mukaisten avustusten maksamiseen saariston ympäristönhoitoa edistäviin hankkeisiin sekä avustusten maksamiseen Pidä Saaristo Siistinä ry:lle ja tunturialueiden jätehuoltoa edistävään toimintaan. Määrärahaa saa käyttää myös kestävästä kehitystä, kulttuuriympäristön vaalimista sekä ympäristökasvatusta ja -valistusta edistävien valtakunnallisesti merkittävien projektiluonteisten hankkeiden tukemiseen sekä luonnontieteellisille seuroille luonnon monimuotoisuuden seurantaa tukevien selvitysten ja raporttien laatimiseksi.

Määrärahasta on osa alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukaista aluekehitysrahaa.

**Päälukka 36**  
**VALTIONVELAN KOROT**

**01. Euromääräisen velan korko**

90. *Euromääräisen velan korko* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 3 159 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää euromääräisen velan korkomenojen ja koronmaksua suojaavien johdannaissopimusten menojen maksamiseen.

**03. Valuuttamääräisen velan korko**

90. *Valuuttamääräisen velan korko* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 591 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valuuttamääräisen velan korkomenojen ja koronmaksua suojaavien johdannaissopimusten menojen maksamiseen.

**09. Muut menot valtionvelasta**

21. *Palkkiot ja muut menot valtionvelasta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 17 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtion lainanoton ja velanhallinnan valmistelusta, lainojen ottamisesta ja liikkeeseenlaskusta, lainojen takaisinmaksusta ja suojautumissopimuksista aiheutuvien menojen, asiantuntija- ym. palkkioiden sekä muiden lainanoton ja velanhallinnan toteuttamiseen liittyvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös lyhytaikaisen tilapäisrahoituksen hankkimisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

**Pääluokka 37**  
**VALTIONVELAN VÄHENTÄMINEN**

**01. Valtionvelan nettokuoletukset ja velanhallinta**

94. *Nettokuolelutukset ja velanhallinta* (arvio-määräraha)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 443 900 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtionvelan kuole-tusten ja takaisinostojen maksamiseen. Määrära-haa saa käyttää myös valtion lainanotossa esiin-tyvien emissiotappioiden ja velan takaisinostos-sa esiintyvien pääomatappioiden sekä valtionlai-nojen ottamista ja takaisinlunastusta suojaavista

johdannaisista aiheutuvien menojen maksami-seen.

Määrärahasta saa käyttää ennenaikaisista takaisinostoista esiintyvien pääomatappioiden maksamiseen enintään 500 000 000 euroa.

**Käyttösuunnitelma:** €

|                                            |                    |
|--------------------------------------------|--------------------|
| Nimellisarvoiset nettokuole-tukset (netto) | 238 900 000        |
| Pääomatappiot (netto)                      | 178 000 000        |
| Emissiotappiot (netto)                     | 27 000 000         |
| <b>Yhteensä</b>                            | <b>443 900 000</b> |

*Eduskunta on päättänyt, että vuotta 2002 koskevaa talousarviota sovelletaan 1 päivästä tammi-kuuta 2002 alkaen.*

Helsingissä 18 päivänä joulukuuta 2001